የገንዘብ ሚኒስቴር

MINISTRY OF FINANCE

መመሪያ ቁጥር 1070/2017
በፌዴራል መንግሥት ባለቤትነት የተያዙ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የግዥ አፈጻጸም መመሪያ

Directive 1070/2025

Federal Government Owned Enterprises Procurement Execution

ግንቦት 2017 ዓ.ም
May 2025

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ምዕራፍ አንድ
ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ
2. ትርጓሜ
3. የተፈፃሚነት ወሰን

ምዕራፍ ሁለት
ተግባርና ኃላፊነት

4. የግዥና ንብረት ባለስልጣን ተግባርና ኃላፊነት
5. የመንግሥት ሆልዲንግ ኩባንያው ወይም ተቆጣጣሪ አካል ተግባርና ኃላፊነት
6. የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ዳይሬክተሮች ቦርድ ተግባርና ኃላፊነት
7. የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ተግባርና ኃላፊነት
8. የግዥ ሥራ ክፍል ተግባርና ኃላፊነት
9. የግዥ አጽዳቂ ኮሚቴ ተግባርና ኃላፊነት
10. የቴክኒክ ኮሚቴ ተግባርና ኃላፊነት
11. ተጠያቂነት

ምዕራፍ ሶስት
መሠረታዊ የግዥ ድንጋጌዎች
ክፍል አንድ
የግዥ ዕቅድ

12. የግዥ ዕቅድ ማዘጋጀት
13. የፕሮጀክት ግዥ ስትራቴጂ

ክፍል ሁለት
የኤሌክትሮኒክ የግዥ ሥርዓት፣ የግዥ ሠነዶችና መረጃዎች

14. የኤሌክትሮኒክ ግዥ ስርዓት
15. የግዥ ሰነዶችን ስለመያዝ
16. የግዥ መረጃዎችን ለሕዝብ ይፋ ስለማድረግ

Chapter One
General

1. Short Title
2. Definition
3. Scope of Application

Chapter Two
Duties and Responsibilities

4. Duties and Responsibilities of the Procurement and Property Authority
5. Duties and Responsibilities of the State-owned Holding Company or Regulatory Body
6. Duties and Responsibilities of the Board of Directors of State-Owned Enterprises
7. Duties and Responsibilities of the Head of the State-Owned Enterprise
8. Duties and Responsibilities of the Procurement Unit
9. Duties and Responsibilities of the Procurement Endorsing Committee
10. Duties and Responsibilities of the Technical Committee
11. Accountability

Chapter Three
Fundamental Procurement Provisions
Section One
Procurement Plan

12. Preparing a Procurement Plan
13. Project Procurement Strategy

Section Two
Electronic Procurement System, Procurement Documents and Information

14. Electronic Procurement System
15. Keeping Procurement Documents
16. Disclosure of Procurement Information to the Public

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ክፍል ሦስት
የተወዳዳሪዎች ቅድመ ብቃት መስፈርቶች

17. ተወዳዳሪዎች ማሟላት ያለባቸው የቅድመ ብቃት መስፈርቶች
18. የጥቅም ግጭት
19. የቀድሞ ሰራተኞች በጨረታ ስለሚሳተፉበት አግባብ

ክፍል አራት
ዘላቂነት ያለው የግዥ ሥርዓት ተፈጻሚ ስለማድረግ

20. የሕይወት ዘመን ወጪ ትንተና
21. የአካባቢ ጥበቃን ታሳቢ ያደረገ ግዥ
22. የማህበረሰብ ተጠቃሚነትን ታሳቢ ያደረገ ግዥ

ክፍል አምስት
የግዥ ስነ ምግባር

23. ጠቅላላ ድንጋጌ
24. ሚስጥርን መጠበቅ
25. የጥቅም ግጭትን በተመለከተ
26. ፍትሐዊነት
27. ግልጽነት

ምዕራፍ አራት
የግዥ ዘዴዎች እና አፈጻጸማቸው

28. የግዥ ዘዴዎች

ክፍል አንድ
ብሔራዊ ግልጽ ጨረታ

29. ብሔራዊ ግልጽ ጨረታ አፈጻጸም
30. ዓለም አቀፍ ግልጽ ጨረታ አፈጻጸም
31. ዓለም አቀፍ ግዥዎች

ክፍል ሁለት
የቅድመ ብቃት ማረጋገጫ ጨረታ

32. የቅድመ ብቃት ማረጋገጫ ጨረታ አፈጻጸም

ክፍል ሦስት
የሁለት ደረጃ ጨረታ

Section Three
Bidders' Prequalification Requirements

17. Prequalification Requirements for Bidders
18. Conflict of Interest
19. Accountability of Former Employees

Section Four
Implementation of Sustainable Procurement System

20. Lifetime Cost Analysis
21. Procurement with Environmental Protection Consideration
22. Procurement with Social and Economic Impact Consideration

Section Five
Procurement Ethics

23. General Provision
24. Confidentiality
25. Regarding Conflict of Interest
26. Fairness
27. Transparency

Chapter Five
Procurement Methods and Their Implementation

28. Procurement Methods

Section One
National Open Bid

29. National Open Bidding Execution
30. International Open Bidding Execution
31. International Procurements

Section Two
Pre-Qualification Tender

32. Pre-Qualification Bidding Execution

Section Three
Two-Stage Bidding

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

33. የሁለት ደረጃ ጨረታ ግዥ አፈጻጸም

ክፍል አራት
የፍላጎት መግለጫ መጠየቂያ ጨረታ

34. የፍላጎት መግለጫ መጠየቂያ ጨረታ አፈጻጸም
35. በጥራት እና በዋጋ ላይ የተመሰረተ መረጣ
36. በጥራት ላይ የተመሠረተ መረጣ
37. በቁርጥ በጀት ላይ የተመሰረተ መረጣ
38. በዝቅተኛ ዋጋ ላይ የተመሠረተ መረጣ
39. በአማካሪዎች ብቃት ላይ የተመሠረተ መረጣ

ክፍል አምስት
የተገደበ ጨረታ

40. በተገደበ ጨረታ የግዥ አፈጻጸም

ክፍል ስድስት
በዋጋ ማቅረቢያ የሚፈጸም ግዥ

41. በዋጋ ማቅረቢያ የግዥ አፈጻጸም

ክፍል ሰባት
በቀጥታ የሚፈጸም ግዥ

42. በቀጥታ የሚፈጸም ግዥ አፈጻጸም
43. ልዩ የቀጥታ ግዥ አፈጻጸም

ክፍል ስምንት
በልዩ ፈቃድ የሚፈጸም ግዥ

44. በልዩ ፈቃድ የሚፈጸም ግዥ አጠቃላይ ድንጋጌ
45. የልዩ ሁኔታ ፈቃድ አቀራረብና ምላሽ አሰጣጥ ላይ መከተል የሚገባቸው መርሆዎች
46. የልዩ ፈቃድ አቀራረብና ውሳኔ አሰጣጥ ሂደት

ምዕራፍ አምስት
የግዥ ስልቶች

33. Two-Stage Bidding

Section Four
Expression of Interest Tender

34. Implementation of Expression of Interest Tender
35. Selection Based-on Quality-and Cost n
36. Quality-Based Selection
37. Selection Based-On Fixed-Budget
38. Selection Based-On Least Cost
39. Selection -Based on Consultant’s Qualifications

Section Five
Restrictive Bidding

40. Procurement by Restricted Bidding

Section Six

Procurement by Request For Quotation

41. Execution of Procurement by Request For Quotation

Section Seven
Direct Procurement

42. Implementation of Direct Procurement
43. Special Direct Procurement

Section Eight
Procurement with Special Permit

44. General Provisions on Procurement with Special Permit
45. Principles for Submitting and Responding to Special Permit Requests
46. Special Permit Submission and Decision-Making Process

Chapter Five
Procurement Approaches

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

47. የግዥ ስልት ዓይነቶች
48. በስትራቴጂክ አጋርነት የሚፈጸም ግዥ
49. አቅራቢዎች የሚመረጡበት ሂደት
50. የቅድመ ብቃት ሰነዶች ምዘናና ግምገማ
51. የግዥ አፈጻጸም ዘዴዎች
52. የማዕቀፍ ስምምነት ግዥ አፈጻጸም
53. የማዕቀፍ ስምምነት ውል አፈጻጸም
54. በጋራ የሚፈጸም ግዥ አፈጻጸም
55. በሊዝ ስምምነት የሚፈፀም ግዥ አፈፃፀም
56. በራስ ኃይል የሚከናወን ግዥ አፈፃፀም
57. የተርንኪ ግዥ አፈፃፀም
58. የኤሌክትሮኒክ ልውጥ ሀራጅ ጨረታ አፈጻጸም

ምዕራፍ ስድስት
ለግንባታ ሥራ ግዥ የብቃት መስፈርቶች

59. የግንባታ ሥራ አፈፃፀም ምዘና
60. የግንባታ ስራ ግዥ አጠቃላይ ልምድ
61. ግንባታ ሥራ ግዥ ተዛማጅ የስራ ልምድ
62. የግንባታ ስራ ግዥ የፋይናንስ አቋም
63. የግንባታ ስራ ግዥ ዓመታዊ የተርንኦቨር መጠን
64. የባለሙያዎች የትምህርት ዝግጅትና ብቃት
65. የግንባታ ስራ መሳሪያ ማሟላት
66. ከአንድ በላይ በሆኑ የግንባታ ስራዎች ላይ የልምድ አያያዝ
67. ለህንፃ ግንባታ ስራ የሚጠየቅ ዝቅተኛ መስፈርት
68. ለድልድይ ግንባታ ስራ የሚጠየቅ ዝቅተኛ መስፈርት
69. የመንገድ ፕሮጀክቶች አመዳደብ በንጣፍ ዓይነት
70. ለመንገድ ፕሮጀክቶች የግንባታ ስራ የሚጠየቅ ዝቅተኛ መስፈርት
71. ለግድብ ግንባታ ሥራ እና ለመስኖ ግንባታ ሥራ

47. Types of Procurement Approaches
48. Strategic Partnership Procurement
49. Supplier Selection Process
50. Evaluation and Assessment of Prequalification Documents
51. Procurement Implementation Methods
52. Framework Agreement Procurement Implementation
53. Framework Agreement Contract Implementation
54. Joint Procurement Implementation
55. Lease Agreement Procurement Implementation
56. Force Account Procurement Implementation
57. Turnkey Procurement Implementation
58. Electronic Reverse Auction Implementation

Chapter Six
Qualification Requirements for Construction Procurement

59. Evaluation of Construction Work Execution
60. General Experience for Construction Work Procurement
61. Specific Experience For Construction Work Procurement
62. Financial Capacity for Construction Work Procurement
63. Annual Turnover Amount for Construction Work Procurement
64. Professional’s Qualifications and Competencies
65. Construction Equipment Requirements
66. Experience in Multiple Construction Projects
67. Minimum Requirements for Building Construction Work
68. Minimum Requirements for Bridge Construction Work
69. Classification of Road Projects by Surface Type
70. Minimum Requirements for Road Construction Projects
71. Minimum Requirements for Dam and

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የሚጠየቅ ዝቅተኛ መስፈርት

ምዕራፍ ሰባት
የጨረታ ሥነ ሥርዓት

72. የጨረታ ጥሪ ማስታወቂያ
73. የጨረታ ሰነድ
74. የጨረታ ዝርዝር መረጃ
75. የብቃትና የግምገማ መስፈርት አዘገጃጀት
76. የጨረታ ቅፅና የዋጋ ማቅረቢያ ሠንጠረዥ
77. የቴክኒክ ፍላጎት መግለጫ
78. አጠቃላይና ልዩ የውል ሁኔታዎች
79. ጨረታ ተወዳዳሪዎች ክፍት ሆኖ የሚቆይበትን ጊዜ ስለመወሰን
80. ስለ ናሙና አቀራረብ
81. በጨረታ ሰነድ ላይ ስለሚደረግ ማብራሪያ ወይም ማሻሻያ
82. የጨረታ ቋንቋ
83. የመጫረቻ ዋጋ
84. የመጫረቻ ሰነድ ፀንቶ የሚቆይበት ጊዜ
85. የጨረታ ማስከበሪያ
86. የመጫረቻ ሰነድ አቀራረብ
87. የጨረታ አከፋፈት
88. ጨረታን መገምገምና ማወዳደር
89. የሒሳብ ስህተቶችን ስለማረም
90. የተሰበረ እና የተጋነነ የጨረታ ዋጋ
91. ከተጫራቾች ጋር ስለሚደረግ ድርድር
92. ጨረታን ማፅደቅ
93. ድህረ ብቃት ግምገማ
94. የጨረታ ውጤትን እና አሸናፊነት ማሳወቅ
95. ጨረታን ስለመሰረዝ

ምዕራፍ ስምንት
የውል አስተዳደር

96. የውል አጠቃላይ ድንጋጌዎች
97. የውል አዘገጃጀት
98. የውል ቅድመ ሁኔታዎች
99. ውል መፈረም
100. የተዋዋይ አካላት ኃላፊነት
101. ውልን ይፋ ስለማድረግ

Irrigation Canal Construction Work

Chapter Seven
Bid Procedure

72. Notice of Invitation to Bid
73. Bidding Documents
74. Bid Data sheet
75. Preparation of Qualification and Evaluation Criteria
76. Bid Form and Price Submission Schedule
77. Technical Specification
78. General and Specific Conditions of Contract
79. Determination of the Bid Floating Period
80. Submission of Samples
81. Bid Clarification or Amendment to the Bidding Document
82. Language of Bidding
83. Bidding Price
84. Bid Validity Period of Bidding Documents
85. Bid Security
86. Submission of Bidding Documents
87. Bid Opening
88. Bid Evaluation and Comparison
89. Correction of Arithmetic Errors
90. Abnormally low and Abnormally High bid price
91. Negotiation with Bidders
92. Bid Approval
93. Post-Qualification Evaluation
94. Notification of Bid Results and Award
95. Cancellation of Bids

Chapter Eight
Contract Administration

96. General Contract Provisions
97. Contract Preparation
98. Pre-Contract Conditions
99. Contract Signing
100. Responsibilities of Contracting Parties
101. Contract Publication
102. Contract Amendment

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

102. ውል ስለማሻሻል
103. የውል ማስከበሪያ
104. የውልን አፈፃፀም መከታተል
105. የቅድመ ክፍያ አከፋፈል
106. የዋጋ ማስተካከያ
107. ለግንባታ ሥራ ግዥ የሚደረግ የዋጋ ማስተካከያ
108. በማዕቀፍ ስምምነት ለሚፈፀም ግዥ የሚደረግ የዋጋ ማስተካከያ
109. ለምክር አገልግሎት ግዥ የሚደረግ የዋጋ ማስተካከያ
110. ርክክብ እና ፍተሻ
111. ክፍያ ስለመፈጸም
112. ውል ማጠናቀቅ
113. የጉዳት ካሳ
114. ውልን ስለማቋረጥ
115. ከአቅም በላይ ሁኔታ
116. ማስታወቂያዎችና የጽሑፍ ግንኙነቶች
117. የውል አለመግባባቶችን ስለመፍታት

ምዕራፍ ዘጠኝ
የአቤቱታ እና ይግባኝ አቀራረብና አወሳሰን ሥርዓት

118. አቤቱታና ይግባኝ አቀራረብ ጠቅላ ድንጋጌ
119. አቤቱታን ለልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ስለማቅረብ
120. አቤቱታ የሚቀርብበት ጊዜ
121. የግዥ አፈጻጸም ሂደትን ማገድ ስለመቻላቸው
122. የአቤቱታ የሚጣራበት ሂደት እና ውሳኔ አሰጣጥ
123. ይግባኝ ለቦርዱ ስለሚቀብበት አግባብ
124. ይግባኝ ለመደበኛ ፍርድ ቤት ስለማቅረብ

ምዕራፍ አስር
የጥፋተኝነት ሪፖርት የሚቀርብበት እና የሚጣራበት ሥርዓት

125. የጥፋተኛነት ሪፖርት አጠቃላይ ገጽታ
126. የጥፋተኝነት ሪፖርት አቀራረብ
127. የሚሰጡ ውሳኔዎች
128. ውሳኔውን እንደገና ማየት

103. Performance Guarantee
104. Monitoring Contract Performance
105. Advance Payment
106. Price Adjustment
107. Price Adjustment for Construction Work Procurement
108. Price Adjustment in Procurement under Framework Agreement
109. Price Adjustment for Consulting Services Procurement
110. Handover and Inspection
111. Effecting Payment
112. Completion of a Contract
113. Liquidated Damage
114. Contract Termination
115. Force Majeure
116. Notices and Written Communications
117. Contractual Disputes Resolution

Chapter Nine
Compliant and Appeal Submission and Decision Procedure

118. General Provisions on Complaint and Appeal Submission
119. Submission of Complaints to the Head of the State-Owned Enterprise
120. Time for Submitting a Complaint
121. Suspension of the Procurement Process
122. Complaint Review Process and Decision Making
123. Appeal Application to the Board
124. Submission of Appeal to a Regular Court

Chapter Ten
Procedure for Submitting and Reviewing Misconduct Report

125. General Overview of Misconduct Report
126. Submission of a Misconduct Report
127. Decisions
128. Review of a Decision
129. Duty to Provide Information

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

129. መረጃን ስለማቅረብ

ምዕራፍ አስራ አንድ
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

130. የተሻሩ መመሪያዎች
131. የመሸጋገሪያ ድንጋጌ
132. መመሪያው ተፈፃሚ የሚሆንበት ጊዜ

አባሪ -1 - ቀድሞ ሰራተኞች በጨረታ ስለሚሳተፉበት አግባብ
አባሪ -2 - የግዥ ኃላፊዎችና ባለሙያዎች የጥቅም ግጭት፣
አባሪ -3 - ጨረታ ለተወዳዳሪዎች ክፍት ሆኖ የሚቆይበት ጊዜ
አባሪ -4 - በተጫራቾች የሚሞላ የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና ቅጽ
አባሪ -5- በተጫራቾች የሚሞላ የውል ማስከበሪያ ዋስትና ቅጽ

Chapter Eleven
Miscellaneous Provisions

130. Repealed Directives
131. Transitional Provision
132. Effective Date

Annex 1 – Procedure for the Participation of Former Employees in Bidding
Annex 2 – Conflict of Interest Provisions for Procurement Officers and Professionals
Annex 3 – Bid Floating Period for Submission of bid by the Bidders d
Annex 4 – Bid Security Form to Be Completed by Bidders
Annex 5 – Performance Security Form to Be Completed by Bidders

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

መመሪያ ቁጥር 1070/2017

ፌዴራል መንግሥት ባለቤትነት የተያዙ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የግዥ አፈፃፀም መመሪያ

የፌዴራል መንግሥት ባለቤት የሆነባቸው የመንግሥት የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ለትርፍ የተቋቋሙ እና ከግሉ ክፍለ ኢኮኖሚ ጋር ውድድር የሚያደርጉ በመሆኑ፣ እነዚህ ድርጅቶች ካላቸው ልዩ ባህሪ አኳያ ልዩ የግዥ አፈፃፀም መመሪያ የሚያስፈልጋቸው በመሆኑ፤

የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በዳይሬክተሮች ቦርድ በማጸደቅ ሲጠቀሙበት የነበረው የግዥ አፈጻጸም መመሪያ የተለያዩ ክፍተቶች ያሉበት ከመሆኑም በተጨማሪ የተለያየ ይዘት ያለው በመሆኑ ድርጅቶቹ የተሻሻለ እና ወጥ የሆነ የግዥ አፈጻጸም መመሪያ እንዲኖራቸው ለማድረግ፣

በፌደራል መንግስት ባለቤትነት የተያዙ የልማት ድርጅቶች አዋጅ ቁጥር 1314/2016 በተመለከተው መሰረት የልማት ድርጅቶቹ የንግድ የአሰራር ስርዓትን እና ትርፋማነታቸውን ጠብቀው እንዲሄዱ ለማድረግ የግዥ አፈጻጸማቸው በሚፈለገው ጥራት፣ ጊዜ፣ ቦታ እና የአቅርቦት አስተማማኝነት እንዲኖር በማድረግ የልማት ድርጅቶቹ የተቋቋሙበትን ዓላማ ለማሳካት እንዲችሉ እና ለግዥው የሚውለው ገንዘብ ሊያስገኝ የሚችለውን ተመጣጣኝ ፋይዳ ማስገኘቱን ለማረጋገጥ፣

የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የግዥ አፈፃፀም

Directive No. 1070/2025

Federal Government Owned Enterprises Procurement Execution Directive

Whereas federal government-owned state-owned enterprises are established with a commercial purpose and operate in competition with the private sector and as such enterprises require a tailored procurement directive due to their distinct characteristics.

Whereas the existing procurement directive which has been approved by the Boards of Directors of each State-Owned Enterprises contains gaps and issues, and recognizing the need to provide the enterprises with an improved and harmonized procurement execution directive;

In accordance with the Federal Government State-Owned Enterprises Proclamation No. 1314/2024, in order to ensure that State Owned enterprises maintain their business operations and profitability, it is necessary to ensure that their procurement execution is carried out with the required quality, within the appropriate time frame and at the correct location, thereby to ensure the reliability of supply and support state-owned enterprises achieve their objectives and ensure reasonable value for money spent on procurement;

To ensure accountability for decisions and actions taken in contravention of applicable state-owned enterprises procurement procedures.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሥርዓት ሕግን ያልተከተሉ ውሳኔዎች እና እርምጃዎች ላይ ተጠያቂነትን ለማረጋገጥ፤

የገንዘብ ሚኒስቴር በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ መንግስት የግዥና ንብረት አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 1333/2016 አንቀጽ 87(3) በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ይህን መመሪያ አውጥቷል፡፡

The Ministry of Finance has issued this directive pursuant to the authority conferred by Article 87(3) of the Public Procurement and Property Administration Proclamation No. 1333/2024 of the Government of the Federal Democratic Republic of Ethiopia.

ምዕራፍ አንድ
ጠቅላላ

Chapter One
General

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ "በፌዴራል መንግስት ባለቤትነት የተያዙ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የግዥ አፈፃፀም መመሪያ ቁጥር 1070/2017" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

1. Short Title

This directive may be cited as the "Federal Government Owned State-Owned Enterprises Procurement Execution Directive 1070/2025

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ መመሪያ ውስጥ፡-

1) **"አዋጅ"** ማለት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የመንግስት የግዥና ንብረት አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 1333/2016 ነው፡፡
2) **"ባለስልጣን"** ማለት በአዋጁ አንቀጽ 9 እንደገና የተቋቋመው የፌደራል የመንግስት የግዥና ንብረት አስተዳዳር ባለስልጣን ነው፡፡
3) **"የዳይሬክተሮች ቦርድ"** በፌዴራል መንግሥት ባለቤትነት የተያዙ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች አዋጅ ቁጥር 1314/2016 አንቀጽ 15 መሰረት የተቋቋመው በመንግሥት ባለቤትነት

2. Definition

Unless the context otherwise requires, the following definitions shall apply for the purpose of this Directive:

1) "**Proclamation**" means the Public Procurement and Property Administration Proclamation No. 1333/2024 of the Federal Democratic Republic of Ethiopia.
2) "**Authority**" refers to the Federal Government Public Procurement and Property Administration Authority which is reestablished according to the Article 9 of the Proclamation.
3) "**Board of Directors**" refers to the board

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የተያዘ የመንግሥት የልማት ድርጅት ቦርድ ነው፡፡

4) **"የመንግሥት የልማት ድርጅት የበላይ ኃላፊ"** ማለት በመንግሥት ባለቤትነት የተያዘ የመንግሥት የልማት ድርጅት በበላይነት ለመምራት ኃላፊነት የተሰጠው ዋና ሥራ አስፈፃሚ፣ ፕሬዚዳንት ወይም ተመሳሳይ የኃላፊነት ደረጃ ያለው ሰው ነው፡፡

5) **"የግዥ አጽዳቂ ኮሚቴ"** ማለት የልማት ድርጅቱ በሚፈጽማቸው ግዥዎች የወጡ ጨረታዎችን ወይም በሌሎች የግዥ ዘዴዎች የሚፈጸሙ ግዥዎችን መርምሮ የሚያፀድቅ እንዲሁም በዚህ መመሪያ አንቀጽ 11 መሰረት የተሰጠውን ኃላፊነት የሚወጣ ኮሚቴ ነው፡፡

6) **"የቴክኒክ ኮሚቴ"** ማለት ውስብስብና የቴክኒክ ግምገማ ለሚያስፈልጋቸው ግዥዎች የቴክኒክ ግምገማ በማድረግ የውሳኔ ሀሳብ እንዲያቀርብ እንደአስፈላጊነቱ በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ የሚቋቋም ኮሚቴ ነው፡፡

7) **"የግዥ የሥራ ክፍል"** ማለት የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የሚኖራቸው የውስጥ አደረጃጀት እንደተጠበቀ ሆኖ የግዥ ዕቅድና የጨረታ ሠነድ የሚያዘጋጅ፣ እንደአስፈላጊነቱ የገበያ ጥናት የሚያካሂድ ወይም በሚመለከተው ክፍል ጥናቱ እንዲከናወን የሚያደርግ፣ አጠቃላይ የግዥ ሂደትንና እንደአስፈላጊነቱ የውል አስተዳደር ሥራን ለማከናወን ኃላፊነት የተሰጠው የሥራ ክፍል ወይም ኮሚቴ ነው፡፡

established pursuant to the Federal Government State-Owned Enterprises Proclamation No. 1314/2024, of a state-owned enterprise owed by the federal government.

4) "**Head of State-Owned Enterprise**" means the person responsible for leading a state-owed enterprise having the roles of such as Chief Executive Officer, President or similar leadership status

5) "**Procurement Endorsing Committee**" means a committee authorized to review and approve bids or other procurements that are made through other procurement modalities or that carries out the responsibilities entrusted under Article 11 of this Directive.

6) "**Technical Committee**" means a committee, as necessary, established by the higher official of **the** sate-owned enterprise to carry out evaluations for procurements that are complex and require technical assessments.

7) "**Procurement Unit**" means, notwithstanding the internal organizational structure of the state-owned enterprise, a Unit or committee that is responsible for preparing procurement plans and tender documents, conducting market research as necessary or ensuring such research is conducted by the relevant Unit, and carrying out the overall procurement process and, as needed, contract administration work.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

8) **"የኢንዱስትሪ ግብዓቶች"** ማለት ለኢንዱስትሪዎች በጥሬ ዕቃነት ወይም በግብዓትነት የሚያገለግሉ ወይም በኢንዱስትሪዎች የማምረት ሂደት እሴት ተጨምሮባቸው ለሌሎች ኢንዱስትሪዎች ለግብዓትነት የሚጠቀሙባቸው በከፊል ወይም ሙሉ በሙሉ የተጠናቀቁ ምርቶች ናቸው፡፡

9) **"የቴክኒክ ፍላጎት መግለጫ"** ማለት የዕቃው፣ የአገልግሎቱ፣ የግንባታ ዘርፍ ሥራዎቹ ወይም የምክር አገልግሎት ሊያሟላ የሚገባውን ጥራት፣ አቅም፣ ዓይነት፣ ደረጃ፣ የአካባቢ ተቀባይነት፣ ሙያዊ ድጋፍ፣ ድህረ ሽያጭ አገልግሎቶችን ጨምሮ በሁሉም ተጫራቾች መካከል ፍትሐዊ ውድድርን ሊያስገኝ በሚያስችል መልኩ የተዘጋጀ የፍላጎት መግለጫ ነው፡፡

10) **"ጠቅላላ ዋጋ"** ማለት ለአንድ ግዥ አፈጻጸም ታክስን ጨምሮ ማናቸውም ሌሎች ወጪዎችን በማካተት ለሚፈፀም ግዥ የሚከፈል ዋጋ ነው፡፡

11) **"የሊዝ ስምምነት"** ማለት የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በግዥ ምትክ ወጪ ሊቆጥቡ የሚችሉ፣ ተለዋዋጭነት እና የቅርብ ጊዜ ቴክኖሎጂን መጠቀም የሚያስችሉ ንብረቶችን በሊዝ ስምምነት ለተወሰነ ጊዜ ማግኘት የሚችሉበትን ሁኔታ የሚገልጽ ውል ነው፡፡

12) **"የጨረታ ማስከበሪያ"** ማለት ተጫራቾች በጨረታው ተሳታፊ ከሆኑበት ጊዜ ጀምሮ ውል እስከሚፈርሙበት ጊዜ ድረስ በጨረታ ሰነዱ ላይ በሚገለጸው ዓይነትና መጠን መሠረት

8) "**Industrial Inputs**" means partially or fully finished products that are utilized as raw materials or components in the production processes of industries, or are used as inputs by other industries, incorporating added value through industrial manufacturing processes.

9) "**Technical Proposal**" means an expression of interest document designed to ensure fair and open competition among all potential bidders outlining the required quality, capacity, type, standards, environmental sustainability, professional support, and after-sales services that the goods, services, construction works, or consulting services must fulfill.

10) "**Total Price**" means the aggregate cost paid for a procurement, including taxes and any additional charges incurred in the execution of the procurement.

11) "**Lease Agreement**" means a contractual arrangement under which an state-owned enterprise acquires the right to use an asset under terms that offer cost savings in place of direct procurement, while enabling flexibility and access to up-to-date technology.

12) "**Bid Security**" means a security provided by bidders according to the type and amount specified in the bid document, effective from the time of participation in the bid until the signing of the contract.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የሚያሲዙት ዋስትና ነው፡፡

13) **"የኤሌክትሮኒክ ግዥ"** ማለት የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ዕቃዎችን፣ አገልግሎቶችን፣ የምክር አገልግሎቶችን እና የግንባታ ዘርፍ ሥራዎችን ግዥ በኢሜይል ወይም በቀጥታ የመረጃ መረብ ወይም በኤሌክትሮኒክ ግብይት ወይም ሌሎች የኤሌክትሮኒክ የግዥ ዘዴዎችን በመጠቀም ግዥ የሚፈጸምበት ሥርዓት ነው፡፡

14) **"የኤሌክትሮኒክ ልውጥ ሐራጅ ጨረታ"** ማለት ተጫራቾች በመንግሥት የልማት ድርጅቶች ለሚፈለጉ ዕቃዎችና አገልግሎቶች የመረጃ መረብን በመጠቀም ዋጋ በመቀነስ የሚወዳደሩበት ስልት ሲሆን ዝቅተኛ ዋጋ ላቀረበው ተጫራች አሸናፊ የሚሆንበት የግዥ ስልት ነው፡፡

15) **"የታገዱ አቅራቢዎች ዝርዝር"** ማለት ለተወሰነ ወይም ላልተወሰነ ጊዜ በልማት ድርጅቶች ወይም በመንግስት መ/ቤቶች በሚፈጸም ግዥ ላይ እንዳይሳተፉ በባለስልጣኑ የታገዱ አቅራቢዎችን ዝርዝር የያዘ መረጃ ነው፡፡

16) **"ዓመታዊ የግዥ ዕቅድ"** ማለት የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ሥራቸውን ለማከናወን ዓመታዊ ግዢያቸውን መቼ፣ በምን ያህል ገንዘብ እና እንዴት እንደሚፈጽሙ የሚያመለክት ሰነድ ነው፡፡

17) **"የጥምረት"** ወይም "በጋራ ወይም በቅንጅት የሚሠራ" ማለት የንግድ ግብን ለማሳካት ወይም በግዥ ሂደት ውስጥ በአቅራቢነት ለመሳተፍ

13) "**Electronic Procurement**" means the acquisition of goods, services, consulting services, and construction works by State Owned enterprises through electronic means, by email or direct internet, electronic marketplaces, or other electronic procurement platforms.

14) "**Electronic Reverse Auction**" means a procurement method in which bidders compete by submitting progressively lower prices via the internet for goods or services required by state-owned enterprises, with the contract awarded to the bidder offering the lowest price.

15) "**Suspended Supplier List**" means a record containing the names of suppliers who have been barred by the Authority from participating in procurement activities conducted by state-owned enterprises or government offices, either for a specified period or indefinitely.

16) "**Annual Procurement Plan**" means a document that outlines the timing, budget, and procurement methods for planned purchases within a fiscal year by a state-owned public enterprise.

17) "**Coalition**" or "**Joint Venture**" means a temporary or permanent alliance or coalition formed by two or more individuals, companies, or organizations, established to jointly participate in a procurement process or business activity or work and share mutual

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ ግለሰቦች፣ ኩባንያዎች ወይም ድርጅቶች የጋራ ሥራን ለማከናወን እና የጋራ ኃላፊነትን ለመወጣት የተቋቋመ ጊዜያዊ ወይም ቋሚ የትብብር ማህበር ወይም ጥምረት ነው፡፡

18) **"የስትራቴጂክ አጋርነት ግዥ"** ማለት አቅርቦትን አስተማማኝ ለማድረግ የልማት ድርጅቱ የሚያወጣውን ቅድመ ግምገማ መስፈርት የሚያሟሉ ድርጅቶችን በአቅራቢነት በመመዝገብ ለተወሰነ ጊዜ እነዚህን ድርጅቶች በማወዳደር ወይም በቀጥታ ግዥ የሚፈጸምበት ስልት ነው፡፡

19) በአዋጁ ትርጉም የተሰጣቸው ቃላትና ሃረጎች ለዚህም መመሪያ ተፈጻሚ ይሆናሉ፡፡

3. የተፈፃሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ በፌዴራል መንግሥት ባለቤትነት በተያዙ የልማት ድርጅቶች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

ምዕራፍ ሁለት
ተግባርና ኃላፊነት

4. የግዥና ንብረት ባለስልጣን ተግባርና ኃላፊነት

በአዋጁ ከተሰጡት ሥልጣን እና ኃላፊነቶች በተጨማሪ ባለስልጣኑ ከዚህ በታች የተገለጹት ኃላፊነቶችና ተግባራት ይኖሩታል፣

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶችን የግዥ አፈጻጸምን መከታተል እና የአቅም ግንባታ ሥልጠና እና ሙያዊ ድጋፍ ይሰጣል፡፡

responsibilities and benefits.

18) "**Strategic Partnership Procurement**" means a procurement approach whereby a state-owed enterprise registers organizations that meet specific evaluation criteria as suppliers, enabling reliable supply through either comparative selection or direct procurement from such firms for a designated period.

19) The words and phrases used in this Directive shall have the meanings assigned to them under the proclamation.

3. Scope of Application

This Directive applies to state-owned enterprises owned by the federal government.

Chapter Two
Duties and Responsibilities

4. Duties and Responsibilities of the Procurement and Property Authority

In addition to the powers and responsibilities conferred upon it by the Proclamation, the Authority shall have the following duties and responsibilities:

1) Monitor the procurement performance of state-owned enterprises and provide capacity-building training and professional support.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

2) በልማት ድርጅቶች የሚፈጸሙ ግዥዎች አዋጁን፣ ይህን አፈጻጸም መመሪያና ሌሎች አግባብነት ያላቸው አሰራሮችን ተከትለው መፈጸማቸውን ለማረጋገጥ የግዥ ኦዲት፣ ክትትል እና ድጋፍ ያደርጋል፡፡

3) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በተጫራቾች ወይም አቅራቢዎች ላይ ለሚያቀርቡት የጥፋተኝነት ሪፖርት በማጣራት ጥፋት የተፈፀመ መሆኑን ሲያረጋግጥ እንደጥፋቱ ክብደት ህጋዊ እርምጃ ይወስዳል፡፡

4) የመንግሥት የልማት ድርጅቶችን ልዩ የስራ ባህሪን ታሳቢ ያደረገና በአዋጁና በዚህ የአፈጻጸም መመሪያ መሠረት በልማት ድርጅቶች የተዘጋጀውን የግዥ አፈጻጸም ማንዋል ያጸድቃል፡፡

5. የመንግሥት ሆልዲንግ ኩባንያው ወይም ተቆጣጣሪ አካል ተግባርና ኃላፊነት

ከልማት ድርጅቶች የግዥ አፈጻጸም ጋር በተያያዘ በፌዴራል መንግሥት ባለቤትነት የተያዙ የልማት ድርጅቶች አዋጅ ቁጥር 1314/2016 መሰረት የመንግሥት ሆልዲንግ ኩባንያው ወይም ተቆጣጣሪ አካሉ ከዚህ በታች የተገለጹት ዝርዝር ተግባራት እና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፡፡

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የግዥ አፈፃፀም

2) Conduct procurement audits, monitoring, and support to ensure that procurement activities executed by state-owned enterprises comply with Proclamation, this Directive and other applicable procedures.

3) Investigate alleged misconduct made by state-owned enterprise on bidders or suppliers and take appropriate legal measures based on the seriousness of the offense upon confirmation of the misconduct.

4) Approve the procurement manuals prepared by state- enterprises in consideration of the specific nature of their operations and in accordance with the Proclamation and this Directive.

5. Duties and Responsibilities of the State-owned Holding Company or Regulatory Body

In accordance with the Federal Government State-Owned Enterprises Proclamation No. 1314/2024, concerning procurement execution by state-owned enterprises, the state-owned holding company or the regulatory body shall have the following duties and responsibilities:

1) Lead the corporate governance framework of state-owned enterprises procurement

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የኮርፖሬት አስተዳደር ሥርዓትን ይመራል፡፡

2) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ከተሰጣቸው ኃላፊነት እና የስራ ባህሪ አንጻር ወጥ የሆነ የግዥ ስራ ክፍል አደረጃጀት እንዲኖራቸው ያደርጋል፡፡

3) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የግዥ አፈጻጸማቸውን በዘመናዊ መንገድ እንዲፈጽሙ ድጋፍ ያደርጋል፡፡

6. የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ዳይሬክተሮች ቦርድ ተግባርና ኃላፊነት

ከግዥ አፈጻጸም ጋር በተያያዘ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ዳይሬክተሮች ቦርድ ከዚህ በታች የተገለጹት ዝርዝር ተግባራት እና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፣

1) የኢንቨስትመንት እና የካፒታል ግዥዎችን በጀት አፈፃፀም ሪፖርቶችን ይገመግማል፡፡

2) የውስጥ ኦዲት ወይም የቦርድ ኦዲት ንዑስ ኮሚቴ የሰጡት አስተያየትና የማስተካከያ ሀሳብ ተግባራዊ መሆኑን ያረጋግጣል፡፡

7. የመንግስት የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ተግባርና ኃላፊነት

ከግዥ አፈጻጸም ጋር በተያያዘ የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ከዚህ በታች የተገለጹት ዝርዝር ተግባራት እና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፡ ፡

2) Ensure that state-owned enterprises maintain a consistently structured procurement Unit organization aligned with their respective responsibilities and work characteristics.

3) Support state-owned enterprises in implementing modern procurement practices.

6. Duties and Responsibilities of the Board of Directors of State-Owned Enterprises

In Relation to the Board of Directors of state-owned enterprises shall have the following duties and responsibilities concerning procurement:

1) Evaluate the investment and capital procurement budget execution reports.

2) Ensure that feedback and corrective actions proposed by internal audit units or board audit subcommittees are implemented.

7. Duties and Responsibilities of the Head of the State-Owned Enterprise

In relation to procurement, the head of the state-owned enterprise shall have the following duties and responsibilities:

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

1) የግዥ ስራን እንዲያከናውኑ የሚመደቡ ሰራተኞች እና ኃላፊዎች በዘርፉ በቂ የትምህርት ዝግጅት፣ የስራ ልምድ እና ጥሩ ሥነ- ምግባር ያላቸው መሆኑን ያረጋግጣል፡፡

2) የልማት ድርጅቱን የግዥ አፈጻጸም ሂደት በፀደቀው በጀት መሠረት መመራቱን ይከታተላል፡፡

3) የልማት ድርጅቱን ልዩ የስራ ባህሪን ታሳቢ ያደረገና በአዋጁና በዚህ የአፈጻጸም መመሪያ መሠረት የግዥ አፈጻጸም ማንዋል በማዘጋጀት በባለስልጣኑ ያጸድቃል፡፡

4) አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ የግዥ ግምገማ የሚያከናውኑ፣ ከአቅራቢዎች ለሚቀርቡ አቤቱታዎች አጣርቶ ምላሽ የሚሰጡ፣ ግዥ የሚጸድቁ፣ የግዥ ገምጋሚ ኮሚቴ፣ የቴክኒክ ኮሚቴ ወይም የዋጋ ድርድር የሚያደርጉ ቡድኖችን ያቋቁማል፡፡

5) በተለያዩ የግዥ ዘዴዎች ግዥ ለመፈጸም የሚቀርቡትን የግምገማ ውሳኔ ሀሳቦችን መርምሮ ማጽደቅ ወይም በየደረጃው ላሉ ለሚመለከታቸው የስራ ክፍሎች እንዲያጸድቁ ውክልና ይሰጣል፡፡

6) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ የሚከተሉትን መስፈርቶች የሚያሟሉና ከሶስት ያላነሱ አባላት ያሉት የልማት ድርጅቱን ከፍተኛ

1) Ensure that employees and officials assigned to procurement functions possess appropriate educational qualifications, work experience, and professional ethics.

2) Monitor the procurement implementation process of the state-owned enterprise in accordance with the approved procurement plan.

3) Taking into account the unique characteristics of the state-owned enterprise, prepare a procurement manual in accordance with the Proclamation and this Directive, and submit it for approval to the Authority.

4) As necessary, establish teams to evaluate procurements investigate and respond to supplier complaints; to approve procurements evaluation report to evaluate technical evaluation or and price negotiation teams.

5) Review and approve evaluation reports related to procurement conducted through various methods or delegate such approval authority to the appropriate level within the enterprise.

6) Without prejudice to sub-article (4) of this Article, establish multiple procurement committees that reviews and approve the state-enterprise’s big purchases, that are composed of no fewer than three (3) members, whose term of office shall not exceed three years. When possible, it should ensure the committee

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ግዥዎች መርምሮ የሚያጸድቅና ከ3 (ሦስት) ዓመት የማይበልጥ የአገልግሎት ዘመን የሚኖረው፣ እንደአስፈላጊነቱ ከአንድ በላይ የግዥ አጽዳቂ ኮሚቴዎችን ያቋቁማል፣ የሚቻል ሲሆን የኮሚቴው አባላት በተቻለ መጠን ከተለያየ የሙያ ዘርፍ የተውጣጡ፣ በልማት ድርጅቱ የተሻለ ዕውቀት እና የስራ ልምድ ያላቸው መሆኑን ያረጋግጣል፡፡

7) የልማት ድርጅቱ ባለው አደረጃጀት ምክንያት የተለያዩ ቅርንጫፍ፣ ፕሮጀክት ጽ/ቤቶች፣ ፋብሪካዎች ያለው ሲሆንና ስራዎችን በአግባቡ ለመወጣት ያመቻል ብሎ ሲያምን ጽ/ቤቶቹን በበላይነት ለሚመሩ ኃላፊዎች ከግዥ ዕቅድ ዝግጅት ውጭ ያሉ የግዥ ስራዎችን እንዲመሩ፣ እንዲያስፈጽሙ ውክልና ይሰጣል፡፡

8) እንደአስፈላጊነቱ ውስብስብ ለሆኑ እና ዝርዝር የቴክኒክ ግምገማ ለሚፈልጉ ግዥዎች ጊዜያዊ ወይም ቋሚ የቴክኒክ ገምጋሚ ኮሚቴ ያቋቁማል፡፡

9) በዳይሬክተሮች ቦርድ በጸደቀው በጀት መሠረት የግዥ ዕቅድ ያጸድቃል፡፡

10) በዚህ የአፈጻጸም መመሪያ መሠረት ከተፈቀዱ የግዥ ዘዴዎች፣ ሰነዶች፣ አሰራሩን ከሚመሩ የጨረታ ሰነዶችና ቅጾች መሰረት ማድረግ ግዥ ለመመፈጸም በማይቻልበት ወቅት ግዥ ልዩ ፈቃድ ጥያቄዎች አግባብነት አይቶ ውሳኔ

members are drawn from diverse professional sectors, with the best knowledge and work experience in state owned enterprise.

7) In cases where the state-owned enterprise operates through branches, project offices, or factories, when it's believed that it's needed for the proper implementation, delegate authority to the officers that lead the offices to execute and manage procurement activities, except for procurement planning.

8) As necessary, establish ad hoc or permanent technical review committees for procurements that are complex and require detailed technical analysis.

9) Approve procurement plan in accordance with the Budget approved by the Board of Directors.

10) When procurement cannot be conducted under the regular procurement methods, documents, and procedures provided under this Directive, review and decide on requests for special procurement permits.

11) Ensure that necessary adjustments are made in response to findings and recommendations from procurement audits.

12) Determine whether direct procurement is permissible by verifying that the conditions set forth in this Directive are satisfied.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ይሰጣል፡፡

11) በግዥ ኦዲት ግኝቶች ላይ በተሰጡ አስተያቶች መሠረት ተገቢ ማስተካከያ መደረጉን ይከታተላል፡፡

12) በዚህ መመሪያ ለቀጥታ ግዥ ዘዴ የተቀመጡት ቅድመ ሁኔታዎች መሟላታቸውን በማረጋገጥ ግዥው በዚህ ዘዴ እንዲፈጸም ይወስናል፡፡

13) የልማት ድርጅቱ በሚፈፅመው ግዥ ላይ ለሚቀርብ አቤቱታ አጣርቶ ምላሽ ይሰጣል፡፡

14) የውል ሰነድ ይፈርማል ወይም እንደአስፈላጊነቱ ውል የመፈረም ውክልና ይሰጣል፣ በውሉ መሠረትም ግዥው መፈፀሙን ይከታተላል፡፡

15) እንደአስፈላጊነቱ የግዥ ባለሙያዎች ወደ ስራ ከመግባታቸው በፊት ከሚመለከተው አካል የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ያላቸው መሆናቸውን ማረጋገጥ፣ የሥራ እንቅስቃሴ ይከታተላል፣ ይገመግማል፡፡ማስተካከያ ሲያስፈልግ እንደ አስፈላጊነቱ የማስተካከያ እርምጃ ይወስዳል፡፡

8. የግዥ ሥራ ክፍል ተግባርና ኃላፊነት

የግዥ የስራ ክፍል ከዚህ በታች የተገለጹት ዝርዝር ተግባራት እና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፣

1) የግዥ ፍላጎት በማሰባሰብ ዓመታዊው የግዥ ዕቅድ በወቅቱ በማዘጋጀት ለልማት ድርጅቱ

13) Review and respond to complaints submitted on the procurement conducted by the state-owned enterprise.

14) Sign procurement contracts or delegate contract-signing authority as appropriate and monitor whether the Procurement is made in accordance with the contract.

15) As necessary ensure that procurement professionals possess the required certification from the relevant body before engaging in procurement activities, monitor and evaluate their work performance and take corrective measures when necessary.

8. Duties and Responsibilities of the Procurement Unit

The procurement Unit shall have the following duties and responsibilities:

1) Prepare the annual procurement plan upon collecting procurement needs in a timely

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የበላይ ኃላፊ ያቀርባል።

2) ከሌሎች የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ፍላጎት ጋር በጣምራ የሚፈፀሙ ግዥዎችን እና በሦስተኛ ወገን የሚከናወኑ ግዥዎችን ይለያል፣ ይከታተላል፣ ያስተባብራል።

3) የጨረታ ሰነድ ያዘጋጃል፣ ጨረታ ይከፍታል፣ የጨረታ ማስከበሪያ ይቀበላል፣ በጨረታ ሰነዱ በተገለጹት ሁኔታዎች መሠረት የጨረታ ማስከበሪያውን ለልማት ድርጅቱ ገቢ ያደርጋል ወይም ተመላሽ ያደርጋል።

4) ከተጫራቾች የሚቀርቡ የመጫረቻ ሰነዶችን ጨምሮ ሌሎች አስፈላጊ የግዥ ሰነዶችን ይይዛል፣ ከሚመለከታቸው ሕጋዊ አካላት ማብራሪያ ሲጠየቅ ተገቢውን ማብራሪያ ይሰጣል።

5) የመጫረቻ ሰነዶችን ይገመግማል ወይም እንዲገመገም ያደርጋል፣ የጨረታው ውጤት እና የአሸናፊነት ማስታወቂያ ለተጫራቾች ያሳውቃል።

6) እንደአስፈላጊነቱ የአቅራቢዎች ቅድመ ምዘና መስፈርቶችን ያዘጋጃል፣ የአቅራቢ ዝርዝር ምዝገባ ያከናውናል፣ ለበላይ ኃላፊ አቅርቦ ያጸድቃል።

7) የግንባታ ሥራዎች፣ የዕቃ፣ እና አገልግሎት ግዥዎችን በተመለከተ የገበያ ጥናት ያደርጋል፣ የጥናቶቹን ውጤት በማጠናቀር ለቀጣይ

manner and submit it to the head of the state-owned enterprise for approval.

2) Identify, monitor, and coordinate procurements conducted by third parties and done jointly with other state-owned enterprises.

3) Prepare bid documents, open bids, receive bid securities, and submit such securities to the state-owned enterprise in accordance with the conditions set forth in the bid documents to return the securities.

4) Maintain all essential procurement records, including bid documents submitted by bidders, and provide appropriate explanations when requested by relevant legal bodies.

5) Review bidding documents or cause their review, communicate bid results and issue notifications regarding bid winners to participating bidders.

6) As necessary, prepare requirements for preliminary supplier assessments, manage the supplier registration process, and submit for approval by the head.

7) Conduct market survey on the procurement of construction works, goods, and services, and compile the survey as a resource to inform future procurement activities.

8) Ensure that the prices offered by suppliers selected as winners in procurements conducted by the state-owned enterprises, including those conducted through the price submission

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ግዥዎች እንደ ግብዓት እንዲውሉ ያደርጋል፡፡

8) በተደጋጋሚ የሚፈጸሙ እና ዋጋቸው በቀላሉ ሊታወቁ የሚችሉ በዋጋ ማቅረቢያ ዘዴ የሚፈጸሙ ግዥዎችን ጨምሮ በልማት ድርጅቱ በሚፈጸሙ ግዥዎች በአሸናፊነት የሚመረጡት የአቅራቢዎች ዋጋ የገበያ ዋጋ መሆኑን ያረጋግጣል፡፡

9) የተለየ የውል አስተዳደር የሥራ ክፍል ከሌለ በስተቀር፣ የውል አፈጻጸም መከታተያ ሠነድ በማዘጋጀት የዋጋ ማቅረቢያን ጨምሮ ከልማት ድርጅቱ ጋር ውል የገቡ አቅራቢዎች ያላቸውን አፈጻጸም መገምገምና መረጃዎችን አደራጅቶ በመያዝ ለልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ያሳውቃል፡፡

method, which are frequent and where prices are not easily known, reflect prevailing market prices.

9) Unless a separate contract management department exists, the procurement unit shall prepare a contract performance monitoring document, evaluate the performance of suppliers contracted by the state-owned enterprise, including price submissions, and organize and report the findings to the head of the state-owned enterprise.

9. የግዥ አጽዳቂ ኮሚቴ ተግባርና ኃላፊነት

ግዥ አፅዳቂ ኮሚቴ ከዚህ በታች የተገለጹት ዝርዝር ተግባራትና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፣

1) የሚቀርብለትን የግዥ ግምገማ ሪፖርቶችን መርምሮ ያፀድቃል፣ እንዲስተካከል ወይም እንዲሰረዝ ያደርጋል፡፡

2) በቀረበው የግዥ ግምገማ ሪፓርት ላይ የሚሰጥ ማንኛውም ዓይነት የኮሚቴው ውሳኔ ምክንያታዊ መሆን አለበት፡፡

3) የአፈጻጸም መመሪያውን እና ሌሎች የአፈጻጸም ሥርዓቶች በተሻለ ሁኔታ ሊፈጸሙ

9. Duties and Responsibilities of the Procurement Endorsing Committee

The Procurement Endorsing Committee shall have the following duties and responsibilities:

1) Review and approve procurement evaluation reports submitted for consideration, orpropose corrections or cancellations.

2) All decisions made by the committee regarding procurement evaluation reports shall be reasonable.

3) Consult with the head of the state-owned enterprise on procedural improvements to enhance the effectiveness of the procurement

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የሚችሉበትን አሰራር የልማት ድርጅቱን የበላይ ኃላፊ ያማክራል፡፡

4) በኮሚቴው ስለተከናወኑ የግዥ ተግባራት፣ ስለአጋጠሙ ችግሮች እና የመፍትሔ ሀሳቦች የሚገልጽ ሪፖርት ለልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ያቀርባል፡፡

5) በአጽዳቂ በኮሚቴው ስለተወሰኑ ውሳኔዎች በሚመለከተው አካል ሲጠየቅ ማብራሪያ ይሰጣል፡፡

6) እንደአስፈላጊነቱ ግዥውን ለማፅደቅ ከሌሎች ተቋማት የሙያ ድጋፍ ሊጠይቅ ይችላል፡፡

10. የቴክኒክ ኮሚቴ ተግባርና ኃላፊነት

በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ የሚቋቋመው የቴክኒክ ኮሚቴ ከዚህ በታች የተገለጹት ተግባርና ኃላፊነት ይኖሩታል፡፡

1) ኮሚቴው ሊኖረው የሚገባው የአባላት ቁጥር እንደ ግዥው ግምታዊ የገንዘብ መጠን እና ውስብስብነት በበላይ ኃላፊው የሚወሰን ሆኖ ከሶስት ያላነሰ መሆን አለበት፡፡

2) የቴክኒክ ዶክመንት ተቀብሎ በጨረታ ሰነዱ በተቀመጠው ዝርዝር መግለጫ መሠረት ግምገማ ያከናውናል፡፡

3) የቴክኒክ ግምገማውን ውጤት ለግዥ የሥራ ክፍል ወይም ለግዥ ኮሚቴዉ ያቀርባል፡፡

directive and other execution systems.

4) Submit reports to the head of the state-owned enterprise detailing the procurement activities undertaken by the committee, challenges encountered, and recommended solutions.

5) Provide clarifications upon request by the relevant body regarding specific decisions made by the endorsing committee.

6) Request professional support from other institutions, as necessary, for the approval of the procurement.

10. Duties and Responsibilities of the Technical Committee

The technical committee, to be established by the head of the state-owned enterprise, shall have the following duties and responsibilities:

1) The committee shall consist of no fewer than three members, with the exact number determined by the head of the state-owned enterprise based on the estimated value and complexity of the procurement.

2) Review technical documents in accordance with the specifications stated in the bidding document.

3) Submit the results of the technical evaluation to the procurement unit or the procurement committee.

4) It may develop technical standards as needed

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

4) እንዳስፈላጊነቱ የቴክኒክ መስፈርት ማዘጋጀት እንዲሁም የግዥው ርክክብ ሲካሄድ በቴክኒክ መስፈርቱ መሠረት መሆኑን ሊያረጋግጥ ይችላል፡፡

5) በቴክኒክ ግምገማው ዙሪያ ማብራሪያ ሲጠየቅ ተገቢውን ማብራሪያ ይሰጣል፡፡

11. ተጠያቂነት

የመንግሥት የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ፣ የግዥ የሥራ ክፍሎችን የሚመሩ ኃላፊዎች፣ ለግዥ ሥራ የተመደቡ ሠራተኞች፣ ባለሙያዎች፣ እንዲሁም የግዥ አጽዳቂ እና ሌሎች ኮሚቴዎች አባላት ስለሚወስዷቸው ይህንን መመሪያ እና ሕግን ያልጠበቁ እርምጃዎች ተጠያቂ ይሆናሉ፡፡

ምዕራፍ ሶስት
መሠረታዊ የግዥ ድንጋጌዎች
ክፍል አንድ
የግዥ ዕቅድ

12. የግዥ ዕቅድ ማዘጋጀት

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ያላቸውን የግዥ ፍላጎት ከሥራ ፕሮግራም፣ ጊዜ እና በጀት አንጻር ዓመታዊ የግዥ ዕቅዳቸውን ማዘጋጀት አለባቸው፡፡

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሰረት የሚዘጋጀው የግዥ ዕቅድ እስከተቻለ ድረስ የሚከተሉትን ማካተት ይኖርበታል፡፡

and ensure that procurement delivery aligns with the required technical specifications.

5) Provide appropriate clarifications when requested regarding the technical evaluation.

11. Accountability

The head of the state-owned enterprise, heads of procurement units, employees assigned to procurement functions, professionals, and members of procurement and other related committees shall be held accountable for any actions that are not in compliance with this Directive and applicable laws.

Chapter Three
Fundamental Procurement Provisions
Section One
Procurement Plan

12. Developing a Procurement Plan

1) State-owned enterprises shall prepare their annual procurement plan in accordance with their procurement needs, operational schedule, timelines, and budget.

2) To the extent practicable, the procurement plan prepared pursuant to sub-article (1) of this Article shall include:

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሀ/ የግዥውን ዓይነትና ዘዴ፣

ለ/ የግዥውን መጠን፣

ሐ/ የግዥውን መግለጫ፣

መ/ ለግዥው የሚያስፈልገውን ግምታዊ ዋጋ፣ በጀት እና የፋይናንስ ምንጭ፣

ሠ/ ለግዥው ተስማሚ የሆነ የውል ዓይነት፣

ረ/ ዋና ዋና የግዥ አፈጻጸም ተግባራት የሚከናወኑበትን ጊዜ የሚያመለክት መርሐ- ግብር፣ እና

ሰ/ ሌሎች እንደ የልማት ድርጅቱ ባህሪ ትኩረት የሚሹ ጉዳዮችን፣

3) የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ እስከ ሐምሌ 30 ባለው ጊዜ ውስጥ የልማት ድርጅቱን የግዥ ዕቅድ እንደ አግባብነቱ ማጽደቅ ወይም በቦርድ ማጸደቅ ይኖርበታል፡፡

4) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የግዥ ዕቅዳቸውን በማንኛውም ጊዜ ሊያሻሽሉ ይችላሉ፡ ፡

13. የፕሮጀክት ግዥ ስትራቴጂ

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ፕሮጀክቶች ማስፈጸሚያ የሚሆን የፕሮጀክት ግዥ ስትራቴጂ ማዘጋጀት አለባቸው፡፡

2) የፕሮጀክት ግዥ ስትራቴጂው ቢያንስ

a) The type and method of procurement

b) The value of the procurement

c) A description of the procurement

d) The estimated cost, allocated budget, and source of financing for the procurement,

e) The type of contract appropriate for the procurement,

f) A schedule indicating the timeline for the execution of major procurement activities, and

g) Other relevant issues that should concern the state-owned enterprise.

3. The head of the state-owned enterprise shall approve or get it approved by the Board, as appropriate, the procurement plan of the enterprise no later than August 6.
4. State-owned enterprises may revise their procurement plans at any time as necessary.

13. Project Procurement Strategy

1) State-owned enterprises shall develop a project procurement strategy for the effective implementation of projects.

2) The project procurement strategy shall, at a minimum, include the procurement needs and

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ፕሮጀክቱን ለማሳካት የሚያስችሉ የግዥ ፍላጎትና ዓይነት፣ የገንዘብ መጠን፣ በግዥው ወቅት ሊያጋጥም የሚችለውን ስጋትና ማቅለያ መንገዶች፣ የገበያ ጥናት፣ አማራጭ የግዥ ዘዴ እና የውል ዓይነት ያካተተ ይሆናል፡፡

type required to achieve the project objectives, the amount of funding, potential risks and corresponding mitigation measures, market research, alternative procurement methods, and the type of contract to be used.

ክፍል ሁለት
የኤሌክትሮኒክ የግዥ ሥርዓት፣ የግዥ ሠነዶችና መረጃዎች

Section Two
Electronic Procurement System, Procurement Documents and Information

14. የኤሌክትሮኒክ ግዥ ስርዓት

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶችን ልዩ የስራ ባህሪ፣ የመፈፀም አቅም እንዲሁም የቴክኖሎጂውን ዝግጁነት መሠረት በማድረግ የግዥ ሂደታቸውን የኤሌክትሮኒክ ዘዴን በመጠቀም ሊያከናውኑ ይችላሉ፡፡

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሰረት የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የግዥ ሂደታቸውን ሙሉ በሙሉ በኤሌክትሮኒክ ስርዓት እስኪፈጽሙ ድረስ ከግልጽ ጨረታ ማስታወቂያዎች በስተቀር በልማት ድርጅቶች እና በአቅራቢዎች መካከል የሚደረጉ የመረጃ ልውውጦችና ግንኙነቶች በኢሜል ወይም በቀጥታ የመረጃ መረብ ወይም በሌሎች ኤሌክትሮኒክ ዘዴዎች ሊጠቀሙ ይችላሉ፡፡

14. Electronic Procurement System

1) State-owned enterprises may conduct their procurement processes through electronic methods, taking into account the unique nature of their operations, their implementation capacity, and the availability and readiness of the necessary technology.

2) In accordance with sub-article (1) of this Article, until state-owned enterprises fully transition to executing their procurement processes entirely through electronic systems, with the exeception to open tender announcements, communication and information exchange between state-owned enterprises and suppliers may be conducted via email, information communication meanses, or other electronic means.

15. የግዥ ሰነዶችን ስለመያዝ

15. Keeping Procurement Documents

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ከዚህ በታች የተገለጹትን የግዥ ሰነዶች መያዝ አለባቸው፡፡

ሀ/ የግዥ መጠየቂያዎች፣

ለ/ የጨረታ ሰነዶችና ማስታወቂያዎች፣

ሐ/ የመጫረቻ ሰነዶች፣

መ/ የግምገማ ሪፖርቶች እና ቃለ-ጉባኤዎች፣

ሠ/ የግምገማ የውስጥ ግንኙነት እና ውይይቶች፣

ረ/ የሂሳብ ስሌት ማስተካከያዎች፣

ሰ/ በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ እና በገምጋሚ ኮሚቴ ወይም አጽዳቂ ኮሚቴዎች የተሰጡት የውሳኔ ሀሳብ እና ቃለ ጉባኤዎች፣

ሸ/ የውል መረጃዎች፣

ቀ/ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች አስፈላጊ ናቸው ብለው የሚያስቧቸውን ሌሎች የግዥ ሰነዶች፣

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተገለፀው እንደተጠበቀ ሆኖ ክፍያ ለመፈፀም እና ሌሎች ግዴታዎችን ለመወጣት አስፈላጊ የሆኑ ዋና የግዥ ሰነዶችን በፋይናስ ስራ ክፍል እንዲሁም ቅጂ ሰነዶችን ደግሞ በግዥ የሥራ ክፍሎች ይያዛሉ፡፡

1) State-owned enterprises shall maintain the following procurement documents:

a) Purchase requestion;

b) Bid Documents and advertisements;

c) Bidding documents;

d) Evaluation reports and minutes;

e) Internal evaluation communications and discussions;

f) Arithmetic adjustments;

g) Recommendations and minutes issued by the head of the state-owned enterprise and the procurement review or endorsing committees;

h) Contractual documents;

i) Any other procurement-related documents deemed necessary by the state-owned enterprise.

2) Without prejudice to sub-article (1) of this Article, essential procurement documents required for payment processing and other obligations shall be retained by the finance department, while copies of such documents shall be kept by the procurement department.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

16. የግዥ መረጃዎችን ለሕዝብ ይፋ ስለማድረግ

በደህንነት ምክንያት ከሚያዙ ሚስጥራዊ መረጃዎች በስተቀር በልማት ድርጅቶች የሚፈፀሙ ግዥዎች በጨረታው አሸናፊ ከተመረጠና የግዥ ውል ከተፈረመ በኋላ ዋና ዋና መረጃዎች በአምስት (5) የስራ ቀናት ውስጥ እንደ አስፈላጊነቱ በመንግሥት የልማት ድርጅቱ ድረ ገጽ ወይም በኤሌክትሮኒክ ዘዴ ለሕዝብ ይፋ መደረግ አለባቸው፡፡

ክፍል ሦስት
የተወዳዳሪዎች ቅድመ ብቃት መስፈርቶች

17. ተወዳዳሪዎች ማሟላት ያለባቸው የቅድመ ብቃት መስፈርቶች

1) በአዋጁ አንቀጽ 24(1) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በሚፈጽሙት ግዥ የሚወዳደሩ ድርጅቶች ወደ ዝርዝር ግምገማ ከማለፋቸው በፊት ከዚህ በታች የተገለጹትን የቅድመ ብቃት መስፈርቶችን ማሟላት ይጠበቅባቸዋል፡፡

   ሀ/ በዘርፉ የታደሰ የንግድ ፈቃድ እና ተጫራቹ የውጭ ሀገር ከሆነ በሀገሩ የተሰጠ ህጋዊ ንግድ ፈቃድ መኖሩን፣

   ለ/ የተጨማሪ እሴት ታክስ ምዝገባ ምስክር ወረቀት ወይም እንደአስፈላጊነቱ ለኤክሳይዝ ታክስ የተመዘገቡ

16. Disclosure of Procurement Information to the Public

Except for confidential information withheld for security reasons, major information related to the procurement conducted by state-owned enterprises shall be made public through the state-owned enterprise’s official website or other electronic means, as applicable, within five (5) business days after the successful bidder has been selected and the procurement contract has been signed.

Section Three
Competitors' Prequalification Requirements

17. Prequalification Requirements for Bidders

1) Without prejudice to Article 24(1) of the Proclamation, bidders participating in procurements conducted by state-owned enterprises must meet the following prequalification criteria before proceeding to the detailed evaluation stage:

   a) Submission of renewed business license, or if a foreign bidder, a valid business license from their country of origin;

   b) Submission of a VAT registration

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

መሆናቸውን የሚያሳይ ሰርተፊኬት ማቅረብ፣

ሐ/ የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና፣

መ/ ተጫራቹ የተሰጠውን የጨረታ ቅጽ በአግባቡ መሙላት፤

ሠ/ በጨረታ እንዳይሳተፍ በባለስልጣኑ ያልታገደ መሆን፣

ረ/ የታክስ ክሊራንስ፣

ሰ/ እንዳስፈላጊነቱ የብቃት ማረጋገጫ ሰነዶች፣ ከአምራች ወይም ከአከፋፋዮች የሚሰጥ ውክልና ወይም የሽርክና፣ የጥምረት እና በጋራ ወይም በቅንጅት የሚሠራ ማህበር መመስረቻ ሰነድ እንዲሁም ሌሎች በጨረታ ሰነዱ ውስጥ የተካተቱ ሰነዶች ተካተው መቅረብ።

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 (ለ) የተደነገገው ቢኖርም የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ጠቅላላ ዋጋቸው ከብር 500,000 (አምስት መቶ ሺህ) ለማይበልጡ የአንድ ጊዜ ግዥዎች ለተጨማሪ እሴት ታክስ ያልተመዘገቡ አቅራቢዎች እንዲወዳደሩ ሊፈቅዱ ይችላሉ።

3) ተጫራቹ በሰነደ ሙዓለ ንዋዮች ገበያ ላይ የተመዘገበ ካልሆነ በስተቀር የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ግዥ ላይ የሚሳተፉ ማናቸውም የሕግ ሰውነት ያላቸው ተቋማት፣ የሽርክና፣ የጥምረት ወይም በጋራ ወይም በቅንጅት የሚሠራ ማህበራት እንደ አንድ የቅድመ ብቃት መስፈርት በእነዚሁ ተቋማት ላይ የተጠቃሚ ባለቤትነት መብት ያላቸውን ሰዎች የማሳወቅ ግዴታ አለባቸው።

certificate or, where applicable, a certificate confirming registration for excise tax;

c) Submission of bid security;

d) Completion of the bid form provided in the bid document;

e) Not barred from participating in public tenders;

f) Tax clearance certificate;

g) As necessary, submission of competency documents, including manufacturer or distributor’s power of attorney or proof of partnership, joint venture or consortium memorandum of association, and other required documents as specified in the bid document.

2) Notwithstanding sub-article (1)(b), state-owned enterprises may permit non-VAT-registered suppliers to participate in one-time procurements where the total value does not exceed ETB 500,000 (five hundred thousand).

3) Any legal entity, partnership, joint venture, or consortium participating in the procurement of state-owned enterprises must disclose the ownership benefactor right holder of the organization as a prequalification criterion,

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

4) ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 አፈፃፀም የተጠቃሚ ባለቤትነት መብት በሚከተሉት ሁኔታዎች ይገለፃል፤

ሀ/ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ቢያንስ አስር በመቶ [10%] የሚሆነውን የድርጅቱን አክሲዮኖች ወይም የመምረጥ መብቶችን በባለቤትነት የያዙ ወይም የተቆጣጥሩ ሰዎች ፤

ለ/ በሌሎች መንገዶች በድርጅቱ ላይ ከፍተኛ ተጽዕኖ የሚያሳድሩ ወይም የሚቆጣጠሩ ሰዎችን ወይም፤

ሐ/ በባለቤትነት የተመዘገቡም ሆነ ያልተመዘገቡ ሆነው በድርጅቱ ላይ የመጨረሻ እና ውጤታማ ቁጥጥር ያላቸው ሰዎች።

5) በተጫራቾች የሚቀርቡ የተጠቃሚ ባለቤትነት መብትን የሚገልጹ መረጃዎች ሀሰተኛ፣ ያልተሟሉና ትክክለኛነት የሚጎላቸው መሆናቸው በመንግስት የልማት ድርጅቶች ከተረጋገጠ፣ የቀረበውን የመጫረቻ ሰነድ በቅድሚያ ውድቅ በማድረግ በተጫራቹ ላይ ህጋዊ እርምጃ እንዲወሰድ ለሚመለከተው አካል ሊያቀርቡ ይችላሉ።

6) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 በተገለጸው መሠረት የቅድመ ብቃት መስፈርቶችን ያላሟሉ ተጫራቾች ወደ ሚቀጥለው ዝርዝር የግምገማ ደረጃ አያልፉም።

7) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ ተጫራቾች ከጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና ውጪ ያሉ በተለያዩ ምክንያቶች የተጠየቁትን የህጋዊነት ሰነዶች ከመጫረቻ ሰነዳቸው ጋር አካተው ባያቀርቡም ተፈላጊ ሰነዶችን በቅድመ ግምገማ ወቅት

unless the bidder is listed in the securities exchange.

4) For the purposes of sub-article (3), ownership benefactor right shall include:

a) Persons who directly or indirectly own or control at least ten percent (10%) of the company's shares or voting rights;

b) Persons who otherwise exercise substantial influence or control over the organization;

c) Persons who exercise final and effective control over the organization, regardless of registration as an owner or not.

5) If the ownership benefactor information provided by a bidder is found to be false, incomplete, or inaccurate by governmental authorities, the bidding document may be rejected, and the matter referred to the relevant authorities for legal action.

6) Bidders who fail to meet the prequalification criteria set out in sub-articles (1) and (2) shall not proceed to the following detailed evaluation stage.

7) Notwithstanding the provisions of sub-article (1) of this Article, if bidders fail to submit the required legal documents with their bidding documents for various reasons, except the bid

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

እንዲያቀርቡ ተጠይቀው ካሟሉ ጨረታው ከመዘጋቱ በፊት የተሰጡ መሆናቸውን በማረጋገጥ በጨረታው እንዲቀጥሉ መደረግ አለበት፡፡

8) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 በተገለጸው መሠረት የቅድመ ብቃት መስፈርቶችን ያላሟሉ ተጫራቾች ወደ ቀጣይ ዝርዝር ግምገማ አያልፉም፡፡

9) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የተደነገገው ቢኖርም ተወዳዳሪዎች በተለያዩ ምክንያቶች የተጠየቁትን የህጋዊነት ሰነዶች ከመጫረቻ ሰነዳቸው ጋር አካተው ባያቀርቡም ተጫራቾች ተፈላጊ ሰነዶችን በቅድመ ግምግማ ወቅት እንዲያቀርቡ ተጠይቀው የህጋዊነት ሰነዶች ጨረታው ከመዘጋቱ በፊት የተሰጡ ወይም ህጋዊ መሆናቸውን በማረጋገጥ በጨረታው እንዲቀጥሉ መደረግ አለበት፡፡

18. የጥቅም ግጭት

1) ዝርዝሩ እንደ ግዥው ዓይነት በመደበኛ የጨረታ ሰነዶች የሚቀመጥ ሆኖ፣ ማናቸውም ተወዳዳሪዎች የጥቅም ግጭት ሊኖራቸው አይገባም፡፡

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሰረት የጥቅም ግጭት ያላቸው መሆኑ የተደረሰባቸው ተጫራቾች ወደዝርዝር ግምገማ ሳይገቡ በቅድመ ብቃት መስፈርቶች ግምገማ ወቅት

security, they may be allowed to proceed with the bidding process provided that, upon request during the preliminary evaluation period, they provide that the required documents by confirming they were duly issued before the bid closing date.

8) Bidders who do not comply with the requirements of sub-article (1) shall not be eligible for further detailed evaluation.

9) Notwithstanding the provisions of sub-article (1) of this Article, if bidders fail to submit the requested legal documents with their bidding documents for various reasons, they should be allowed to proceed with the bidding process provided that, upon request during the preliminary evaluation period, they provide that the required documents by confirming they were duly issued before the bid closing date and they are legal.

18. Conflict of Interest

1) While the details shall be stated in the standard bidding documents according to the type of procurement, no bidder shall have a conflict of interest.

2) Bidders found to have a conflict of interest, as defined in sub-article (1) of this Article, shall be disqualified during the prequalification

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ውድቅ መደረግ አለባቸው::

3) ዝርዝሩ እንደ ግዥው ዓይነት በመደበኛ የጨረታ ሰነዶች የሚገለጽ ሆኖ ተጫራቾች በጨረታ ሂደት ውስጥ ከአንድ ወይም ከሌሎች አካላት ጋር የጥቅም ግጭት አለው ተብሎ የሚወሰደው፣

ሀ/ በወጣው ጨረታ ለሚገዙ ዕቃዎች፣ የግንባታ ሥራዎች እና አገልግሎቶች በሰነድ ዝግጅት ወይም በማማከር አገልግሎት ወይም ግንባታዎች ላይ ከተሳተፉ ድርጅቶቸ ጋር የጥቅም ግንኙነት ካለው፣

ለ/ ከሦስተኛ ወገን ጋር ባለው ግንኙነት ምክንያት መረጃዎችን በመስጠት በሌሎች ተጫራቾች እና በግዥ ፈፃሚው አካል የግዥ ውሳኔ አሰጣጥ ላይ ተፅዕኖ በማሳደር የጨረታውን ሂደት ሊያዛባ የሚችል ከሆነ፣

ሐ/ በጨረታ ሂደት ወቅት ከአንድ በላይ የመጫረቻ ሰነድ ያቀረበ እንደሆነ፣

መ/ ከአንድ በላይ የሆኑ ተጫራቾች ለአንድ የጨረታ ዓላማ አንድ ተወካይ ያላቸው ከሆነ፤

ሠ/ አንድ ተጫራች ተሳትፎ ከሚያደርግ የልማት ድርጅቱ ሰራተኛ ጋር የስራ

evaluation and shall not proceed to the detailed evaluation.

3) While the details of conflict of interest shall be stated in the standard bidding documents, depending on the type of procurement, a bidder shall be deemed to have a conflict of interest with one or more parties involved in the bidding process if:

a) Having a relationship of interest with companies involved in the preparation of bidding documents, or in providing consultation, construction, services related to the procurement;

b) Distorting the bidding process by providing information through a relationship with a third party, thereby influencing the decision-making of other bidders or the procurement entity;

c) Submitting more than one bidding document in the same procurement process;

d) Multiple bidders being represented by a single individual for the purpose of the same bidding;

e) A bidder having a business or family relationship with an employee of the state-owned enterprise conducting the

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ወይም የቤተሰብ ግንኙነት ያለው ከሆነ፤

ነው፡፡

4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የጥቅም ግጭቶች ሲፈጠሩ ተጫራቹ ያላሳወቀ ከሆነ ወይም በማንኛውም ጊዜ የልማት ድርጅቱ ችግሩን ማወቅ ከቻለ ወይም በሚመለከተው አካል ማረጋገጥ ከተቻለ ተጫራቹን ከውድድር ውድቅ ወይም ውሉ እንዲቋረጥ ሊያደርግ ይችላል፡፡

19. የቀድሞ ሰራተኞች በጨረታ ስለሚሳተፉበት አግባብ

1) ጨረታ ከመውጣቱ በፊት በልማት ድርጅቱ ሰራተኛ ወይም ኃላፊ የነበረ ሰው ወይም የቤተሰብ አባሉ በጨረታ ሊሳተፍ የሚችለው የመጫረቻ ሰነድ ባቀረበበት ቀን የልማት ድርጅቱን ከለቀቀ ከአንድ ዓመት በላይ ከሆነው ብቻ ነው፡፡

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀፅ 1 በተቀመጠው ገደብ በግዥው ዋጋ እና ባህሪ ላይ ሳይወሰኑ የጥቅም ግጭትን ለመከላከል እና በግዥ ሂደት ውስጥ ፍትሃዊ ውድድርን ለማረጋገጥ በልማት ድርጅቱ በሚወጡት ሁሉም ጨረታዎች ላይ ተፈጻሚ ይሆናሉ፡፡

3) የቀድሞ ሰራተኛ ጨረታዎች ላይ በሚሳተፍበት ወቅት ሊፈጠር የሚችለውን የጥቅም ግጭት በዚህ መመሪያ አባሪ 1 ላይ የተገለጸውን ቅጽ

procurement.

4) If a bidder fails to disclose a conflict of interest as required under sub-article (1), or if the state-owned enterprise discovers or confirms such conflict via a relevant authority, the bidder may be disqualified or have its contract terminated.

19. Accountability of Former Employees

1) A person or his/her family member who was an employee or head of the state-owned enterprise prior to the issuance of the bid may participate in the procurement only if he/she has left the state-owned enterprise for more than one year as of the date of submission of the bidding document.

2) The restriction under sub-article (1) of this Article shall apply to all bids issued by the state-owned enterprise, irrespective of the value or nature of the procurement, to prevent conflicts of interest and ensure fair competition in the procurement process.

3) A former employee participating in a procurement process must disclose any potential conflict of interest in advance by

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

በመሙላት አስቀድሞ መግለፅ አለበት፡፡

4) ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እና ለአንቀጽ 18 ንዑስ አንቀጽ 3(ሠ) ዓላማ **"የቤተሰብ ግንኙነት"** የሚከተሉትን ያጠቃልላል፤

ሀ/ የትዳር ጓደኛ፣

ለ/ ልጆች ፣

ሐ/ ወላጆች እና አሳዳጊ ወላጆች፣

መ/ ወንድሞች እና እህቶች፣ እና

ሠ/ የቀድሞ ሰራተኛው የገንዘብ ፍላጎቶችን ወይም ጉልህ የንግድ ግንኙነቶችን የሚጋራው ማንኛውም ግለሰብ፡፡

ክፍል አራት
ዘላቂነት ያለው የግዥ ሥርዓት ተፈጻሚ ስለማድረግ

20. የሕይወት ዘመን ወጪ ትንተና

1) በሕይወት ዘመን ወጪ ትንተና መሰረት ተገምግመው የሚፈጸሙ ግዥዎች ዝርዝር የመንግሥት የልማት ድርጅቶችን ልዩ ባህሪ ከግምት በማስገባት በባለስልጣኑ ይወስናል፡፡

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ላይ በተገለጸው መሠረት የሚፈፀሙ ግዥዎች ላይ የመገምገሚያ መስፈርት፣ የሰነድ ዝግጅት እና የጨረታ ግምገማ በሚካሄድበት ወቅት የሕይወት ዘመን ወጪ ትንተናን ከግምት ያስገባ መሆን አለበት፡፡

3) ተገቢውን የሕይወት ዘመን ወጪ ትንተና

completing the declaration form specified in Appendix 1 of this Directive.

4) For the purposes of sub-article (1) of this Article and sub-article 3(e) of Article 18, "**family relationship"** includes:

a) Spouse;

b) Children;

c) Parents and adoptive parents;

d) Siblings;

e) Any individual with whom the former employee shares financial interests or significant business relationships.

Section Four
Implementation of Sustainable Procurement System

20. Lifetime Cost Analysis

1) The list of procurements subject to lifetime cost analysis shall be determined by the Authority, taking into account the specific nature of state-owned enterprises.

2) The evaluation criteria, preparation of documents, and bid evaluation for procurements identified under sub-article (1) shall incorporate lifetime cost analysis.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

አስቀድሞ መዘጋጀት ያለበት ሲሆን የተዘጋጀው ትንተና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 6 ተጫራቾች የሚያቀርቡትን የሕይወት ዘመን ወጪ ትንተና ለመመዘን ጥቅም ላይ ማዋል አለበት፡፡

4) የሚዘጋጀው የጨረታ ሠነድ ተጫራቾች ለሚወዳደሩባቸው ዕቃዎች እና የግንባታ ሥራዎች ከመጫረቻ ዋጋው በተጨማሪ የሕይወት ዘመን ጠቅላላ ወጪዎችን ለይተው እንዲያቀርቡ የሚያስገድድ መሆን አለበት፡፡

5) ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 አፈፃፀም የአንድ ዕቃ ወይም የግንባታ ሥራ የሕይወት ዘመን የሚወሰነው የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ንብረት አስተዳደር መመሪያ መሠረት ነው፡፡

6) የሕይወት ዘመን ትንተና ተግባራዊ የሚደረገው፣

የሕይወት ዘመን ወጪ = የመጫረቻ ዋጋ + የሕይወት ዘመን ወጪዎች ድምር (ማለትም የስራ ማስኬጃ ወጪ+ የጥገና እና የመለዋወጫ ወጪ+ የማስወገጃ ወጪ) - የንብረቱ ቀሪ ዋጋ

7) ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 6 አፈፃፀም፣

ሀ/ **“የመጫረቻ ዋጋ”** ማለት የዕቃዎች እና የግንባታ ሥራዎች የመጀመሪያ ግዥ ዋጋ ነው፡፡

ለ/ **“የሕይወት ዘመን ወጪዎች ድምር”** ማለት ዕቃው እና የግንባታ ሥራው

3) A suitable lifetime cost analysis shall be prepared in advance and shall be used to assess and compare the lifetime cost analyses submitted by bidders under sub-article (6) of this Article.

4) The bidding document shall require bidders to submit, in addition to the bid price, a separate total lifetime cost for the goods or construction works being procured.

5) For the purpose of implementing sub-article (4), the lifetime of a good or construction work shall be determined in accordance with the property management guidelines applicable to state-owned enterprises.

6) Lifetime cost analysis shall be calculated using the following formula:

Lifetime Cost = Bid Price + Sum of Lifetime Costs (operating cost + maintenance and spare parts cost + disposal cost) – residual value of the asset.

7) For the purposes of sub-article (6):

a) "Bid Price" means the initial purchase price of the goods and construction works.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

አገልግሎት መስጠት ከጀመረበት እስከ ንብረቱ የመጨረሻ ዓመት ያለውን የስራ ማስኬጅ ወጪ፣የጥገና እና መለዋወጫ ወጪ፣የማስወገጃ ወጪን ያካትታል፡፡

ሐ/ **"የሥራ ማስኬጃ ወጪ"** ማለት ለዕቃው ወይም ለሥራው የሕይወት ዘመን አስፈላጊ የሆኑ የጥገና፣የኃይል ፍጆታ እና ሌሎች ንብረቱን ከመጠቀም ጋር የተያያዙ ወጪዎችን ያካትታል፡፡

መ/ **"የጥገና/ መለዋወጫ"** ማለት በየወቅቱ የሚከሰቱትን ዋና ዋና ወጪዎች ሲሆን እንደ ምትክ ወይም ጥገናን ያካትታል፡፡

ሠ/ **"የማስወገጃ ወጪ"** ማለት በንብረቱ የሕይወት ዘመን መጨረሻ ላይ ለማስወገድ የሚወጣ ወጪ ሲሆን የንብረቱ ቀሪ ዋጋ ተቀናሽ መደረግ አለበት፡፡

ረ/ **"ቀሪ ዋጋ"** ማለት ንብረቱ የሕይወት ዘመኑ ሲያልቅ ሊሸጥ የሚችለው የተገመተው ዋጋ ነው፡፡

8) ተወዳዳሪው በዚህ አንቀጽ ንዑስ 6 መሠረት የሕይወት ዘመን የሥራ ማስኬጃ፣የጥገና፣ የመለዋወጫ እና የማስወገጃ ወጪዎች የሚያቀርበው የልማት ድርጅቱ የሚገዛው ዕቃ ወይም የግንባታ ሥራ በሕይወት ዘመኑ የሚያስወጣውን ወጪ ለግምገማ ዓላማ ብቻ

b) "Sum of Lifetime Costs" means the total of all operating, maintenance, spare parts, and disposal costs incurred from the commencement of use until the end of the asset's service life.

c) "Operating Cost" includes expenses such as maintenance, energy consumption and other usage-related costs.

d) "Repair/Spare Parts" refers to major costs including costs for replacements or repairs.

e) "Disposal Cost" refers to the cost associated with disposing of the asset at the end of its lifetime, from which the asset's residual value is deducted.

f) "Residual Value" means the estimated amount for which the asset may be sold at the end of its lifetime.

8) The bidder shall provide the lifetime operating, maintenance, replacement, and disposal costs in accordance with sub-article (6) of this Article solely for the purpose of evaluation the lifetime cost of the goods or construction works purchased by the state-owned enterprise. The bidder shall not be deemed to have competed for the

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሲሆን ተወዳዳሪው እነዚህን ወጪዎች በማቅረቡ ብቻ የድህረ ሽያጭ የሥራ ማስኬጃ፣ ጥገና እና የማስወገድ ሥራን ለማከናወን እንደተወዳደረ ተደርጎ አይቆጠርም፡፡

9) የሚቀርበው የሕይወት ዘመን ወጪ ተዓማኒነት ያለው እና በአምራች ወይም በሌሎች በሚመለከታቸው ተቋማት የተረጋገጠ መሆን አለበት፡፡

10) በተወዳዳሪዎች የሚቀርቡ የሕይወት ዘመን ትንተና ወጪዎችን የሚያሳዩ ሰነዶች ስለ ትክክለኝነታቸው በልማት ድርጅቱ ሊጠየቅ ይችላል፡፡

21. የአካባቢ ጥበቃን ታሳቢ ያደረገ ግዥ

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የሚፈጽሟቸው ግዥዎች ከአካባቢ ብክለት የጸዳ፣ መልሶ መጠቀምን እና የማህበረሰብ ተጠቃሚነትን ታሳቢ ያደረገ ሊሆን ይገባል፡፡

2) ከአካባቢ ጋር ተስማሚ የሆኑ ቴክኖሎጂዎችን፣ የታዳሽ ኃይል ምንጮችን በመጠቀም ወይም የተመረቱ ምርቶችን ሊያበረታቱ የሚችሉ መስፈርቶችን በሚያዘጋጁት የጨረታ ሰነዶች ውስጥ በማካተት ነው፡፡

22. የማህበረሰብ ተጠቃሚነትን ታሳቢ ያደረገ ግዥ

የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የሚፈጽሟቸው ግዥዎች ለአካባቢው ማህበረሰብ ያላቸውን አዎንታዊ

performance of after-sales operation, maintenance, or disposal services merely by providing these costs.

9) The lifetime cost data submitted must be credible and supported by documentation from the manufacturer or other relevant institutions.

10) State-owned enterprises may request supporting documents from bidders to verify the accuracy of the lifetime cost information provided.

21. Procurement with Environmental Protection Consideration

1) Procurements conducted by state-owned enterprises shall be designed to avoid environmental pollution, promote recycling, and contribute to community benefit.

2) This may be achieved by incorporating environmentally friendly technologies, utilizing renewable energy sources, or establishing tender criteria that incentivize manufactured products.

22. Procurement with Social and Economic Impact Consideration

Procurements conducted by state-owned enterprises

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ማህበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊ እና አካባቢያዊ ተጽዕኖዎችን ታሳቢ ያደረገ መሆን አለባቸው፡፡

ክፍል አምስት
የግዥ ስነ ምግባር

23. ጠቅላላ ድንጋጌ

በልማት ድርጅቱ የግዥ ሂደት የሚሳተፉ ሰራተኞች፣ የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ፣ የግዥ አጽዳቂ ኮሚቴ፣ የቴክኒክ ኮሚቴ እና ተጫራቾች በአዋጁ እና በዚህ አፈጻጸም መመሪያ የተሰጣቸውን ተግባርና ኃላፊነት በሚወጡበት ወቅት በዚህ ክፍል የተደነገጉትን የሥነ ምግባር ድንጋጌዎች ማክበር አለባቸው፡፡

24. ሚስጥርን መጠበቅ

1) በግዥ ሂደት ላይ የሚሳተፉ ማናቸውም የልማት ድርጅቱ ሰራተኞች እና ሌሎች አካላት በሥራቸው የሚያገኙትን መረጃ ሚስጥርና ደህንነት የመጠበቅ ህጋዊ እና ሙያዊ ግዴታ አለባቸው፡፡
2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሰረት ሚስጢራዊነታቸው እንዲጠበቅ የተደረጉት መረጃዎች ጥቅም ላይ በሚውሉበት ወቅት የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ተገቢውን የአሰራር ሥርዓት መዘርጋት አለበት፡፡
3) ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 አፈፃፀም የልማት

shall take into consideration their positive social, economic, and environmental impacts on the local community.

Section Five
Procurement Ethics

23. General Provision

All employees involved in the procurement process of the state-owned enterprise including the head of the state-owned enterprise, members of the procurement endorsing committee, the technique committee, and bidders shall adhere to the provisions of this section in carrying out the duties and responsibilities assigned to them under the Proclamation and this Directive.

24. Confidentiality

1) All employees and bodies involved in the procurement process of the state-owned enterprise have a legal and professional duty to safeguard the confidentiality and security of information obtained through their work.
2) The head of the state-owned enterprise shall establish appropriate procedures for confidentiality during the use information that has been designated as confidential pursuant to sub-article (1) of this Article.
3) In implementing sub-article (1), employees or

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ድርጅቱ ሰራተኛ ወይም ኃላፊ ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ማከናወን አለበት፡፡

ሀ) ውድድርን ሊገድብ የሚችል ወይም ለተወዳዳሪዎች ፍትሐዊ ያልሆነ ጥቅም የሚያሰጥ ወይም የልማት ድርጅቱን ጥቅም ሊጎዳ የሚችል መረጃ ለማንኛውም አካል አለመስጠት፤

ለ) የልማት ድርጅቱ በውል አፈፃፀም ወቅት ከአቅራቢዎች ጋር በሚያደርገው ግንኙነት የልማት ድርጅቱን ውሳኔ እና መረጃ መጠበቅ፤

ሐ) በተለየ ሁኔታ በሕግ የተፈቀደለት አካል ካልተጠየቀ በስተቀር፣ ተወዳዳሪዎችን መረጃ እና የግምገማ ሂደት እና ሌሎች በሚስጢር መያዝ ያለባቸውን መረጃዎች ውጤቱ ከመገለጹ በፊት ለማንኛውም አካል አለማሳወቅ፡፡

the head of the state-owned enterprise shall:

a) Refrain from disclosing information to any party that could undermine fair competition, provide an unfair advantage to competitors, or harm the interests of the enterprise;

b) Safeguard the decisions and information of the enterprise in its interactions with suppliers during contract execution;

c) Avoid disclosing bidders' information, bid evaluation process and other confidential information before official announcement, unless required by a legally authorized body.

25. የጥቅም ግጭትን በተመለከተ

1) በግዥ ሂደት ላይ በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ የተሰማሩ ሰራተኞች ወይም ኃላፊ ከሚሰራው ሥራ ጋር በተገናኘ የሚሰጠው ውሳኔ ከስራው ጋር የተገናኘ የጥቅም ግጭት መኖሩን በዚህ መመሪያ አባሪ 2 መሠረት በጽሁፍ በማሳወቅ ከግዥ ሂደቱ ራሳቸውን ማግለል አለባቸው፡፡

2) በልማት ድርጅቱ ግዥ ሥራ ላይ የተሳተፈ ሰራተኛ ወይም ኃላፊ ወይም ከግዥ ጋር

25. Regarding Conflict of Interest

1) Any employee or officer directly or indirectly involved in the procurement process must recuse themselves by submitting a written declaration of conflict of interest, in accordance with Annex 2 of this Directive, if a conflict arises in connection their decision-making duties.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ግንኙነት ያለው የኮሚቴ አባል ከሚሰራው ሥራ ጋር በተያያዘ የጥቅም ግጭት እንዳለው የልማት ድርጅቱ ከማንኛውም አካል መረጃ ሲደርሰው፤

ሀ/ ሠራተኛው ወይም ኃላፊው በቀረበው የጥቅም ግጭት ጉዳይ ላይ አስተያየቱን በጽሁፍ እንዲሰጥ ያደርጋል፤

ለ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 (ሀ) በተሰጠው የጽሁፍ አስተያየት እና ተገቢ ነው ብሎ ባመነባቸው መንገዶች ተጨማሪ መረጃ በማሰባሰብ ሰራተኛው ወይም ኃላፊው ከያዘው የግዥ ሥራ ጋር በተያያዘ የጥቅም ግጭት እንዳለው ወይም እንደሌለው ይወስናል፤ እና

ሐ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 (ለ) በተቀመጠው መሠረት የልማት ድርጅቱ ሠራተኛው ወይም ኃላፊው ከሚሰራው የግዥ ሥራ ጋር በተያያዘ የጥቅም ግጭት መኖሩን ሲያረጋግጥ ሠራተኛውን ወይም ኃላፊውን ከሂደቱ እንዲገለል፣ በሂደቱ ተሳትፎባቸው ውሳኔ የተሰጠባቸው ጉዳዮች ከእንደገና እንዲታዩ ያደርጋል፣ እንዲሁም የጥቅም ግጭቱን ያላሳወቀው ከግንዛቤ ጉድለት ነው ብሎ ካላመነ በስተቀር በሰራተኛው ወይም በልማት ድርጅቱ

2) Upon receiving information from any party indicating that an employee, officer, or committee member involved in the procurement process of the state-owned enterprise has a conflict of interest, the state enterprise shall:

a) Cause the employee or officer to provide a written explanation regarding the potential conflict;

b) Determine whether the employee or officer has a conflict of interest in relation to the procurement activity in which he or she is engaged, based on the written opinion provided under sub-article 2(a) of this Article and by gathering additional information in such manner as the state-owned enterprise deems appropriate; and

c) In accordance with sub-article 2(b) of this Article, when the state-owned enterprise determines that an employee or manager has a conflict of interest in relation to the procurement activity being carried out, it shall remove the employee or manager from the process, review the matters in which decisions were made with their participation, and take administrative action against the employee or

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ኃላፊ ላይ አስተዳደራዊ እርምጃ ይወስዳል፡፡

3) በልማት ድርጅቱ ግዥ በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ ተሳትፎ ያላቸው ሠራተኞች እና ኃላፊዎች በግዥ ሥራቸው ላይ ተጽዕኖ የሚያሳድር ወይም ሊያሳድር የሚችል ማናቸውም ዓይነት ስጦታን ከሶስተኛ ወገን መቀበል የለባቸውም፡፡

4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 መሠረት የልማት ድርጅቱ ሠራተኞች ወይም ኃላፊዎች የሚከተሉትን እና ሌሎች ተያያዥ የጥንቃቄ እርምጃዎችን መውሰድ አለባቸው፡፡

   ሀ/ የገንዘብ ዋጋ ያለውን ሥጦታ በተለይ ለልማት ድርጅቱ ተጫራች ከሆነ አካል አለመቀበል፣

   ለ/ የሥራ ዕድል ለራሱ ወይም ለቤተሰቡ አለመቀበል፣

   ሐ/ በግል በሚደረግ ግዥ ላይ ለልማት ድርጅቱ አቅራቢ/ ተጫራች ከሆነ አካል የተለየ የዋጋ ቅናሽ ወይም አገልግሎት አለመቀበል፣

   መ/ በሥራው ላይ ተጽዕኖ ሊያሳድር የሚችል የግብዣ ፕሮግራም አለመቀበል፡፡

26. ፍትሐዊነት

manager, unless it determines that the failure to disclose the conflict of interest resulted from a lack of awareness.

3) Employees and officers directly or indirectly engaged in the procurement activities of the state-owned enterprise shall not accept any gifts from third parties that could influence or appear to influence their procurement-related decisions.

4) In accordance with sub-article (3), employees or officers of the state-owned enterprise shall exercise the following and other precautionary measures:

   a) Refuse any monetary gift, especially from individuals or entities participating as bidders;

   b) Decline job offers made to themselves or family members;

   c) Reject special discounts or services on private purchases from suppliers or bidders involved in procurements with the state-owned enterprise;

   d) Decline invitations that could compromise their work.

26. Fairness

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

1) በግዥ ሂደት የሚሳተፉ ማናቸውም የልማት ድርጅቱ ሰራተኞች እና ሌሎች አካላት ከማንኛውም ተጽዕኖ ነፃ ሆነው ተወዳዳሪዎችን በእኩልነት ማገልገል አለባቸው፡፡

2) በልማት ድርጅቱ ግዥ ሥራ ላይ በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ የሚሳተፍ ማንኛውም የመንግሥት የልማት ድርጅት ሰራተኛ ወይም ኃላፊ ተወዳዳሪዎች ወይም አቅራቢዎች እኩል የመወዳደርና ውል የመፈፀም ዕድል እንዳይኖራቸው የሚያደርግ ማንኛውንም ተግባር መፈፀም የለበትም፡፡

1) All employees and bodies involved in the procurement process of the state-owned enterprise shall treat all competitors equally and without any influence.

2) No employee or officer of a state-owned enterprise who is directly or indirectly involved in procurement activities shall engage in any action that hinders competitors or suppliers from having equal opportunity to compete and enter into contracts.

27. ግልጽነት

1) በልማት ድርጅቱ የሚፈጸሙ ሁሉም የግዥ ሂደቶች ፍትሃዊነትንና ግልጽነት በተከተለ መንገድ መከናወን አለባቸው፡፡

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገውን በተመለከተ አስፈላጊ መረጃዎችን ማሳወቅ፣ ግልጽ ውድድር እንዲኖር ማድረግ እና ማንኛውንም አድሎአዊ አሰራርን ማስወገድን ይጨምራል፡፡

27. Transparency

1) All procurement activities conducted by the state-owned enterprise shall be carried out in a fair and transparent way.

2) Regarding the provision under sub article 1 of this article, this includes disclosing necessary information, ensuring open competition, and eliminating any discriminatory practices.

ምዕራፍ አራት
የግዥ ዘዴዎች እና አፈጻጸማቸው

Chapter Five
Procurement Methods and Their Implementation

28. የግዥ ዘዴዎች

የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ለየግዥ ዘዴዎች የተቀመጡት ቅድመ ሁኔታዎች መሟላታቸው በማረጋገጥ የሚከተሉትን የግዥ ዘዴዎች ተጠቅመው

28. Procurement Methods

State-owned enterprises may use the following procurement methods, provided that the prerequisites

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ግዥ መፈጸም ይችላሉ፡፡

1) ግልጽ ጨረታ፣
2) በማጣሪያ የሚከናወን ጨረታ፣
   ሀ/ የሁለት ደረጃ ጨረታ ግዥ፣
   ለ/ የቅድመ ብቃት ማረጋገጫ ጨረታ፣
   ሐ/ የፍላጎት መጠየቂያ ጨረታ፡፡
3) ውስን ጨረታ፣እና
   ሀ/ በተገደበ ጨረታ የሚፈጸም ግዥ፣
   ለ/ በዋጋ ማቅረቢያ የሚፈፀም ግዥ
4) በቀጥታ የሚፈጸም ግዥ፡፡

ክፍል አንድ
ብሔራዊ ግልጽ ጨረታ

29. ብሔራዊ ግልጽ ጨረታ አፈጻጸም

የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በግልፅ ጨረታ ግዥ ዘዴ ግዥ መፈጸም የሚችሉት ከሚከተሉት ቢያንስ አንዱ ሲሟላ ነው፡፡

1) የሚፈለገው ግዥ በሀገር ውስጥ ተጫራቾች ሊያሟላ የሚችል እና ከሚከተለው የገንዘብ መጠን ያልበለጠ ሲሆን፣
   ሀ/ ለግንባታ ዘርፍ ሥራ………….......…ብር 3,000,000,000.00 (ሦስት ቢልየን ብር)
   ለ/ ለዕቃ ግዥ……………………….....ብር 1,000, 000,000.00 (አንድ ቢልየን ብር)
   ሐ/ ለምክር አገልግሎት ግዥ………… ብር 90,

for each procurement methods are fulfilled:

1) Open Bidding;
2) Selective Tendering
   a) Two-Stage Bidding
   b) Pre-qualification bidding;
   c) Request for Expression of Interest.
3) Limited Tendering:
   a) Restricted Tender;
   b) Request For Quotation;
4) Direct Procurement.

Section One
National Open Bid

29. National Open Bidding Execution

State-owned enterprises may conduct procurements through a national open bidding method, provided that at least one of the following conditions are met:

1) The procurement can be fulfilled by domestic bidders and the estimated value of the procurement does not exceed the following thresholds:
   a) For construction works: ETB 3,000,000,000 (three billion Birr);
   b) For the procurement of goods: ETB 1,000,000,000 (one billion Birr);
   c) For consulting services: ETB

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

000,000.00 (ዘጠና ሚሊዮን ብር)

መ/ ከምክር ውጭ ለሆነ አገልግሎት ግዥ………………………… ብር 250, 000,000.00 (ሁለት መቶ ሃምሳ ሚሊዮን ብር)

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ድንጋጌ ቢኖርም የግንባታ ዕቃዎችን የማቅረብ ኃላፊነት የግዥ ፈጻሚው የመንግሥት የልማት ድርጅት ከሆነ ለግንባታ ዕቃዎች ግዥ ተግባራዊ የሚሆነው ለግንባታ ስራ ግዥ የተፈቀደው የገንዘብ ጣሪያ ይሆናል፡፡

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የተቀመጠውን የገንዘብ ጣሪያ የወቅቱን ነባራዊ ሁኔታ ታሳቢ በማድረግ የገንዘብ ሚኒስቴር ሊያሻሽል ይችላል፡፡

4) የግዥው መጠን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ድንጋጌ ቢኖርም የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በሚከተሉት አንዱ ምክንያት ያለ ገንዘብ ጣሪያ በብሔራዊ ግልጽ ጨረታ መፈጸም ይችላሉ፡፡

ሀ/ ዕቃው ወይም አገልግሎቱ ወይም የግንባታ ሥራው በሀገር ውስጥ ብቻ የሚገኝ መሆኑ ሲረጋገጥ፣ ወይም

ለ/ ግዥው በብሔራዊ ግልፅ ጨረታ ቢፈፀም በተሻለ ጥራትና ፍጥነት እንዲሁም በተመጣጣኝ ዋጋ የሚቀርብ መሆኑ በዝርዝር ተገምግሞ በልማት ድርጅቱ

90,000,000 (ninety million Birr);

d) For Non consultancy services: ETB 250,000,000 (two hundred fifty million Birr).

2) Notwithstanding sub-article (1), if the procuring entity responsible for supplying construction materials is a state-owned enterprise, the threshold applicable to construction material procurement shall also apply to the procurement of construction works.

3) The Minister of Finance may revise the thresholds stipulated in sub-article (1) of this Article, based on prevailing conditions.

4) Notwithstanding the procurement value under sub-article (1) of this Article, state-owned enterprises may conduct a national open tender without applying any threshold for any of the following reasons:

a) When it is confirmed that the goods, services, or construction works are available only within the country;

b) When it is evaluated and approved by the head of the state-owned enterprise that the procurement would be carried out with better quality and time and

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የበላይ ኃላፊ ሲፈቀድ፣

ሐ/ ግዥውን ለመፈጸም ዓለም አቀፍ ግልጽ ጨረታ ማስታወቂያ ቢያንስ ለአንድ ጊዜ ወጥቶ ጨረታው ካልተሳካ፣ ወይም

መ/ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ውል በመፈፀም ለሦስተኛ ወገን ለሚሰሩት የግንባታ ሥራ ለሚያስፈልጉ የግንባታ ግብዓቶችን፣፡

5) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተገለጸው የገንዘብ ጣሪያ እንደተጠበቀ ሆኖ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 48 መሰረት በስትራቴጂክ አጋርነት የግዥ ስልት የቅድመ ብቃት ግምገማ ተወዳድረው በልማት ድርጅቶች የአቅራቢ ዝርዝር ውስጥ የተመዘገቡ ድርጅቶችን የቁጥር ገደብ ሳይደረግ ሁሉንም ድርጅቶች በጽሁፍ ወይም ኤሌክትሮኒክ ዘዴ በመጠቀም በመጋበዝ ግዥ መፈጸም ይችላሉ፡፡

30. ዓለም አቀፍ ግልጽ ጨረታ አፈጻጸም

የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ዓለም አቀፍ ግልጽ ጨረታን በመጠቀም ግዥ መፈጸም የሚችሉት ከሚከተሉት ቅድመ ሁኔታዎች ውስጥ ቢያንስ አንዱ ሲሟላ ነው፡፡

1) የግዥው ግምታዊ ዋጋ ከሚከተለው የገንዘብ መጠን በላይ ሲሆን፣

right cost through a national open tender;

c) When an international open tender has been announced at least once for the procurement, and the bid has not been successful; or

d) For construction materials required for construction work carried out by state-owned enterprises under contracts with third parties;

5) Subject to the threshold specified in sub-article (1) of this Article, procurement may be carried out, without restriction on the number of participants, by inviting, all participants in writing or electronically, suppliers that are registered on the state-owned enterprises suppliers list after undergoing pre-qualification evaluation under the strategic procurement in accordance with Article 48 of this Directive.

30. International Open Bidding Execution

State-owned enterprises may conduct procurement using the international open bidding method when at least one of the following conditions are met:

1) When the estimated value of the procurement exceeds the following thresholds:

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሀ/ ለግንባታ ዘርፍ ሥራ……………......…ብር 3,000,000,000.00 00 (ሦስት ቢልየን ብር)

ለ/ ለዕቃ ግዥ……………………….....ብር 1,000, 000,000.00 (አንድ ቢሊዮን)

ሐ/ ለምክር አገልግሎት ግዥ………… ብር 90, 000,000.00 (ዘጠና ሚሊዮን)

መ/ ከምክርውች ለሆነ አገልግሎት ግዥ…..................……… ብር 250, 000,000.00 (ሁለት መቶ ሃምሳ ሚሊዮን)

2) የግዥው ግምታዊ የገንዘብ መጠን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ከተቀመጠው የገንዘብ ገደብ በታች ቢሆንም የውጭ ሀገር ተጫራቾች ካልተሳተፉ ግዥው ውጤታማ እንደማይሆን ሲረጋገጥ የመንግሥት የልማት ድርጅቱ በአለም አቀፍ ግልጽ ጨረታ የግዥ ዘዴ ግዥ ሊፈጽም ይችላል፡፡

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የተቀመጠውን የገንዘብ ጣሪያ የወቅቱን ነባራዊ ሁኔታ ታሳቢ በማድረግ የገንዘብ ሚኒስቴር ሊያሻሽል ይችላል፡፡

4) በዓለም አቀፍ ግልጽ ጨረታ በሚፈጸም የዕቃ ግዥ ተሳታፊ የሚሆኑ ተጫራቾች ራሳቸው የዕቃው አምራቾች ካልሆኑ የሚቀርበው ዕቃ ከአምራቹ የሚመጣ ስለመሆኑ የሚያረጋግጥ ማስረጃ ማቅረብ ሊጠየቁ ይችላሉ፡፡

a) For construction works: ETB 3,000,000,000 (three billion Birr);

b) For goods: ETB 1,000,000,000 (one billion Birr);

c) For consulting services:ETB 90,000,000 (ninety million Birr);

d) For non consultancy services:ETB 250,000,000 (two hundred fifty million Birr).

2) Even if the estimated value of the procurement is below the threshold limits set in sub-article (1), if it is determined that the procurement would not be successful without the participation of foreign bidders, state-owned enterprises may utilize the international open bidding method.

3) The Minister of Finance may revise the threshold specified in sub-article (1), based on current conditions.

4) Bidders participating in an international open tender for the procurement of goods, if they are not the manufacturers, they may be required to provide evidence that the goods being supplied originate from the manufacturer.

5) In an international bidding process, if a foreign bidder has a local representative, they

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

5) በዓለም አቀፍ ጨረታ ሂደት የውጭ ሀገር ተጫራች የሀገር ውስጥ ወኪል ያለው ከሆነ ውክልና የተሰጠው መሆኑን የሚያሳይ ሕጋዊ የውክልና ማስረጃ እንዲያቀርቡ ሊጠየቁ ይችላሉ፡፡

6) በዚህ መመሪያ ለብሔራዊ ግልጽ ጨረታ ከተገለፀው ዝርዝር የጨረታ ሥነ-ሥርዓት አፈፃፀም በተጨማሪ በዓለም አቀፍ ግልጽ ጨረታ የሚፈፀም ግዥ የሚከተሉትን ማካተት አለበት፡፡

ሀ/ የጨረታ ጥሪ ማስታወቂያ እና የጨረታ ሠነዱ የሚዘጋጀው በእንግሊዝኛ ቋንቋ መሆን አለበት፤

ለ/ የጨረታ ጥሪው በቂ የሥርጭት ሽፋን ያለውና የውጭ ተጫራቾችን ለውድድር ሊጋብዝ በሚችል ጋዜጣ ወይም በሌሎች የኤሌክትሮኒክ ዘዴዎች በመጠቀም ይፋ ማድረግ አለበት፤

ሐ/ ተጫራቾች ተገቢ የመጫረቻ ሰነድ ማዘጋጀት እንዲችሉ በዚህ መመሪያ የተሰጠው የጨረታ መቆያ ጊዜ መሠረት በቂ ጊዜ መሰጠት አለበት፤

መ/ የሚዘጋጀው የፍላጎት መግለጫ የሀገር ውስጥ ደረጃ የሚያሟላና እስከተቻለ ድረስ ዓለም አቀፍ ተቀባይነት ያለው መሆን አለበት፤

ሠ/ የውጭ ሀገር ተጫራቾች የሚያቀርቡት የመጫረቻ ዋጋ እና የጨረታ ማስከበሪያ በቀላሉ ሊመነዘር በሚችልና በአለም አቀፍ

may be required to provide a legal power of attorney.

6) In addition to the detailed procedures applicable to national open bidding under this Directive, international open bidding shall include the following:

a) The bid announcement and bid documents shall be prepared in English;

b) The call for tenders must be published in a newspaper with sufficient circulation capable of inviting foreign bidders, or by other electronic means;

c) Sufficient time must be given to bidders to prepare appropriate bidding documents, in accordance with the bid retention period stipulated in this Directive;

d) The technical Specification must meet domestic standards and, to the extent possible, conform to international standards;

e) The bid price and bid security offered by foreign bidders may be submitted in internationally easily convertible currency that is used for international commerce or Ethiopian Birr;

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ንግድ በሚሠራበት የገንዘብ ዓይነት ወይም በኢትዮጵያ ብር ሊሆን ይቻላል፡፡

ረ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 7 (ሠ) የተገለፀው እና የተመረጠው የንግድ ቃል እንደተጠበቀ ሆኖ የሀገር ውስጥ እና የውጭ ሀገር ተጫራቾች በዓለም አቀፍ ግልጽ ጨረታ ሲወዳደሩ ዕቃው ከሚያርፍበት ወደብ አንስቶ እስከ ግዥ ፈፃሚ የልማት ድርጅት ለማድረስ የሚከፈሉ የታክስ እና ቀረጥ፣ ኢንሹራንስ እና የማጓጓዣ ወጭዎችን እና ሌሎች ተያያዥ ክፍያዎችን እና ወጪዎችን እንደ አስፈላጊነቱ በማካተት ውድድሩ ይደረጋል፡፡

ሰ/ የግዥ ፍላጎቱን ለማሟላት የውጭ ሀገር ተጫራቾች ከሀገር ውስጥ የሚጠቀሙት ግብዓት በሚኖርበት ጊዜ ከአጠቃላይ የውሉ ክፍያ በብር ሊከፈል የሚገባው መጠን በዋጋ ማቅረቢያው ሠንጠረዥ ላይ ማመልከት ይኖርበታል፡፡

ሸ/ በውሉ በተለየ ሁኔታ ካልተመለከተ በስተቀር በውል አፈፃፀም ወቅት የሚነሱ አለመግባባቶች በኢትዮጵያ ሕግ ሊዳኙ ይገባል፡፡

f) Subject to the commercial terms specified in sub-article 7(e) of this Article and the selected trade terms, when domestic and foreign bidders compete in an international open tender, the bid shall include all applicable taxes and duties, insurance, transportation costs, and other related charges and expenses, as appropriate, from the port of landing to the procuring state-owned enterprise.

g) In cases where foreign bidders use domestic resources to fulfill their procurement needs, they must indicate in the price submission schedule the portion of the total contract price that will be paid in Ethiopian Birr.

h) Disputes arising during the execution of the procurement contract shall be governed by Ethiopian law, unless otherwise specified in the contract.

31. ዓለም አቀፍ ግዥዎች

የውጭ ሀገር ተጫራቾች ካልተሳተፉበት በስተቀር በቂና ውጤታማ ውድድር ሊኖር እንደማይቻል ሲረጋገጥ እና በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ሲፈቀድ በዚህ መመሪያ በዓለም አቀፍ ግልፅ ጨረታ የተገለጹት ሌሎች

31. Other International Procurements

When it is determined that adequate and effective competition cannot be achieved without the participation of foreign bidders, and upon approval by the head of the state-owned enterprise may be

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

አሠራሮች እንደተጠበቁ ሆነው በተገደበ ጨረታ፣ በዋጋ ማቅረቢያ፣በማጣሪያ የሚከናወን ጨረታ እና በቀጥታ የሚፈጸም የግዥ ዘዴዎችን በመጠቀም ዓለም አቀፍ ግዥ መፈጸም ይቻላል፡፡

conducted through restricted bidding, request for quation,selective tendering or direct procurement without prejudice to the other procedures prescribed in this Directive for international open bidding.

ክፍል ሁለት
የቅድመ ብቃት ማረጋገጫ ጨረታ

Section Two
Pre-Qualification Tender

32. የቅድመ ብቃት ማረጋገጫ ጨረታ አፈጻጸም

1) የልማት ድርጅቱ ግዥው ከሚኖረው የተለየ ባህሪ አንፃር በቅድሚያ የተወዳዳሪዎችን ብቃት መሠረት ያደረገ ግምገማ ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ እንደግዥው ዓይነት ብሔራዊ ወይም ዓለም አቀፍ የቅድመ ብቃት ማረጋገጫ ጨረታ ሊያወጣ ይችላል፡፡

2) የቅድመ ብቃት ማረጋገጫ ጨረታ የሚያስፈልጋቸው ግዥዎች ከሚከተሉት ሁኔታዎች ቢያንስ አንዱን የሚያሟሉ መሆን አለባቸው፡፡

ሀ/ በጣም ከፍተኛ ዋጋ ያለው ወይም በባህሪው ውስብስብ የሆነ የዲዛይን፣ የማምረትና የተከላ ሥራ በአንድ ድርጅት መጠናቀቅ ያለበት የግንባታ፣ የማምረቻ መሳሪያ ወይም የኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ ግዥ ሲሆን፣ ወይም

ለ/ የሚቀርበው ዕቃ ወይም መሳሪያ ጥራትና ጠቀሜታ ከፍተኛ ተፈላጊነት ያለው እና

32. Pre-Qualification Bidding Execution

1) When it is necessary to conduct a preliminary evaluation of the qualifications of bidders due to the specific nature of the procurement, the state-owned enterprise may issue a national or international pre-qualification tender, depending on the type of procurement.

2) A pre-qualification bid shall be required for procurements that meet at least one of the following conditions:

a) If the procurement involves construction, manufacturing equipment, or information technology that constitutes a high-value or complex project requiring integrated design, manufacturing, and installation, which must be completed by a single organization; or

b) If the goods or equipment to be supplied are of critical importance, require high standards of quality and

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የተከላ አገልግሎትን ያካተተ ሲሆን፣ ወይም

ሐ/ የመጫረቻ ሰነድ ለማዘጋጀት ከፍተኛ ወጪ የሚጠይቅ ግዥ በመሆኑ ብቃታቸው በቅድመ ብቃት ምዘና የሚረጋገጡ ተጫራቾች ብቻ በውድድሩ ተካፋይ መሆን እንደሚገባቸው ሲታመንበት፣

3) ጨረታው የቅድመ ብቃት ማረጋገጫ ጨረታ ጥሪ መሆኑ በማስታወቂያው ላይ መገለጽ አለበት፡፡

4) የቅድመ ብቃት ግምገማ ለማድረግ የሚዘጋጀው የጨረታ ሰነድ ለቅድመ ብቃት ጨረታ የተዘጋጀውን የቅደመ ብቃት ጨረታ መደበኛ የጨረታ ሰነድ መሠረት በማድረግ ይሆናል፡፡

5) የቅድመ ብቃት መምረጫ መስፈርት እንደግዥው ባህሪና ዓይነት ሊለያይ የሚችል ቢሆንም ተወዳዳሪ ድርጅቶች እንዲያቀርቡ የሚጠየቁት ማስረጃ ቢያንስ የሚከተሉትን መስፈርቶች ወይም መረጃዎች ማካተት ይኖርባቸዋል፡፡

ሀ/ በተመሳሳይ የግንባታ ሥራ ወይም ዕቃ ማምረት ላይ ድርጅቱ ያለው ልምድ፣

ለ/ ድርጅቱ የግንባታ ሥራውን ለማከናወን ወይም ዕቃውን ለማምረት የሚያስችል በቂ የሰው ኃይል፣ ማሽኖች፣ የማምረቻ ብዛት እና የተሟላ መሰረተ ልማት ያለው መሆኑን፣

ሐ/ ድርጅቱ አሁን በመስራት ላይ ያለው

functionality, and include installation services;

c) If considering the preparation of bidding documents requires a high cost, it is believed that only bidders whose qualifications are confirmed through a pre-qualification assessment should participate in the competition;

3) It must be clearly stated in the announcement that the tender is a pre-qualification bid.

4) The bidding document prepared for the pre-qualification evaluation shall be based on the standard bidding document for the pre-qualification bid.

5) While pre-qualification criteria may vary depending on the nature and type of procurement, competing organizations shall be required to submit evidence demonstrating at least the following:

a) Experience in executing similar construction work or manufacturing similar goods;

b) Sufficient human resources, equipment, production capacity, and infrastructure to perform the required construction works or manufacture the goods;

c) The volume or quantity of construction

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የግንባታ ሥራ ወይም በማምረት ላይ ያለው ዕቃ ብዛት ወይም መጠን፣

መ/ ድርጅቱ የውል ግዴታውን ለማጠናቀቅ የሚያስችል በቂ የገንዘብ አቅም እና መልካም ዝና ያለው መሆኑን በሚቀርብ ሰነድ የተረጋገጠ፣

6) የተጫራቾች ግምገማ የሚከናወነው ለቅድመ ብቃት ማረጋገጫ በልማት ድርጅቱ የተዘጋጀውን መስፈርት መሠረት በማድረግ ይሆናል፡፡

7) ለቅድመ ብቃት ውድድሩ ያመለከቱ ተጫራቾች በሙሉ የግምገማ መስፈርቱን እስካሟሉ ድረስ ምንም ዓይነት የቁጥር ገደብ ሳይደረግ በሚቀጥለው ውድድር እንዲሳተፉ መደረግ አለበት፡፡

8) የመንግሥት የልማት ድርጅቱ በቅድመ ብቃት ውድድር የሚሳተፉ ድርጅቶች በሽርክና ወይም በጋራ መወዳደር እንዲችሉ ሊፈቅድ ይችላል፡፡ ሆኖም የቅድመ ብቃት ውድድሩን በግል ያለፉ ተወዳዳሪዎች በግዥው ሂደት የሚኖራቸውን ውድድር እንደማያጠብ በልማት ድርጅቱ ካልታመነ በስተቀር በጋራ ወይም በሽርክና የመጫረቻ ሰነዱን እንዲያቀርቡ መፈቀድ የለበትም፡፡

9) በጋራ ወይም በሽርክና ለቅድመ ብቃቱ ውድድር ቀርበው ይህንኑ መሠረት በማድረግ በተካሄደ ግምገማ ለሚቀጥለው ጨረታ ያለፉና

work or goods currently being produced by the organization;

d) Documentary proof of sufficient financial capacity and sound reputation to fulfill contractual obligations.

6) The evaluation of bidders shall be conducted according to pre-qualification criteria established by the state-owned enterprise.

7) All applicants who have applied for the pre-qualification competition shall be allowed to participate in the subsequent competition without any limitation on the number of participants, provided that they meet the evaluation criteria.

8) State-owned enterprises may allow firms participating in the pre-qualification process to compete as a consortium or joint venture. However, individual bidders who qualify independently shall not be permitted to submit joint bids unless the state-owned enterprise determines that doing so will not reduce competition in the procurement process.

9) Bidders who have submitted a joint or joint venture bid for the pre-qualification competition and have been selected for the next bid based on the evaluation conducted on that basis are not allowed to compete

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የተመረጡ ተጫራቾች በጨረታው በግል እንዲወዳደሩ አይፈቀድላቸውም፡፡

10) የቅድመ ብቃቱ ግምገማ ውጤት እንደታወቀና በልማት ድርጅቱ ተቀባይነት እንዳገኘ ውጤቱ በጨረታው እንዲሳተፉ ለተመረጡትና ላልተመረጡት ተጫራቾች ሊገለጽላቸው ይገባል፡፡

11) አንድ ተጫራች የቅድመ ብቃት ጨረታን ተከትሎ በወጣ ጨረታ ላይ በተደረገ ግምገማ አሸናፊ ለመሆን ቢችልም በቅድመ ብቃት ውድድር ወቅት የሰጠው መረጃ የተሳሳተ ከሆነ ወይም በቅድመ ብቃት ውድድሩ ወቅት የነበረው ብቃት ባለመኖሩ ውሉን በሚጠበቅበት ሁኔታ ለመፈጸም አለመቻሉ በድህረ ግምገማ በበቂ ሁኔታ ከተረጋገጠ የልማት ድርጅቱ ተጫራቹ ውሉን እንዲፈርም ላይፈቅድ ይችላል፡፡

12) የሚዘጋጀው የጨረታ ሰነድ በቅድመ ብቃት ማረጋገጫ ውድድር ተቀባይነት ላገኙት ተጫራቾች በየአድራሻቸው እንዲላክላቸው የሚደረግ ሲሆን፣ ቀሪው የግዥ አፈፃፀም በዚህ መመሪያ ለብሔራዊ ግልጽ ጨረታ የተቀመጠውን ሥርዓት ተከትሎ ይፈጸማል፡፡

ክፍል ሦስት
የሁለት ደረጃ ጨረታ

33. የሁለት ደረጃ ጨረታ ግዥ አፈጻጸም

individually in the bid.

10) As soon as the results of the pre-qualification evaluation are finalized and approved by the state-owned enterprise, the results shall be disclosed to both the successful and unsuccessful bidders.

11) Even if a bidder is successful in the evaluation of the bid following the pre-qualification process, the state-owned enterprise may refuse to allow the bidder to sign the contract if it is found that the information provided during the pre-qualification stage was incorrect, or if the post-evaluation sufficiently demonstrates that the bidder lacks the qualifications necessary to perform the contract as required during the pre-qualification stage.

12) The bid document shall be sent to the addresses of the bidders who have been accepted in the pre-qualification competition, and the remaining procurement process shall be carried out in accordance with the procedures set forth in this Directive for national open tenders.

Section Three
Two-Stage Bidding

33. Two-Stage Bidding

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

1) በሁለት ደረጃ የሚፈፀም ግዥ በዚህ መመሪያ እንደግዥው ዓይነት ለብሔራዊ ወይም ለዓለም አቀፍ ግልጽ ጨረታ የተዘረጋውን ሥርዓት ተከትሎ ይከናወናል፡፡

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ በመጀመሪያ ዙር የሚደረገው የጨረታ አፈጻጸም የሚከተሉትን ሁኔታዎች መሠረት በማድረግ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

ሀ/ የጨረታ ጥሪ ማስታወቂያ ላይ ግዥው በሁለት ደረጃ ጨረታ የሚፈፀም መሆኑ መገለፅ ይኖርበታል፡፡

ለ/ በመጀመሪያው ዙር ጨረታ የሚሳተፉ ተወዳዳሪዎች የጨረታ ዋስትና እና ዋጋ እንዲያቀርቡ አይጠየቁም፡፡

ሐ/ ለግዥው የሚዘጋጀው ሰነድ የልማት ድርጅቱ አጠቃላይ ፍላጎት የሚገልፅ ሆኖ አላማው ከተወዳዳሪዎች በሚቀርቡ ሐሳቦች መሠረት ዝርዝር የፍላጎት መግለጫ ማዘጋጀት የሚያስችሉ አስፈላጊ መጠይቆችን እና መግለጫዎችን እንዲሁም ወደ ሁለተኛው ዙር ጨረታ የሚያልፉ ተጫራቾችን ለመለየት የሚያስችሉ መስፈርቶችን በማካተት መውጣት ይኖርበታል፡፡

መ/ በተወዳዳሪዎች የቀረበው የቴክኒክ ሀሳብ ማቅረቢያ ሰነድ በጨረታ ጥሪው በተገለፀው ቀንና ሰዓት እንዲከፈት ይደረጋል፡፡

1) Two-stage bidding shall be conducted in accordance with the procedures established in this Directive for national or international open bidding, depending on the type of procurement.

2) Subject to the provisions of sub-article (1) of this Article, the first round of bidding shall be conducted based on the following conditions:

a) The bid announcement must clearly state that the procurement will procced in two stages;

b) in the first stage bidders shall not be required to submit bid security or price offers.

c) The tender document prepared for the procurement should reflect the overall requirements of the State Owned Enterprise and include necessary questions and statements that will enable the preparation of a detailed expression of interest based on the proposals submitted by the bidders, as well as criteria that will identify the bidders who will advance to the second round of bidding.

d) Technical proposals submitted by bidders shall be opened on the date and time specified in the bid

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሠ/ ከተወዳዳሪዎች የቀረበውን ሀሳብ በመመርመር ለሁለተኛው ዙር ጨረታ የሚያገለግለውን የፍላጎት መግለጫ እና በጨረታው ሊሳተፉ የሚገባቸውን ተጫራቾች መለየት የሚያስችል መሆን ይኖርበታል፡፡

ረ/ የልማት ድርጅቱ በግምገማው ወቅት እንደአስፈላጊነቱ ከሁሉም ወይም ከተወሰኑ ወይም ከአንድ ከተለየ ተወዳዳሪ ጋር ውይይት ሊያደርግ ይችላል፡፡

ሰ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ 2 (ረ) በተገለፀው መሠረት የሚደረገው ውይይት ተወዳዳሪዎች የሰጡትን ሐሳብ ይበልጥ ግልፅ ለማድረግ እና በተሻለ የዳበረ ሐሳብ ለማመንጨት ያለመ ሊሆን ይገባል፡፡

3) በሁለተኛው ዙር የሚዘጋጀው የጨረታ ሰነድ በመጠቀም በውድድሩ ለተጋበዙ በአድራሻቸው ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን አሰራሮች ተከትሎ ይከናወናል፡፡

ሀ/ በመጀመሪያው ዙር ተቀባይነት ያገኙ ተጫራቾች በሁለተኛው ዙር ውድድር በሚሳተፉበት ወቅት የጨረታ ዋስትና እና ዋጋን ጨምሮ የመወዳደሪያ ኃሳብ እንዲያቀርቡ ይደረጋል፡፡

ለ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 (ሀ) በተገለፀው መሠረት ለተመረጡ

announcement;

e) The submitted proposals shall be evaluated to identify the expression of interest that will serve as the basis for the second-stage bidding and determine which bidders may proceed;

f) The state-owned enterprise may, as necessary, conduct discussions with all, some, or individual bidders on specific matters during the evaluation process;

g) The discussions conducted pursuant to sub-article 2(f) of this Article shall aim to clarify the ideas submitted by the bidders and help develop them into more refined and well-formulated proposals.

3) The second stage of bidding shall be conducted using the tender document prepared for that purpose, and in accordance with the following procedures, communicated to the qualified bidders at their respective addresses:

a) Bidders who were accepted in the first round shall, during the second stage , be required to submit their bid guarantee and price along with their

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ተወዳዳሪዎች የሚተላለፈው ግብዣ የጨረታ ማቅረቢያ ጊዜ እና የጨረታ መክፈቻ ጊዜ ጨምሮ ሌሎች ሊያሟሉ የሚገባቸውን ሁኔታዎች በግልፅ ሊያመለክት ይገባል፡፡

ክፍል አራት
የፍላጎት መግለጫ መጠየቂያ ጨረታ

34. የፍላጎት መግለጫ መጠየቂያ ጨረታ አፈጻጸም

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የሚፈጸሙት የምክር አገልግሎት ግዥ ግምታዊ ዋጋ ከብር 25,000,000.00 (ሃያ አምስት ሚሊዮን) የሚበልጥ ሲሆን በምክር አገልግሎቱ ግዥ ላይ ፍላጎት ያላቸው ተወዳዳሪዎች የፍላጎት መጠየቂያ ጥሪ ሊያደርጉ ይችላሉ፡፡

2) ተጫራቾች ፍላጎታቸውን ሊያቀርቡ የሚያስችላቸውን መረጃ እንዲያገኙ የምክር አገልግሎት ስራውን ዳራ፣ ዓላማ፣ ግብ እና የማማከር አገልግሎቱ ወሰን እና ሌሎች ለአገልግሎቱ አስፈላጊ የሆኑትን መግለጫዎች የሚዘረዝር ቢጋር መዘጋጀት አለበት፡፡

3) ለፍላጎት መግለጫው የሚደረገው ጥሪ የሚከተሉትን ታሳቢ ያደረገ በመሆን አለበት፡፡

ሀ/ የፍላጎት መግለጫ ጥሪው የሚፈለገውን

final bid proposal;

b) The invitation issued to the selected bidders pursuant to sub-article 3 (a) of this article shall clearly state the bid submission deadline, bid opening date, and any other applicable conditions.

Section Four
Expression of Interest Tender

34. Implementation of Expression of Interest Tender

1) State-owned enterprises may issue an expression of interest tender when procuring consulting services with an estimated value exceeding ETB 25,000,000 (twenty-five million birr) inviting potentially interested bidders to submit their expressions of interest.

2) The expression of interest notice must include the following information to enable bidders to express their interest effectively: project background, objectives, scope of work and other relevant details necessary for the service.

3) The expression of interest call must include the following information:

a) The type of consulting service required, the expected outcome, the time frame, the expertise required of

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የምክር አገልግሎት ዓይነት፣ የሚጠበቀውን ውጤት፣ ጊዜውን፣ አማካሪው ሊኖረው የሚገባውን ብቃት፣ የስራ ልምድ እና የመሳሰሉትን የያዘ እና ተወዳዳሪዎች ሊያቀርቡት የሚገባውን መረጃ ዝርዝር እንዲሁም የሚያቀርቡበትን ቦታና ጊዜ የሚገልጽ መሆን አለበት፡፡

ለ/ በፍላጎት መግለጫ መጠየቂያው ላይ በተቀመጠው መገምገሚያ መስፈርት መሠረት ፍላጎታቸውን ከገለፁ አማካሪዎች ውስጥ የተሻለ ብቃት ያላቸውን በመምረጥና በጨረታ ሰነዱ የተዘረዘሩትን ቅድመ ሁኔታዎችና ተፈላጊ ነጥቦች መሠረት ፍላጎታቸውን ላቀረቡ ተጫራቾች ማሳወቅ፣

ሐ/ ፍላጎታቸውን ያሳወቁ ተወዳዳሪዎች ያቀረቡት መረጃ ተገምግሞ የተፈለገውን የምክር አገልግሎት ለመስጠት ከፍተኛ ብቃት ያላቸው በቅደም ተከተላቸው መሠረት እስከተቻለ ድረስ ከሶስት ያላነሱ እና ከሰባት ያልበለጡ ተወዳዳሪዎች ተመርጠው በመወዳደሪያ ሀሳብ መጠየቂያ ጨረታ አፈጻጸም መሠረት የመወዳደሪያ ሀሳባቸውን እንዲያቀርቡ መደረግ አለበት፡፡

መ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3(ሐ) የተጠቀሰው ቢኖርም የፍላጎት መጠየቂያ መግለጫውን የሚያሟሉ አማካሪዎች ከ3 የሚያንሱ ከሆነ በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ፍቃድ የመወዳደሪያ ሀሳብ እንዲቀርብ ሊያደርግ ይችላል፡፡

the consultant, their experience, and any other information that bidders are expected to submit, along with the place and time for submission.

b) Select the most qualified consultants from among those who have expressed their interest, based on the evaluation criteria set out in the request for expression of interest, and notify the successful bidders in accordance with the conditions and requirements specified in the bidding document.

c) The information submitted by the candidates who have expressed their interest shall be evaluated, and, based on the level of qualification, no fewer than three and no more than seven candidates shall be shortlisted, in order of merit, to submit their proposals in accordance with the request for proposal.

d) Notwithstanding the provisions of sub-article 3(c) of this Article, if the candidates fewer than three consultants meet the requirements specified in the request for proposal, the state-owned enterprise may, with the approval of the head of the State owned enterprise, proceed with

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 (ሐ) መሠረት በአማካሪዎች ብቃት ላይ ተመስርቶ የሚደረግ መረጣ ግዥ እስከተቻለ ድረስ ለልማት ድርጅቱ ተፈላጊውን ጥራት እና ኢኮኖሚያዊ ጠቃሜታ በሚያስገኝና ውድድርን በሚያበረታታ መልኩ የፍላጎት መግለጫ መጠየቂያን ጨረታ አፈጻጸምን ተከትሎ መፈጸም አለበት፡፡

5) የልማት ድርጅቱ የመወዳደሪያ ኃሳብ እንዲያቀርቡ ለተመረጡ አማካሪዎች በተመሳሳይ ጊዜ ጥሪ በአድራሻቸው መላክ አለበት፡፡ ለግዥው የተዘጋጀው የጨረታ ሰነድ ተወዳዳሪዎች ያለ ክፍያ ሊሰጥ እንደሚገባ የልማት ድርጅቱ ሲያምን ከጥሪው ጋር መላክ ይችላል፡፡

6) የልማት ድርጅቱ ከተመረጠው አማካሪ ጋር የሚያደርገው ድርድር መሠረታዊውን የጨረታ ይዘትና የሥራ ጥራት የማይቀይር ሆኖ ስለስራው ይዘት፣ ስለአሰራር ዘዴው፣ በስራው ስለሚሰራው የሰው ኃይል እና መሳሪያ፣ ስለ ሪፖርት አቀራረብ እና ይዘት እና እንደአስፈላጊነቱ ዋጋ እና በመሳሰሉት ላይ ያተኮረ ሊሆን ይገባል፡፡

7) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 6 መሠረት የሚደረገው ድርድር የልማት ድርጅቱን ጥቅም የሚጎዳ ወይም ለተመረጠው አማካሪ ከሌሎች ተጫራቾች አንፃር ፍትሐዊ ያልሆነ ጥቅም የሚያሰጠው መሆን የለበትም፡፡

8) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 9 በተገለጹት የመምረጫ ዘዴዎች ለሚፈፀሙ ግዥዎች የሚቀርበው የመጫረቻ ሰነድ በቴክኒክ እና በዋጋ

inviting competitive proposals.

4) The selection based on the competence of the consultants under Sub-Article 3(c) of this Article must be conducted in a way that best meets the state-owned enterprise’s quality and cost-efficiency needs and reinforces competition in line with the request for expression of interest procedure.

5) The state-owned enterprise shall issue invitations simultaneously to the selected consultants to submit their technical proposals at their respective addresses. If the state-owned enterprise deems it appropriate, the bidding documents prepared for the procurement may be sent free of charge along with the invitation.

6) The negotiation conducted by the state-owned enterprise with the selected consultant, without altering the core content of the tender or the quality of work should focus on aspects such as the scope of work, methodology, human and material resources required for the work, reporting structure and content, and, as necessary, pricing and other related elements.

7) The discussions held in accordance with Sub-Article 6 of this article must not harm the interests of the state-owned enterprise or must not give the selected consultant an unfair advantage over other competitors.

8) For procurements conducted through the

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ማቅረቢያ ተለያይቶ መቅረብ ያለበት ሲሆን ለምክር አገልግሎቱ የሚዘጋጀው የመምረጫ መስፈርት፣ የሚደረገው ግምገማ ሌሎች የጨረታ አፈጻጸም ሂደቶች በዚህ መመሪያ የተገለጹትን የግልፅ ጨረታ አሠራሮች በመከተል የሚፈጸሙ ይሆናል፡፡

9) የምክር አገልግሎት ግዥ ለመምረጥ እንደ አግባብነቱ በጥራት እና በዋጋ ላይ፣ በሥራ ጥራት ላይ፣ በቁርጥ በጀት ላይ፣ በዝቅተኛ ዋጋ ላይ እና በአማካሪዎች ብቃት ላይ የተመሠረተ መረጣ አሠራር ተከትሎ ተግባራዊ መደረግ አለበት፡፡

35. በጥራት እና በዋጋ ላይ የተመሰረተ መረጣ

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በጥራት እና በዋጋ ላይ የተመሰረተ የመረጣ ዘዴ ጥቅም ላይ የሚያውሉት የጨረታ ሰነድ በሚያዘጋጁበት ወቅት የሚከተሉትን መስፈርቶች ከግምት በማስገባት እና በተወዳዳሪዎች የሚቀርበውን እያንዳንዱን የቴክኒክ ሐሳብ በሚገመግሙበት እና በሚያወዳድሩበት ወቅት የሚከተሉትን ነጥቦች ከ100 (መቶ) የያዘ መሆን አለበት፡፡

ሀ/ የአማካሪው ልዩ ልምድ..............ከ5 እስከ 10 ነጥብ

ለ/ በሥራ ላይ እንዲውል የቀረበውን ምክር ዘዴ ደረጃ..........ከ20 እስከ 50 ነጥብ

selection methods specified in Sub-Article 9 of this Article, the bidding documents shall be submitted separately for technical and financial proposals, and the selection criteria, evaluation, and other bidding procedures for the consultancy services shall be carried out in accordance with the open bidding procedures specified in this Directive.

9) When selecting consulting services quality-and-cost based selection, quality based selection, fixed budget selection least cost selection and on consultants’ qualification methods shall apply, as appropriate.

35. Quality-and-Cost -Based Selection

1) The following criteria shall be considered by state-owned enterprises when preparing the tender documents for using quality and cost-based selection method and when evaluating and comparing each technical proposal submitted by the competitors ,the following points shall be included out of a total of 100:

a) The consultant’s specific experience .... 5 to 10 points

b) The level of the proposed consulting methodology to be implemented ..... 20 to 50 points

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሐ/ በምክር አገልግሎቱ ለሚሳተፉ ቁልፍ ባለሙያዎች................ከ30 እስከ 60 ነጥብ

መ/ የምክር አገልግሎቱ ለልማት ድርጅቱ የሚያስገኘው ዕውቀት...ከ5 እስከ 10 ነጥብ

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 (መ) የተቀመጠው መስፈርት እና ነጥብ ከግንባታ ሥራዎች ጋር ለተያያዙ የምክር አገልግሎቶች ተፈፃሚ አይሆንም፡፡ ሆኖም በዚህ መልኩ የሚሰጡ የምክር አገልግሎቶች ለልማት ድርጅቱ የሚያስገኘው ዕውቀት እንደ መስፈርት መታየት አለበት ብሎ ሲያምን መስፈርቱ እና መመዘኛ ነጥብን ጥቅም ላይ ማዋል ይቻላል፡፡

3) በጥራት እና ዋጋ ላይ በተመሰረተ መረጣ በመጠቀም የቀረቡትን አማካሪዎች ለመምረጥ የሚከተለውን የመገምገሚያ ሂደት መከተል አለባቸው፡፡

ሀ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት በቴክኒክ ብቃት ምዘና ከመቶ ከተያዘው ውጤት 70% (ሰባ ከመቶ) በታች ያገኙ ተወዳዳሪዎች ውድቅ ተደርገው 70% (ሰባ ከመቶ) እና ከዚያ በላይ የሚያገኙት ተወዳዳሪዎች የዋጋ ማቅረቢያ ይከፈታል፡፡

ለ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 (ሀ) መሰረት በቴክኒክ ግምገማ 70% (ሰባ ከመቶ) እና

c) Key experts involved in the consulting services .... 30 to 60 points

d) The knowledge that the consulting services will share to the state-owned enterprise…... 5 to 10 points

2) The criterion and scoring specified in sub-article 1(d) of this Article shall not apply to consulting services related to construction works. However, the state-owned enterprise may adopt this criterion and allocate the associated points if it determines that the knowledge gained from such consulting services should be considered during evaluation.

3) For the selection of consultants using the quality and cost-based selection method, the following evaluation process shall be followed:

a) Based on Sub-Article 1 of this Article, bidders who score less than 70%of the total in the technical evaluation shall be disqualified; the financial proposals of bidders who score 70% or higher shall be opened.

b) Based on Sub-Article 1 (A) of this Article, for bidders who scored 70 %

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ከዚያ በላይ ያመጡ ተወዳዳሪዎች ውጤት ወደ 80% (ከሰማኒያ ከመቶ) ተቀይሮ የዋጋ ግምገማ የነጥብ ድርሻ ደግሞ ወደ 20% (ሃያ በመቶ) በመቀየር በድምር ከመቶ ይያዛል፡፡ በቴክኒክ ብቃት ግምገማ ለዋጋ ውድድር የሚያበቃቸውን ውጤት ያላመጡ ተጫራቾች ዋጋ ሳይከፈት እንዲመለስ መደረግ አለበት፡፡

ሐ/ የምክር አገልግሎቱ የሚገኘው ከውጭ ሀገር አማካሪዎች ካልሆነ በስተቀር የሀገር ውስጥ አማካሪዎች የሚያቀርቡት ዋጋ ለግምገማ ዓላማ ሲባል የሀገር ውስጥ ታክስን ይጨምራል፡፡ የሀገር ውስጥ እና የውጭ ሀገር አማካሪዎች የሚያቀርቡት ዋጋ የመጓጓዣ፣ የትርጉም፣ የጽሕፈት ሥራ ወጪን እና የመሳሰሉትን ሊጨምር ይችላል፡፡

መ/ ዝቅተኛ የመጨረቻ ዋጋ ላቀረበው ተወዳዳሪ ሙሉ ነጥብ የሚሰጠው ሲሆን፣ በተነፃፃሪ ከፍተኛ ዋጋ ላቀረበው ተወዳዳሪ አነስተኛ ነጥብ ይሰጣል፤ ሌሎች ተወዳዳሪዎችም የሚያገኙት ነጥብ ባቀረቡት ዋጋ ላይ በመመስረት ተሰልቶ የሚወሰን ይሆናል፡፡

ሠ/ ለቴክኒክ ብቃት ደረጃ እና ለዋጋ የተሰጡትን ነጥቦች በመደመር በአጠቃላይ ውጤት ከፍተኛ ነጥብ ያገኘው ተወዳዳሪ የጨረታው አሸናፊ ሆኖ ይመረጣል፡፡

or more in the technical evaluation, their technical scores shall be weighted to 80%, and the financial offer shall account for the remaining 20% percent from the total score out of 100% . Bidders who did not meet the qualifying score in the technical evaluation shall have their financial proposals returned unopened.

c) Unless the consulting service is not provided by foreign consultants, the price submitted by domestic consultants shall include domestic taxes for the purpose of evaluation. The price proposals submitted by both domestic and foreign consultants may include costs such as travel, translation, administrative expenses, and other related costs.

d) The bidder who submits the lowest price shall be awarded the full score, while the bidder who submits the highest price shall receive the lowest score; the scores of the remaining bidders shall be determined proportionally based on the prices they have submitted.

e) The bidder with the highest combined scores for technical and financial

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

evaluation shall be selected as the winner of the bid.

36. በጥራት ላይ የተመሠረተ መረጣ

1) በጥራት ላይ የተመሠረተ መረጣ ጥቅም ላይ ሊውል የሚችለው የምክር አገልገሎት ግዥው የሚከትሉትን ሁኔታዎች ሲያሟላ ይሆናል፡፡

   ሀ/ የምክር አገልግሎቱ ውስብስብና የተለየ የሙያ ብቃት የሚጠይቅ በመሆኑ ለዚሁ ግዥ የተሟላ ማጣቀሻ ሰነድ ወይም ቢጋር ማዘጋጀት የማይቻል ሲሆን ወይም ከአማካሪው የሚገኘውን የምክር አገልግሎት ዓይነት ለይቶ ማወቅ የማይቻል ሲሆን ወይም አማካሪው የራሱን የፈጠራ ችሎታ ተጠቅሞ የመወዳደሪያ ሀሳብ ማቅረብ የሚኖርበት ሲሆን፣

   ለ/ ከፍተኛ ችሎታ ያላቸውን አማካሪዎች ማግኘት አስፈላጊ በሚሆንባቸው እና የወደፊት ውጤታቸው አሳሳቢ የሚሆን ከፍተኛ ጉዳዮች ሲሆኑ፣

   ሐ/ የምክር አገልግሎቱ በተለያዩ አማራጭ መንገዶች ሊቀርብ የሚችል በመሆኑ ምክንያት የሚቀርቡትን ሀሳቦች በተመሳሳይ ሁኔታ ማወዳደር አስቸጋሪ እንደሚሆን በልማት ድርጅቱ ሲታመን፣

36. Quality-Based Selection

1) Quality-based selection shall be used for consulting service procurements when all of the following conditions are met:

   a) The consulting service requires specialized and distinct professional expertise, making it impossible to prepare a complete term of reference or bid documents for this procurement, or the nature of the consulting service provided by the consultant cannot be precisely defined in advance, or the consultant is expected to offer a creative approach to the competition;

   b) It is essential to engage consultants with high competence, and future outcomes of the service are critical and consequential;

   c) If the consulting service may be delivered in various alternative ways and when the state-owned enterprise believes that making direct comparison of proposals is difficult.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

2) በዚህ መመሪያ አንቀጽ 35 ንዑስ አንቀጽ 1 ለተመለከቱት መስፈርቶች የልማት ድርጅቱ የቀረቡትን አማካሪዎች ለመምረጥ የሚከተለውን የመገምገሚያ ሂደት መከተል አለበት፡፡

ሀ/ ተጫራቾች የቴክኒክ እና የዋጋ የመወዳደሪያ ሀሳባቸውን ለየብቻ እንዲያቀርቡ ተደርጎ የቴክኒክ መወዳደሪያ ሀሳባቸው በመጀመሪያ እንዲከፈት ይደረጋል፡፡

ለ/ በቴክኒክ ግምገማ ከፍተኛ ውጤት ያገኘው ተጫራች የጨረታው አሸናፊ ሆኖ ይመረጣል፡፡

ሐ/ በቴክኒክ ግምገማው ከፍተኛ ውጤት ያመጣው ተጫራች ያቀረበውን ዋጋ በመክፈት የልማት ድርጅቱ ለስራው ከያዘው በጀት የማይበልጥ ከሆነ ውል ይፈርማል፡፡

መ/ በውድድሩ ከፍተኛ ውጤት ያመጣው ተጫራች ያቀረበውን ዋጋ የልማት ድርጅቱ ለስራው ከያዘው በጀት የሚበልጥ ከሆነ ከአማካሪው ድርጅት ጋር በድርድር በሚደረስበት ዋጋ ወይም ተጫራቹ ያቀረበውን ዋጋ በድርድር መቀነስ ካልቻለና በቴክኒክ ግምገማው ውጤት ሁለተኛ የወጣው ተጫራች ያቀረበው ዋጋ የልማት ድርጅቱ ለግዥው የያዘው በጀት ጋር የሚመጣጠን ከሆነ ወይም ድርድር

2) For the conditions outlined in Article 35(1) of this Guideline, the following evaluation procedure shall be followed by the state-owned enterprise in selecting the submitted consultants:

a) Bidders shall submit their technical and financial proposals separately. The technical proposals shall be opened first.

b) The bidder with the highest score in the technical evaluation shall be selected.

c) The financial proposal submitted by the winner of the technical evaluation bidder shall be opened and if the proposed price does not exceed the budget allocated by the state-owned enterprise for the task, a contract shall be signed.

d) If the price proposed by the top rank bidder exceeds the budget allocated by the state-owned enterprise for the for the consultancy service , negotiation may be conducted with the consultant to agree on a price within the budget, or to reduce the proposed price. If negotiation fails, and the price offered by the consultant who ranked second in the technical evaluation fits within the budget or can be agreed upon through negotiation, the procurement could be made with the

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

በማድረግ ግዥውን ሁለተኛ ከወጣው አማካሪ ድርጅት መፈፀም ይችላል፡፡

ሠ/ በጨረታው አሸናፊ ከሆነው ተጫራች ጋር የውል ስምምነት እንደተፈረመ በቴክኒክ ግምገማ የወደቁ ተወዳዳሪዎች የዋጋ ማቅረቢያ ሳይከፈት ለተጫራቾች ተመላሽ መደረግ አለበት፡፡

second-ranked consultant.

e) Once a contract agreement has been signed with the winning bidder, the financial proposal envelopes of the other bidders who did not pass the technical evaluation shall be returned to the bidders unopened.

37. በቁርጥ በጀት ላይ የተመሰረተ መረጣ

የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በቁርጥ በጀት ላይ ተመስርቶ የሚከናወን መረጣ ጥቅም ላይ ሊውል የሚችለው የምክር አግልገሎቱ የሚከተሉትን ሁኔታዎች ሲያሟላ ነው፡፡

1) የሚፈለገው የምክር አገልግሎት ውስብስብነት የሌለው፣ በትክክል ሊገለፅ የሚችል ሲሆን እና ለዚሁ ተግባር የተፈቀደው በጀት ጣሪያ ያለው ከሆነ፤

2) የቴክኒክ ግምገማው የሚከናወነው በዚህ መመሪያ አንቀጽ 35 ንዑስ አንቀጽ (1) እና (3) በተደነገጉት ሥርዓቶች መሰረት የሚፈፀም ይሆናል፡፡

3) ለጨረታው ከተያዘው በጀት በላይ ያቀረቡ ተጫራቾ ከጨረታው ውጭ እንዲሆኑ ይደረጋል፡፡

4) ለጨረታው ከተፈቀደው የገንዘብ መጠን ያልበለጠ ዋጋ ያቀረበና በአጠቃላይ የቴክኒክ እና ፋይናንስ ድምር ውጤት ከፍተኛ ነጥብ በማግኘት የውድድሩ አሸናፊ ከሆነው ድርጅት ጋር እንደአስፈላጊነቱ ድርድር ሊያደረግ ይችላል፡፡

37. Fixed-Budget-Based Selection Method

Fixed-budget-based selection method may be applied by state-owned enterprises for the procurement of consulting services only when all the following conditions are met:

1) The required consulting service is clear, definable, and fits within a pre-approved budget ceiling;

2) Technical evaluation is conducted in accordance with the procedures set out in Article 35 S sub article 1 and 2 of this directive ;

3) Any bidder who submits a price above the approved budget limit shall be disqualified;

4) If a bidder submits a price within the budget limit and attains the highest combined technical and financial score, the state-owned enterprise may, as necessary, negotiate with

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

that bidder.

38. በዝቅተኛ ዋጋ ላይ የተመሠረተ መረጣ

በዝቅተኛ ዋጋ ላይ የተመሠረተ መረጣ ጥቅም ላይ ሊውል የሚችለው የምክር አግልገሎቱ የሚከተሉትን ሁኔታዎች ሲያሟላ ይሆናል፡፡

1) የሚገዛው የምክር አገልግሎት የባለሙያውን ልዩ ችሎታ የማይጠይቅ አነስተኛ የገንዘብ መጠን ያላቸው፣ ውስብስብ ያልሆነና ስታንዳርድ ያለው ወይም በተመሳሳይና ወጥ በሆነ አሠራር ሊከናወን የሚችል ሲሆን ነው፡፡

2) በዚህ የመረጣ ዘዴ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ዝቀተኛውን የቴክኒክ መመዘኛ ነጥብ መጠን በመወሰን ለተመረጡ ተጫራቾች በሚሰጠው የመወዳደሪያ ሀሳብ መጠየቂያ ሰነድ ላይ ይህንኑ ነጥብ በግልፅ ማመልከት አለባቸው፡፡

3) የቴክኒክ ሀሳቦችን የያዙ የመወዳደሪያ ሰነዶች እንዲከፈቱ በማድረግ የቴክኒክ ግምገማ መከናወን ይኖርበታል፡፡

4) በግምገማው ውጤት ለቴክኒክ ብቃት የተቀመጠውን ዝቅተኛ መሥፈርት ያላሟሉ ተወዳዳሪዎች ከጨረታው ውጭ እንዲሆኑ ይደረጋል፡፡

5) በቴክኒክ ብቃት ግምገማ ለዋጋ ውድድር

38. Lowest-Cost - Based Selection

Lowest-Cost-based selection may be applied for consulting services by state-owned enterprises only when the following conditions are met:

1) The consulting services to be procured are those that do not require specialized expertise, are low in cost, are not complex, and are standardized or can be delivered in a consistent and uniform manner;

2) Under this selection method, state-owned enterprises must establish a minimum technical score threshold and clearly indicate it in the Request for Proposal document provided to the selected bidders.;

3) Technical evaluation shall be conducted by opening the tender documents containing the technical proposals.

4) Bidders who do not meet the minimum technical evaluation requirements shall be excluded from the bid.

5) The financial proposal documents of bidders who did not achieve the minimum required

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የሚያበቃቸውን ዝቅተኛ ውጤት ያላመጡ ተጫራቾ የዋጋ መወዳደሪያ ሰነድ ሳይከፈት እንዲመለስ መደረግ አለበት፡፡

6) በቴክኒክ ግምገማ ውጤታቸው ለዋጋ ወድድር ያለፉት ተወዳዳሪዎች የዋጋ መወዳደሪያ እንዲከፈት ይደረጋል፡፡

7) በተጫራቾች የቀረበው ዋጋ በመክፈቻው ሥነ-ሥርዓት ላይ የተገኙ ተጫራቾች እንዲያውቁት መደረግ አለበት፡፡

8) በቴክኒክ ግምገማ ለብቃት ማረጋገጫ የተቀመጠውን ዝቅተኛ መሥፈርት ካሟሉት ተወዳደሪዎች መካከል አነስተኛ ዋጋ የሰጠው ተጫራች የውድድሩ አሸናፊ ሆኖ ይመረጣል፡፡

technical score for price competition shall be returned unopened.

6) The financial proposal of bidders who have passed the technical evaluation required for price competition.

7) The bid prices offered by the bidders shall be announced to all bidders present during the bid opening ceremony.

8) Among the bidders who meet the minimum technical evaluation criteria and offering the lowest price shall be selected as the winner of the tender.

39. በአማካሪዎች ብቃት ላይ የተመሠረተ መረጣ

በአማካሪዎች ብቃት ላይ የተመሠረተ መረጣ ጥቅም ላይ ሊውል የሚችለው የምክር አግልገሎቱ የሚከትሉትን ሁኔታዎች ሲያሟላ ይሆናል፡፡

1) ይህ ዘዴ የስራ ልምድ በማቅረብ የሚፈጸም የሙያ ግዥ ሲሆን ለአማካሪው የሚሰጠው ሥራ የተለየ የሙያ ዕውቀትን የሚጠይቅ በመሆኑ ምክንያት ወይም የመወዳደሪያ ሀሳቦችን ለማዘጋጀት እና ለመገምገም የሚያስፈልገው ጊዜና ወጪ ከሥራው ጋር የማይመጣጠን ወይም አስቸኳይ ሁኔታ በመፈጠሩ ምክንያት ግዥውን በውድድር

39. Selection Based on Consultants Qualification

Selection based on consultants qualification may be used when consulting service meets the following conditions:

1) This method is a professional procurement approach based on the provision of work experience. It is applied when the consulting assignment requires specific professional knowledge, or when the time and cost involved in preparing and evaluating competitive proposals are disproportionate to the value or complexity of the work or in emergency situations where conducting the procurement

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

መፈፀም አሳማኝ ሳይሆን ሲቀር ነው፡፡

2) ይህ ዘዴ ጥቅም ላይ የሚውለው የምክር አገልግሎቱ ግምታዊ ዋጋ ከብር 5,000,000.00 (አምስት ሚሊዮን ብር) የማይበልጥ በሚሆንበት ጊዜ ብቻ ነው፡፡

3) ባለሙያው ያለውን የሥራ ልምድ እና የብቃት ደረጃ እንዲገልጽ የሚጠይቅ ማጣቀሻ ወይም ቢጋር በማዘጋጀት ለተወዳዳሪዎች የፍላጎት መግለጫ መጠየቂያ ተደራሽ መደረግ አለበት፡፡

4) ተወዳዳሪዎች የቀረበውን የፍላጎት መግለጫ መረጃ መሠረት በማድረግ በሚከናወን ግምገማ የተሻለ ሆኖ የተመረጠው ተወዳዳሪ የቴክኒክና የዋጋ ማቅረቢያ ሀሳቡን በአንድ ላይ እንዲያቀርብ በማድረግና በመደራደር በሚደረስ ስምምነት መሠረት ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

through a competitive process would not be reasonable.

2) This method shall only be used if the estimated cost of the consulting service does not exceed ETB 5,000,000 (five million);

3) A term of reference or request for expression of interest document must be prepared that requires consultants to demonstrate their experience and competence;

4) Based on the information provided in the Expression of Interest, the most qualified bidder shall be selected and, upon submitting both technical and financial proposals together, the contract shall be concluded through negotiation.

ክፍል አምስት
የተገደበ ጨረታ

Section Five
Restricted Bidding

40. በተገደበ ጨረታ የግዥ አፈጻጸም

1) በተገደበ ጨረታ የግዥ ዘዴ የሚፈጸም ግዥ የጨረታ ማስታወቂያ ማውጣት ሳያስፈልግ ቁጥራቸው ለተገደቡ ተሳታፊዎች በአድራሻቸው በጽሁፍ ወይም በማንኛውም የኤሌክትሮኒክ ዘዴ በሚላክ ግብዣ መሠረት የሚቀርቡ ድርጅቶችን በማወዳደር የጨረታው አሸናፊ የሚመረጥበት የግዥ ዘዴ ነው፡፡

40. Procurement by Restricted Bidding

1) A procurement by restricted bidding method is a procurement method in which the winner of the bidder is selected by comparing the limited participants that submit their bids based on an invitation sent to their addresses in writing or by any electronic means, without the need to issue a tender notice.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

2) የተገደበ ጨረታ አፈጻጸም በዚህ መመሪያ እንደግዥው ዓይነት ለብሔራዊ ወይም ለዓለም አቀፍ ግልጽ ጨረታ የተዘረጋውን ሥርዓት ተከትሎ የሚከናወን ይሆናል፡፡

3) የተገደበ ጨረታ የግዥ ዘዴን ለመጠቀም ከሚከተሉት አንዱ መሟላት አለበት፡፡

ሀ/ ዕቃው፣ የግንባታ ዘርፍ ሥራው፣ የምክር አገልግሎቱ ወይም ከምክር ውጭ የሆኑ አገልግሎቶች ከተወሰኑ አቅራቢዎች ብቻ የሚገኝ መሆኑ ሲረጋገጥ ያለ ገንዘብ ገደብ ሁሉንም አቅራቢዎች በመጋበዝ፣

ለ/ ግዥውን ለመፈጸም በብሔራዊ ግልፅ ጨረታ ቢያንስ ለአንድ ጊዜ ወጥቶ ጨረታው ካልተሳካ ያለ ገንዘብ ገደብ፣

ሐ/ በተመረጡ ቦታዎች ወይም አከባቢዎች የሚፈጸሙ የሆቴል፣የቢሮ እና መጋዘን አገልግሎቶች ግዥዎችን በመጋበዝ በተገደበ ጨረታ መፈጸሙ አስፈላጊ መሆኑ ሲታመንበት እና በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ሲፈቀድ ያለ ገንዘብ ገደብ፣

መ/ በልማት ድርጅቱ የሚገዙት እንደ የክትባት ምርት ግብዓቶች፣ለምርት ሥራ የሚያስፈልጉ አላቂ ዕቃዎች፣ ለምርምር ሥራ የሚውሉ የተለያዩ ኪቶች፣ የክትባት ማሸጊያ ዕቃዎች፣የመድሐኒት ምርት ግብአቶች እና የመድሐኒት ምርት

2) The restricted bidding process shall be carried out in accordance with the procedures laid out in this Directive for national or international open bidding, depending on the type of procurement.

3) The use of the restricted bidding method shall be permitted if one of the following conditions is met:

a) Where the required goods, construction works, consultancy service , or non consultancy services are available only from a limited number of suppliers upon inviting all suppliers with no financial threshold.

b) The procurement was previously attempted through at least one round of national open bidding and failed, with no financial threshold;

c) When procuring hotel, office, or warehouse services to be performed in specific locations or areas, and the use of restricted bidding is deemed necessary and is approved by the head of the state-owned enterprise, with no financial threshold.

d) For the procurement of vaccine production inputs, consumables required for production, various kits used in

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ማሽጊያዎች የጥራት ደረጃቸው መለያየት ምክንያት ከተወሰኑ አቅራቢዎች የሚገኙ በመሆናቸው ምክንያት በጨረታ ቢፈጸሙ ውጤታማ ውድድር አይኖርም ተብሎ ሲታመንና በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ሲፈቀድ ያለ ገንዘብ ገደብ፣

ሠ/ በጨረታው ተሳታፊ ሊሆኑ የሚችሉ አቅራቢዎች ቁጥር በርካታ ቢሆኑም የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ግዥው በብሔራዊ ወይም አለም አቀፍ ግልጽ ጨረታ ቢፈጸም ብዛት ያላቸውን ተወዳዳሪዎች የመጫረቻ ሰነድ ለመገምገም በቂ ጊዜ የማይኖር ከሆነ ወይም በብሔራዊ የተገደበ ጨረታ ቢፈጸም የተሻለ ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታ ይኖረዋል ተብሎ ሲረጋገጥና በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ሲፈቀድ ከዚህ በታች ከተቀመጠው የገንዘብ ገደብ ያልበለጠ ሲሆን፣

i. ለግንባታ ሥራ ዘርፍ ግዥ.... ከብር 100,000,000.00 (አንድ መቶ ሚሊዮን ብር)

ii. ለዕቃ ግዥ .... ከብር 25,000,000.00 (ሃያ አምስት ሚሊዮን)

iii. ለምክር አገልግሎት ግዥ...... ከብር 15,000,000.00 (አስራ አምስት ሚሊዮን)

iv. ለምክር ውጭ ለሆነ አገልግሎት ግዥ

research, vaccine packaging materials, drug production inputs, or drug product packaging materials by the state-owned enterprise, when it is determined that there would be no effective competition due to varying quality levels and availability from only from limited suppliers, and when the head of the state-owned enterprise approves.

e) Even if a large number of bidders may participate, if it is determined that conducting procurement through nationally or internationally open bidding would not allow sufficient time to evaluate the bid documents of many competitors, or if conducting a national restricted tender is deemed more economically advantageous and approved by the head of state-owned enterprise, the procurement may proceed through restricted bidding, provided that it does not exceed the following financial limits:

i. For construction works .... ETB 100,000,000.00 (one hundred million birr)

ii. For goods .... ETB 25,000,000.00 (twenty-five

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

.... ከብር 20,000,000.00

(ሃያ ሚሊዮን ብር)

ረ/ የውጭ ሀገር ተጫራቾች ካልተሳተፉበት በስተቀር ውጤታማ ውድድር ሊኖር አይችልም ተብሎ ሲታመንና በጨረታው ተሳታፊ ሊሆኑ የሚችሉ አቅራቢዎች ቁጥር በርካታ ቢሆኑም የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ግዥው በአለም አቀፍ ግልጽ ጨረታ ቢፈጸም ብዛት ያላቸውን ተወዳዳሪዎች የመጫረቻ ሰነድ ለመገምገም በቂ ጊዜ የማይኖር መሆኑ ሲረጋገጥና በመንግስት የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ሲፈቀድ በዓለም አቀፍ የተገደበ ጨረታ ከዚህ በታች ከተቀመጠው የገንዘብ ጣሪያ ያልበለጠ ግዥ የሚፈጸም ይሆናል፡፡

i. ለግንባታ ዘርፍ ሥራ.... ብር 1,500,000,000.00 (አንድ ቢሊዮን አምስት መቶ ሚሊዮን ብር)

ii. ለዕቃ ግዥ ....ብር 500, 000,000.00 (አምስት መቶ ሚሊዮን ብር)

iii. ለምክር አገልግሎት ግዥ ....ብር 80, 000,000.00 (ሰማኒያ ሚሊዮን ብር)

iv. ለምክር ውጭ ለሆነ አገልግሎት ግዥ ....ብር 100, 00,000.00

(አንድ መቶ ሚሊዮን ብር)

million birr)

iii. For consultancy services ...... ETB 15,000,000.00 (fifteen million birr)

iv. For non-consultancy services ETB 20,000,000.00 (twenty million birr)

f) Where it is believed that effective competition cannot take place without the participation of foreign bidders and even though the number of potential bidders is large, if the procurement by state-owned enterprises is conducted through an international open tender there is insufficient time to evaluate the bidding documents of many bidders, an international restricted tender may be conducted for procurements not exceeding the financial thresholds set out below:

i. For construction works .....ETB 1,500,000,000.00 (one billion five hundred million Birr)

ii. For goods ......ETB 500,000,000.00 (five hundred million Birr)

iii. For consultancy service ......ETB 80,000,000.00 (eighty million Birr)

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3(ሠ) እና (ረ) ድንጋጌ ቢኖርም የግንባታ ዕቃዎችን የማቅረብ ኃላፊነት የግዥ ፈጻሚው የመንግሥት የልማት ድርጅት ከሆነ የግንባታ ስራ ዕቃዎች ግዥ ተግባራዊ የሚሆነው ለግንባታ ስራ ግዥ የተፈቀደው የገንዘብ ጣሪያ ይሆናል፡፡

5) በዚህ አንቀጽ መሠረት የተቀመጠውን ጣሪያ የወቅቱን ነባራዊ ሁኔታ ታሳቢ በማድረግ የገንዘብ ሚኒስቴር ሊያሻሽል ይችላል፡፡

6) የጨረታ ግብዣው እና ለግዥው የተዘጋጀውን የጨረታ ሰነድ በውድድሩ ለተጋበዙ ተጫራቾች በጽሁፍ ወይም በኤሌክትሮኒክ ዘዴ እንዲደርስ ማድረግ አለበት፡፡

7) በተገደበ ጨረታ ግዥ ለመፈጸም እስከተቻለ ድረስ በልማት ድርጅቱ ወይም በባለስልጣኑ በአቅራቢዎች ዝርዝር ውስጥ ከተመዘገቡት መካከል ቢያንስ አምስት (5) ተወዳዳሪዎች መመረጥ አለባቸው፡፡

8) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 7 የተገለጸው ቢኖርም በተገደበ ጨረታ የሚወዳደሩ አምስት አቅራቢዎች ለማግኘት አስቸጋሪ መሆኑ ሲረጋገጥ ከሦስት ያላነሱ ተወዳዳሪዎችን በመጋበዝ ግዥውን መፈጸም ይቻላል፡፡

9) የልማት ድርጅቱ በተገደበ ጨረታ የሚጋበዙ ተጫራቾችን ማንነት ለሌሎች ተወዳዳሪዎች

iv. For non consultancy services …… ETB 100,000,000.00 (one hundred million Birr)

4) Notwithstanding the provisions of sub article 3 (e) and (f) of this Article, in the case of procurement undertaken by a state-owned enterprise that is responsible for supplying construction materials, the procurement of construction work materials shall be conducted within the approved financial ceiling applicable to construction works.

5) The Minister of Finance may, in consideration of the prevailing circumstances, amend the financial threshold ceiling specified in this directive.

6) The call for bids and the bid documents prepared for the procurement shall be made available in writing or through electronic means to all invited bidders.

7) When conducting procurement through restricted bidding, at least five candidates shall be selected from the list of suppliers maintained by the state-owned enterprise or relevant authority, if feasible.

8) Notwithstanding Sub-Article 7 of this Article, if it is difficult to identify five suppliers to participate in the restricted bid, procurement may proceed by inviting not fewer than three

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ማሳወቅ የለበትም፡፡

10) በተገደበ ጨረታ የተጋበዙት ተወዳዳሪዎች በሙሉ ከጨረታ መቆያ ጊዜ ገደቡ በፊት የመጫረቻ ሰነዳቸውን ካቀረቡ ወይም ቢያንስ አንድ ተወዳዳሪ የመጫረቻ ሰነድ አቅርቦ ቀሪዎቹ ደግሞ በጨረታው መሳተፍ እንደማይችሉ ካሳወቁ የጊዜ ገደቡ እስከሚጠናቀቅ መጠበቅ ሳያስፈልግ የጨረታ መክፈቻ ጊዜ ለሁሉም ተጫራቾች በኤሌክትሮኒክ ዘዴ ወይም በጽሁፍ በማሳወቅ እና እንዲገኙ በመጋበዝ ጨረታው እንዲከፈት ሊያደርግ ይችላል፡፡

11) የልማት ድርጅቱ የጨረታ ማስከበሪያ እንዲያስይዙ ማድረጉ የጨረታ ውድድርን ሊገድብ እንደሚችል ሲታመንበት የጨረታ ማስከበሪያ ማስያዝ ሳያስፈልግ ተጫራቾች የጨረታ ማስከበሪያ ሳያሲዙ የመጫረቻ ሰነዳቸውን እንዲያቀርቡ ሊያደርግ ይችላል፡፡

12) በዚህ መመሪያ አንቀጽ 40 በተገደበ ጨረታ የግዥ ዘዴ ለመፈጸም የተገለጸው ቅድመ ሁኔታና የገንዘብ ጣሪያ ድንጋጌ ቢኖርም በዚህ መመሪያ አንቀጽ 48 መሰረት በስትራቴጂክ አጋርነት የግዥ ስልት በቅድመ ብቃት ተወዳድረው በልማት ድርጅቶች በአቅራቢነት ከተመዘገቡ ድርጅቶች መካከል የተሻለ ብቃት ያላቸውን ድርጅቶች በመጋበዝ ከዚህ በታች ከተቀመጠው የገንዘብ ገደብ ያልበለጠ ግዥ

competitors.

9) The state-owed enterprise shall not disclose the identities of bidders invited to the restricted bid to the other competitors.

10) If all bidders invited to a restricted tender submit their bid documents before the submission deadline, or if at least one bidder submits a bid and the others indicate their inability to participate, the bid may be opened, without waiting for the deadline, by notifying all bidders electronically or in writing of the bid opening time and inviting them to attend.

11) The state-owned enterprise may allow bidders to submit their bid documents without a bid security if it believes that requiring such a security could limit competition in the bidding process.

12) Notwithstanding the conditions and financial threshold s stipulated in Article 40 of this Directive for restricted tendering, in accordance with Article 48 of this Directive, with strategic partnership procurement may be carried out by inviting the most qualified firm selected through a pre-qualification process from among those registered as suppliers by the state-owned enterprises provided that the procurement does not

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

መፈጸም ይችላሉ፡፡

ሀ/ ለግንባታ ሥራ ዘርፍ ግዥ ....ብር 750,000,000.00 (ሰባት መቶ ሃምሳ ሚሊዮን ብር)

ለ/ ለዕቃ ግዥ ....ብር 500,000,000.00 (አምስት መቶ ሚሊዮን ብር)

ሐ/ ከምክር ውጭ ለሆኑ አገልግሎት ግዥ ....ብር 250,000,000.00 (ሁለት መቶ ሃምሳ ሚሊዮን ብር)

13) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 12 ድንጋጌ ቢኖርም የግንባታ ዕቃዎችን የማቅረብ ኃላፊነት የግዥ ፈጻሚው የመንግሥት የልማት ድርጅት ከሆነ የግንባታ ስራ ዕቃዎች ግዥ ተግባራዊ የሚሆነው ለግንባታ ስራ ግዥ የተፈቀደው የገንዘብ ጣሪያ ይሆናል፡፡

14) በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ 12 ድንጋጌ ቢኖርም የመንግስት የልማት ድርጅቶች በጨረታ ግብዣ ግዥ ለመፈጸም በቂ ጊዜ የሌለ እና በተገደበ ጨረታ ግዥ መፈጸም የተሻለ ኢኮኖሚ ጠቀሜታ እንዳለው ሲታመንና በልማት ድርጅቶቹ የበላይ ኃላፊ ሲፈቀድ ያለገንዘብ ጣሪያ በዚህ የግዥ ዘዴ ግዥ መፈጸም ይችላሉ፡፡

ክፍል ስድስት

exceed the following financial thresholds:

a) For the construction works ETB 750,000,000.00 (Seven hundred fifty million birr)

b) t For goods: ETB 500,000,000.00 (Five hundred million birr)

c) For non consultancy services:ETB 250,000,000.00 (Two hundred fifty million birr)

13) Notwithstanding the provisions of Sub-Article 12 of this Article, where the procuring entity responsible for the supply of construction materials is a state-owned enterprise, the procurement of construction materials shall be governed by the monetary ceiling authorized for construction work procurement.

14) Notwithstanding the provisions of Sub-Article 12 of this Article, if it is believed that there is insufficient time for state-owned enterprises to carry out procurement through open bidding, and it is deemed that restricted bidding would provide better economic value, and upon approval by the head of the enterprise, procurement may be carried out through this method without a threshold limit.

Section Six
Request For Quotation

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

በዋጋ ማቅረቢያ የሚፈጸም ግዥ

41. በዋጋ ማቅረቢያ የግዥ አፈጻጸም

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ወዲያውኑ ጥቅም ላይ የሚውሉ ወይም በጅምላ ሊገዙ ያልቻሉ እና ግምታዊ ዋጋቸው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ከተገለጹት የማይበልጡ ዕቃዎችን፣ የግንባታ ስራዎችን ወይም አገልግሎቶችን በዋጋ ማቅረቢያ የግዥ ዘዴ ግዥ መፈፀም ይችላሉ።

2) ለአንድ ጊዜ በሀገር ውስጥ በዋጋ ማቅረቢያ የግዥ ዘዴ የሚፈጸመው ግዥ ከዚህ በታች ከተቀመጠው የገንዘብ ጣሪያ ያልበለጠ ይሆናል፡ ፡

ሀ/ ለግንባታ ሥራ ዘርፍ ግዥ .... ከብር 8,000,000.00 (ስምንት ሚሊዮን ብር)

ለ/ ለዕቃ ግዥ .... ከብር 4,000, 000.00 (አራት ሚሊዮን ብር)

ሐ/ ለምክር አገልግሎት ግዥ.............. ከብር 2,000,000.00 (ሁለት ሚሊዮን ብር)

መ/ ከምክር ውጭ ለሆነ አገልግሎት ግዥ .... ከብር 3,000,000.00 (ሦስት ሚሊዮን ብር)

3) የውጭ ሀገር ተጫራቾች ካልተሳተፉበት በስተቀር ውጤታማ ውድድር ሊኖር እንደማይቻል ሲታመን በዓለም አቀፍ ዋጋ

41. Execution of Request For Quotation

1) State-owned enterprises may immediately carry out procurement by request for quotations when they need to purchase goods, construction works, or services that they can use immediately or that can't be procured bulk, and whose estimated cost does not exceed the financial thresholds specified in Sub-Article 2 of this Article.

2) For a one-time domestic procurement using the request for quotation method, the total cost of the procurement must not exceed the following financial thresholds:

   a) For construction works .... ETB 8,000,000.00 (Eight million birr)

   b) For goods .... ETB 4,000,000.00 (Four million birr)

   c) For consultancy services ....ETB 2,000,000.00 (Two million birr)

   d) For non-consultancy services procurement ... ETB 3,000,000.00 (Three million birr)

3) Unless foreign bidders are involved and it is believed that effective competition cannot be achieved without their participation,

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ማቅረቢያ ለሚፈጸም ግዥ ከዚህ በታች ከተቀመጠው የገንዘብ ጣሪያ ያልበለጠ ይሆናል፡፡

ሀ/ ለግንባታ ሥራ ዘርፍ ግዥ .... ብር 120,000,000.00 (አንድ መቶ ሃያ ሚሊዮን ብር)

ለ/ ለዕቃ ግዥ .... ብር 40,000,000.00 (አርባ ሚሊዮን ብር)

ሐ/ ለምክር አገልግሎት ግዥ.......... ብር 15,000,000.00 (አስራ አምስት ሚሊዮን ብር)

መ/ ከምክር ውጭ ለሆነ አገልግሎት ግዥ.....................ብር 20,000,000.00 (ሃያ ሚሊዮን ብር)

4) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 እና 3 ድንጋጌ ቢኖርም በዚህ መመሪያ አንቀጽ 48 መሰረት በስትራቴጂክ አጋርነት የግዥ ስልት በቅድመ ብቃት ተወዳድረው በአቅራቢነት ከተመዘገቡ ድርጅቶች መካከል የተሻለ ብቃት ያላቸውን ድርጅቶች በዋጋ ማቅረቢያ በማወዳደር ከዚህ በታች ከተቀመጠው የገንዘብ ገደብ ያልበለጠ ግዥ መፈጸም ይችላሉ፡፡

ሀ/ ለግንባታ ሥራ ዘርፍ ግዥ .... ብር 50,000,000.00 (ሃምሳ ሚሊዮን ብር)

ለ/ ለዕቃ ግዥ ... ብር 30,000,000.00

international procurement through request for quotation may be conducted only if the total cost does not exceed the following financial thresholds:

a) For construction works .... ETB 120,000,000.00 (One hundred twenty million birr)

b) For goods ....ETB 40,000,000.00 (Forty million birr)

c) For consultancy services .... ETB 15,000,000.00 (Fifteen million birr)

d) For non-consultancy services .... ETB 20,000,000.00 (Twenty million birr)

4) Notwithstanding the provisions under Sub-Articles 2 and 3 of this Article, in accordance with Article 48 of this Directive, procurement may be conducted through request for quotation by competing the most qualified firms from among those registered as suppliers through a pre-qualification process under a strategic prtnership procurement approach, provided that the procurement does not exceed the following financial thresholds:

a) For construction works .... ETB 50,000,000.00 (Fifty million birr)

b) For goods .... ETB

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

(ሰላሳ ሚሊዮን ብር)

ሐ/ ከምክር ውጭ ለሆነ አገልግሎት ግዥ...ብር 20,000,000.00 (ሃያ ሚሊዮን ብር)

5) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2፣ 3 እና 4 ድንጋጌዎች ቢኖርም የግንባታ ዕቃዎችን የማቅረብ ኃላፊነት የልማት ድርጅቱ ከሆነ የግንባታ ግብዓቶችን ግዥ ተግባራዊ የሚሆነው ለግንባታ ሥራ ግዥ የተፈቀደው የገንዘብ ጣሪያ ይሆናል፡፡

6) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2፣ 3 እና 4 መሠረት የተቀመጠውን ገንዘብ ጣሪያ የወቅቱን ነባራዊ ሁኔታ ታሳቢ በማድረግ የገንዘብ ሚኒስቴር ሊያሻሽል ይችላል፡፡

7) በዚህ አንቀጽ የተደነገገው የገንዘብ ጣሪያ ቢኖርም የልማት ድርጅቱ የግንባታ ሥራን ለማከናወን ውል የገባ ከሆነ እና የግንባታ ሥራውን ለማከናወን ጥቅም ላይ የሚውሉት የግንባታ ግብአቶች የተወሰኑ አቅራቢዎች ያሉት ሲሆንና፣ አስተማማኝ አቅርቦት ማስገኙቱ በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ሲፈቀድ እንደ አርማታ ብረቶች፣ ሲሚንቶ፣ የተዘጋጀ አርማታ፣ የሴራሚክና ሳኒታሪ፣ የኤሌክትሪክ ኬብሎች፣ አሉሚኒየምና የአሉሚኒየም ውጤቶች፣ የተለያዩ ዓይነትና መጠን ያላቸው ብረቶችን እና ሌሎች የግንባታ ግብዓቶችን እስከ 100,000 (አንድ መቶ

30,000,000.00 (Thirty million birr)

c) For non consultancy services ....ETB 20,000,000.00 (Twenty million birr)

5) Notwithstanding the provisions under Sub-Articles 2, 3, and 4 of this Article, if the responsibility for the supply of construction materials lies with the state-owned enterprise, the effective financial threshold for procuring construction materials shall be the authorized ceiling for construction works procurement.

6) The Ministry of Finance may revise the financial thresholds set under Sub-Articles 2, 3, and 4 of this Article by considering the prevailing economic conditions.

7) Notwithstanding the financial threshold set forth in this Article, when a state-owned enterprise has a contract to perform construction work that requires specific suppliers for materials—such as reinforcing steel, cement, prefabricated rebar, ceramic and sanitary fixtures, electrical cables, aluminum and aluminum products, various metals and other construction materials when the supply of these materials is reliable, and approved by the head of state-owned enterprise procurement of such items up to ETB 100,000,000 (one hundred million birr) may be conducted using the request for quotation method.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሚሊዮን) ብር ድረስ በዋጋ ማቅረቢያ የግዥ ዘዴ ግዥውን መፈጸም ይቻላል፡፡

8) የልማት ድርጅቱ በዋጋ ማቅረቢያ የግዥ ዘዴ ሲፈጽም በውድድሩ ተሳታፊ እንዲሆኑ የሚመረጡት በልማት ድርጅቱ ወይም በባለስልጣኑ በተመዘገቡ ከአቅራቢዎች ዝርዝር ውስጥ የሚመረጡ ሆነው እስከተቻለ ድረስ ቁጥራቸው ከሶስት ማነስ አይኖርበትም፡፡ ሆኖም የተመዘገበ ተወዳዳሪ ከሌለ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ካልተመዘገቡ ተወዳዳሪዎች ግዥ መፈጸም ይችላሉ፡፡

9) የልማት ድርጅቱ የተጋበዙ አቅራቢዎች ማንነትን ለሌሎች ለተጋበዙት አቅራቢዎች ማሳወቅ የለበትም፡፡

10) እያንዳንዱ ተወዳዳሪ እንዲያቀርብ የሚፈቀድለት አንድ የመወዳደሪያ ዋጋ ብቻ ሆኖ ያቀረበውን ዋጋም መለወጥ አይፈቀድለትም፡፡

11) የተለየ ሁኔታ ከሌለ በስተቀር የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የሚፈልገውን የጥራት ደረጃ የሚያሟሉ አቅርቦቶችን በማወዳደር ዝቅተኛ ዋጋ ያቀረበውን ተጫራች አሸናፊ አድርገው መምረጥ አለባቸው፡፡

12) በዋጋ ማቅረቢያ ለሚፈፀም ግዥ የሚደረገው የዋጋ ውድድር በተወዳዳሪዎች መካከል ተመሳሳይ ይዘት ያለው የዋጋ ስሌት መሆን ያለበት ሲሆን ውድድሩ ታክስን ያካተተ መሆን

8) When a procurement is conducted using therequest for quotation method by a state-owned enterprise, the bidders participating in the competition shall be selected from the list of suppliers registered by the state-owned enterprise or the relevant authority, and their number as much as possible shall not be less than three . However, if no suppliers are registered, state-owned enterprises may proceed with procurement by inviting unregistered suppliers.

9) The state-owned enterprise shall not required to disclose the identity of the invited suppliers to the other invited suppliers.

10) Each bidder shall be allowed to submit only one price quotation, and the submitted price may not be changed.

11) Unless there are exceptional circumstances, state-owned enterprises must select the bidder who offers the lowest price among those whose offers meet the required quality standards.

12) For procurement carried out through the request for quotation method, the price competition must be based on a price quotation with uniform content among the bidders, and the competition must include applicable taxes.

13) Procurement departments that evaluate price quotations must ensure that the collected price quotations for procurement items are based on

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ይኖርበታል፡፡

13) የዋጋ ማቅረቢያ ግዥ የሚገመግሙ የግዥ ክፍሎች የተሰበሰበው የዋጋ ማቅረቢያ በስፔስፊኬሽኑ መሠረት ስለመሆኑ እና ከተለያዩ ድርጅቶች የተሰበሰበ ስለመሆኑ ማረጋገጥ አለባቸው፡፡

specifications and obtained from different suppliers.

ክፍል ሰባት

በቀጥታ የሚፈጸም ግዥ

Section Seven
Direct Procurement

42. በቀጥታ የሚፈጸም ግዥ አፈጻጸም

ከሚከተሉት ቅድመ ሁኔታዎች ቢያንስ አንዱ መሟላቱ ሲረጋገጥ እና በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ሲፈቀድ በቀጥታ ግዥ መፈጸም ይቻላል፡፡

1) በዓይነት እና በዋጋ አንድ የሆኑ ዕቃዎችን፣ የምክር እና ሌሎች አገልግሎቶችን ቀደም ሲል እነዚህን ካቀረበ አቅራቢ መግዛት ጠቃሚ መሆኑ ሲታመን በአቅራቢው ፈቃደኝነት ላይ በመመስረትና የሚከተሉትን አሠራሮች በመከተል ተጨማሪ ግዥ ለመፈፀም ይቻላል፡፡

   ሀ/ በተጨማሪነት የሚታዘዘው ዕቃ፣ የምክር ወይም ከምክር ውጭ የሆኑ አገልግሎቶች ግዥ መጠን ከመጀመሪያው ውል ያልበለጠ፣

   ለ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 (ሀ) መሠረት ተጨማሪ ግዥ ለማዘዝ የቀድሞው ግዥ ውል ፀንቶ በሚቆይበት

42. Implementation of Direct Procurement

Direct procurement may be used when at least one of the following conditions is met and up on the approval of the head of the state-owned enterprise:

1) It is deemed advantageous to procure additional goods, consultancy, or non consultancy services of the same type and price from a supplier who has previously provided them, with the supplier’s consent and following the procedures detailed below:

   a) The value of additional procurement of goods, consultancy, or non-consultancy services must not exceed that of the total value of the original contract.

   b) Additional procurement under Sub-Article 1(A) of this Article must be ordered during the validity period of the

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ጊዜ ወይም ውሉ ከተጠናቀቀበት ቀን አንስቶ በሚቀጥሉት 12 (አስራ ሁለት) ወራት ጊዜ ውስጥ መሆን አለበት፡፡

ሐ/ በዚህ መሠረት ግዥ ሲፈጸም በመጀመሪያው ውል ከነበረው የነጠላ ዋጋ የበለጠ የዋጋ ጭማሪ ማድረግ አይፈቀድም፣

መ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 (ሐ) የተቀመጠው ቢኖርም የመጀመሪያው ውል የዋጋ ማስተካከያ የሚፈቅድ ከሆነ እና የዋጋ ማስተካከያ የተደረገ ከሆነ ግዥው የሚፈጸመው በተስተካከለው ዋጋ መሠረት ይሆናል፡፡

2) የሚከተሉት ሁኔታዎች መሟላታቸውን አረጋግጠው ያልታሰቡና በመጀመሪያው ውል ውስጥ ያልተካተቱ ተጨማሪ እና ተመሳሳይ የግንባታ ሥራዎችን ማሠራት ይችላሉ፡፡

ሀ/ የልማት ድርጅቱ በተጨማሪነት እንዲሰሩ የታሰቡት ስራዎች በመጀመሪያው ውል ውስጥ መካተት ይገባቸው የነበሩ ወይም ከዋናው ስራ ጋር ቢካተቱ የተሻለ ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታ የሚኖራቸው እና ስራዎቹን ነጣጥሎ ማሰራት ለአፈፃፀም አስቸጋሪ ወይም የልማት ድርጅቱን ኢኮኖሚያዊ ጥቅም የሚጎዳ መሆኑ ሲረጋገጥ፣

ለ/ በዓይነትና በዋጋ ተመሳሳይ የሆኑ ወይም

original contract or within twelve (12) months from the completion date of the original contract.

c) No price increase beyond the unit price stated in the original contract shall be allowed for procurements conducted under this basis.

d) Notwithstanding Sub-Article 1(c) of this Article, if the original contract allows price adjustments and such adjustments have been made, the additional procurement shall be executed based on the adjusted price.

2) State-owned enterprise may undertake additional and similar construction works not initially anticipated or included in the original contract may be executed, provided that the following conditions are confirmed to be fulfilled.

a) The additional works to be carried out by the state-owned enterprise must be those that should have been included in the original contract or that would result in better economic value if integrated with the main work, and for which separate execution would be difficult or detrimental to the economic benefit of the enterprise.

b) The value of additional construction works

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

በዋናው ሥራ ውስጥ ያልተካተቱ አዲስ የግንባታ ሥራዎች የገንዘብ መጠን ከመጀመሪያው ውል ጠቅላላ ዋጋ 40% (አርባ በመቶ) የበለጠ መሆን የለበትም፣

ሐ/ በተጨማሪነት የሚታዘዙት የግንባታ ሥራዎች የነጠላ ዋጋ በውል ውስጥ ሊገኝ የሚችል ከሆነ የተጨማሪው ስራ በውል ውስጥ ባለው ነጠላ ዋጋ መሠረት ወይም የዋጋ ማስተካከያ የተደረገ ከሆነ በተስተካከለው ዋጋ መሠረት ተፈፃሚ ይሆናል፡፡ የነጠላ ዋጋው ውል ውስጥ የማይገኝ ከሆነ በድርድር ስምምነት ላይ የሚደረስበት ዋጋ የገበያ ዋጋ መሆኑ ሲረጋገጥ፣

3) አስቀድሞ ለተገዙ ዕቃዎች ወይም አገልግሎቶች ተጓዳኝ ወይም መለዋወጫ ዕቃዎችን ወይም ተጨማሪ አገልግሎቶችን መግዛት ሲያስፈልግ እና እነዚህን ተጓዳኝ ወይም መለዋወጫ ዕቃዎችን ወይም ተጨማሪ አገልግሎቶችን ከሌላ ተወዳዳሪ መግዛት የልማት ድርጅቱ ከሚጠቀምበት ዕቃ ወይም አገልግሎት ጋር የማይጣጣም በመሆኑ ምክንያት ከመጀመሪያው አቅራቢ መግዛት የግድ ሲሆን በቀጥታ ግዥ መፈጸም ይቻላል፡፡

4) ዋጋቸው በመንግስት የሚወሰን ዕቃዎች እና አገልግሎቶች ሲሆኑ፣ መንግስት በወሰነው ዋጋ መሠረት ግዥ መፈጸም የተሻለ ጠቀሜታ

or new construction works not included in the original contract t not exceed forty percent (40%) of the original contract's total value.

c) If the unit price for the additional construction work is exists in the original contract, the work shall be executed based on that unit price or, if a price adjustment has been made, based on the adjusted price. If the unit price is not exists in the original contract, it shall be executed at a price agreed upon through negotiation, provided that it is confirmed to reflect the prevailing market price.

3) Direct procurement may be conducted when it is necessary to procure spare or replacement parts or additional services for previously procured goods or services, and acquiring these spare or replacement parts or additional services from a different supplier would result in incompatibility with the goods or services used by the state-owned enterprise, resulting the need to procure from the original supplier.

4) When they are goods and services whose prices are fixed by the government, and it is confirmed that purchasing based on the government-set price would yield better

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የሚያስገኝ መሆኑ ሲረጋገጥ በቀጥታ ግዥ መፈጸም ይቻላል፡፡

5) ግዥው አስቸኳይ ከመሆኑ የተነሣ የምርት፣ የንግድና አገልግሎት ወይም የግንባታ ስራ እንዲቆም የሚያደርግ እና በልማት ድርጅቱ የሥራ አፈጻጸም ላይ ተጽዕኖ የሚያሳድር መሆኑ ሲረጋገጥ በቀጥታ ግዥ መፈጸም ይቻላል፡፡

6) ከመደበኛ አቅራቢዎች የማይገኙ ወይም በለቀማ ቢገዙ ለልማት ድርጅቱ ኢኮኖሚያዊ ጥቅም የሚኖራቸው መሆኑ ሲረጋገጥ የለቀማ ግዥ መፈፀም ይቻላል፡፡ የግዥውን መጠን ታሳቢ በማድረግ በዚህ አግባብ ግዥውን ለመፈጸም እንደ አስፈላጊነቱ ብዛታቸው ከሦስት ያላነሱ ጊዜያዊ ኮሚቴ ሊቋቋም ይችላል፡፡ በዚህ አንቀጽ የሚቋቋመው ኮሚቴ ከዚህ በታች የተቀመጠውን የአሰራር ሥርዓት በመከተል ግዥውን መፈጸም አለበት፡፡

ሀ) ኮሚቴው በጋራ በመሆን በገበያው ውስጥ ካለው አቅርቦት የተሻለ ጥራት እና ዋጋ ያለውን ወይም ያላቸውን ሻጮች በመምረጥ ዋጋ ተደራድሮ ግዥውን ይፈፅማል::

ለ) በግዥው አፈፃፀም ሂደት የተፈፀሙትን ግዥዎች ብዛትና ዓይነት፣ ግብይቱ የተፈፀመበትን ቦታ፣ የተከፈለውን የገንዘብ መጠን፣የሻጮችን ሙሉ ስምና አድራሻ

value, direct procurement may be conducted.

5) If the urgency of the procurement would otherwise halt production, trade services, or construction work, and it is confirmed that it would negatively affect the performance of the state-owned enterprise, direct procurement may be conducted.

6) Direct procurement by special shopping may be carried when the required goods or service or works are not available from regular suppliers or when the procurement would be economically beneficial to the state-owned enterprise. Depending on the scale of the procurement, an ad hoc committee consisting of no fewer than three members may be established to conduct the procurement process. The committee established pursuant to this Article shall carry out the procurement in accordance with the following procedures:

a) The committee shall select those goods or vendors have best quality and price, negotiate the price, and finalize the procurement;

b) A record shall be prepared detailing the type and quantity of the procurement, the location of the transaction, the amount paid, and the full name and address of the sellers, which shall be signed by the

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የሚገልፅ ሠነድ ተዘጋጅቶ ሻጮች በፊርማቸው እንዲያረጋግጡ መደረግ ይኖርበታል::

ሐ) በለቀማ የተገዙ ግዥዎች በሚጓጓዙበት ወቅት እንዳይበላሹ እና እንዳይጠፉ በጥንቃቄ መያዝ እና በተቻለ ፍጥነት የሚመለከተው ክፍል እንዲረከባቸው መደረግ አለበት::

መ) ኮሚቴ አጠቃላይ የለቀማ ግዥ አፈፃፀሙን የሚገልፅ ቃለ-ጉባኤ በማዘጋጀት ተፈራርሞ ሪፖርት ማቅረብ ይኖርበታል:: ሪፖርቱም ኮሚቴውን ባቋቋመው የሥራ ኃላፊ መፅደቅ ይኖርበታል::

7) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በግዥ ዕቅድ ውስጥ ያልተካተቱ እና አነስተኛ የገንዘብ መጠን ያላቸውን ወይም ዋጋቸው ከብር 50,000 (ሃምሳ ሺህ) ያልበለጡ ዕቃዎችን ወይም አገልግሎቶችን ወይም በጉዞ ወቅት የሚያጋጥሙ ወይም ግዥው በአስቸኳይ በመፈጸም ችግሮችን ከመፍታት ጋር የተያዙ ጥቃቅን ግዥዎችን ከማናቸውም ሻጭ ድርጅት መፈፀም ይችላሉ፡፡ ሆኖም በዚህ ዓይነት የሚፈፀሙ ጥቃቅን ግዥዎች ድምር በአንድ የበጀት ዓመት ውስጥ ከብር 5,000,000.00 (አምስት ሚሊዮን ብር) መብለጥ አይኖርበትም:: ፤

sellers;

c) Goods procured through singular procurement shall be appropriately safeguarded during transport to prevent damage or loss and shall be delivered to the relevant department without delay;

d) The committee shall prepare and submit a report on the entire procurement process. The report shall be approved by the head that established the committee.

7) State-owned enterprises may procure goods or services of small value not included in the procurement plan, not exceeding ETB 50,000 (fifty thousand birr) per transaction or those that occur during travel or to address unforeseen problems through conducting small procurement, from any vendor. However, the cumulative e amount of such minor procurements shall not exceed ETB 5,000,000.00 (five million birr) within a single fiscal year.

8) Where direct procurement of goods and services from another state-owned enterprises ses or their subsidiary companies, may be conducted, provided it’s favorable than prevailing market prices or if it offers other economic advantages.

9) Direct procurement may also be conducted

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

8) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ለሚኖራቸው የዕቃ እና አገልግሎት ግዥ ፍላጎት ከሌሎች የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ወይም በሥራቸው ከሚገኙ ተቀጽላ ኩባንያዎች ግዥ ለመፈጸም ሲፈለጉና ከወቅታዊ የገበያ ዋጋ ወይም ሌሎች ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታ አኳያ የተሻለ ሲሆን በቀጥታ ግዥ መፈጸም ይቻላሉ፡፡

9) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ባላቸው የተለየ የስራ ባህሪ ምክንያት በውድድር ሊገኙ የማይችሉ ለጥናትና ምርምር እንዲሁም ሚስጥራዊነታቸው ተጠብቆ ሊፈጸሙ የሚገባቸው ግዥዎችን መሆናቸው ሲረጋገጥ በቀጥታ ግዥ መፈጸም ይቻላሉ፡፡

10) ደንበኛው በሚያወጣው የዕቃ ዝርዝር ባህሪያት መሰረት የፋይናንስ ተቋም የሆነው የመንግሥት የልማት ድርጅት ለደንበኛው የሚፈጽሚቸው ለካፒታል ፋይናንስ ኪራይ የሚውሉ ዕቃዎችን ከአቅራቢው በቀጥታ መግዛት ይችላል፡፡

11) በአጭር ጊዜ የሚቆይ፣ ለልማት ድርጅቱ ልዩ ጥቅም በሚያስገኝ ሁኔታ የሚፈጸም እና ከመደበኛ አቅራቢነት ከተሰማሩ ተወዳዳሪዎች ለመፈጸም አስቸጋሪ የሆነ ዕቃ ወይም አገልግሎት ግዥ መፈጸም የሚቻለው፤

where due to the special work nature of the sate-owned enterprises the purchase cannot be found with competition, they are needed for research and investigation or where the purchase requires confidentiality.

10) The state-owned financial institution may procure items intended for capital finance leases directly from the supplier, based on the specifications or inventory details provided by the customer.

11) Short-term procurement of goods or services that offer specific advantages to the state-owned enterprise and are difficult to obtain through regular suppliers may be conducted, under the following circumstances:

a) When goods or services are available for sale at trade fairs, exhibitions, or similar events organized outside of regular schedules;

b) When participation in sales events where multiple organizations offer goods or services at promotional prices, or are liquidating their assets, is both advantageous and feasible for the state-owned enterprise.

12) Where the state-owned enterprise has previously procured goods or services from another state-owned enterprise through open

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሀ/ ከመደበኛ ጊዜ ውጭ በተለያዩ መርሐ ግብሮች በተዘጋጁ የንግድ ትርዒት፣ በዓላትና ዐውደ ርዕይ ላይ ለሽያጭ የሚቀርቡት ዕቃና አገልግሎቶች፣

ለ/ የተለያዩ ድርጅቶች ምርትና አገልግሎቶቻቸውን በማስተዋወቂያ ዋጋ ሲያቀርቡ ወይም ንብረቶቻቸውን ለማስወገድ የሚያቀርቡት ሽያጭ ላይ መሳተፍ ለልማት ድርጅቱ የሚፈለግና አዋጭ ሆኖ ሲገኝ፣

12) የመንግስት የልማት ድርጅቱ ቀደም ሲል በሌላ የመንግሥት የልማት ድርጅት በግልጽ ጨረታ የግዥ ዘዴ ከተገዙ ዕቃዎች ወይም አገልግሎቶች ጋር በዓይነትና በዋጋ አንድ ዓይነት የሆኑ ግዥዎችን የሚከተሉት ቅድመ ሁኔታዎች መሟላት አለባቸው፡፡

ሀ/ ቀደም ሲል ከተፈጸመው የውል ዋጋ፣ በዓይነትና በዋጋ አንድ ዓይነት የሆነና ከወቅታዊ የገበያ ዋጋ አንጻር አዋጭ ሲሆን፣

ለ/ የሚፈጸመው ግዥ ቀደም ሲል ውል ጸንቶ በሚቆይበት ጊዜ ውስጥ ወይም ውሉ ከተጠናቀቀ ከአንድ ዓመት በላይ ያልሆነው ሲሆን፣

13) የልማት ድርጅቱ ዓለም አቀፍ እውቅና ያላቸው የዲጅታል፣ የብራንዲንግ፣ የማርኬቲንግ፣ የትምህርትና ሥልጠና፣ የዕቃ ግዥ እና የምክር

bidding and seeks to purchase similar items under similar conditions and pricing, the following prerequisites must be fulfilled:

a) The unit prices of the prior procurement contract must be comparable in type and amount, and must be a good deal in comparison with current market prices.
b) The procurement must take place while the prior contract remains valid, or, if that contract has expired, no more than one year has elapsed since its completion.

13) Direct procurement may be undertaken when the state-owned enterprise procures digital, branding, marketing, education and training, or goods procurement and consulting service whose standards are internationally recognized, provided that one of the following conditions is met:

a) It is demonstrated, based on prior experience and information of the state-owned enterprise, that such services are beneficial; or
b) It is determined that these services cannot be feasibly obtained through other procurement methods; or
c) It is confirmed that direct procurement offers clear advantages in terms of

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

አገልግሎትን የሚከተሉት ቅድመ ሁኔታዎች ሲሟሉ በቀጥታ ግዥ መፈጸም ይቻላል፣

ሀ/ የልማት ድርጅቱ ቀደም ብሎ ባለው ልምድና መረጃ መሠረት ጠቃሚታ እንዳላቸው ሲረጋገጥ፣ ወይም

ለ/ እነዚህን አገልግሎቶች በሌሎች የግዥ ዘዴዎች ለመፈጸም አስቸጋሪ መሆናቸው ሲሆን፣ ወይም

ሐ/ ከጥራት፣ ከጊዜ እና ከዋጋ አንጻር እነዚህን ግዥዎችን በቀጥታ መፈጸም ጠቀሜታ እንዳለው ሲረጋገጥ።

14) ለእንስሳት መድሀኒት ምርት ሥራ የሚያስፈልጉ አላቂ ዕቃዎች ፣በበቂ መጠን የማግኘት በተመሳሳይ የጥራት ደረጃ የማግኘት ችግሮች፣ ከእነዚህ የተወሰኑት ከሀገር ውስጥ እንዲሁም ውጭ በተወሰኑ አቅራቢዎች እጅ ብቻ የሚገኙ፣ ረጅም የማምረቻ ጊዜ የሚጠይቁ መሆናቸው ሲረጋገጥ፣

15) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የኢትዮጵያ መንግሥት ከተለያዩ አምራች አገራት ወይም ተዛማጅ አገልግሎት ሰጪዎች ጋር በሚኖረው መልካም ዲፕሎማሲያዊና ኢኮኖሚያዊ ግንኙነት ላይ ተመስርቶ ከአገራት ጋር በሚደረጉ የሁለትዮሽ ስምምነት መሰረት የአገሪቱንና የመንግስት የልማት ድርጅቱን ጥቅም በሚያስጠብቅ መልኩ የሚከተሉት ቅድመ ሁኔታዎች ቢያንስ አንዱ ሲሟላ

quality, time, and cost.

14) Direct procurement maybe conducted when difficulties arise in procuring sufficient quantities of inputs required for the production of veterinary medicines in similar qualities, particularly where certain materials are only available from a limited number of domestic or foreign suppliers and require extended lead times for production.

15) A state-owned enterprise may conduct direct procurement, based on Ethiopia's strong diplomatic and economic ties with producing countries or related service provides under bilateral agreements that safeguard national and organizational interests, when at least one of the following conditions is satisfied:

a) It is determined that such procurement serves national interest by ensuring reliable supply, favorable pricing, or grace payment terms.
b) A process of identifying and evaluating alternative suppliers that are deemed potentially beneficial to the state-owned enterprise is conducted, and the selected supplier is found to offer advantages in terms of price, payment grace period, and reliability of supply.
c) It is demonstrated that direct

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

በቀጥታ ግዥ መፈጸም ይችላሉ፡፡

ሀ/ በአቅርቦት አስተማማኝነት፣በዋጋ እና በክፍያ የእፎይታ ጊዜ ብሔራዊ ጠቀሜታ የሚያስገኝ መሆኑ ሲታመንበት፣ወይም

ለ/ ለልማት ድርጅቱ ከሚሰጠው ጥቅም አንጻር ሊታዩ የሚችሉ አማራጭ አቅራቢዎችን የማጥናትና የማፈላለግ ሥራውል የሚከናወን ሲሆን፣የተመረጠው አማራጭ ከዋጋ፣ከክፍያ የእፎይታ ጊዜ እና ከአቅርቦት አስተማማኝነት አንጻር ተገምግም ጠቀሜታ ሲኖረው፣ወይም

ሐ/ ከጥራት፣ከጊዜ እና ከዋጋ አንጻር እነዚህን ግዥዎችን በቀጥታ መፈጸም ጠቀሜታ እንዳለው ሲረጋገጥ፣

procurement offers clear advantages in quality, timing, or cost.

43. ልዩ የቀጥታ ግዥ አፈጻጸም

በዚህ መመሪያ አንቀጽ 42 መሠረት በቀጥታ ግዥ ለመፈጸም የተቀመጡት ቅድመ ሁኔታዎች ቢኖሩም ከዚህ በታች ከተቀመጡት ውስጥ አንዱ ከተሟላ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 48 መሰረት በስትራቴጂክ አጋርነት የግዥ ስልት የቅድመ ብቃት ግምገማውን ተወዳደድረው በአቅራቢነት ከተመዘገቡት ድርጅቶች ውስጥ ወይም ከሌሎች አቅራቢዎች (ገበሬዎች፣ አምራቾች፣ አከፋፋዮች፣ እና ከሌሎች ተመሳሳይ የዕቃ እና አገልግሎት አቅራቢዎች) በቀጥታ ግዥ መፈጸም ይችላል፡ -

1) ለግንባታ ፕሮጀክቶች የሚያስፈልጉ ግብዓቶችን

43. Special Direct Procurement

Notwithstanding the conditions set forth in Article 42 of this Directive for direct procurement, where any of the following circumstances apply, the state-owned enterprise may carry out direct procurement from pre-qualified suppliers registered with the enterprise according to the provisions of Article 48 of this Directive for strategic partnership procurement method, or from other vendors (farmers, manufacturers, distributors, and similar providers of goods and services:

1) In relation to inputs required for construction

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

በተመለከተ፡

ሀ/ የሚሰራው የግንባታ ስራ በአጭር ጊዜ የሚጠናቀቅ ከሆነና በሌሎች የግዥ ዘዴዎች ግዥ ለመፈጸም በቂ ጊዜ የሌለ ሲሆን፣

ለ/ የግንባታ ስራውን የሚያሰራው አካል ወይም ደንበኛው ለግንባታ ስራው የሚያስፈልገው ግብዓት የተለየ ብራንድ ወይም የአንድ ወይም የተወሰኑ አምራቾች ምርት በሚፈልጉበት ወቅት ወይም በሚያሰራው አካል ወይም ደንበኛው የተመረጠ ንዑስ ስራ ተቋራጭ ወይም አማካሪ ሲሆን፣

ሐ/ የኮንስትራክሽን መሣሪያዎችና ማሽነሪዎች፣ የግንባታ ሥራዎች በተናጠል ወይም በጥቅል፣ በፕሮጀክቶች ቀጥተኛ ሥራ ላይ የሚሳተፉ የግንባታ ላይ የሚሳተፉ የግንባታ ሙያተኞች፣ የቀን ሠራተኞች እንዲሁም ልዩ ልዩ የምህንድስና አገልግሎቶች በተጨማሪም የተዘጋጀ የአርማታና የአስፋልት ውህድ፣ ኮንክሪት ፓይፕ፣ የግንብ ድንጋይ፣ አሸዋ፣ ጠጠር፣ ቤዝኮርስ፣ ሰብቤዝ በቁርጥ ዋጋ ላይ ተመስርቶ ግዥውን መፈጸም ሲቻል እና ይህም ለድርጅቱ ኢኮኖሚያዊ ጥቅም እንደሚያስገኝ በድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ሲረጋገጥ በቁርጥ ዋጋ ያለገደብ ግዥ ሊፈፀም ይችላል፤

2) ለምርትና አገልግሎት የሚያስፈልጉ ግብዓቶችን በተመለከተ፡

projects:

a) When the construction work can be completed within a short time frame, and sufficient time is not available to conduct the procurement through other methods.
b) When the contractor or the client stipulates the use of a specific brand of input, or products from one or more designated manufacturers, or when the contractor or client nominates a specific subcontractor or consultant.
c) When the procurement of construction equipment and machinery, construction works in bulk or singularly, construction professionals that directly participate in the construction process, daily laborers, and various engineering services, as well as prefabricated reinforcement and asphalt mixtures, concrete pipes, building stones, sand, gravel, base course, and subbase, can be executed at fixed prices and the head of the state-owned enterprise confirms that such procurement will deliver economic benefit to the organization, it may be conducted without restriction on the basis of the fixed prices.

2) With respect to inputs required for production and service delivery:

a) Where the required goods, machinery, or

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሀ/ የሚፈለገው ምርት ወይም ማሽነሪ ወይም ተሽከርካሪ በአጭር ጊዜ የሚጠናቀቅ ከሆነና በሌሎች የግዥ ዘዴዎች ግዥ ለመፈጸም በቂ ጊዜ የሌለ በመሆኑ ምክንያት፣

ለ/ የምርቱ ወይም አገልግሎቱ ተጠቃሚ አካል ወይም ደንበኛው ምርቱን ወይም አገልግሎቱን ለማምረት ወይም ለማከናወን የተለየ የንግድ ምልክት ወይም የአንድ ወይም የተወሰኑ አምራቾች ምርት በሚፈልጉበት ወቅት፣

ሐ/ ለምርቱ አካል የሚያስፈልጉ ግብዓቶችን እና አገልግሎቶችን ምርት በማስረከቢያው ጊዜ ውስጥ ግዥ በመፈጸም በአስቸኳይ ማሟላት አስፈላጊ መሆኑ ሲረጋገጥ፣

መ/ አዳዲስ ቴክኖሎጂዎችን ወይም ለምርምር እና ልማት ላይ የሚያግዙ አገልግሎቶችን ወይም ምርቶችን ለማግኘት፣

ሠ/ በቴክኖሎጂ አተገባበር፣ በንድፍ ስልቶች እና በአመራረት ዘዴዎች ላይ ምክር ለማግኘት የውጭ ባለሙያዎችን በማሳተፍ የሚፈጸም ግዥ፣

ረ/ ከአንድ ወይም ከጥቂት አምራቾች፣ አቅራቢዎች ወይም አገልግሎት ሰጪ ተቋማት ጋር በመደራደርና የረጅም ጊዜ የማዕቀፍ ስምምነት ውል በመፈራረም የሚፈፀም ግዥ ሲሆን ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት ምክንያቶች ቢያንስ አንዱ ሲሟላ ይሆናል፡፡

i. የቴክኖሎጂ ችግርን ለመቋቋም እና የአቅርቦት አስተማማኝነትን

vehicles must be procured within a short timeframe and there is insufficient time to conduct the procurement using other methods;

b) Where the end user or customer of the product or service requires a specific brand or the product of one or more particular manufacturers to enable production or service delivery;

c) Where it is demonstrated that, during the delivery period, urgent acquisition of inputs or services is essential to meet the requirements of the product;

d) Where procurement is needed to acquire new technologies, services, or products that support research and development activities;

e) Where procurement requires engaging foreign experts to obtain advice on technology implementation, design strategies, or production methods.

f) Procurement may be conducted by negotiating and entering into a long-term framework agreement with one or more manufacturers, suppliers, or service providers, where at least one of the following conditions is met:

i. It is necessary to address technological challenges and ensure a reliable supply.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ለማረጋገጥ፣

ii. በሌሎች አማራጭ የግዥ ሥልቶች ከመጠቀም ይልቅ በማዕቀፍ ውል ግዥ ዘለቄታ ያለው የዋጋ ጠቀሜታ ሊገኝ መቻሉ ሲረጋገጥ፣

iii. የልማት ድርጅቱን የተወዳዳሪነት ብቃት ለማረጋገጥ፤

3) ለንግድ እና አገልግሎት ዘርፍ የሚያስፈልጉ ግብዓቶችን በተመለከተ፡

ሀ/ ለንግድ ዘርፍ የሚፈለገው ግብዓት በአጭር ጊዜ ውስጥ የሚፈለግ ከሆነና በሌሎች የግዥ ዘዴዎች ግዥ ለመፈጸም በቂ ጊዜ የሌለ በመሆኑ ምክንያት፣

ለ/ በሀገሪቱ ከፍተኛ የሆነ የምርት እጥረትና አቅርቦት ችግር ሲያጋጥም ወይም አጣዳፊና ጊዜ የማይሰጡ ሁኔታዎች ሲፈጠሩና ፍላጎቱን ለማሟላት በውድድር ግዥ መፈጸም የማይቻልበት ሁኔታ መኖሩ በገበያ ጥናት ሲረጋገጥ፣

ሐ/ ግዥ የሚፈጸምለት አካል ወይም ደንበኛ ፍላጎት የተለየ ምርት ወይም አገልግለቱ የንግድ ምልክት የተለየ ፍላጎት ያለው መሆኑ ሲረጋገጥ፣

መ/ አምራቾችን ከማበረታታት ወይም ለሸማቹ ማህበረሰብ ዋጋ ለማረጋጋት ጠቃሚ ሆኖ ሲገኝ፣

ሠ/ ከአንድ ወይም ከጥቂት አምራቾች፣

ii. It is demonstrated that a framework agreement will deliver sustainable cost advantages compared to alternative procurement methods.

iii. To demonstrate the competitive capability of the state-owned enterprise.

3) Regarding inputs required for the commercial and service sector:

a) When the required inputs for the commercial sector are needed on short notice and there is insufficient time to procure them through other procurement methods;

b) When there is a serious shortage of the required products domestically, or urgent and time-sensitive needs arise, and it is confirmed through market research that meeting the demand via competitive procurement is not feasible.

c) When it is demonstrated that the purchaser's or client's needs require a particular brand of product or service;

d) When it is deemed advantageous to support producers or stabilize prices for the consumer community;

e) When procurement is carried out through

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

አቅራቢዎች ወይም አገልግሎት ሰጪ ተቋማት ጋር በመደራደርና የረጅም ጊዜ የማዕቀፍ ውል በመፈራረም የሚፈፀም ግዥ ሲሆን ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት ምክንያቶች ቢያንስ አንዱ ሲሟላ ይሆናል፡፡

i. በሌሎች አማራጭ የግዥ ዘዴዎች ከመጠቀም ይልቅ የተረጋገጠ ዘለቄታ ያለው የዋጋ፣ የጥራት እና የጊዜ ጠቀሜታ ሊገኝ መቻሉ ሲረጋገጥ፤

ii. ዓመቱን ሙሉ ለማይመረቱ ወቅታዊ ምርቶች የአቅርቦቱን አስተማማኝነት ለማረጋገጥ፣

ረ/ በተፈለገው የምርት ጥራት ደረጃ መሰረት በሚወሰነው የመግዣ ዋጋ መሠረት ከምርት ሰብሳቢዎች ወይም ከአምራቾች በቀጥታ ምርት ለመግዛት፣

ሰ/ የውጭም ሆነ የሀገር ውስጥ አምራቾች ከሚያስቀምጡት ዝቅተኛ የግዥ መጠን በታች ዕቃዎቻቸውን ለመሸጥ ፈቃደኛ ካልሆኑ ወይም በመረጧቸው ወኪል አከፋፋዮችና አስመጪዎች በኩል እንዲገዛ ሲያስገድዱ እና በዋጋ፣ በጥራትና በጊዜ የተሻለ ጥቅም እንደሚያስገኝ ሲታመንበት፣

ሸ/ ዓለም አቀፍ ወይም ከሀገር ውስጥ የደንበኛው ፍላጎትና ጥያቄ ላይ

negotiation and the establishment of a long-term framework agreement with one or more producers, suppliers, or service providers, and at least one of the following conditions is met:

i. It is demonstrated that a guaranteed, sustainable advantage in price, quality, and delivery schedule can be achieved, compared with other procurement methods;

ii. It is necessary to ensure a reliable supply of seasonal products that are not available year-round.

f) To directly purchase products from collectors or producers at a price determined based on the desired quality level of the product;

g) When foreign or domestic producers are unwilling to sell below a minimum purchase price, or require procurement through their designated agent distributors or importers, and it is determined that this method will provide greater benefits in terms of price, quality, and timeliness.

h) Procurement may be made directly from producers, suppliers, commission agents, distributors, or importers, based on a contractual agreement that arises from specific needs or requests made by domestic

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

በመመስረት በሚደረግ የውል ስምምነት መሠረት በቀጥታ ከአምራቾች፣ ከአቅራቢዎች፣ ከኮሚሽን ኤጀንቶች፣ ከወኪል አከፋፋዮችና አስመጪዎች በቀጥታ የሚፈጸም ግዥ፣

ቀ/ የመንግሥት የልማት ድርጅቱ ከአገር ውስጥ እና ከውጭ አገር አምራቾች ምርት እና ግብዓቶችን በኮሚሽን ኤጀንትነት ወይም በወኪል አከፋፋይነት የአምራቾችን ቅድመ ሁኔታ በማሟላት የሚፈጽሙት ግዥ፣

በ/ የዓለም አቀፍ ወይም የሀገር ውስጥ ግዥ ፈጻሚዎችን ፍላጎት የሚያሟሉ የተለያዩ የግብርና ምርቶች ግዥ እንዲፈጸምላቸው ለድርጅቱ ፍላጎታቸውን ሲያቀርቡ ወይም የልማት ድርጅቱ የግዥ ፍላጎት ከሆነ ዱካውን በመከተል ምንጩ የታወቀ ወይም በገዥው ምርጫ መሠረት በቀጥታ ትስስር ፍላጎቱ ከሚገኝበት አቅራቢዎችና አምራቾች የሚፈጸም ግዥ፣

ተ/ ከልማት ድርጅቱ ባለው አደረጃጀትና ባሉት የግዥ አውታሮች በተለያዩ ምክንያቶች መድረስ በማይችልባቸው አካባቢዎች ግዥውን ለማጉልበትና አምራቹንም ለማበረታታት ድርጅቱ በመረጠው ወኪል ኮሚሽን በመክፈል የሚፈጸም የዕቃ ወይም የአገልግሎት ግዥ፣

ቸ/ የልማት ድርጅቱ በኢትዮጵያ ምርት ገበያ

or international clients.

i) The procurement of products and inputs from domestic and foreign manufacturers in its capacity as a commission agent or distributor, subject to compliance with the manufacturers' specified requirements.

j) Procurement of various agricultural products that meet the specific requirements of international or domestic buyers may be carried out when such buyers submit their needs to the state-owned enterprise, or where the enterprise itself has a procurement needs, shall be conducted by tracing the source or based on the buyers preference, by directly engaging suppliers and producers that are the source.

k) Procurement of goods or services through payment of a commission to an agent selected by the enterprise, for areas that are inaccessible because of the state-owned enterprise’s organizational structure and procurement channels for the purpose of increasing the procurement and encouraging the procurement.

l) The state-owned enterprise may use its seat on the Ethiopian Commodity Exchange ECX) to procure products offered through the exchange on commission, both for its

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

(ECX) ያለውን ወንበር ተጠቅሞ የምርት ገበያው የሚያቀርባቸውን ምርቶች ለራሱና ወንበር ለሌላቸው ደንበኞች በኮሚሽን የሚፈጽም ግዥ፣

ነ/ በአርሶ አደሩ ከፍተኛ ምርት በሚመረትበትና የነፃ ገበያው ዋጋ ከአምራቹ የማምረቻ ዋጋ በታች በሚሆንበት ወቅት አርሶ አደሩን ለማበረታታት ከተከናወነው የወቅቱ ምርት ግምገማ በመነሳት የልማት ድርጅቱ ለመንግስት አቅርቦ በሚያስወስነው የወለል ዋጋ መሠረት የሚፈጸም ግዥ፣

ኘ/ የልማት ድርጅቱ ኢንዱስትሪ ግብዓቶችን የሚያቀርቡ እና የኢንዱስትሪ ግብዓቶችን ተጠቅመው የኢንዱስትሪ ውጤቶችን የሚያመርቱ ድርጅቶች በሚያደርጉት ስምምነት የጥራት፣ የማቅረቢያ ጊዜ፣ የመጠንና ዋጋ መሠረት ግብዓቱን ከአቅራቢው በቀጥታ መግዛት ይችላል፣

አ/ የልማት ድርጅቱ ከአቅራቢዎች ጋር በቀጥታ በመደራደር እና በተወሰነ ጊዜ ገደብ ውስጥ ክፍያ መፈጸም የሚያስችል ስምምነት በማድረግ በቅድሚያ ዕቃዎች እና አገልግሎቶች በመረከብ የዱቤ ውል በመፈራረም ግዥ ሲፈጸም ከዚህ በታች የተገለጹትን አሰራሮች ተከትለው ነው።

i. አቅርቦቱን አስተማማኝ፣ ትርፋማና ዘላቂ ለማድረግ፣

own needs and on behalf of clients who do not possess a seat.

m) Procurement could be made based on a floor price determined by the government based on the request of the state-owned enterprise, for supporting farmers when the farmers have high production and the free market price falls below the producer’s cost of production.

n) The state-owned enterprise may directly procure the inputs from the supplier based on quality, delivery time, quantity, and price, in accordance with the agreements established between industrial input suppliers and enterprises engaged in the production of industrial goods using such inputs.

o) The state-owned enterprise shall adhere to the following procedures when procuring goods and services through direct negotiation with suppliers and entering into credit agreements that specify a deferred payment period with advance delivery of the good and services:

i. Ensure the supply is reliable, cost-effective, and sustainable supply;

ii. Determine the purchase and sale price based on prior market data;

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ii. አስቀድሞ በተሰበሰበው የገበያ መረጃ መሠረት የመግዣና የመሸጫ ዋጋ በመወሰን ይሆናል፣

iii. የሚፈፀመው ግዥ ያለውን የፋይናንስ አቅም ጥንካሬ መገምገም አለበት፣

ከ/ የሀገር ውስጥና የአለም ገበያ ዋጋን መሠረት በማድረግ ከአቅራቢዎች ድርጅቶች፣ ከአምራቾች፣ ከማህበራትና ከኅብረት ሥራ ማህበራት ዩኒዮኖች እና አርሶ አደሮች ምርቱን ሲያቀርቡ እንደ ጥራት ደረጃው ግዥ በሚወሰን ቁርጥ ዋጋ መሠረት የሚፈጸም ሲሆን የሚከተሉት ሁኔታዎች ታሳቢ አድርጎ ይከናወናል፡፡

i. የምርት የጥራት ደረጃ አስቀድሞ ወጥቶ ለየደረጃቸው ቁርጥ የመግዣ ዋጋ መተመን አለበት፣

ii. ተለዋዋጭ ዋጋ ሊኖራቸው ይችላል ተብለው ለተለዩ ምርቶች ዋጋቸው እንደ አስፈላጊነቱ በየጊዜው መከለስ ይኖርበታል፣

ክፍል ስምንት

በልዩ ፈቃድ የሚፈጸም ግዥ

44. በልዩ ፈቃድ የሚፈጸም ግዥ አጠቃላይ ድንጋጌ

1) በአዋጁ አንቀጽ 30 ንዑስ አንቀጽ 5 መሠረት

iii. Evaluate the financial feasibility of the procurement.

p) When purchases are made based on fixed prices determined by product quality levels and set in advance using both domestic and international market prices, from suppliers, producers, associations, cooperatives, unions, and farmers presenting their products, the following conditions shall be duly considered and implemented:

i. The quality level of the products must be determined in advance, and corresponding fixed purchase prices must be set;

ii. For products specified to involve fluctuating prices, the price shall be adjusted periodically as necessary.

Section Eight
Procurement through Special Permission

44. General Provisions on Procurement with Special Permission

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

በግዥ አዋጁና በዚህ የአፈጻጸም መመሪያ መሠረት በተፈቀዱ የግዥ ዘዴዎች፣ ሰነዶች፣ አሰራሩን ከሚመሩ የጨረታ ሰነዶችና ቅጾች፣ ሌሎች ለግዥ አፈጻጸም አግባብነት ባላቸው ሰነዶች መሠረት ግዥን ለመፈጸም ወይም ውልን ተፈጻሚ ለማድረግ በማይቻልበት ወቅት በሚቀርብ የልዩ ፈቃድ ጥያቄ መሠረት የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ በልዩ ሁኔታ ሊፈቅድ ይችላል፡፡

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሰረት በልማት ድርጅቶች ሥር የተቋቋሙ ተቀጽላ ድርጅቶች ለሚኖራቸው የልዩ ሁኔታ ግዥ ጥያቄ የልዩ ሁኔታ ፈቃድ ሊሰጥ የሚገባው ተቀጽላ ደርጅቱን የሚመራው የበላይ ኃላፊ ነው፡፡

45. የልዩ ሁኔታ ፈቃድ አቀራረብና ምላሽ አሰጣጥ ላይ መከተል የሚገባቸው መርሆዎች

1) የልዩ ፈቃድ ጥያቄ ሲቀርብ ግዥ ሂደቶችን ወይም መደበኛ የግዥ አሠራርን መከተል የማይቻልበትን ምክንያቶች በመዘርዘር በልዩ ሁኔታ ግዥውን ለመፈጸም ለምን እንዳስፈለገ ግልጽ እና አሳማኝ ማብራሪያ መስጠት እና በቂ ደጋፊ ሰነድ መቅረብ አለበት፡፡

2) የሚጠየቁ የልዩ ፈቃድ ጥያቄዎች መደበኛውን የግዥ ስርዓት ተከትሎ ለመፈጸም የማይቻል መሆኑን መረጋገጥ አለበት፡፡

1) Pursuant to Article 30(5) of the Proclamation, where it is impracticable to conduct procurement or execute a contract in accordance with the prescribed procurement methods, documents, bidding procedures, bid documents and forms, or other instruments governing procurement implementation provided under the proclamation and subsequent directives, the head of the state-owned enterprise may grant a special permission upon a special request.

2) In accordance with Sub-Article 1 of this Article, the head of subsidiary organizations established under the state-owned enterprise shall grant a special permit for procurement requested for subsidiary organizations..

45. Principles for Submitting and Responding to Special Permission Requests

1) A request for a special procurement permit must include a clear and compelling justification demonstrating the inability to adhere to standard procurement procedures and the need for special procurement permission with supporting documentation.

2) The special procurement permit request must establish that the procurement cannot be conducted through regular procurement

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

3) የሚጠየቁ የልዩ ፈቃድ ጥያቄዎችና ምላሾች ገንዘብ ሊያስገኝ የሚችለውን ጠቀሜታ እንዲገኝ፣ ግዥው በተያዘለት ጊዜ እንዲፈጸም ወይም ውሳኔ እንዲያገኝ በሚያስችል መልኩ በወቅቱ ምላሽ መስጠትን ያካትታል፡፡

4) በልዩ ፈቃድ የሚፈጸሙ ግዥዎችን አፈጻጸም መገምገም ለሚጠየቁ የልዩ ፈቃድ ጥያቄዎች ከሚሰጡ ምላሾች በስተቀር ሌሎች መደበኛ አሰራሮችን ጠብቀው መከናወናቸውን የማረጋገጥ፣

5) የሚሰጡ ምላሾች ሚዛናዊ እና መረጃን መሠረት ያደረጉ መሆናቸውን ማረጋገጥ እና ለተሰጡ ምላሾችና የተሰጡ ውሳኔዎች በተቻለ መጠን ምክንያቶችን መግለጽን ይጠይቃል፡፡

46. የልዩ ፈቃድ አቀራረብና ውሳኔ አሰጣጥ ሂደት

1) የሚቀርቡ የልዩ ፈቃድ ጥያቄዎች ግዥ ህጉን እና የአሰራር ሥርዓቱን ተከትሎ ሊፈፀም ያልተቻለበትን ምክንያት ማብራሪያዎች እና ደጋፊ ሠነዶችን በማያያዝ ግዥውን ከሚመራው የስራ ክፍል ኃላፊ ተረጋግጠውና እና ተፈርመው ለልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ መቅረብ አለበት፡፡

2) የሚቀርቡ የልዩ ፈቃድ ጥያቄዎች የአቅርቦት ወይም የአገልግሎት ጊዜ፣ ሊያወጣ የሚችለው ግምታዊ ዋጋ፣ የተጨማሪ የግንባታ ሥራዎች መጠን፣ የግንባታ ሥራዎቹ የፊዚካል አፈጻጸም

processes.

3) Requests and official responses regarding special permission must be handled expeditiously to secure any potential financial gains, ensure timely procurement, or enable prompt resolution.

4) It should be ensured that all procurements carried out under a special permit conform to the standard procurement procedures for all aspects not expressly exempted under the terms of the special permit.

5) It must be ensured that all responses to special permit requests are objective, balanced, and supported by evidence and clear and reasonable justifications shall be provided for all decisions to extent practicable.

46. Special Permit Submission and Decision-Making Process

1) Requests for special permission, prepared including the reasons for not executing in accordance with applicable procurement laws and procedures and supported by detailed explanations and documentation, shall be approved and signed by the head of the procurement Unit before being submitted to the head of the state-owned enterprise.

2) Each special permit request must explicitly detail the required delivery or service period, the estimated cost, any additional construction work

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

እና ሌሎች መረጃዎችን በግልጽ ማረጋገጥ አለባቸው።

3) ግዥውን በልዩ ሁኔታ ለመፈጸም በቀረበው አማራጭ ቢፈፀም ከጥራት፣ ከወጪና ከጊዜ አንፃር የሚያስገኘውን ኢኮኖሚያዊ እና ማህበራዊ ጠቀሜታ ማረጋገጥ አለባቸው።
4) በልዩ ሁኔታ ለማስፈቀድ የሚቀርቡ ማብራሪያዎች እና ማስረጃዎች እንደተጠበቁ ሆነው የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ተጨማሪ ማብራሪያዎች እና የሰነድ ማስረጃዎች ሊጠየቅ ይችላል።
5) የቀረቡትን ማስረጃዎች እና ማብራሪያዎችን በመመርመር ከጊዜ፣ ከጥራትና ከዋጋ አንጻር ግዥው በልዩ ሁኔታ ቢፈጸም የሚያስገኘውን ኢኮኖሚያዊ እና ማህበራዊ ጠቀሜታ ግምት ውስጥ በማስገባት የልዩ ፈቃድ ጥያቄው በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ይወሰናል።

ምዕራፍ አምስት
የግዥ ስልቶች

47. የግዥ ስልት ዓይነቶች

የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን የግዥ ስልቶች በመጠቀም ግዥ ሊፈጽሙ ይችላሉ።

1) በስትራቴጂክ አጋርነት የሚፈጸም ግዥ
2) በማዕቀፍ የሚፈጸም ግዥ፣
3) በጋራ የሚፈጸም ግዥ፣

involved, the physical scope of construction, and all other pertinent information.

3) It must be demonstrated that the alternative procurement method under the special permit will yield economic or social benefits, considering factors of quality, cost, and timeliness.
4) Notwithstanding the clarification and explanations submitted with the permit application, the head of the state-owed enterprise may at their discretion request further clarification or supplementary documentation.
5) The decision on granting a special permit shall be made by the head of the state-owned enterprise following a review of the submitted evidence and explanations, with due consideration of the anticipated economic, social, time-related, quality, and cost benefits derived from using the special permit procedure.

Chapter Five
Procurement Approaches

47. Types of Procurement Approaches

Procurement by State Owned Enterprise may be conducted using any of the following procurement approaches :

1) Procurement by strategic partnership
2) Framework procurement
3) Joint procurement

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

4) በሊዝ ስምምነት የሚፈጸም ግዥ፣

5) በራስ ኃይል የሚፈጸም ግዥ፣

6) የተርንኪ ግዥ፣

7) በኤሌክትሮኒክ ልውጥ ሀራጅ ጨረታ የሚፈጸም ግዥ፣

48. በስትራቴጂክ አጋርነት የሚፈጸም ግዥ

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ባላቸው የተለየ ባህሪ ምክንያት የተቋቋሙበትን ዓላማ ለማሳካት እና አስተማማኝ የሆነ አቅርቦት እንዲኖር ለማድረግ በቅድመ ብቃት ማረጋገጫ መስፈርትን የሚያሟሉ ድርጅቶችን በአቅራቢነት በመመዝገብ በተወሰነ ጊዜ እነዚህን አቅራቢዎች በመጋበዝ ወይም በቀጥታ ግዥ የሚፈጸምበት የግዥ ስልት ነው፡፡

2) የልማት ድርጅቶች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ድንጋጌ መሰረት የሚፈጽሙት ግዥ፣

ሀ/ በግንባታ ዘርፍ ላይ የተሰማሩ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ለግንባታ ሥራ አገልግሎት የሚውሉ ግብዓቶችን፣ ዕቃዎች፣ አገልግሎቶችን የማማከር አገልግሎቶች፣ የስራ ተቋራጮችንና ንዑስ ስራ ተቋራጮች፣ ለዲዛይንና ግንባታ ወይም ለተርንኪ ፕሮጀክቶች እና ሌሎች ለፕሮጀክቱ የሚያስፈልጉ ግብዓቶችን፣

ለ/ በማምረት ዘርፍ የተሰማሩ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ለምርት ስራ

4) Lease agreement procurement

5) Force Account procurement

6) Turnkey procurement

7) Electronic reverse auction procurement

48. Strategic Partnership Procurement

1) Strategic Partnership Procurement is a procurement approach in which, due to the unique nature of state-owned enterprises, to ensure the fulfillment of their established objectives and reliable supply, organizations that meet pre-qualification requirements are registered as suppliers and either invited to bid or directly contracted for a specified period.

2) Procurement by state-owned enterprises under the provisions of Sub-Article 1 of this Article shall encompass:

a) State-owned enterprises engaged in the construction sector, materials, goods, services, consulting services, contractors and subcontractors for construction work, design and construction or turnkey projects, and other resources required for the construction project.

b) State-owned enterprises operating in

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የሚያስፈልጉ መሣሪያዎች፣ መገልገያዎች፣ ግብዓቶችን እና አገልግሎቶችን፣

ሐ/ በንግድና አገልግሎት ዘርፍ የተሰማሩ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ተገዝተው ለሚሸጡ የኢንዱስትሪ ግብዓቶችንና ውጤቶችን፣ መሣሪያዎች፣ መገልገያዎች፣ ምርቶችን ሌሎች ግብዓቶችንና አገልግሎቶችን፣

መ/ በፋይናንስ ዘርፍ የተሰማሩ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ለዘርፉ አገልግሎት የሚሰጡ አቅርቦቶችንና አገልግሎቶችን፣

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገውን ስልት በመጠቀም ግዥ መፈጸም የሚቻለው የሚከተሉት ቅድመ ሁኔታዎች ሲሟሉ ነው፡ ፡

ሀ/ በዚህ ስልት መፈጸሙ ከጊዜ፣ ከዋጋ እና ከጥራት የተሻለ ጠቀሜታ ያለው መሆኑ ሲረጋገጥ፣ እና

ለ/ ቀደም ብለው ተለይተው በልማት ድርጅቱ የግዥ ዕቅድ ውስጥ የጸደቁ ወይም አዲስ ፍላጎት በሚኖርበት ወቅት በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ የተፈቀዱ መሆን አለባቸው፡፡

49. አቅራቢዎች የሚመረጡበት ሂደት

the manufacturing sector, equipment, facilities, inputs, and services required for production operations.

c) State-owned enterprises operating in trade and services, industrial inputs and products for resale, equipment, appliances, goods, other inputs and services.

d) State-owned enterprises operating in the financial sector, supplies and services required for the sector's operations.

3) Procurement may be carried out using this approach prescribed in Sub-Article 1 of this Article when the following conditions are fullfilled:

a) When it is proven that carrying out this approach is more advantageous in terms of time, cost and quality; and

b) They must be previously identified and approved in the procurement plan of the state-owned enterprise or approved by the head of the state-owned enterprise in the event of a new need.

49. Supplier Selection Process

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

1) በዚህ መመሪያ አንቀጽ 48 መሰረት ለሚፈጸም የግዥ ስልት የአቅራቢዎች ምዝገባ እና የቅድመ ብቃት ምዘና ስራ የሚመራው በግዥ የስራ ክፍል ወይም በሚመለከታቸው ክፍሎች ይሆናል፡፡

2) የልማት ድርጅቱ ብቃት ያላቸውን አቅራቢዎች በመምረጥ በአቅራቢዎች ዝርዝር ውስጥ ለመመዝገብ ለሁሉም አቅራቢዎች የመወዳደር ዕድል ለመስጠት ግልጽ የሆነ የመወዳደሪያ መስፈርት በማዘጋጀት የግዥውን ዓይነት፣ ባህሪ፣ የአቅራቢዎችን ብዛት መሰረት በማድረግ የገንዘብ ጣሪያ ከግምት ሳይገባ ቢያንስ አንድ ጊዜ በብሔራዊ ወይም በዓለም አቀፍ ግልጽ ጨረታ በመውጣት ይሆናል፡፡

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ 2 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የልማት ድርጅቱ አቅም ያላቸውን ድርጅቶች በመጋበዝ ተወዳዳሪዎች የሚመዘገቡበትን አሰራር በመዘርጋት የቅድመ ብቃት መስፈርቱን የሚያሟሉ ተጨማሪ አቅም ያላቸውን ድርጅቶች ሊመዘግብ ይችላል፡፡

4) አቅራቢዎች የቅድመ ብቃት የመወዳደሪያ ሀሳባቸውን ለማቅረብ በቂ ጊዜ እንዲኖራቸው እንደግዥው ዓይነት ጨረታው በአየር ላይ የሚቆየው ለብሔራዊ ወይም ለዓለም አቀፍ ግልጽ ጨረታ ከተቀመጠው ዝቅተኛው ጊዜ ማነስ ለበትም፡፡

1) The registration and pre-qualification of suppliers for the procurement approach carried out in accordance with Article 48 of this Directive shall be conducted by the procurement Unit or the relevant departments.
2) The state-owned enterprise shall select qualified suppliers for registration in the list of suppliers by issuing at least one national or international open tender, regardless of the financial threshold, based on the type, nature and number of suppliers, in order to provide all suppliers with a fair opportunity to compete.
3) Subject to the provisions of Sub-article 2 of this Article, the state-owned enterprise may invite qualified firms to register and establish a procedure for the registration of bidders, and may register additional qualified firms that meet the pre-qualification criteria.
4) To provide sufficient time for suppliers to submit their pre-qualification bid proposals, the bid shall remain open for a period not less than the minimum period specified for a national or international open bid, depending on the type of procurement.
5) Among the suppliers who competed in the pre-qualification process, those who meet the criteria set out in the pre-qualification process by the state-owned enterprise will be

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

5) በቅድመ ብቃት ማረጋገጫው ከተወዳደሩት አቅራቢዎች መካከል የልማት ድርጅቱ ለቅድመ ብቃት መወዳደሪያ የወጣውን መስፈርት የሚያሟሉ በየዘርፋቸው እና የአቅም ደረጃ በቀጣይ ሁለት ዓመት በሚፈጸሙ ግዥዎች ውስጥ ለመሳተፍ በልማት ድርጅቱ አቅራቢዎች ዝርዝር ተመዝግበው ይያዛሉ፡፡

6) የልማት ድርጅቱ ቀድም ሲል የቅድመ ብቃት መስፈርቱን አሟልተው በአቅራቢነት የተመዘገቡትን ጨምሮ ሌሎች አዳዲስ አቅራቢዎችንም ለማሳተፍ በሁለት ዓመት አንድ ጊዜ የቅድመ ብቃት ማስታወቂያ ያወጣል፡፡

7) እንደአስፈላጊነቱ የልማት ድርጅቱ የቅድመ ብቃት መስፈርቱን አሟልተው በልማት ድርጅቱ በአቅራቢነት የተመዘገቡ ድርጅቶችን በቅድመ ብቃት በተወዳደሩበት ወቅት የነበራቸውን አቅም ጠብቀው መቆየታቸውን ለማረጋገጥ በውድድር ወይም በቀጥታ ግዥ ከመፈጸሙ በፊት የድርጅቶችን አቅም እንደገና ሊያረጋግጥ ይችላል፡፡

8) የቅድመ ብቃት ማረጋገጫ ማስታወቂያው ቢያንስ የሚከተሉት መረጃዎች መያዝ አለበት፡፡

ሀ) የግዥ ፈጻሚ የልማት ድርጅቱን ስምና አድራሻ፣

registered in the state-owned enterprise's list of suppliers to participate in procurements to be carried out in the next two years, in their respective sectors and capacity levels.

6) The state-owned enterprise shall issue a prequalification notice once every two years for the participation of previously qualified registered suppliers and new suppliers. invite new suppliers, including previously registered, to participate in procurement processes.

7) The state-owned enterprise may, as necessary, re-verify the capacity of pre-qualified suppliers registered with the enterprise to confirm they have maintained the capabilities they demonstrated during the original pre-qualification competition, prior to conducting any bid or direct procurement process.

8) The prequalification announcement shall contain at minimum the following information:

a) The name and address of the procuring state-owned enterprise;
b) The type of procurement to be conducted;
c) The prequalification requirements;
d) The deadline for submission of expressions of interest;
e) Other relevant information that must

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ለ) የሚፈጸመውን ግዥ ዓይነት፣

ሐ) የቅድመ ግምገማ መስፈርቶችን፣

መ) የመወዳደሪያ ሀሳብ የሚቀርብበት ጊዜ፣

ሠ) ሌሎች ለተወዳዳሪዎች ግልጽ መሆን ያለባቸው መረጃዎች፣

50. የቅድመ ብቃት ሰነዶች ምዘናና ግምገማ

1) በዚህ መመሪያ አንቀጽ 48 መሰረት በስትራቴጂክ አጋርነት ለሚፈጸም የግዥ ስልት የመንግሥት የልማት ድርጅቶች አቅም ያላቸው ድርጅቶችን በአቅራቢነት ለመመዝገብ የቅድመ ብቃት ግምገማ በሚያደርጉበት ወቅት የሚከተሉትን ከግምት ውስጥ ማስገባት አለባቸው፡፡

ሀ/ በዘርፉ የታደሰ የንግድ ፈቃድ እና ተጫራቹ የውጭ ሀገር ከሆነ በሀገሩ የተሰጠ ህጋዊ ንግድ ፈቃድ መኖሩን፣

ለ/ ተጨማሪ እሴት ታክስ ምዝገባ ምስክር ወረቀት መኖሩን፣

ሐ/ የማጣቀሻ ዝርዝር እና ደንቦች፣

መ/ የጥራት፣ የጤና እና የደህንነት መረጃዎች፣

ሠ/ እንዳስፈላጊነቱ የተወዳዳሪው የፋይናንስ አቅም፣ የሰው ኃይል፣ የሥራ ልምድ እና ለሥራው የሚያስፈልጉ

be clearly communicated to bidders.

50. Evaluation and Assessment of Prequalification Documents

1) When conducting prequalification assessments to register capable suppliers for procurement methods under Article 48 of this Directive, state-owned enterprises must consider the following:

a) Valid business license for the sector and, if the bidder is a foreigner a legal business from the country of origin;
b) Valid Value Added Tax (VAT) registration certificate;
c) References list and rules;
d) Quality, health, and safety documentation;
e) As necessary, the bidder's financial capacity, human resources, work experience, and required equipment for the work.
f) As required, competency documents, manufacturer or distributor authorization letters, partnership or consortium

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

መሣሪያዎች፣

ረ/ እንዳስፈላጊነቱ የብቃት ማረጋገጫ ሰነዶች፣ ከአምራች ወይም ከአከፋፋዮች የሚሰጥ ውክልና ወይም በጋራ ወይም በቅንጅት የሚሠራ ማህበር መመስረቻ ሰነድ እንዲሁም ሌሎችም አስፈላጊ ሰነዶች ተካተው መቅረባቸውን፣

2) የልማት ድርጅቱ የአቅራቢዎችን ወቅታዊ ብቃት ለመገምገም በዓመት አንድ ጊዜ የአቅራቢ አፈፃፀም ግምገማ ቅጽ በመጠቀም ይገመገማሉ፡፡

51. የግዥ አፈጻጸም ዘዴዎች

1) በዚህ መመሪያ አንቀጽ 50 ንዑስ አንቀጽ 1 መሰረት የቅድመ ብቃት መመዘኛ መስፈርት መሠረት በልማት ድርጅቶች የአቅራቢዎች ዝርዝር ውስጥ የተመዘገቡ አቅራቢዎችን በመጠቀም የቁጥር ገደብ ሳይደረግ ለሁሉም የተመዘገቡ አቅራቢዎችን በመጋበዝ በጨረታ ግብዣ፣ በሁለት ደረጃ ጨረታ፣ በፍላጎት መግለጫ ጨረታ፣ የተወሰኑ ድርጅቶችን በመጋበዝ በተገደበ ጨረታ እና በዋጋ ማቅረቢያ የግዥ ዘዴ እና በቀጥታ ግዥ ለመፈጸም ለየግዥ ዘዴዎች የተቀመጡትን አሰራሮች ተከትለው ግዥ መፈጸም ይችላሉ፡፡

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተገለጸው ቢኖርም ለልማት ድርጅቱ ጠቀሜታ

memorandum of association, and other necessary supporting documents;

2) The state-owned enterprise shall conduct annual supplier performance evaluations using standardized assessment forms to verify current supplier capabilities.

51. Procurement Implementation Methods

1) According to Sub-Article 1 of Article 50 of this Directive, state-owned enterprises may conduct procurement using suppliers registered in their prequalified suppliers list without numerical limitations, by inviting all registered suppliers while following the established procedures for each procurement method by open tender, two-stage bidding, request for proposals, by inviting limited suppliers with restricted tender, and request for qoutation method, and direct procurement.

2) Notwithstanding the provisions of Sub-Article 1 of this Article, if deemed beneficial to the

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ይኖረዋል ተብሎ ሲታመን በመንግስት የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ሲፈቀድ በአቅራቢዎች ዝርዝር ውስጥ ያልተመዘገቡ ድርጅቶችም በተገደበ ጨረታ፣በዋጋ ማቅረቢያ እና በቀጥታ ግዥ እንዲሳተፉ ሊያደርጉ ይችላሉ፡፡

3) በስትራቴጂክ አጋርነት የግዥ ስልት በቅድመ ብቃት ግምገማው ተወዳድረው በልማት ድርጅቶች የአቅራቢ ዝርዝር ውስጥ የተመዘገቡ ድርጅቶችን በጽሁፍ ወይም ኤሌክትሮኒክ ዘዴ በመጠቀም በመጋበዝ የሚፈጸምበት የግዥ ዘዴ ነው፡፡

4) የሚጋበዙ ተጫራቾች የዋጋ፣ የቴክኒክ ሰነዶችንና ሌሎች የመጫረቻ ሰነዶችን ለማዘጋጀት የሚያስችል እንደግዥው ውስብሰብነት ለዓለም አቀፍ ወይም ብሄራዊ ጨረታ የተቀመጠው አነስተኛ ቀናት ሊሰጣቸው ይገባል፡፡

5) ከግብዣ ዘዴው በስተቀር የገንዘብ ጣሪያው፣ ጨረታ መክፈቻ ስነ-ስርዓት፣ ጨረታ ጸንቶ የሚቆይበት ጊዜ፣ የግምገማ ዘዴዎች፣ የድርድር ስርዓቶች፣ የውል አፈጻጸም እና ሌሎች ስነ-ስርዓቶች የብሔራዊ ወይም ዓለም አቀፍ ግልጽ ጨረታ የግዥ ሂደትን ተከትሎ የሚከናወን ይሆናል፡፡

52. የማዕቀፍ ስምምነት ግዥ አፈጻጸም

state-owned enterprise and approved by head of state-owned enterprise unregistered suppliers may also participate through restricted tender, request for quotation, or direct procurement.

3) The strategic partnership procurement approach is a procurement process conducted by inviting prequalified suppliers registered in the state-owned enterprise's supplier list through written or electronic means.

4) Invited bidders shall be given the minimum timeframe determined based on the procurement's complexity provided for international or national bid to prepare price, technical, and other bid documents.

5) Except for the invitation method, financial thresholds, bid opening procedures, bid validity periods, evaluation methods, negotiation procedures, contract execution, and other regulations shall follow the standard national or international open bid procurement process.

52. Framework Agreement Procurement

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

1) በልማት ድርጅቶች በተደጋጋሚ የሚፈለጉና በጥቅል ሊፈጸሙ የሚችሉ በተደጋጋሚ የሚቀርቡ ዕቃዎችና አገልግሎቶችን ከጥቅል ግዥ የሚገኘውን ኢኮኖሚያዊ ጥቅም ከግምት ውስጥ በማስገባት እስከ 5 (አምስት) ዓመት የሚደርስ የማዕቀፍ ስምምነት ውል በመግባት ግዥ የሚፈጸምበት የግዥ ስልት ነው፡፡

2) በግልጽና በተገደበ ጨረታ የግዥ ዘዴ እንዲሁም ተከታታይነት ያለውን ፍላጎቱን ለማሟላት አግባብነት ያላቸውን ሌሎች የግዥ ዘዴዎችን በመጠቀም የማዕቀፍ ስምምነት ግዥ ሊፈጽም ይችላል፡፡

3) የልማት ድርጅቱ ለዕቃዎች እና ተያያዥ አገልግሎቶች በማዕቀፍ ስምምነት ግዥ አፈጻጸም ለዚሁ ዓላማ የተዘጋጀውን የጨረታ ሰነድ እንዲሁም የማዕቀፍ ስምምነትን መሠረት በማድረግ መፈጸም አለበት፡፡

4) የልማት ድርጅቱ የማዕቀፍ ስምምነት ግዥ ለመፈጸም የሚከተሉት ተጨማሪ ዝርዝሮች በጨረታ ማስታወቂያ ማውጣት አለበት፡፡

   ሀ/ የማስታወቂያው ጥሪ የተደረገው የማዕቀፍ ግዥ ለመፈፀም እንዲቻል መሆኑን

   ለ/ በማዕቀፍ ስምምነቱ የሚፈፀመው ግዥ አይነት፣ የርክክብ ሁኔታ፣

Implementation

1) Framework agreement procurement is a method where state-owned enterprises enter into agreements for up to five (5) years for frequently required goods and services that can be procured bulk, taking into account the economic benefits of bulk purchasing.
2) Framework agreement procurement may be conducted through open or restricted tender methods, as well as other appropriate procurement methods suitable for fulfilling continuous needs.
3) For framework agreement procurement of goods and related services, the state-owned enterprise must use thefor this purpose prepared bid documents and base the procurement on the framework agreement.
4) To implement framework agreement procurement, the state-owned enterprise must include the following additional details in the bid announcement:

   a) Confirmation that the announcement is made for framework procurement to be implemented;
   b) The type of procurement under the framework agreement; terms of delivery;
   c) The duration of the framework agreement;
   d) The specific sectors, branches and projects covered by the framework agreement;
   e) Delivery location and estimated delivery

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሐ/ የማዕቀፍ ውል ስምምነቱ የሚቆይበት ጊዜ፣

መ/ በማዕቀፍ ስምምነቱ የሚጠቀሙትን ዘርፎች፣ ቅርንጫፎችና ፕሮጀክቶች ዝርዝር፣

ሠ/ የማስረከቢያ ቦታ እና እስከተቻለ ጊዜ ግምታዊ የማስረከቢያ ጊዜ፣

5) የልማት ድርጅቱ ለማዕቀፍ ስምምነቱ ውጤታማነት ሲባል እንደ አግባብነቱ በጨረታ ማስታወቂያው ላይ የቅድመ ጨረታ ስብሰባ የሚደረግብትን ቀንና ሰዓት ሊያሳውቅ ይችላል፡፡

6) የማዕቀፍ ስምምነት ግዥ የጨረታ መቆያ ጊዜ እና ዝርዝር አፈጻጸም በዚህ መመሪያ ለየግዥ ዘዴዎች የተገለጸውን ተከትሎ ይሆናል፡፡

timeline;

5) To ensure the agreement's effectiveness framework, the state-owned enterprise may specify in the bid announcement the date and time for a pre-bid meeting when necessary.

6) The bidding period and detailed implementation of framework agreement procurement shall follow the procedures specified in this Directive for each procurement method.

53. የማዕቀፍ ስምምነት ውል አፈጻጸም

1) የልማት ድርጅቱ በማዕቀፍ ስምምነት በወጣ ጨረታ አሸናፊ ከሆኑ አቅራቢዎች ጋር የማዕቀፍ ውል ስምምነት መግባት የሚችል ሲሆን እንደ አስፈላጊነቱ ከአንድ በላይ ከሆኑ ፈቃደኛ ተወዳዳሪዎች ጋር በደረጃቸው ቅደም ተከተል መሠረት ተመሳሳይ የሆነ የማዕቀፍ ስምምነት ውል ሊፈርም ይችላል፡፡

2) በአሸናፊው ዋጋ እንዲያቀርቡ በደረጃቸው ቅደም

53. Framework Contract Implementation

1) The state-owned enterprise may enter into framework agreements with successful bidders from framework agreements tender process. When necessary, it may establish identical framework agreements with multiple qualified bidders, ranked in order of priority.

2) When inviting other bidders ranked to submit offers at the winning price level for

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ተከተል ሌሎች ተጫራቾችን ለውል ስምምነት ሲጋብዝ የሚጋብዛቸውን አቅራቢዎች ቁጥር እና የሚያቀርቡት ድርሻ እንደ ግዥው ሁኔታ ከዚህ በታች በተመለከተው አግባብ መሰረት ይወስናል፡፡

ሀ/ የሚፈለገው የግዥ መጠን እና የተመረጠው አቅራቢ አቅም ከሚፈለገው አቅርቦት ጋር የማይመጣጠን ከሆነ፣

ለ/ በገበያው ላይ ያሉ ተመሳሳይ አቅራቢዎች ብዛት ያላቸው ሲሆኑና የግዥ ዕድሉን ለብዙ አቅራቢዎች መስጠት ሲያስፈልግ፣

ሐ/ የገበያው ዋጋ በከፍተኛ ሁኔታ ተለዋዋጭ በመሆኑ ምክንያት ግዥውን በቀረበው ዋጋ በቶሎ ማጠናቀቅ ሲያስፈልግ፣

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሰረት የልማት ድርጅቶች በዚህ አንቀጽ ከአንድ በላይ ከሆኑ ፈቃደኛ ተወዳዳሪዎች ጋር የውል ስምምነት የሚፈጽሙት ከዚህ በታች በተገለጸው መሰረት ይሆናል፡፡ሀ/ ከሁለት አቅራቢዎች ጋር የማዕቀፍ ስምምነት ውል መፈጸም አስፈላጊ ነዉ ብሎ ሲያምን ለዋናው አሸናፊ

framework agreements, the number of suppliers to invited and their allocated shares shall be determined based on the procurement circumstances according to the following criteria:

a) If the required procurement volume exceeds the selected supplier's capacity to deliver;

b) When multiple similar suppliers exist in the market it becomes necessary to provide procurement opportunities to more suppliers;

c) When market prices are highly volatile and require rapid procurement at the offered price.

3) When state-owned enterprises enter into framework agreements with multiple willing bidders according to Sub-Article 1 of this Article, the implementation shall follow the provisions specified below:

a) When it is determined necessary to execute a framework agreement with two suppliers: the main winner shall receive 60% of the total contract value; if the second supplier agrees to provide at the winning price, the second supplier shall receive 40% of

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ከጠቅላላው የውሉ መጠን 60% (ስልሳ በመቶ) ለሁለተኛዉ አቅራቢ በአሸናፊዉ ዋጋ እንዲያቀርብ ተጠይቆ ፈቃደኛ ከሆነ ከጠቅላላው የውሉ መጠን 40% (አርባ በመቶ) ይሰጠዋል፡፡

ለ/ ከሶስት አቅራቢዎች ጋር የማዕቀፍ ስምምነት ውል መፈጸም አስፈላጊ ነዉ ብሎ ሲያምን ለዋናው አሸናፊ ከጠቅላላው የውሉ መጠን 50% (ሃምሳ በመቶ) ለሁለተኛዉ እና ሶስተኛ አቅራቢዎች በአሸናፊዉ ዋጋ እንዲያቀርቡ ተጠይቀው ፈቃደኛ ከሆኑ ከጠቅላላው የውሉ መጠን ለሁለተኛዉ አቅራቢ 30%(ሠላሳ በመቶ) እና ለሶስተኛዉ አቅራቢ 20%(ሃያ በመቶ) በቅደም ተከተል ይሰጣቸዋል፡፡

4) የማዕቀፍ ስምምነት የሚፈጽሙት አቅራቢዎች የሚያስይዙት የውል ማስከበሪያ ዋስትና ከጠቅላው ግምታዊ ውል መጠን ላይ የአንድ ዓመቱ የውል መጠን ከ10% (አስር በመቶ) ያላነሰ ይሆናል፡፡ 5) በማዕቀፍ ስምምነት ግዥ የሚደረግ የዋጋ ማስተካከያ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 106 እና 108 መሠረት ያሉትን አሰራሮችን ተከትሎ የሚፈጸም ይሆናል፡፡6) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ከሚከተሉት በአንዱ ምክንያት የማዕቀፍ ስምምነት ውሉን ሊሰርዙ

the total contract value.

b) When it is determined, it is necessary to execute a framework agreement with three suppliers: the main winner shall receive 50% of the total contract value; if the second and third suppliers agree to provide at the winning price, the second supplier shall receive 30% and the third supplier shall receive 20% of the total contract value.

4) Suppliers executing framework agreements shall provide contract performance guarantees not less than 10% of one year's estimated contract value based on the total projected contract amount.

5) Price adjustments under framework agreement procurements shall be implemented in accordance with the procedures specified in Article 106 and 108 of this Directive State-owned enterprises may terminate framework agreements for any one of the following reasons:

a) When the framework agreement supplier fails to fulfill contractual obligations;

b) When the state-owned enterprise's procurement needs change due to

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ይችላሉ፡፡

ሀ/ የማዕቀፍ ስምምነቱ አቅራቢ በውሉ መሠረት ግዴታውን አለመወጣቱ ሲታወቅ፣

ለ/ የልማት ድርጅቱ የግዥ ፍላጎት በግልጽና በታወቀ ምክንያት ሲለወጥ፣

ሐ/ የተደረገው የማዕቀፍ ስምምነት ዋጋ፣ ሌሎች ሁኔታዎች እንዲሁም የገበያው ነባራዊ ሁኔታ ሲታይ የልማት ድርጅቱን ሊጎዳ የሚችል ሰፊ ልዩነት መኖሩ ሲረጋገጥ፣

መ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀፅ 6 (ለ) እና (ሐ) መሠረት የማዕቀፍ ስምምነት ውሉ እንዲቋረጥ ሲወሰን፣ የማዕቀፍ ስምምነቱ የሚቋረጥበትን ምክንያት እና ተፈፃሚ የሚሆንበትን የአንድ ወር የቅድሚያ ማስጠንቀቂያ ለማዕቀፍ ስምምነት አቅራቢው ማሳወቅ አለበት፡፡

clear and justified reasons;

c) When the framework agreement price, other terms, or prevailing market conditions are found to significantly disadvantage the state-owned enterprise in a big gap;

d) When framework agreement termination is decided under Sub-Article 6(b) and (c) of this Article, the state-owned enterprise must notify the supplier of the termination reason and provide one month's prior notice of the effective termination date.

54. በጋራ የሚፈጸም ግዥ አፈጻጸም

1) ሁለትና ከዚያ በላይ የሆኑ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በጋራ በመሆን አግባብነት ባለው የግዥ ዘዴ በመጠቀም የሚፈጸምበት የግዥ ስልት ሲሆን በዚህ አንቀጽ የተመላከቱትን አሰራሮች ተከትሎ የሚፈጸም ይሆናል፡፡

54. Joint Procurement Implementation

1) Joint procurement is an approach where two or more state-owned enterprises collectively conduct procurement through an appropriate procurement method, following the procedures outlined in this Article.
2) State-owned enterprises intending to conduct joint procurement must first select a lead

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

2) ግዥውን በጋራ ለመፈጸም የሚፈልጉት የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በመጀመሪያ ሁሉንም ወክሎ ግዥውን ሊፈጽም የሚችለውን የመንግሥት የልማት ድርጅት በመምረጥ የጋራ የስምምነት ሰነድ አዘጋጅተው መፈራረም አለባቸው፡፡

3) ከጋራ ግዥው አሸናፊ ተጫራች ጋር ውል እያንዳንዱ የመንግሥት የልማት ድርጅት በተናጠል መፈጸም የሚችል መሆን አለበት፡፡

4) የጨረታ ሂደቱ ለብሔራዊ ወይም ዓለም አቀፍ ግልጽ ጨረታ የግዥ ዘዴ የተፈቀደውን አካሄድ ተከትሎ ይከናወናል፡፡

5) የጨረታ ማስከበሪያ፣ የውል ማስከበሪያ እና ከውል ጋር የተያያዙ ጉዳዮች ቀደም ተብለው በጋራ ስምምነቱ ላይ በአጣማሪ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በተስማሙበት አግባብ ይመራል፡፡

6) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 5 የተገለጸው ቢኖርም አሸናፊው ከተለየ በኋላ የልማት ድርጅቶቹ ከአሸናፊው ድርጅት ጋር የተናጠል ውል ስምምነት መግባት ይችላሉ፡፡

55. በሊዝ ስምምነት የሚፈፀም ግዥ አፈፃፀም

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በሊዝ ስምምነት የሚፈጽሟቸው የኪራይ ውሎች ወጪ ሊቆጥቡ የሚችሉ፣ ተለዋዋጭነት እና

state-owned enterprise capable of executing the procurement on behalf of all parties and prepare and sign a joint agreement document.

3) Each state-owned enterprise shall separately execute contracts with the winning bidder of the joint procurement.

4) The bid process shall be conducted following the approved procedures for national or international competitive bidding procurement methods.

5) Bid security, contract performance guarantees, and other contract-related matters shall be governed by the terms agreed upon jointly by the participating state-owned enterprises in their consortium agreement.

6) Notwithstanding the provisions of Sub-Article 5 of this Article, after bid award, the state-owned enterprises may enter into separate contract agreements with the winning bidder.

55. Lease Agreement Procurement Implementation

1) State-owned enterprises shall ensure that lease agreements are cost-effective, provide

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የቅርብ ጊዜ ቴክኖሎጂን ጠቀሜታ ሊያስገኙ የሚችሉ መሆናቸውን ማረጋገጥ አለባቸው፡፡

flexibility, and offer access to update technology benefits.

2) በሊዝ ስምምነት የሚፈጽሟቸው ግዥዎች ንብረቱን በግዥ ከማሟላት፣ ከወጪ ቆጠቢነት፣ ከአሰራር መስፈርትና ከቴክኖሎጂ ዕድገቶች አንጻር ጠቀሜታ እንደሚያስገኝ በግልጽ ማረጋገጥ ይኖርባቸዋል፡፡

2) Lease procurement must clearly demonstrate advantages over outright purchase in terms of cost-effectiveness, operational requirements and technological advancements

3) በሊዝ ስምምነት ውድድሩ የሚሳተፉ ተጫራቾችን ብቃት፣ ልምድ፣ የገበያ ዋጋ እና የጨረታ ሂደት በፍትሀዊነት ጠንካራ የቴክኒካል ኮሚቴ በማቋቋም ይገመግማል፡፡

3) The evaluation of bidders participating in lease agreement bids shall assess their qualifications, experience, market pricing, and tender through a fair process by establishing strong technical committee.

4) የሊዝ ውሉ ጊዜ፣ የሊዝ ክፍያ፣ የጥገና ሥራው በማን እንደሚከናወን፣ የጥገና ኃላፊነቶች፣ የኢንሹራንስ ሽፋን፣ አለመግባባት የሚፈታበት ዘዴን እንዲሁም ውሉ ስለሚቋረጥበት አጠቃላይ ሁኔታ ያካተተ መሆን አለበት፡፡

4) The lease agreement must include the lease period, lease payments, who conducts the maintenance, maintenance responsibilities, insurance coverage, dispute resolution methods, and termination conditions.

5) የሊዝ ስምምነት ግዥ አግባብነት ላለው የግዥ ዘዴ የተቀመጡትን የአሰራር ስርዓቶችንና ለእያንዳንዱ የግዥ ዘዴ የተቀመጠውን የገንዘብ ጣሪያ ገደብ ተከትሎ የሚፈጸም ይሆናል፡፡

5) Lease agreement procurement shall follow the established procedures and financial thresholds set for each appropriate procurement methods.

56. በራስ ኃይል የሚከናወን ግዥ አፈፃፀም

56. Force Account Procurement Implementation

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የራስ ኃይል በመጠቀም ያለ ጨረታ ሂደት በራሳቸው እስከ

1) Force account procurement is a procurement approach whereby state-owned enterprises

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ብር 50,000,000.00 (ሃምሳ ሚሊዮን) የሚያወጡ ግንባታን ወይም ከምክር ውጭ የሆኑ አገልግሎቶችን የሚያከናውንበት የግዥ ስልት ሲሆን በዚህ ስልት ግዥ መፈፀም የሚቻለው ከሚከተሉት ሁኔታዎች አንዱ ሲሟላ ነው፡፡

ሀ/ ሊሰሩ የታሰቡት የግንባታ ሥራዎች ወይም ከምክር ውጭ የሆኑ አገልግሎቶች ትንንሽና ተበታትነው የሚገኙ ወይም ሩቅ ቦታ ላይ የሚገኙ በመሆናቸው ድርጅቶች በውድድሩ ሊሳተፉ አይችሉም ተብሎ ሲገመት፣

ለ/ በራስ ኃይል በመሰራታቸው ምክንያት በግንባታ ሥራው ወይም ከምክር ውጭ የሆኑ አገልግሎቶች ላይ የጥራት ችግር ሊያጋጥም እንደማይችል ሲረጋገጥ፣

ሐ/ አስቸኳይ የግንባታ ስራና እና የጥገና ሥራዎችን የሚሹ ድንገተኛ አደጋዎች ሲከሰቱ፣

መ/ ለስራው ከሚያስፈልገው ግብዓቶች ውጭ የግንባታ ስራውን ወይም ከምክር ውጭ የሆኑ አገልግሎቶችን የሚሰራው ባለሙያ ወይም ቡድን በልማት ድርጅቱ የዳይሬክተሮች ቦርድ በተለየ ሁኔታ ካልተፈቀደ በስተቀር በልማት ድርጅቱ ለተለያዩ ስራዎች በተፈቀደው የገንዘብ አከፋፈል ስርዓት መሠረት ይሆናል፡፡

may conduct procurement without bid process for construction works or services with their own capacity up to 50,000,000.00 ETB (Fifty Million Birr) when one of the following conditions is met:

a) When the planned construction works or non-consultancy services are small-scale, scattered, or located in remote areas making it expertly unlikely for other enterprises to participate in the bid;

b) When it is confirmed that force account will not compromise quality in the construction works or non-consultancy services;

c) During emergencies requiring urgent construction and maintenance works due to sudden accidents;

d) With the exception of the raw materials, when the construction works or non-consultancy services are to be performed by the state-owned enterprise's own professional staff or team, unless specifically approved by the board of directors, it shall follow the approved payment terms for various works.

2) Notwithstanding the provisions of Sub-Article

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተቀመጠው የገንዘብ ገደብ ቢኖርም በግንባታ ዘርፍ የተሰማሩ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ያለ ገንዘብ ጣሪያ የራስ ኃይል በመጠቀም የግንባታ ሥራዎችን ወይም አገልግሎቶችን መፈጸም ይችላሉ፡፡

1 of this Article 1, state-owned enterprises engaged in the construction sector may execute construction works or services using force account approach without threshold limit

57. የተርንኪ ግዥ አፈፃፀም

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የአንድ ፕሮጀክት አካል ሆነው ራሳቸውን የቻሉ የተለያዩ ጨረታዎች ሊወጡባቸው የሚችሉ ግዥዎችን አንድ ላይ በማቀናጀት በአንድ ጨረታ መፈፀሙ ጠቀሜታ እንደሚኖረው ሲታመን የተለያዩ ግዥዎችን በአንድ ላይ በማስተሳሰር የሚፈጸምበት የግዥ ስልት ነው፡፡

2) ከግንባታ ሥራ ጋር የተያያዙ ግዥዎች በተርንኪ ደረጃ ሲፈጽሙ የግንባታ ቁጥጥር ሥራ የልማት ድርጅቱ በሚቀጥረው ወይም ተቋራጩ በሚያቀርበው አማካሪ የሚሰራ ሊሆን ይችላል፡፡

3) በተርንኪ የግዥ ስልት ግዥ ሲፈጽሙ በአዋጁና በዚህ መመሪያ የተፈቀዱ አግባብነት ያላቸውን የግዥ ዘዴዎችን

57. Turnkey Procurement Implementation

1) Turnkey procurement is an approach where state-owned enterprises combine different procurements that could be tendered separately into one tender when procurement by combining them together is deemed beneficial.

2) When turnkey procurement includes construction-related works, construction supervision may be performed either by the consultant hired by state-owned enterprise's or by a consultant proposed by the contractor.

3) Turnkey Procurements shall use appropriate procurement methods permitted under the proclamation and this directive.

4) Turnkey procurements must use specially prepared bid documents designed for this

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

በመጠቀም ይሆናል፡፡

4) ለተርንኪ ግዥ ሲፈጽም ለዚሁ ዓላማ እንዲውል የተዘጋጀውን የጨረታ ሰነድ መጠቀም ይኖርባቸዋል፡፡

58. የኤሌክትሮኒክ ልውጥ ሀራጅ ጨረታ አፈጻጸም

1) የልማት ድርጅቱ የኤሌክትሮኒክ ዘዴን በመጠቀም የሚጠየቀውን ዝቅተኛ ፍላጎት በማሟላት ብቃት ያላቸው ተወዳዳሪዎች በተቀመጠላቸው የተገደበ ጊዜ ውስጥ አዲስ ዋጋ ወይም የተሻሻለ ዋጋ እያቀረቡ የሚወዳደሩበትና የመጨረሻውን ዝቅተኛ ዋጋ ያቀረበው ተጫራች የጨረታው አሸናፊ ሆኖ የሚመረጥበት የግዥ ስልት ነው፡፡

2) ኤሌክትሮኒክ ልውጥ ሀራጅ ጨረታ የኤሌክትሮኒክ ዘዴ በመጠቀም ለተፈለገው ግዥ ተጫራቾች ዋጋቸውን እየሰጡ የሚወዳደሩበት የግዥ ስልት ነው፡፡

3) የልማት ድርጅቱ የኤሌክትሮኒክ ልውጥ ሀራጅ ጨረታን በመጠቀም ግዥ መፈጸም የሚችለው ከሚከተሉት ቅድመ ሁኔታዎች ውስጥ አንዱ ሲሟላ ነው፡፡

   ሀ) ግልጽ መስፈርት ያለው እና ለገበያ ተብሎ የተዘጋጀ ዕቃ ወይም የአገልግሎት ግዥ፣

   ለ) በገበያ ላይ በቂ አቅራቢ ያለው ዕቃ

purpose.

58. Electronic Reverse Auction Implementation

1) Electronic reverse auction is a procurement approach where competitive bidders compete by submitting new or improved price offers within a set timeframe to meet the state-owned enterprise's minimum requirements, with the bidder offering the lowest final price being selected as the winner.
2) Electronic reverse auction is a method where bidders compete by submitting price offers electronically for the required procurement.
3) The state-owned enterprise may conduct procurement through electronic reverse auction when one of the following preconditions is met:

   a) The procurement involves goods or services that are prepared for the market having clear requirements;
   b) The goods or services have sufficient suppliers in the market; and
   c) Price is the sole evaluation criterion for the procurement of goods or services.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ወይም የአገልግሎት ግዥ፣ እና

ሐ) ዋጋ ብቸኛ የማወዳደሪያ መስፈርት ለሆነበት የዕቃ ወይም የአገልግሎት ግዥ ነው፡፡

4) በዚህ የግዥ ስልት የሚፈጸሙ ግዥዎች የገንዘብ መጠን ጣሪያ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 41 መሰረት ለዋጋ ማቅረቢያ የግዥ ዘዴ ከተቀመጠው መብለጥ የለበትም፡፡

ምዕራፍ ስድስት

ለግንባታ ሥራ ግዥ የብቃት መስፈርቶች

59. የግንባታ ሥራ አፈፃፀም ምዘና

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ተቋራጮች ከዚህ በፊት በያዟቸው ወይም ባስረከቧቸው ሥራዎች ላይ ያላቸውን የሥራ አፈፃፀም መረጃን እንዲያቀርቡ ማድረግ አለባቸው፡፡

2) እነዚህ መረጃዎች ከሦስተኛ ወገን የሚገኙ ከሆነ የልማት ድርጅቶቹ በጨረታው ግምገማ ወቅት የተጫራቹን የቀድሞ ሥራዎች በተመለከተ የውል ሰነድን ጨምሮ ሌሎች ሰነዶችን ወይም በአካል በመገኘት ተጨማሪ ማጣራትን ማከናወን እና ማረጋገጥ አለባቸው፡፡

60. የግንባታ ስራ ግዥ አጠቃላይ ልምድ

1) የሚመለከተው የመንግስት ተቋም በሚሰጠው

4) Procurements conducted through this method shall not exceed the financial threshold established for price quotation procurement under Article 41 of this Directive.

Chapter Six
Qualification Requirements for Construction Procurement

59. Evaluation of Construction Work Execution

1) State-owned enterprises require contractors to submit performance records of their previously completed or ongoing construction projects.
2) When such information is obtained from third parties, the state-owned enterprise shall verify the bidder's past performance during bid evaluation by reviewing contract documents and other documents, including conducting on-site inspections.

60. General Experience of Construction Work Procurement

1) Except for contractors classified between

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ደረጃ መሠረት ከደረጃ 6 እስከ 10 ካሉት በስተቀር ሌሎች የሀገር ውስጥ ስራ ተቋራጮች በስራ ተቋራጭነት፣ በጥምረት፣ በጋራ ወይም በቅንጅት የሚሠራ እና በሽርክና ማህበር ወይም በንዑስ ስራ ተቋራጭነት በየዘርፉ ቢያንስ የ2 (ሁለት) ዓመት ልምድ ሊኖራቸው ይገባል፡፡

2) የውጪ ሀገር ስራ ተቋራጮች በስራ ተቋራጭ፣ በሽርክና ማህበር ወይም በንዑስ ስራ ተቋራጭ ደረጃ በዘርፉ ቢያንስ የ4 (አራት) ዓመት ልምድ ሊኖራቸው ይገባል፡፡

61. ግንባታ ሥራ ግዥ ተዛማጅ የስራ ልምድ

1) የሀገር ውስጥ ስራ ተቋራጮች ባለፉት አስር ዓመታት ውስጥ ሊሰራ ከታሰበው የግንባታ ስራ ጋር በተመሳሳይ ቢያንስ አንድ የግንባታ ስራ በስራ ተቋራጭነት፣በሽርክና ማህበር አባልነት ወይም በንዑስ ስራ ተቋራጭነት የሰሩና ቢያንስ የስራውን 70% (ሰባ በመቶ) በአስተማማኝ እና አጥጋቢ ሁኔታ ያጠናቀቁ መሆን አለባቸው፡፡

2) የግንባታ ሥራው ግምታዊ ዋጋ ከብር ሦስት ቢሊዮን በታች ሲሆንና ስራ ተቋራጮች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ላይ የተጠየቀውን የተዛማጅ ስራ ልምድ ዋጋ በአንድ ኘሮጀክት በሰሩት የስራ ልምድ ብቻ ማሟላት ካልቻሉ በአጥጋቢ እና በአስተማማኝ ሁኔታ የተጠናቀቁና ሊሰራ ከተፈለገው ስራ ጋር

grades 6-10 by the relevant government authority, all domestic contractors operating as contractors, consortiums, partnerships, or subcontractors must have at least 2 (two) years of sector-specific experience.

2) Foreign contractors operating as contractors, partnerships, or subcontractors must have at least 4 (four) years of sector-specific experience.

61. Relevant Experience for Construction Work Procurement

1) Domestic contractors must have completed at least one construction project like the proposed work within the past ten years as contractors, joint venture members, or subcontractors, having satisfactorily completed at least seventy percent (70%) of the work in a reliable and satisfactorily manner.

2) When the estimated construction project value is below three billion ETB and contractors cannot meet the relevant work experience requirement specified in Sub-Article 1 of this Article through a single project, the total value of three completed projects that are relevant to the required work and were completed in a

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ተዛማጅ የሆኑ 3 (ሦስት) ፕሮጀክቶች ዋጋ ድምር በልምድነት ሊያዝላቸው ይችላል፡፡ ሆኖም የሶስቱ ፕሮጀክቶች የተናጠል ዋጋ ማሟላት ከሚገባቸው የስራ ልምድ ዋጋ ከአንድ ሶስተኛ (1/3) በታች መሆን አይኖርበትም፡፡

3) የግንባታ ስራው ግምት ከብር ሦስት ቢሊዮን በላይ ሲሆንና ስራ ተቋራጮች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ላይ የተጠየቀውን የተዛማጅ ስራ ልምድ ዋጋ በአንድ ኘሮጀክት በሰሩት የስራ ልምድ ብቻ ማሟላት ካልቻሉ በአጥጋቢ እና በአስተማማኝ ሁኔታ የተጠናቀቁ 4 (አራት) ፕሮጀክቶች ድምር በልምድነት ሊያዝላቸው ይችላል፡፡ ሆኖም የአራቱ የተናጠል ዋጋ ማሟላት ከሚገባቸው የስራ ልምድ ዋጋ ከሩብ (1/4) በታች መሆን አይኖርበትም፡፡

4) የውጭ ሀገር ሥራ ተቋራጮች ባለፉት አስር ዓመታት ውስጥ በጨረታ ሊሰራ ከታሰበው የግንባታ ስራ ጋር ተመሳሳይ የሆኑ ቢያንስ ሁለት የግንባታ ሥራዎችን በሥራ ተቋራጭነት፣በሽርክና ማህበር አባልነት ወይም በንዑስ ሥራ ተቋራጭነት የሰሩ እና ቢያንስ የሥራውን 80% (ሰማኒያ በመቶ) በአስተማማኝ እና በአጥጋቢ ሁኔታ ያጠናቀቁ መሆን አለባቸው፡፡

5) ተቋራጩ ያቀረበው የሥራ ልምድ በንዑስ ሥራ ተቋራጭነት ወይም በሽርክና ማህበር አባልነት የተገኘ ሲሆን፣ በንዑስ የሥራ

reliable and Satisfactorily manner, may be considered. However, the individual value of each of the three projects shall not be less than one-third (1/3) of the required experience value.

3) For construction projects valued above three billion Birr where contractors cannot meet the relevant work experience value requirement specified in Sub-Article 1 of this Article through a single project, a sum of four projects that are completed in a reliable and satisfactory manner might be considered as an experience.

4) Foreign contractors must have completed at least two construction projects similar to the proposed tender work within the past ten years as contractors, joint venture members, or subcontractors, having completed in a reliable and satisfactory manner at least eighty percent (80%) of the work.

5) If the contractor's experience was obtained through subcontracting or joint venture membership, only the portion of work actually performed as a subcontractor or equivalent to their share in the joint venture shall be counted towards meeting the experience requirements.

6) The relevant work experience requirements specified in this Article shall not apply to contractors classified between grades 6 to 10.

7) For the purpose of bid evaluation and price adjustment based on the contractor's

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ተቋራጭነት የሰራው መጠን ብቻ ወይም በሽርክና ማህበሩ ካለው ድርሻ ጋር ተመጣጣኝ የሆነ ልምድ ብቻ በስራ ልምድነት እንዲያዝለት ይደረጋል፡፡

6) በዚህ አንቀጽ መሠረት የተደነገገው የተዛማጅ የሥራ ልምድ መስፈርቶች ከደረጃ 6 እስከ 10 ላሉት ሥራ ተቋራጮች ተፈፃሚ አይሆኑም፡፡

7) ለጨረታ ግምገማ ዓላማ የሥራ ተቋራጩ በሥራ ልምድነት እንዲያዝለት በሚያቀርበው የግንባታ ዋጋ ላይ ማስተካከያ የሚደረገው፣ ጨረታ ከሚቀርብበት የመጨረሻ ቀን ከሃያ ስምንት (28) ቀናት በፊት የነበረውን የምንዛሪ ምጣኔን ውሉ በተፈረመበት ጊዜ በነበረው የምንዛሪ ምጣኔ በማካፈል ከተሰላ በኂላ በሚገኘው ውጤት በማባዛት ነው፡፡ማስተካከያው የሚሰላው የኢትዮጵያ ብሄራዊ ባንክ የሚሰጠውን የውጭ ሀገር ገንዘብ መሸጫ ዋጋ መረጃ መሠረት በማድረግ ይሆናል፡፡

8) ለዚህ አንቀጽ አፈፃፀም፡

ሀ/ “በአጥጋቢ ሁኔታ የተጠናቀቀ” ማለት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እና 4 መሠረት የሥራው 70% (ሰባ በመቶ) ወይም 80% (ሰማኒያ በመቶ) እና ከዚያ በላይ የተጠናቀቀ የግንባታ ሥራ ፕሮጀክት ነው፡ ፡

ለ/ “በአስተማማኝ ሁኔታ የተጠናቀቀ” ማለት

experience, any adjustment due to foreign exchange fluctuations in the construction price shall be calculated by comparing the exchange rate applicable twenty-eight (28) days prior to the final bid submission date with the exchange rate in effect at the time of the adjustment. The calculation shall be based on the foreign currency selling rate issued by the National Bank of Ethiopia.

8) For tender evaluation purposes, the contractor's submitted construction value as an experience shall be adjusted by dividing the value by the exchange rate prevailing 28 days before tender submission by the prevailing exchange on contract signing and multiplying the result. This adjustment shall be based on the foreign currency selling rate published by the National Bank of Ethiopia.

9) For the implementation of this Article:

a) "Satisfactorily completed" means a construction project that has achieved at least seventy percent (70%) or eighty percent (80%) completion as specified in Sub-Article 1 and 4 of this Article.

b) "Reliably completed" means at least seventy percent (70%) of the work performed by the contractor was completed according to the approved schedule and any time extensions, with certified payment documents confirming the required quality standards, and supported

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

በሥራ ተቋራጩ የተሰራው 70% (ሰባ በመቶ) እና ከዚያ በላይ ሥራ በተቀመጠለት የጊዜ ሰሌዳና የጊዜ ማራዘሚያ እንዲሁም በተረጋገጠ የክፍያ ሰነድ በሚፈለገው የጥራት ደረጃ ለመሰራቱ ከአሰሪው አካልየተሰጠ የማረጋገጫ ሰርተፊኬት ወይም የሥራ ልምድ ማስረጃ የቀረበበት የግንባታ ስራ ፕሮጀክት ነው፡

by a completion certificate or work experience evidence issued by the employer state-owned enterprise.

62. የግንባታ ስራ ግዥ የፋይናንስ አቋም

1) የስራ ተቋራጮች ቢያንስ ያለፉት አራት (4) ዓመት የፋይናንስ አቋማቸውን የሚያሳይ በተመሰከረለት ኦዲተር የተረጋገጠ የፋይናንስ ሪፖርት ማቅረብ ይኖርባቸዋል፡፡

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው ቢኖርም የሀገር ውስጥ ስራ ተቋራጭ ከተመሰረተ ከአራት ዓመት በታች ከሆነው የሚያቀርበው የፋይናንስ ሪፖርት ከንግድ ምዝገባ ሰርተፊኬት ወይም ከንግድ ሥራ ፈቃዱ ጋር የሚናበብ ከሆነ ተቀባይነት ይኖረዋል፡፡

3) በስራ ተቋራጮቹ የሚቀርበው የፋይናንስ ሪፖርት ከሚመለከተው ግብር ሰብሳቢ መ/ቤት ወይም የሂሳብ አያያዝ እና ኦዲት ቦርድ ከሚገኝ ሪከርድ ጋር ተመሳክሮ ትክክለኛነቱ መረጋገጥ ይኖርበታል፡፡

62. Financial Capacity for Construction Work Procurement y

1) Contractors must submit audited financial reports certified by an accredited auditor, covering at least the last four (4) years of their financial standing.

2) Notwithstanding Sub-Article 1 of this Article, the financial report submitted by domestic contractors established for less than four years shall be accepted when it’s consistent with the accompanied commercial registration certificate or business license.

3) The financial reports submitted by contractors shall be verified for accuracy by cross-checking records from the relevant tax authority or the Accounting and Auditing Board.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

63. የግንባታ ስራ ግዥ ዓመታዊ የተርንኦቨር መጠን

1) የሀገር ውስጥ ስራ ተቋራጮችን በተመለከተ ለጨረታ ግምገማ ዓላማ የሚወሰደው በግንባታ ላይ ካለና ከተጠናቀቀ የግንባታ ስራ ላይ የተሰበሰበ ከፍያ ዓመታዊ ተርንኦቨር መካከል ተቋራጩ ባለፉት አምስት ዓመት ውስጥ ካስመዘገበው የግንባታ ስራ ዓመታዊ ተርንኦቨር የተሻለውን በመምረጥ ሆኖ፣የስራ ተቋራጮች እንዲያሟሉ የሚጠየቁት የተርንኦቨር መጠን የሚሰላው ሊሰራ የታሰበውን የግንባታ ስራ ግምታዊ ዋጋ፣ ቀናትን ወደ ሚቀጥለው ሙሉ ወር በማጠጋጋት ግንባታው ይጠናቀቃል ተብሎ በሚገመትበት ወርሃዊ ጊዜ በማካፈልና ውጤቱን በ0.6 በማባዛት ነው፡፡

2) ለውጭ ሀገር የስራ ተቋራጮች እና በሽርክና ማህበር ደረጃ ጥምረት ፈጥረው የሚወዳደሩት ስራ ተቋራጮች የሀገር ውስጥ እና የውጭ ሀገር በሚሆኑበት ጊዜ የማባዣ ቁጥር እንደቅደም ተከተላቸው 2 እና 1.2 ይሆናል፡፡

3) ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 አፈፃፀም፤

ሀ/ የሀገር ውስጥ ስራ ተቋራጭ ተፈላጊ ዓመታዊ ተርን ኦቨር = ሊሰራ የታሰበው የግንባታ ሥራ ግምታዊ ዋጋ ሲካፈል ግንባታው ይጠናቀቃል ተብሎ የሚገመተው

63. Annual Turnover Amount for Construction Work Procurement

1) For domestic contractors, the annual turnover requirement for tender evaluation shall be considered by taking the higher of either the contractor's highest annual construction turnover reported over the past five years from completed or under construction projects, the annual turnover requirement required from the contractors shall be calculated by dividing the estimated construction project value by the projected construction period in months, rounded up to the next full month, and multiplying the result by 0.6.
2) For foreign contractors and for joint ventures formed between domestic and foreign contractors, the multiplier factors shall be 2 and 1.2 respectively.
3) For the implementation of Sub-Articles 1 and 2 of this Article:

   a) The required annual turnover for a domestic contractor shall be calculated as the estimated cost of the construction works divided by the estimated duration in months, multiplied by 12, and then multiplied by 0.6.
   b) The required annual turnover for a

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ወር ሲባዛ 12 ሲባዛ 0.6፣

ለ/ ለውጭ ሀገር ስራ ተቋራጭ ተፈላጊ ዓመታዊ ተርን ኦቨር = ሊሰራ የታሰበው የግንባታ ሥራ ግምታዊ ዋጋ ሲካፈል ግንባታው ይጠናቀቃል ተብሎ የሚገመተው ወር ሲባዛ 12 ሲባዛ 2፣

ሐ/ በሽርክና ማህበር ደረጃ ጥምረት ፈጥረው የሚወዳደሩት ስራ ተቋራጮች የሀገር ውስጥ እና የውጭ ሀገር በሚሆኑበት ጊዜ ተፈላጊ ዓመታዊ ተርን ኦቨር= ሊሰራ የታሰበው የግንባታ ሥራ ግምታዊ ዋጋ ሲካፈል ግንባታው ይጠናቀቃል ተብሎ የሚገመተው ወር ሲባዛ 12 ሲባዛ 1.2፣

4) በጨረታ ግምገማ ጊዜ ለሚደረግ ማስተካከያ ዓላማ ለተርንኦቨር ስሌት የሚወሰደው ስራ ተቋራጩ ያቀረበው ዓመታዊ የግንባታ ስራ ተርንኦቨር መጠን፣ ጨረታ ከሚቀርብበት የመጨረሻ ቀን 28 ቀን በፊት የነበረውን የምንዛሪ ምጣኔን በእያንዳንዱ በጀት ዓመት የመጨረሻ ቀን ላይ ባለው የምንዛሪ ምጣኔ በማካፈል ነው፡፡ ማስተካከያው የሚሰላው የኢትዮጵያ ብሄራዊ ባንክ የሚሰጠውን የውጭ ሀገር ገንዘብ መሸጫ ዋጋ መረጃ መሠረት በማድረግ ይሆናል፡፡

5) ስራ ተቋራጮቹ በሽርክና ማህበር ደረጃ ጥምረት የፈጠሩ ከሆኑ እያንዳንዳቸው የሽርክና ማህበሩ አጋር ድርጅቶች ማሟላት የሚገባቸው

foreign contractor shall be calculated as the estimated cost of the construction works divided by the estimated duration in months, multiplied by 12, and then multiplied by 2.

c) In the case of a joint venture consisting of domestic and foreign contractors, the required annual turnover shall be calculated as the estimated cost of the construction works divided by the estimated duration in months, multiplied by 12, and then multiplied by 1.2.

4) For the purpose of adjustment during bid evaluation, the turnover calculation shall be based on the contractor’s annual construction turnover, adjusted by dividing the foreign exchange rate prevailing twenty-eight (28) days prior to the final date of bid submission by the foreign exchange rate in effect on the last day of each fiscal year. The adjustment shall be calculated using the foreign exchange rate data issued by the National Bank of Ethiopia.

5) In the case of contractors organized as a joint venture, each partner in the joint venture shall meet not less than twenty-five percent (25%) of the required turnover, while the lead contractor shall meet not less than forty

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የተርንኦቨር መጠን ከተጠየቀው ከ25% (ሃያ አምስት በመቶ) እና የዋናው ስራ ተቋራጭ ደግሞ ከ40% (አርባ በመቶ) ማነስ የለበትም፡፡

6) የምህንድስና ዋጋ ግምት እና የግንባታው ስራ የሚፈጀውን ጊዜ የመወሰን ኃላፊነት የተሰጠው ማንኛውም አካል የምህንድስና ዋጋውን ወይም ስራው የሚፈጀውን ጊዜ ከፍ ወይም ዝቅ በማድረግ ያዘጋጀ ስለመሆኑ ማረጋገጫ መስጠትና ግምቱም በግዥ አፅዳቂ ኮሚቴ መገምገምና በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ተቀባይነት ያገኘ መሆን ይኖርበታል፡፡

64. የባለሙያዎች የትምህርት ዝግጅትና ብቃት

1) የሥራ ተቋራጮች የጨረታ ሰነዱ ላይ በሚገለፀው መሠረት እንደ ግንባታ ስራው ባህሪ ብቻ ለስራው የሚያስፈልጉ ብቁ ባለሙያዎችን በሚፈለገው መጠን እና ስብጥር እንደሚያቀርቡ ማሳየትና ባለሙያዎቹም ለስራው በሚያስፈልጉበት ጊዜ ሁሉ በተመደቡበት ቦታ ላይ ሊገኙ የሚችሉ መሆኑን የሚያመለክት አስተማማኝ ማስረጃ ማቅረብ ይኖርባቸዋል፡፡

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተገለፁት ባለሙያዎች የግንባታ ስራ ተቋራጩ ቋሚ ወይም ጊዜያዊ ሰራተኞች ሊሆኑ ይችላሉ፡፡

3) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በዚህ አንቀጽ

percent (40%) of the required turnover.

6) Any entity responsible for estimating the engineering cost and determining the construction period shall issue a certification indicating whether the engineering cost or construction period has been increased or decreased, and that the estimate has been reviewed by the Procurement Approval Committee and approved by the head of the state-owned enterprise.

64. Professional’s Qualifications and Competencies

1) Contractors must demonstrate their ability to provide qualified professionals in the required quantity and composition as specified in the tender documents and submit reliable evidence confirming these professionals will be available at the designated work site when needed.
2) The professionals specified in Sub-Article 1 of this Article may be either permanent or temporary employees of the construction contractor.
3) State-owned enterprises must verify even during construction that the professionals' qualifications and competencies submitted by

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ከሥራ ተቋራጮች የቀረበላቸው በግንባታ ስራ ላይ የሚሰማሩ ባለሙያዎች የትምህርት ዝግጅትና ብቃትን የተመለከተው ማስረጃ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 በተገለፀው መሠረት መሆኑን በግንባታ ጊዜም ማረጋገጥ አለባቸው፡፡

65. የግንባታ ስራ መሳሪያ ማሟላት

1) በስራ ተቋራጮች የጨረታ ሰነዱ ላይ በሚገለፀው መሠረት እንደ ግንባታ ስራው ባህሪ ለስራው የሚያስፈልጉ መሳሪያዎችን ዓይነትና መጠን በሚፈለጉበት ጊዜ ሁሉ ማቅረብ እንደሚችሉ የሚያሳይ ማረጋገጫ ማቅረብ ይኖርባቸዋል፡፡

2) የሚቀርቡት መሳሪያዎችም በስራ ተቋራጮች ባለቤትነት ስር የሚገኙ ወይም በኪራይ የተገኙ ሊሆኑ ይችላሉ፡፡

66. ከአንድ በላይ በሆኑ የግንባታ ስራዎች ላይ የልምድ አያያዝ

1) በአንድ የጨረታ ማስታወቂያ የሚወጡ ንዑስ የግንባታ ስራዎች ቁጥር ከአንድ በላይ በሚሆንበት ጊዜ ማንኛውም ተጫራች መሳተፍ የሚፈልግባቸውን ንዑስ የግንባታ ስራዎች ዓመታዊ ተርንኦቨር፣የገንዘብ አቅምና ተዛማጅ የስራ ልምድ መስፈርት በድምር ማሟላት አለበት፡፡

contractors according to Sub-Article 2 of this Article comply with the requirements specified in Sub-Article 1 of this Article.

65. Construction Equipment Requirements

1) Contractors must provide evidence demonstrating their ability to supply the types and quantities of equipment required for the construction work as specified in the tender documents when needed.
2) The equipment may be either owned by the contractors or obtained through rental arrangements.

66. Experience in Multiple Construction Projects

1) Where a single bid notice calls for more than one sub-construction project, any bidder must, in the aggregate, meet the annual turnover, financial capacity, and relevant experience requirements for all sub-projects in which they intend to participate.
2) If a bidder satisfies the requirements for each

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

2) አንድ ተጫራች ለእያንዳንዱ ንዑስ የግንባታ ስራ የተጠየቀውን መስፈርት አሟልቶ ነገር ግን ለተሳተፈባቸው ንዑስ የግንባታ ስራዎች በድምር የሚጠየቀውን መስፈርት በማያሟላበት ጊዜ ምንም እንኳን በተናጠል ሲታይ ለንዑስ የግንባታ ስራዎቹ የተሻለ ዋጋ ቢያቀርብም ውል ሊፈጽም የሚችለው መስፈርቶቹን ማሟላት በቻለበት ልክ ብቻ ነው፡፡

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት የልማት ድርጅቱ የተሻለ ጠቀሜታ ከማስገኘት አንፃር ሥራ ተቋራጩ በሰጠው ዋጋ ውል የሚገባበትን ንዑስ የግንባታ ስራ ወይም የግንባታ ስራዎች የመወሰን ስልጣን የልማት ድርጅቱ ይሆናል፡፡

individual sub-construction project but fails to meet the aggregate requirements for all the sub-projects they wish to bid on, even if they submit a more competitive price for certain sub-projects, the contract may only be awarded for those sub-projects where the bidder satisfies the aggregate requirements.

3) In accordance with Sub-Article 2 of this Article, the state-owned enterprise shall have the discretion to determine which sub-construction project(s) may be awarded at the bidder's proposed price, based on the best overall advantage to the state-owned enterprise.

67. ለህንፃ ግንባታ ስራ የሚጠየቅ ዝቅተኛ መስፈርት

1) ለዚህ አንቀጽ አፈፃፀም የህንፃ ደረጃ የሚከተሉትን ይይዛል፤

ሀ) ደረጃ "ሀ" " አነስተኛ ህንጻ (Low-Rise Building)" ማለት ምንም ዓይነት አሳንሰር ወይም አሳንሰርን የሚተካ ከምድር ወደ ፎቅ እንዲሁም ከፎቅ ወደ ምድር የሚያመላልስ መሳሪያ የሌለው ሆኖ ከምድር በላይ ከአምስት ያነሱ ፎቆች ያለው ነው፡፡

ለ) ደረጃ "ለ" "መካከለኛ ህንጻ (Mid-

67. Minimum Requirements for Building Construction Work

1) For implementation of this Article, building classifications shall include:

a) **Class "A" "Low-Rise Building"** refers to a building with fewer than five floors above ground, and without an elevator or any other elevator substitute vertical transportation between the ground and upper floors.

b) **Class "B" "Mid-Rise Building"**

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

Rise Building)"ማለት ከምድር በላይ ቢያንስ አምስት ፎቆች ያለው ሆኖ ከአሥራ አምስት ፎቆች በላይ የሌለው ነው፡፡

ሐ) ደረጃ "ሐ" "ከፍተኛህንጻ (High-Rise Building)" ማለት ከምድር በላይ ቢያንስ አሥራ አምስት ፎቆች ያለው ሆኖ ከአርባ አምስት ፎቆች በላይ የሌለው ነው፡፡

መ) ደረጃ "መ" "በጣም ከፍተኛ ህንጻ (Mega-High Rise Building)" ማለት ከምድር በላይ ቢያንስ አርባ አምስት እና ከዚያ በላይ ፎቆች ያለው ነው፡፡

2) ለህንፃ ግንባታ ስራ የሚወዳደረው የሀገር ውስጥ ስራ ተቋራጭ ሲሆን የሚጠየቀው ዝቅተኛ መስፈርት ሊሰራ ከታሰበው የህንፃ ስራ በአንድ ደረጃ ዝቅ ያለ መሆን አለበት፡፡

3) ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 አፈፃፀም ሊሰራ ከታሰበው የህንፃ ስራ በአንድ ደረጃ ዝቅ ያለ ማለት በደረጃ "ሀ" ስራ ልምድ ያለው የሀገር ውስጥ ስራ ተቋራጭ በደረጃ "ለ" ለመካከለኛ ህንፃ ግንባታ ስራ ተቀባይነት ይኖረዋል፡፡ በደረጃ "ለ" ስራ ልምድ ያለው የሀገር ውስጥ ስራ ተቋራጭ ለደረጃ "ሐ" ግንባታ ስራ ተቀባይነት ይኖረዋል፡፡በደረጃ "ሐ" ስራ ልምድ ያለው የሀገር ውስጥ ስራ ተቋራጭ ለደረጃ "መ" ግንባታ ስራ ተቀባይነት ይኖረዋል፡፡

4) ለህንፃ ግንባታ ስራ የሚወዳደረው የውጭ ሀገር

refers to a building with a minimum of five floors and a maximum of fifteen floors above ground.

c) **Class "C" "High-Rise Building"** refers to a building with a minimum of fifteen floors and a maximum of forty-five floors above ground.

d) **Class "D" "Mega High-Rise Building"** refers to a building with more than forty-five floors above ground.

2) For domestic contractors bidding on building construction work, the minimum required experience shall be for buildings one class lower than the proposed project.

3) For the implementation of Sub-Article 2 of this Article one class lower than the proposed project means, a domestic contractor with Class "A" work experience shall be eligible for Class "B" mid-rise building construction work. A domestic contractor with Class "B" work experience shall be eligible for Class "C" construction work. A domestic contractor with Class "C" work experience shall be eligible for Class "D" construction work.

4) Foreign contractors bidding on building construction work must have experience with buildings of equal or higher class than the proposed project. For example, a foreign contractor bidding on Class "D" work must

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ስራ ተቋራጭ ሲሆን ሊሰራ ከታሰበ የህንፃ ደረጃ ጋር እኩል የሆነ ወይም የበለጠ የህንፃ ስራ ልምድ ሊኖረው ይገባል፡፡ ለምሳሌ ለደረጃ “መ” ግንባታ ለመስራት የሚወዳደር የውጭ ሀገር ስራ ተቋራጭ ያለው ልምድ በማናቸውም ሁኔታ ከምድር በላይ አርባ አምስት /45/ ፎቆች ያሉትን ህንፃ ከመገንባት ያነሰ ልምድ ሊሆን አይገባም፡፡

68. ለድልድይ ግንባታ ስራ የሚጠየቅ ዝቅተኛ መስፈርት

1) ለድልድይ ግንባታ ስራ የሚወዳደረው የአገር ውስጥ ስራ ተቋራጭ ሲሆን የሚጠየቀው ዝቅተኛ መስፈርት ሊሰራ ከታሰበው የድልድይ ስራ በአንድ ደረጃ ዝቅ ያለ መሆን አለበት፡፡ለድልድይ ግንባታ ስራ የሚወዳደረው የአገር ውስጥ ስራ ተቋራጭ ሲሆን፣

ሀ/ በህንፃ ፕሮጀክቶች ስራ ልምድ ያለው የአገር ውስጥ ስራ ተቋራጭ በድልድይ ስራ አስተማማኝ የስራ ልምድ ያለው ባለሙያ ያለው መሆኑ እና የመሬት ውስጥ ስራ ልምድ ያለው መሆኑ ተረጋግጦ አጭር ርዝመት ያለው ድልድይ ግንባታ ስራ ላይ ለመወዳደር ተቀባይነት ይኖረዋል፡፡

ለ/ አጭር ርዝመት ባለው ድልድይ ግንባታ ስራ ልምድ ያለው የአገር ውስጥ ስራ ተቋራጭ መካከለኛ ርዝመት ያለው ድልድይ ግንባታ ስራ ላይ ለመወዳደር ተቀባይነት ይኖረዋል፡፡

have experience constructing buildings with at least forty-five (45) floors under any circumstances.

68. Minimum Requirements for Bridge Construction Work

1) For domestic contractors bidding on bridge construction work, the minimum required experience shall be for bridges one class lower than the proposed project. For domestic contractors bidding on bridge construction work:

a) A contractor with building project experience may bid on short-span bridge construction work if they have proven expertise from qualified professionals on bridge works and underground work experience.

b) A domestic contractor with short-span bridge construction experience may bid on medium-span bridge construction work.

c) A domestic contractor with medium-

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሐ/ መካከለኛ ርዝመት ባለው ድልድይ ግንባታ ስራ ልምድ ያለው የአገር ውስጥ ስራ ተቋራጭ ረጅም ርዝመት ያለው ድልድይ ግንባታ ስራ ላይ ለመወዳደር ተቀባይነት ይኖረዋል፡፡

2) ለድልድይ ግንባታ ስራ የሚወዳደረው የውጭ አገር ስራ ተቋራጭ ሲሆን የውጭ አገር ስራ ተቋራጭ የሚጠየቀው የድልድይ ግንባታ ስራ ልምድ ሊሰራ ከታሰበው የድልድይ ስራ ያነሰ ሊሆን አይገባም፡፡

3) ግዥ ፈፃሚው መስሪያ ቤት ለውጭ አገር ስራ ተቋራጭ ከሚጠየቀው ዝቅተኛ መስፈርት በተጨማሪ በተወሰነ የድልድይ ዓይነት የድልድይ ግንባታ ስራ ልምድ ሊጠይቅ ይችላል፡፡

4) ለዚህ አንቀጽ አፈፃፀም

ሀ/ "አጭር ርዝመት ያለው ድልድይ" ማለት ለተሽከርካሪዎች ወይም ለሌሎች የመጓጓዣ ዘዴዎች የሚያገለግል ሆኖ ርዝመቱ ከ25 (ሃያ አምስት) ሜትር ያነሰ ድልድይ ነው፡፡

ለ/ "መካከለኛ ርዝመት ያለው ድልድይ" ማለት ለተሽከርካሪዎች ወይም ለሌሎች የመጓጓዣ ዘዴዎች የሚያገለግል ሆኖ ርዝመቱ ከ25 (ሃያ አምስት) ሜትር የማያንስ እና ከ50 (ሃምሳ) ሜትር የማይበልጥ ድልድይ ነው፡፡

ሐ/ "ረጅም ርዝመት ያለው ድልድይ" ማለት ለተሽከርካሪዎች ወይም ለሌሎች የመጓጓዣ ዘዴዎች የሚያገለግል ሆኖ ርዝመቱ ቢያንስ

span bridge construction experience may bid on long-span bridge construction work.

2) For foreign contractors bidding on bridge construction work, the required bridge construction experience shall not be less than the class of the proposed bridge project.

3) The procuring entity may require additional specific bridge type construction experience from foreign contractors beyond the minimum requirements.

4) For the purpose of implementing this Article:

a) "Short-span bridge" means a bridge intended for vehicles or other means of transportation, with a total length of less than twenty-five (25) meters.

b) "Medium-span bridge" means a bridge intended for vehicles or other means of transportation, with a length of not less than twenty-five (25) meters and not exceeding fifty (50) meters.

c) "Long-span bridge" means a bridge intended for vehicles or other means of transportation, with a length of at least fifty (50) meters or more.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

50(ሃምሳ) እና ከዚያ በላይ የሆነ ድልድይ ነው፡፡

69. የመንገድ ኘሮጀክቶች አመዳደብ በንጣፍ ዓይነት

የመንገድ ኘሮጀክቶች ግዥ ሲፈፀም የሚከተሉትን አመዳደብ መሰረት በማድረግ መሆን አለበት፡፡

1) አስፋልት ኮንክሪት፣
2) የድርብ እና ባለሶስት አስፋልት ንጣፍ፤ ወይም ደረቅ/አርማታ ንጣፍ፣
3) የጠጠር መንገድ፣
4) ከባድ ጥገና እና የመንገድ መልሶ ግንባታ፣እና
5) መደበኛና ወቅታዊ ጥገና፡፡

69. Classification of Road Projects by Surface Type

Road projects shall be classified according to the following surface types when conducting procurement:

1) Asphalt Concrete Pavement
2) Double and Triple Surface Treatment or Rigid Pavement
3) Aggregate Surfacing/Gravel
4) Heavy Maintenance and Road Rehabilitation
5) Routine and Periodic Maintenance

70. ለመንገድ ኘሮጀክቶች የግንባታ ስራ የሚጠየቅ ዝቅተኛ መስፈርት

1) ለመንገድ ኘሮጀክቶች የግንባታ ስራ የሚወዳደረው የአገር ውስጥ ስራ ተቋራጭ ሲሆን፣ ሊሰራ ከታሰበው የመንገድ ስራ በአንድ ደረጃ ዝቅ ያለ ልምድ ተቀባይነት ይኖረዋል፡፡ በመሆኑም፤

ሀ/ በአዲስ የጠጠር መንገድ ግንባታ ስራ ወይም በመንገድ መልሶ ግንባታ ወይም በከባድ የአስፋልት መንገድ ጥገና (Heavy Maintainance) የተገኘ የመንገድ ግንባታ ስራ ልምድ በአስፋልት (asphalt surfacing) ለመወዳደር ተቀባይነት ይኖረዋል፡፡

ለ/ ማንኛውም የአስፋልት ስራ ወይም እንደ አየር መንገድ ያሉ ሌሎች ተመሳሳይ የመንገድ

70. Minimum Requirements for Road Construction Projects

1) For domestic contractors bidding on road construction projects, experience with road works one class lower than the proposed project shall be acceptable. Accordingly:

   a) Experience in new gravel road construction or road rehabilitation, or heavy asphalt road maintenance shall qualify for asphalt surfacing projects.

   b) Experience in any asphalt works or similar road construction projects like airport runways, or road level

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ግንባታ ስራዎች ወይም በመንገድ ደረጃዎች ማሻሻያ ፕሮጀክቶች ላይ የተገኘ ልምድ ለአስፋልት (asphalt surfacing) ፕሮጀክቶች ተቀባይነት ይኖረዋል፡፡

ሐ/ መደበኛና ወቅታዊ ጥገና (Routine and Periodic Maintenance) የተገኘ የመንገድ ግንባታ ስራ ልምድ የጠጠር መንገድ እና የከባድ መንገድ ጥገና (Heavy Maintainance) ግንባታ ለመወዳደር ተቀባይነት ይኖረዋል፡፡

መ/ በመደበኛና ወቅታዊ ጥገና (Routine and Periodic Maintenance) ግንባታ ለመወዳደር ገዥው መስሪያ ቤት ሌሎች አነስተኛ ግንባታዎችን በመስፈርትነት ሊወስድ ይችላል፡፡

2) ለመንገድ ኘሮጀክቶች የግንባታ ስራ የሚወዳደረው የውጭ አገር ስራ ተቋራጭ ሲሆን፣ የውጭ አገር ስራ ተቋራጭ ሊሰራ ከታሰበው የመንገድ ኘሮጀክት ጋር ተመሳሳይ የሆነ ወይም የበለጠ የመንገድ ስራ ግንባታ ልምድ ሊኖረው ይገባል፡፡ እንዲሁም የሚጠየቀው የገንዘብ መጠን በማናቸውም ሁኔታ ሊሰራ በታሰበው የመንገድ ስራ ከተገመተው የገንዘብ መጠን ሊያንስ አይገባም፡፡

improvement projects shall qualify for asphalt surfacing projects.

c) Experience in routine and periodic maintenance shall qualify for both gravel road construction and heavy road maintenance projects.

d) For bidding in routine and periodic maintenance projects, the procuring entity may consider other minor construction works as qualifying experience.

2) When a foreign contractor bids on road construction projects, equivalent or greater experience in similar road construction projects shall be required. The financial capacity demonstrated must in no case be less than the estimated value of the proposed road project.

71. ለግድብ ግንባታ ሥራ እና ለመስኖ ግንባታ ሥራ የሚጠየቅ ዝቅተኛ መስፈርት

1) ለግድብ ግንባታ ሥራ የሚወዳደረው የአገር ውስጥ ስራ ተቋራጭ ሲሆን፣ የሚጠየቀው ዝቅተኛ መስፈርት ሊሰራ ከታሰበው የግድብ

71. Minimum Requirements for Dam and Irrigation Canal Construction Work

1) For domestic contractors bidding on dam construction work, the minimum required experience shall be for dams one class lower

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ስራ በአንድ ደረጃ ዝቅ ያለ ልምድ ተቀባይነት ይኖረዋል፡፡ በዚህ መሰረት በአነስተኛ የግድብ ሥራ ልምድ ያለው የአገር ውስጥ ሥራ ተቋራጭ ለመካከለኛ ግድብ ግንባታ ሥራ ተቀባይነት ይኖረዋል፡፡

2) ለመስኖ ግንባታ ሥራ የሚወዳደረው የአገር ውስጥ ስራ ተቋራጭ ሲሆን፣ የሚጠየቀው ዝቅተኛ መስፈርት ሊሰራ ከታሰበው የመስኖ ስራ በአንድ ደረጃ ዝቅ ያለ ልምድ ተቀባይነት ይኖረዋል፡፡ በዚህ መሰረት በአነስተኛ የመስኖ ዘዴዎች የሥራ ልምድ ያለው የአገር ውስጥ ሥራ ተቋራጭ የመስኖ ዘዴዎች ሥራ ተቀባይነት ይኖረዋል፡፡

3) ለዚህ አንቀጽ አፈፃፀም፡

ሀ/ "ትላልቅ ግድብ" ማለት ከ10 ሄክታር እና ከዚያ በላይ የሆነ የውኃ ማጠራቀሚያ ቦታ ያላቸው ግድቦች ናቸው፡፡

ለ/ "መካከለኛ ግድብ" ማለት ከ3 እስከ 10 ሄክታር የውኃ ማጠራቀሚያ ቦታ ያላቸው ግድቦች ናቸው፡፡

ሐ/ "አነስተኛ ግድብ" ማለት ከ 3 ሄክታር በታች የሆኑ የውኃ ማጠራቀሚያ ቦታ ያላቸው ግድቦች ናቸው፡፡

መ/ "አነስተኛ መስኖ" ማለት ከ200 ሄክታር በታች ቋሚ ወይም ሊሻሻሉ የሚችሉ የውሃ መቆጣጠርያ እና ማሰራጫ የመሰረተ ልማት አውታሮች ያሏቸው የመስኖ ሥራዎች

than the proposed dam work. Accordingly, a domestic contractor with small-scale dam construction experience shall be eligible for medium-scale dam construction projects.

2) For domestic contractors bidding on irrigation canal construction work, the minimum required experience shall be for irrigation works one class lower than the proposed project. Accordingly, a domestic contractor with small-scale irrigation canal construction experience shall be eligible for medium-scale irrigation canal projects.

3) For the purposes of this Article:

a) "Large dam" means a dam with a reservoir area of 10 hectares or more.

b) "Medium dam" means a dam with a reservoir area between 3 hectares to 10 hectares.

c) "Small dam" means a dam with a reservoir area of less than 3 hectares.

d) "Small-scale irrigation" means an irrigation scheme, with permanent or upgradable water control and distribution infrastructure, covering less than 200 hectares.

e) "Medium-scale irrigation" means an irrigation scheme, with permanent or upgradable water control and distribution infrastructure covering between 200 hectares and 3,000

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ናቸው፡፡

ሠ/ “መካከለኛ መስኖ” ማለት ከ200 እስከ 3,000 ሄክታር ቋሚ ወይም ሊሻሻሉ የሚችሉ የውሃ መቆጣጠርያ እና ማሰራጫ የመሰረተ ልማት አውታሮች ያሏቸው የመስኖ ሥራዎች ናቸው፡፡

ረ/ “መካከለኛ መስኖ” ማለት ከ3,000 ሄክታር በላይ ቋሚ ወይም ሊሻሻሉ የሚችሉ የውሃ መቆጣጠርያ እና ማሰራጫ የመሰረተ ልማት አውታሮች ያሏቸው የመስኖ ሥራዎች ናቸው፡፡

ምዕራፍ ሰባት
የጨረታ ሥነ ሥርዓት

72. የጨረታ ጥሪ ማስታወቂያ

1) የጨረታ ጥሪው በቂ ቁጥር ያላቸው ተወዳዳሪዎች በጨረታው እንዲሳተፉ ለማድረግ ሰፊ ሽፋን ባለው ጋዜጣ ወይም በኤሌክትሮኒክ ዘዴ እና እንደአስፈላጊነቱ በሌሎች የመገናኛ ዘዴዎች ቢያንስ አንድ ጊዜ ይፋ መሆን አለበት፡፡

2) የጨረታው ጥሪ ማስታወቂያ ቢያንስ የሚከተሉትን ፍሬ ነገሮች ሊይዝ ይገባል፡-

ሀ/ የጨረታውን ማስታወቂያ ይፋ ያደረገው የመንግሥት የልማት ድርጅት ስምና

hectares.

f) “Large-scale irrigation” means an irrigation scheme, with permanent or upgradable water control and distribution infrastructure covering more than 3,000 hectares.

Chapter Seven
Bid Procedure

72. Advertisement of a Bid

1) The Invitation to Bid shall be published at least once in a widely circulated newspaper or in electronic form, and—where appropriate—by other relevant means of communication.
2) The bid advertisement Bid shall include at minimum the following information:

   a) The full name and address of the state-owned enterprise issuing the Invitation to Bid;
   b) Description of the goods or services to be procured, including type, quantity, and delivery location; or, where applicable, the

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የተሟላ አድራሻ፣

ለ/ የሚቀርበውን ዕቃ ወይም አገልግሎት፣ ዓይነት፣ ብዛት እና ርክክቡ የሚፈፀምበትን ቦታ ወይም የግንባታ ሥራውን ዓይነት እና የሚከናወንበትን ቦታ ወይም የምክር አገልግሎቱን ዓይነት እና የሚካሄድበትን ቦታ፣ ሐ/ የግዥ ዘዴውንና የጨረታ መለያ ቁጥር፣

መ/ በጨረታው መሳተፍ የሚችሉ ተወዳዳሪዎች ሊያሟሉ የሚገባቸውን ቅድመ ሁኔታዎች፣

ሠ/ የጨረታ ሰነዱን ለማግኘት የሚከፈል ዋጋ እና ሰነዱን የሚያገኙበት ሁኔታ፣

ረ/ የመጫረቻ ሰነዱ የመጨረሻ ማስረከቢያ እና የሚከፈትበትን ቀንና ሰዓት፣

ሰ/ ተጫራቾች ወይም ወኪሎቻቸው በጨረታው አከፋፈት ላይ መገኘት የሚችሉ መሆኑን የሚገልጽ መግለጫ፣

ሸ/ የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና መጠን እና ዓይነት፣

ቀ/ ለተጫራቾች መገለጽ እንዳለባቸው በልማት ድርጅቱ የታመነባቸው ሌሎች ጉዳዮች፣

በ/ የልማት ድርጅቱ ጨረታውን በከፊል ወይም በሙሉ የመሰረዝ መብት ያለው መሆኑን፣

3) የጨረታው ጥሪ የጨረታ ሰነዱ በተዘጋጀበት መሠረት ጨረታው በሚካሄድበት ቋንቋ

type of construction work and its place of execution; or the type and place of performance of consultancy services;

c) The procurement method and the tender reference number;

d) The pre-conditions to be met by the bidders who are eligible to participate in the bid,

e) The amount payable for obtaining the bidding document and conditions for its acquisition;

f) The deadline for the submission of bids and the date and time set for the opening of bids;

g) A statement indicating that bidders or their representatives may attend the bid opening;

h) The amount and type for the bid security required;

i) Any other matters deemed necessary by the state-owned enterprise to be disclosed to the bidders;

j) A statement that the state-owned enterprise reserves the right to cancel the tender in whole or in part.

3) The invitation to the tender may be prepared in the language in which the tender is to be conducted, in accordance to the tender documents.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

መዘጋጀት ይችላል፡፡

73. የጨረታ ሰነድ

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በባለስልጣኑ የተዘጋጀውን መደበኛ የጨረታ ሠነድ መነሻ በማደረግ ወይም የራሱን የጨረታ ሠነድ በማዘጋጀት መጠቀም የሚችል ሲሆን የሚዘጋጀው የጨረታ ሠነድ በዚህ መመሪያ የተዘረዘሩትን ያካተተ መሆኑን ማረጋገጥ አለባቸው፡፡

2) የጨረታ ሰነዱ በጥቅል ድምር የሚከፈል፣ በነጠላ ዋጋዎች የሚከፈል፣ በወጪ ላይ ተደማሪ ሆኖ በሚከፈልና ከሌሎች የተመረጠውን የውል አይነት በግልፅ ማስቀመጥና ለዚህ ተስማሚ የሆኑ የውል ድንጋጌዎችን የያዘ መሆን አለበት፡፡

3) የጨረታ ሰነዱ ጨረታው ከወጣበት ጊዜ ጀምሮ እስከ ጨረታው ማቅረቢያ የመጨረሻ ቀንና ሰዓት ድረስ በጨረታ ማስታወቂያው በተገለጸወው መሠረት ተወዳዳሪዎች ዝግጁ መሆን አለበት፡፡

4) የጨረታ ሠነዱ ለተጫራቾች አየር ላይ ከመውጣቱ በፊት በሚመለከተው የልማት ድርጅቱ አካል ሊጸድቅ ይችላል፡፡

5) የልማት ድርጅቱ እንደአስፈላጊነቱ ለጨረታ ሰነዱ ተመጣጣኝ ክፍያ ሊጠይቅ ይችላል:: ሆኖም የሚጠየቀው የክፍያ መጠን ተወዳዳሪዎችን

73. Bid Documents

1) State-owned enterprises may utilize the standard bidding documents prepared by the authority as a reference or may prepare their own bidding documents And must ensure that the bidding documents to be prepared shall incorporate the provisions outlined in this directive.

2) The bidding documents shall clearly stipulate the type of contract to be used—whether lump sum, unit price, cost-plus, or other—and shall contain appropriate contractual provisions.

3) The bid document shall be made available to bidders from the date of bid announcement until the final date and time for bid submission, as specified in the bid notice.

4) The bid document may be subject to approval by the appropriate authority within the state-owned enterprise prior to its release to bidders.

5) The state-owned enterprise may, as necessary, charge a reasonable fee for the bid document; however, the requested fee amount shall not hinder bidder participation.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ተሳትፎ የሚገድብ መሆን የለበትም፡፡

74. የጨረታ ዝርዝር መረጃ

1) የልማት ድርጅቱ የጨረታ ሠነዶች አንዱ ክፍል ሆኖ የሚዘጋጀውን የተጫራቾች መመሪያ እና የዚሁ አካል የሆነውን የጨረታ ዝርዝር መረጃ ሠንጠረዥ የጨረታ ሰነዱ አካል ማድረግ አለባቸው፡፡

2) በጨረታ ሰነድ የተጫራቾች መመሪያ ላይ ማሻሻያ ማድረግ የማይቻል ቢሆንም በተጫራቾች መመሪያ ላይ የሚደረጉት ለውጦች የሚመላከቱት የጨረታ ዝርዝር መረጃ ሰንጠረዥ ላይ ይሆናል፡፡

3) የጨረታ ዝርዝር መረጃ ሰንጠረዥ የሚከተሉትን ዋና ዋና ሁኔታዎች ያካተተ መሆን አለበት፡-

ሀ/ የሚገዛውን ዕቃ ወይም የግንባታ ስራ፣ የምክር እና ከምክር ውጭ የሆኑ አገልግሎቶች አጠቃላይ መግለጫ፣ የልማት ድርጅቱን ሙሉ ስምና አድራሻ እንዲሁም የግዥውን የበጀት ምንጭ፣

ለ/ በጨረታው ለመሳተፍ የሚፈልጉ የሀገር ውስጥ ተጫራቾች የግብር ክፍያ ምስክር ወረቀት፣ የታደሰ ንግድ ፈቃድ እና ሌሎች በልማት ድርጅቱ አስፈላጊ ናቸው የሚላቸውን ደጋፊ ሰነዶች ስለሚቀርቡበት ሁኔታ፣

ሐ/ የውጭ ሀገር ተጫራቾች እንደአግባብነቱ

74. Bid Data Sheet

1) The Bidders' Guideline, which forms an integral part of the Bidding Documents issued by the state-owned enterprise, and the Bid Data Sheet Table, which is part of the Guideline, shall be incorporated in the Bidding Documents.

2) Although amendments to the Bidders' Guideline included in the bidding documents are not permitted, any necessary changes shall be reflected in the Bid data sheet .

3) The bid data sheet shall include the following main elements:

   a) A general description of the goods, works, consultancy, and non-consultancy services to be procured, the full name and address of the state-owned enterprise and the source of the procurement budget;
   b) The conditions under which domestic bidders may participate in the tender, including tax payment certificates, renewed business licenses, and any other supporting documents deemed necessary by the state-owned enterprise,
   c) A declaration that foreign bidders must submit a company registration certificate

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

በተቋቋሙበት ሀገር የተሰጣቸውን የኩባንያ ምዝገባ የምስክር ወረቀት ወይም ፈቃድ ማቅረብ እንዳለባቸው መጠቀሱን፣

መ/ በጨረታ ሰነዱ ግልፅ ያልሆኑ ጉዳዮችን አስመልክቶ ማብራሪያ የሚጠየቅበትን አድራሻና ጊዜ፣

ሠ/ ተጫራች የሚያቀርቡት የመጫረቻ ሰነድ ይዘት፣ ቋንቋ፣ በጨረታ ሰነዱ ውስጥ የሚገለጹ እና በተጨማሪነት የሚያስፈልጉ ማስረጃዎች እና ቅፆች ዓይነት እና ብዛት፣

ረ/ የመጫረቻ ሰነድ ማስረከቢያ ጊዜ የሚያበቃበትን እና ጨረታው የሚከፈትበትን ቀንና ሰዓት፣

ሰ/ ጨረታው ከተዘጋ በኋላ የሚቀርብ የመጫረቻ ሰነድ ተቀባይነት እንደማይኖረው የሚገልፅ መግለጫ፣

ሸ/ ተጫራቾች የማጭበርበር ድርጊት እና ሙስና በሚመለከት በኢትዮጵያ ህጎች የተደነገገውን የሚያከበር መሆኑን በማረጋገጥ ከጨረታ ሰነዱ ጋር ተያይዞ የሚገኘውን ሙስና ላለመፈጸም ቃል የሚገባበትን ቅጽና ሌሎች በተጫራቾች ተሞልተው እንዲቀርቡ መደረግ አለበት፡፡

ቀ/ የዕቃዎቹ ናሙናዎች በተጫራቾች እንዲቀርቡ የሚያስፈልጉ ከሆነ ተፈላጊዎቹ ናሙናዎች የሚቀርቡበትንና እንደአስፈላጊነቱ በተጫራቾች የሚቀርብበትን ጊዜ እና ቦታ እንዲሁም እነዚህ ናሙናዎች በጨረታው ለተሸነፉ ተጫራቾች የሚመለሱ ወይም

or license issued by their country of establishment, as appropriate;

d) The address and time for requesting clarifications on unclear matters in the tender documents.

e) The content and language of the bidding documents to be submitted by the bidder, the type and quantity of additional documents and forms specified in the bidding documents,

f) The deadline for bid submission and the scheduled date and time for bid opening;

g) A declaration that any bids received after the submission deadline shall not be considered;

h) Bidders shall be required to complete and submit the Anticorruption Pledge Form, along with any other documents attached to the Bidding Documents, affirming compliance with the relevant provisions of Ethiopian laws concerning fraud and corruption.

i) If the submission of samples is required from bidders, the bidding document shall specify the time and place for the submission of such samples if needed and indicate whether samples will be returned to unsuccessful bidders or not.

j) The bidding document shall specify the evaluation methodology, the criteria to be applied for evaluation, the weighting

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሊመለሱ የማይችሉ መሆናቸውን፣

በ/ የግምገማ ዘዴዎች፣ ለዚሁ ግምገማ የሚያገለግሉትን መስፈርቶች እና እንደአስፈላጊነቱ ለመስፈርቱ የሚኖረውን የነጥብ ድርሻ፣ እንዲሁም ሁለት እና ከሁለት በላይ የሆኑ ተወዳዳሪዎች በግምገማው እኩል ቢሆኑ አሸናፊውን ተጫራች ለመለየት የሚጠቀሙበትን ዘዴ፣

ተ/ ውሉ የዋጋ ማስተካከያ የሚፈቅድ ከሆነ በውል አፈፃፀም ወቅት የዋጋ ማስተካከያ የሚደረግበት ሁኔታ፣

ቸ/ የጨረታ ማስከበሪያ እና የውል አፈፃፀም ዋስትና መጠን፣ዓይነት እንዲሁም እነዚህ ዋስትናዎች ፀንተው የሚቆዩበትን ጊዜ፣

ነ/ የጨረታው ዋጋ ፀንቶ የሚቆይበትን ጊዜ እንዲሁም የርክክቡን ቦታና ጊዜ፣

ኘ/ ጨረታው የቴክኒክ እና የፋይናንስ ሰነዱ ለየብቻው የሚቀርብ ከሆነ የሚቀርብበት ሁኔታ፣

አ/ የቅድሚያ ክፍያ የሚሰጥ ከሆነ፣የቅድሚያ ክፍያውን መጠን እና ተቀባይነት ያለውን የዋስትና ዓይነት፣

ከ/ ተጫራቾች በጨረታው አፈፃፀም ሂደት ቅሬታ ካላቸው በዚህ መመሪያ ድንጋጌዎች መሠረት አቤቱታ እና ይግባኝ የማቅረብ መብት እንዳላቸው እና አቤቱታው የሚቀርብበትን ሥነ ሥርዓት፣ እና

ኸ/ በልማት ድርጅቱ ከአሸናፊው ተጫራች ጋር ውል ከመፈረሙ በፊት በጨረታ ሰነዱ

of each criterion where appropriate, and the procedure for determining the successful bidder in case two or more bids receive equal evaluation scores.

k) Where the contract permission price adjustment, The situation of price adjustments during contract execution,

l) Amount and type of bid security and performance bond as well as the duration for which such securities shall remain valid.

m) The validity period of the bid price, along with the designated place and time for delivery,

n) The conditions, If the technical and financial proposals are to be submitted separately,

o) Where advance payment is to be presented, the amount of advance payment and the type of acceptable security.

p) If bidders have any complaints regarding the bidding process, they are informed that they have the right to file a complaint and appeal in accordance with the provisions of this guideline and the procedure for filing such complaints; and

q) The state-owned enterprise may, prior to the signing of the contract with the winning bidder, increase or decrease the quantity of the delivery specified in the

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ከተገለጸው የአቅርቦት መጠን ላይ መጨመር ወይም መቀነስ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው በአሸናፊው ተጫራች የቀረበው ዋጋ ሳይቀየር እስከ 20% (ሃያ በመቶ) መጨመር ወይም መቀነስ እንደሚችል፡፡

75. የብቃትና የግምገማ መስፈርት አዘገጃጀት

1) የልማት ድርጅቱ የመጫረቻ ሰነድ የሚገመገምበትን መስፈርት በጨረታ ሰነዱ የብቃትና የግምገማ መስፈርቶች ላይ በግልፅ ማሳየት አለበት፡፡

2) የጨረታ መገምገሚያ መስፈርት እንደ ግዥው አይነት የሚለያይ ቢሆንም ከሚከተሉት ሁለት መሰረታዊ የመምረጫ ዘዴዎች በአንዱ ተፈፃሚ መሆን ይኖርበታል፡፡

ሀ/ ለግዥው የተቀመጠውን የቴክኒክ መመዘኛ መስፈርት በመወሰን፣ የቴክኒክ መመዘኛውን ካሟሉት ተጫራቾች መካከል አነስተኛ ዋጋ ያቀረበውን ተጫራች መምረጥ፣ ወይም

ለ/ ግዥው የሚኖረውን ጠቀሜታ ወይም ኢኮኖሚያዊ እሴት ሊወስኑ የሚችሉ የቴክኒክ መስፈርቶችን ድርሻ በመወሰን እና እያንዳንዱ መስፈርት የሚኖረውን አንፃራዊ ክብደት በግልጽ በጨረታ ሰነዱ ላይ በማሳየትና በእነዚህ መስፈርቶች ላይ የተመሠረተ የቴክኒክ ግምገማ በማካሄድ በአጠቃላይ በቴክኒክ

bidding documents by up to twenty percent (20%) without altering the unit prices offered by the winning bidder, where it deems such an adjustment necessary.

75. Preparation of Qualification and Evaluation Criteria

1) The state-owned enterprise must clearly indicate the qualification and evaluation criteria for assessing the bidding documents.

2) Although the bid evaluation criteria may vary depending on the type of procurement, they must be applied using one of the following two basic selection methods.

   a) By establishing the technical criteria required for the procurement and selecting the bidder who submitted the lowest prize among those who met the technical requirements; or
   b) By determining the relative weight of the technical criteria that reflect the significance or economic value of the procurement, clearly stating the weighting of each criterion in the bidding documents, conducting the technical evaluation based on these criteria, and selecting the bidder who achieves the highest combined score

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

እና በዋጋ ድምር ከፍተኛ ነጥብ ያገኘውን መምረጥ፣

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ የሕይወት ዘመን ወጪ ትንተና ዘዴን መጠቀም ይችላል፡፡

4) የልማት ድርጅቱ ተጫራቾችን ያቀረቡትን ሰነድ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 በተገለጹት መስፈርቶች መሠረት በመገምገም አሸናፊ የሚሆነውን ተጫራች ከለየ በኋላ የአሸናፊው ተጫራች ወቅታዊ የብቃት ሁኔታ በድሕረ ግምገማ መረጋገጥ አለበት ብሎ ሲያመን ይህንኑና ለድሕረ ግምገማ ዓላማ የሚጠቀምበትን መስፈርት በቅድሚያ በጨረታ ሰነዱ ላይ ማመልከት አለበት፡፡

5) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ለማወዳደሪያነት የሚመረጡት መስፈርቶች ዕቃው ወይም አገልግሎቱ የሚሰጠውን ጠቀሜታ ለመወሰን አስተዋፅኦ የሚኖራቸው መሆኑን ለማረጋገጥ እና የግዥውን ጠቀሜታ ለመወሰን ባላቸው አስተዋፅኦ ደረጃ መሠረት አንፃራዊ ክብደት ሊሰጣቸው ይችላል፡፡

76. የጨረታ ቅፅና የዋጋ ማቅረቢያ ሠንጠረዥ

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በሚያዘጋጁት የጨረታ ሰነድ ውስጥ እንደግዥው ባህሪ በተጫራቾች ሊሞላ የሚገባውን የጨረታ ቅፅ፣ ወይም ሰንጠረዥ እና የጨረታ ሰነዱ ውስጥ

in both technical and price evaluation.

3) Subject to the provisions of Sub-Article 2 of this Article, the life cycle cost analysis method may be used.

4) After the state-owned enterprise has evaluated the documents submitted by the bidders in accordance with the criteria specified in Sub-Article 2 of this Article and has selected the winning bidder, it shall, if it believes that the current qualification status of the winning bidder should be verified through post-evaluation, indicate this in advance in the bidding documents and the criteria to be used for post-evaluation purposes.

5) The criteria selected for comparison pursuant to Sub-Article 2 of this Article may be given relative weighting based on their contribution to determining the value of the goods or services provided and their degree of contribution to determining the value of the procurement.

76. Bid Form and Price Submission Schedule

1) The bidding documents prepared by the state-owned enterprise must include a bid form or schedule to be completed by bidders, tailored to the nature of the procurement, along with

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

መካተታቸው ተገቢ ነው ተብሎ የሚታመንባቸውን ሌሎች ቅፆችን ማካተት አለባቸው፡፡

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት በልማት ድርጅቶች የሚዘጋጀው የዋጋ ማቅረቢያ ቅጽ እንደአስፈላጊነቱ ዋጋን፣ ታክስን እና ሌሎችን ከዋጋ አቀራረብ ጋር የተያያዙ ጉዳዮችን በግልፅ ለማመልከት የሚያስችል እንዲሁም የጨረታ ግምገማን ግልጽና ቀልጣፋ ማድረግ የሚችል መሆን አለበት፡፡

3) የሚዘጋጀው የጨረታ ቅፅ በተቻለ መጠን ተወዳዳሪው ግልፅ የሆነ የመወዳደሪያ ሐሳብ እንዲያቀርብ የሚያስችል፣ የጨረታ አካሄዱን መረዳቱን የሚያረጋግጥ፣ጨረታውን የሚያደናቅፉ ድርጊቶች እንዳይፈፀሙ የሚከላከል እና ተጫራቹ ላቀረበው የመወዳደሪያ ሐሳብ ሙሉ ኃላፊነት እንዲወስድ የሚያደርግ መሆን አለበት፡፡

77. የቴክኒክ ፍላጎት መግለጫ

የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በሚያዘጋጁት የጨረታ ሰነድ ውስጥ የቴክኒክ ፍላጎት መግለጫው ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ሁኔታዎች ማካተት አለባቸው፡፡

1) የልማት ድርጅቱ ዝርዝር የቴክኒክ ግምገማ ለሚጠይቁ ግዥዎች ዝርዝር የቴክኒክ ፍላጎት መግለጫ ማዘጋጀት አለባቸው፡፡

any other forms deemed appropriate to be included.

2) The bid form required by sub-article (1) must clearly specify the price, applicable taxes, and any other price related details as necessary, and be structured to enable transparent and efficient evaluation of the bids.

3) The bid form shall be designed in a manner that enables the bidder to submit a clear proposal idea, demonstrates the bidder’s understanding of the bidding process, prevents actions that may compromise the integrity of the bidding process, and ensures that the bidder assumes full responsibility for the submitted proposal.

77. Technical Specification

The technical specification in the bidding documents prepared by state-owned enterprise shall include the following elements:

1) The state-owned enterprise shall prepare a detailed technical specification for procurements requiring a detailed technical evaluation.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

2) የሚዘጋጀው የቴክኒክ ፍላጎት መግለጫ በተጠቃሚዎች ፍላጎት ላይ ተመስርቶ እንደግዥው ዓይነት ጠቀሜታን፣ አሠራርን፣ የቴክኒክ ወይም የዲዛይን ባህሪ እና የመሳሰሉትን መሠረት በማድረግ ውድድርን እንዳይገድብ ተደርጎ መዘጋጀት አለበት፡፡

3) የሚዘጋጀው የቴክኒክ ፍላጎት መግለጫ የውሉ አንድ ክፍል በመሆን የአቅርቦቱን ትክክለኛነት ለማረጋገጥ ጥቅም ላይ ይውላል፡፡

4) የሚፈለገው ዕቃ፣ የምክር አገልግሎት፣ የግንባታ ሥራ ወይም ከምክር ውጭ የሆነ አገልግሎት የቴክኒክ ፍላጎት መግለጫ ስለሚፈፀመው ግዥ በቂ ዕውቀት ባላቸው የልማት ድርጅቱ ባለሙያዎች ሊዘጋጅ ይችላል፡፡

5) የቴክኒክ ፍላጎት መግለጫ በሚዘጋጅበት ጊዜ የተወሰነን አምራች የንግድ ምልክት ወይም አገልግሎት ሰጪ ወይም የተመረተበትን ሀገር ማመልከት የለበትም፡፡

6) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 5 የተደነገገው ቢኖርም የልማት ድርጅቱ ግዥውን የሚያከናውነው ከደንበኞች ጋር በገባው የስራ ወይም አቅርቦት ወይም አገልግሎት ውል መሰረት ከሆነ፣ በደንበኛው ፍላጎት ለማሟላት የቴክኒክ ፍላጎት መግለጫ በሚዘጋጅበት ጊዜ የተወሰነን አምራች የንግድ ምልክት ወይም አገልግሎት ሰጪ ወይም የተመረተበትን ሀገር

2) The technical specification shall be prepared based on the needs of the users, such as the type of procurement, its significance, operation, technical or design characteristics, and so as not to restrict competition:

3) The technical specification shall be incorporated into the contract to ensure the accuracy and completeness of the supply.

4) The technical specification may be prepared by experts within the state-owned enterprise who possess sufficient knowledge and expertise concerning the procurement of the required goods, consultancy services, construction works, or other services.

5) In preparing the technical specification, references to specific manufacturers' trademarks, service providers, or countries of origin shall not be indicated.

6) Notwithstanding the provisions of Sub-Article 5 of this Article, if the state-owned enterprise conducts the procurement pursuant to a work, supply, or service contract entered into with a customer, the technical expression of interest may be tailored to meet the specific needs of the customer. In such cases, the statement may refer to a particular manufacturer's trademark, service provider, or country of origin.

7) The technical specification must be

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሊጠቀስ ይቻላል፡፡

7) የሚዘጋጀው የቴክኒክ ፍላጎት መግለጫ የልማት ድርጅቱን አሁን ወይም ወደፊት ሊፈጠር የሚችል ፍላጎትን ለማሟላት የሚያስችሉ የጠቀሜታ እሴቶችን ለመግለፅ የሚያስችል እና ጥቅም ላይ ሊውሉ የማይችሉ እሴቶችን የማያካትት መሆኑ መረጋገጥ አለበት፡፡

8) እስከተቻለ ድረስ ሀገራዊ ደረጃ የማውጣት እና ጥራት የማረጋገጥ ኃላፊነት የተሰጣቸው ተቋማት ወይም ዓለም አቀፍ ተቀባይነት ያላቸው ተቋማት የሚያወጧቸውን ደረጃዎች እና የብቃት ማረጋገጫዎች ማካተት አለበት፡፡

9) የቴክኒክ ፍላጎት መግለጫው በጨረታው መሳተፍ የሚፈልጉ ተጫራቾች የተሟላና ትክክለኛ የመጫረቻ ሰነድ እንዲያዘጋጁ በሚያስችል ዓይነት ተሟልቶ እና በዝርዝር ተዘጋጅቶ የጨረታው ሰነድ አንድ ክፍል መሆን አለበት፡፡

78. አጠቃላይና ልዩ የውል ሁኔታዎች

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የጨረታ ሰነድ ክፍል ሆነው የተዘጋጁትን የአጠቃላይ እና የልዩ ውል ሰነዶችን በጨረታ ሰነዱ በማካተት ለተጫራቾች ተደራሽ እንዲሆን ማድረግ አለባቸው፡፡

2) በጨረታ ሰነዱ አጠቃላይ የውል ሁኔታዎች ላይ

formulated to enable the state-owned enterprise to define the functional values that fulfill its present or future operational needs. It must not include requirements or specifications that do not contribute to those values.

8) To the extent possible, the technical specification shall incorporate standards and qualifications established by national standards and quality assurance bodies or internationally recognized institutions.

9) The technical specification shall be included as an integral part of the bidding document and it shall be comprehensive and detailed enough to enable bidders interested in participating in the tender to prepare complete and accurate bid documents.

78. General and Specific Conditions of Contract

1) State-owned enterprises shall include the general and specific conditions of contract as part of the tender documents and make them available to all tenderers.

2) The general conditions of contract on the tender document shall not be amended. However, the nature and form of procurement

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ማሻሻያ ሊደረግባቸው አይችልም፡፡ ሆኖም አጠቃላይ የውል ሁኔታዎች ላይ የሰፈሩትን አንቀጾች በማጣቀስ በአጠቃላይ የውል ሁኔታው በተፈቀደ አግባብ ብቻ ልዩ የውል ሁኔታውን እንደሚፈፀመው ግዥ ባህሪና ዓይነት ማሻሻል ይቻላል፡፡

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የሚያዘጋጁት ልዩ የውል ሁኔታ እንደግዥው ዓይነት ሊለያይ ቢችልም የሚከተሉትን ያካተተ መሆን አለበት፡፡

ሀ/ የልማት ድርጅቱንና የተጫራቹን ግዴታና ኃላፊነትን በግልፅ ያመለከተና በሁለቱም ወገኖች ላይ የሚጣሉ ግዴታዎች ህጋዊ መሠረት ያላቸውና ሊፈጸሙ የሚችሉ መሆናቸውን ማረጋገጥ፣

ለ/ እንደአስፈላጊነቱ የውሉ አፈጻጸም የሚከተላቸውን ዋና ዋና ሂደቶች፤ የማስረከቢያ ጊዜ፣ አስተሻሸግ፣ የማጓጓዝ ኃላፊነት፣ የዋጋ ማስተካከያ፣የክፍያ አፈፃፀም፣ የርክክብ እና የፍተሻ ሥነ-ሥርዓት፣ ዋስትና እና የመሳሰሉትን አተገባበር በግልጽ ያስቀመጠ መሆን ይኖርበታል፡፡

ሐ/ በዚህ መመሪያ የልማት ድርጅቱን ጥቅም ለማስጠበቅ የተቀመጡ የውል ቃሎች እና ድንጋጌዎች በአግባቡ በውሉ የተካተቱ

may be modified, where appropriate, by reference to the general conditions of contract, provided such modifications comply with those general conditions.

3) Subject to clauses 1 and 2 of this Article, the special conditions of contract prepared by state-owned enterprises may vary depending on the procurement, but must include the following:

a) The contract must clearly articulate the obligations and responsibilities of the state-owned enterprise and the bidder, ensuring that such obligations are legally grounded and enforceable;
b) It must clearly set out the key procedures to be followed during contract execution, including delivery schedules, packaging, transport liabilities, price adjustment mechanisms, payment processes, handover and inspection procedures, performance bond, and similar provisions;
c) It must ensure the inclusion of all terms and conditions prescribed by this Directive to safeguard the interests of the state-owned enterprise.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

መሆኑን ማረጋገጥ አለበት፡፡

79. ጨረታ ለተወዳዳሪዎች ክፍት ሆኖ የሚቆይበትን ጊዜ ስለመወሰን

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የጨረታ ሰነድ በሚያዘጋጅበት ጊዜ የመጫረቻ ሰነድ የሚቀርብበትን የመጨረሻ ቀን የሚከተሉትን መሠረት አድርጎ ይወስናል፡፡

ሀ/ ተወዳዳሪዎች ተቀባይነት ያለው የመጫረቻ ሰነድ ለማዘጋጀት፣ መረጃ ለማሰባሰብ፣ ለመተንተን፣ እንደአግባብነቱ በጋራ ወይም በቅንጅት የሚሠራ ወይም ሽርክና ለመመስረት፣ ከአምራቹ የሚሠጥ ውክልና እና የመፈረም ሥልጣን ማረጋገጫ ለማግኘት እና ሌሎች በጨረታው ለመሳተፍ የሚያስፈልጉ ቅድመ ሁኔታዎችን ለማመቻቸት የሚወስድባቸውን ጊዜ ታሳቢ ያደረገ መሆን አለበት፡፡

ለ/ በዚህ አንቀጽ ፊደል ተራ (ሀ) የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ ጨረታ ተወዳዳሪዎች ክፍት ሆኖ የሚቆይበት ጊዜ እንደ ግዥው ዓይነትና የግዥ ዘዴ እንዲሁም ከውስብስብነት አንጻር በዚህ መመሪያ አባሪ 3 ከተገለጸው ቀን በታች መሆን የለበትም፡፡

80. ስለ ናሙና አቀራረብ

1) የቴክኒክ ፍላጎት መግለጫ ማዘጋጀት የማይቻል

79. Determination of Bid Floating Period

1) When preparing the bid documents of state-owned enterprises, the final date for the submission of bid documents shall be determined based on the following considerations:

a) The time necessary for bidders to prepare a compliant bid, gather relevant information, conduct analysis, establish partnerships or consortium as required, obtain power of attorney from manufacturers, secure certificates of signing authority, and fulfill other prerequisites necessary to participate in the bid.

b) In accordance with subparagraph (a) of this Article, the bid submission period shall not be shorter than the minimum timeframe specified in Annex 3 of this Directive, considering the nature and method of procurement, as well as the complexity of the procurement.

80. Submission of Samples

1) In circumstances where it is not feasible to

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

በሚሆንበት ጊዜ ወይም ከተዘጋጀው የቴክኒክ ፍላጎት መግለጫ በተጨማሪነት ግዥው በተሻለ ተፈፃሚ ሊሆን የሚችለው የናሙና ምልከታ ሲኖረው መሆኑ ሲታመንበት የልማት ድርጅቱ ጨረታው ከመዘጋቱ በፊት ናሙና ሊያስቀርብ ወይም እንዲቀርብ ሊያደርግ ይችላል፡፡

2) የልማት ድርጅቱ ናሙና ራሱ አቅርቦ ተወዳዳሪዎች ለዕይታ በቀረበው ናሙና መሠረት እንዲያቀርቡ በሚፈለግበት ወቅት፣

ሀ/ የሚቀርበው ናሙና በደንበኛው ፍላጎት ላይ የተመሰረተ ካልሆነ በስተቀር በአንድ አምራች ወይም የንግድ ምልክት በተሠራ ዕቃ የተወሰነ መሆን የለበትም፡፡ እስከተቻለ ድረስ ተቀባይነት ያላቸው ናሙናዎች ዓይነት ለዕይታ እንዲቀርቡ ሆኖ ከቀረቡት ናሙናዎች ጋር ተመሳሳይ የሆነ የጥራት ደረጃ ያላቸው ሌሎች ዕቃዎችንም ማቅረብ እንደሚቻል ለተጫራቾች ማሳወቅ ይገባል፡፡

ለ/ ተወዳዳሪዎች ናሙናውን በግልፅ በሚያዩበት ቦታ ላይ መደረጉን እና ተገቢ እስከሆነ ድረስ ስለናሙናው መግለጫ የሚሰጥ ባለሙያ መመደቡን ማረጋገጥ ያስፈልጋል፡፡

ሐ/ የልማት ድርጅቱ ተወዳዳሪዎች ዕይታ ካቀረበው ናሙና በተጨማሪ የቴክኒክ ፍላጎት መግለጫ የሚያዘጋጅ ከሆነ

prepare a complete technical specification—or where it is deemed more effective for the procurement process to include an examination of physical samples in addition to the document specification—the state-owned enterprise may provide, or arrange for the provision of, such samples prior to the bid submission deadline.

2) If the state-owned enterprise supplies these samples, and bidders are required to base their proposals on the examination of those samples.

a) The sample provided shall not be limited to a single manufacturer or brand unless specifically requested by the customer. As far as possible, a type of acceptable sample should be made available for inspection, and bidders shall be informed that items of similar quality to the displayed sample may also be submitted.
b) The sample should be placed in a location clearly visible to all bidders. Where necessary, an expert should be assigned to explain the sample.
c) If the state-owned enterprise prepares a technical requirements statement in addition to the bidder-submitted sample, the statement must, to the extent possible, describe the displayed

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የሚዘጋጀው መግለጫ እስከተቻለ ድረስ የቀረበውን ናሙና የሚገልፅና ለዕይታ ከቀረበው ናሙና የቴክኒክ ባህሪ ጋር የተጣጣመ ሊሆን ይገባል፡፡

3) በተሰጣቸው የቴክኒክ ፍላጎት መግለጫ መሠረት ተወዳዳሪዎች ናሙና እንዲያቀርቡ በሚፈለግበት ወቅት፤

ሀ/ የሚቀርቡት ናሙናዎች ዓይነት፣ ብዛት የሚቀርቡበት ጊዜ እና አኳኋን ተወዳዳሪዎች በግልፅ እንዲያውቁት መደረግ ይኖርበታል፡፡

ለ/ ናሙናዎች ጨረታው ከመከፈቱ በፊት መቅረብ አለባቸው፡፡ ሆኖም ተወዳዳሪው ናሙናውን በወቅቱ ልኮ ከ ተወዳዳሪው ቁጥጥር ውጪ በሆነ ምክንያት በማጓጓዝ ሂደት ቢዘገይ የልማት ድርጅቱ የግዥውን አፈፃፀም አይጎዳም ብሎ እስካመነ ድረስ ተጨማሪ የናሙና ማቅረቢያ ጊዜ ሊሰጥ ይችላል፡ ፡

4) ተጫራቾች የተሟላ ናሙና በአካል ማቅረብ የማይችሉ ሲሆን እና የማይችሉበትንም ምክንያት የልማት ድርጅቱ ሲቀበለው ስለናሙናው ያላቸውን መረጃ ማቅረብ እንዲችሉ ሊፈቅድ ይችላል፡፡ ይህም ናሙናውን ፎቶግራፍ ወይም የተገኘውን የናሙና ክፍል ማቅረብን

sample and be consistent with its technical characteristics.

2) When bidders are required to submit samples in accordance with the technical requirements:

a) The type, quantity, submission time, and manner of the required samples shall be clearly communicated to all bidders.
b) Samples must be submitted before the bid opening. However, if the bidder dispatches the sample on time but it is delayed in transit due to reasons beyond their control, the state-owned enterprise may grant an extension for the sample submission—provided it is satisfied that this delay will not affect the procurement process.

3) Bidders who are unable to provide a complete sample in person may—if the justification is accepted—be permitted by the state-owned enterprise to submit information about the sample upon receipt. This may include a photograph of the sample or a physical portion of the sample. However, this alternative submission method shall only be permitted if it is demonstrated that it will not affect the fairness or outcome of the bid evaluation process and will not create any

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ይጨምራል፡፡ ሆኖም በዚህ መልኩ ተፈፃሚ ለማድረግ የሚቻለው አፈፃፀሙ የተሻለውን ተጫራች በመምረጥ ሂደት ልዩነት የማያመጣ እና በተወዳዳሪዎች መካከል ልዩነት ሊፈጥር የማይችል መሆኑ ሲረጋገጥ ብቻ ነው፡፡

5) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በተጫራቾች የቀረቡ ናሙናዎችን በጥንቃቄ የመያዝ እና የመፈተሽ ኃላፊነት አለባቸው፡፡ ሆኖም ተጫራቾች ያቀረቡት ናሙና በሚመረመርበት ወቅት በናሙናው ባህሪይ ምክንያት ቢጠፋ ወይም ቢበላሽ ካሣ አይከፈላቸውም፡፡

6) የናሙናው ምርመራ ከተደረገ በኋላ ናሙና ለተጫራቾች ተመላሽ ይደረጋሉ፡፡ ተጫራቾች ያቀረቡትን ናሙና አሸናፊው ድርጅት ውል ከፈረመበት ቀን ጀምሮ በ3 ወር ጊዜ ውስጥ ካልወሰዱ በውርስ ለልማት ድርጅቱ ገቢ ይደረጋል፡፡

7) በልማት ድርጅቱ የተለየ ውሳኔ ካልተሰጠ በስተቀር የአሸናፊው ተጫራች ናሙና ግዥው እስከሚጠናቀቅበት ጊዜ ድረስ በናሙናነት ተይዞ መቆየት ያለበት ሲሆን ናሙናውም በርክክብ ወቅት ለማነፃፀሪያነት እንዲያገለግል መደረግ ይኖርበታል፡፡

81. በጨረታ ሰነድ ላይ ስለሚደረግ ማብራሪያ ወይም ማሻሻያ

1) ተወዳዳሪዎች በልማት ድርጅቱ በተዘጋጀ

competitive advantage or disadvantage among bidders.

4) State-owned enterprises shall be responsible for the proper storage and testing of samples submitted by bidders. However, no compensation shall be paid to bidders if the samples are lost or damaged during testing due to the inherent nature of the samples.

5) After the testing is completed, the samples shall be returned to the respective bidders. If the bidders do not collect their samples within three (3) months from the date of contract signing by the winning bidder, the uncollected samples shall become the property of the state-owned enterprise.

6) Unless otherwise decided by the state-owned enterprise, the winning bidder's sample shall be retained as a reference until the completion of the procurement and shall be made available for comparison at the time of delivery.

81. Clarification or Modification of the Bidding Document

1) Bidders may submit their requests for

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የጨረታ ሰነድ ላይ የማብራሪያ ወይም የማሻሻያ ጥያቄያቸውን ለልማት ድርጅቱ ሊያቀርቡ ይችላሉ፡፡

2) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የጨረታ ሰነድ ላይ ከዚህ በታች የተመለከቱ ሁኔታዎችን አሟልቶ ከማንኛውም ተወዳዳሪ የሚቀርብ የማብራሪያ ወይም ማሻሻያ ጥያቄን ተቀብለው ምላሽ መስጠት አለባቸው፡፡

ሀ/ ጨረታው ተወዳዳሪዎች ክፍት ሆኖ የሚቆይበት ዝቅተኛ ጊዜ ሰላሳ (30) ቀናት ለሆነ ግዥ ለመጫረቻ ሰነድ ማቅረቢያ የተወሰነው ጊዜ ሊያበቃ አስራ አምስት (15) ቀናት እስኪቀረው ድረስ ለቀረበ ጥያቄ፣

ለ/ ጨረታው ተወዳዳሪዎች ክፍት ሆኖ የሚቆይበት ዝቅተኛ ጊዜ ሃያ (20) ቀናት ለሆነ ግዥ ለመጫረቻ ሰነድ ማቅረቢያ የተወሰነው ጊዜ ሊያበቃ አስር (10) ቀናት እስኪቀረው ድረስ ለቀረበ ጥያቄ፣

ሐ/ ጨረታው ተወዳዳሪዎች ክፍት ሆኖ የሚቆይበት ዝቅተኛ ጊዜ አስራ አምስት (15) ቀናት ለሆነ ግዥ ለመጫረቻ ሰነድ ማቅረቢያ የተወሰነው ጊዜ ሊያበቃ ሰባት (7) ቀናት እስኪቀረው ድረስ ለቀረበ ጥያቄ፣

መ/ ጨረታው ተወዳዳሪዎች ክፍት ሆኖ የሚቆይበት ዝቅተኛ ጊዜ አስር (10) ቀናት ለሆነ ግዥ ለመጫረቻ ሰነድ

clarification or modification of the bidding document to the state-owned enterprise.

2) State-owned enterprises shall accept and respond to any request for clarification or modification submitted by any bidder, in accordance with the conditions specified hereunder.

a) For procurements where the minimum bid floating period is thirty (30) days, requests for clarification or modification shall be accepted if submitted up to fifteen (15) days before the deadline for submission of the bidding documents.
b) For procurements where the minimum bid floating period is twenty (20) days, requests for clarification or modification shall be accepted if submitted up to ten (10) days before the deadline for submission of the bidding documents.
c) For procurements where the minimum bid floating period is fifteen (15) days, requests for clarification or modification shall be accepted if submitted up to seven (7) days before the deadline for submission of the bidding documents.
d) For procurements where the minimum bid floating period is ten (10) days,

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ማቅረቢያ የተወሰነው ጊዜ ሊያበቃ አምስት (5) ቀናት እስኪቀረው ድረስ ለቀረበ ጥያቄ፣

ሠ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ከተደነገገው ቀን ባነሰ ጊዜ ለቀረበ ማብራሪያ ወይም የማሻሻያ ጥያቄ የልማት ድርጅቱ ምላሽ እንዲሰጥ አይገደድም፡፡

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ላይ በተቀመጠው ጊዜ ውስጥ የማብራሪያ ወይም የማሻሻያ ጥያቄ ከ ተወዳዳሪዎች ሲቀርብ የልማት ድርጅቱ ጨረታውን ከመክፈቱ በፊት በ3 የሥራ ቀናት ውስጥ ምላሹን ለሁሉም የጨረታ ሰነዱን ለወሰዱ እና አዲስ ለሚወስዱ ተጫራቾች የጨረታው አካል በማድረግ በደብዳቤ ወይም በኤሌክትሮኒክ ዘዴ ሊደርሳቸው ይገባል፡፡

4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀፅ 3 የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ ከተወዳዳሪዎች ከልማት ድርጅቱ በተሰጣቸው ምላሽ ወይም ማሻሻያ ላይ ቅሬታ ያላቸው እንደሆነ ለይግባኝ ሰሚና ውሳኔ ሰጪ ቦርድ ለማቅረብ እንዲችሉ የልማት ድርጅቱ ጨረታው ሳይዘጋ ማቆየት ወይም የጨረታ መዝጊያ ቀኑን ማራዘም አለበት፡፡

5) ከተወዳዳሪዎች ለሚቀርብ የማብራሪያ ወይም የማሻሻያ ጥያቄ የሚሰጠው ምላሽ በጽሑፍ ወይም በኤሌክትሮኒክ ዘዴ ወይም

the State-Owned Enterprise shall not be obligated to respond to requests for clarification or modification submitted less than five (5) days before the deadline for submission.

e) The State-owned enterprises shall not be required to respond to any request for clarification or modification that is submitted after the respective deadline specified in Sub-Article 2 of this Article.

3) When a request for clarification or modification is submitted by a bidder within the period specified in Sub-Article 1 of this Article, the State-owned enterprise shall, at least three (3) working days before the bid opening date, communicate the response to all bidders who have received the bidding documents and to those who obtain them subsequently. This communication shall be made either in writing or electronically and shall form part of the bidding documents.

4) Subject to Sub-Article 3 above, the state-owned enterprise shall maintain the bid openness or extend the bid submission deadline as necessary to allow bidders sufficient time to appeal the case to the Appellate and Decision-Making Board, should they object to any response or

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

እንደአስፈላጊነቱ በልማት ድርጅቱ ድረ-ገጽ ላይ ሊወጣ ይችላል፡፡

6) በልማት ድርጅቶች ከተወዳዳሪዎች የሚቀርብላቸውን የማብራሪያ ጥያቄ መነሻ በማድረግ ቀደም ሲል በተዘጋጀ የጨረታ ሰነድ ላይ ማሻሻያ ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኙት የጨረታ ሰነዱን ማሻሻል ይችላሉ፡፡

7) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በንዑስ አንቀጽ 6 ላይ በተገለፀው መሠረት በጨረታ ሰነዱ ላይ ማሻሻያ ሲያደርጉና ጨረታውን ለመዝጋት በቀረው ጊዜ ውስጥ ተወዳዳሪዎች የተደረገውን ማሻሻያ አካተው የመጫረቻ ሰነድ ለማዘጋጀት እንደማይችሉ ሲገመት የጨረታ ማስታወቂያ በወጣበት በጋዜጣ ወይም በኤሌክትሮኒክ ዘዴ ወይም የጨረታ ሰነዱን ለገዙ ለሁሉም ድርጅቶች በደብዳቤ እና እንደአስፈላጊነቱ በልማት ድርጅቱ ድረ-ገጽ ላይ የጨረታ መዝጊያ ቀኑን ማራዘም አለባቸው፡፡

8) ተወዳዳሪዎች የመጫረቻ ሰነዳቸው ላይ ማሻሻያ ማድረግ ሲፈልጉ የማሻሻያ ኃሳባቸውን ከጨረታ መዝጊያው ቀንና ሰዓት በፊት ማስገባት አለባቸው፡፡

82. የጨረታ ቋንቋ

amendment issued by the enterprise.

5) Responses to bidders' requests for clarification or correction may be issued in writing, electronically, or, where appropriate, posted on the state-owned enterprise's official website.

6) The state-owned enterprise may amend previously issued bidding documents when deemed necessary in response to clarification requests made by competitors.

7) When State-owned enterprises make amendments to the bidding documents as specified in Sub-Article 6 and it is estimated that the bidders will not be able to prepare the bidding documents incorporating the amendments within the remaining time for closing the bid, they shall extend the bid closing date by means of a notice in the newspaper where the bid announcement was published or by electronic means or by letter to all organizations that purchased the bidding documents and, as necessary, on the website of the State Owned Enterprise .

8) When bidders wish to make amendments to their bidding documents, they must submit their amendments before the bid closing date and time.

82. Language of Bidding

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

1) በልማት ድርጅቶች የሚያዘጋጀው የጨረታ ማስታወቂያው፣ የጨረታ ሰነድ እና ጨረታው የሚካሄድበት ቋንቋ በአማርኛ ወይም የተሻለ ውድድርና ጠቀሜታ እንዳለው ሲያምን የጨረታ ማስታወቂያው፣ የጨረታ ሰነዱ እና የጨረታው ሒደት በእንግሊዝኛ ቋንቋ እንዲሆን ሊያደርግ ይችላል፡፡

2) ለዓለም አቀፍ ግልፅ ጨረታ ማስፈፀሚያ የሚዘጋጅ ማናቸውም ሰነድ በእንግሊዝኛ ቋንቋ ይሆናል፡፡

3) ተወዳዳሪዎች የመጫረቻ ሰነዶቻቸውና ደጋፊ ማስረጃዎቻቸው በጨረታ ሰነዱ ጨረታው እንዲካሄድበት ከተፈቀደው ውጭ በሌላ ቋንቋ የተዘጋጁ በሚሆኑበት ጊዜ በሕጋዊ ተርጓሚ ተተርጉመው የትርጉሙ ቅጅ ከዋናው ሰነድ ጋር መቅረብ አለበት፡፡

4) የልማት ድርጅቱ በተጫራቹ የቀረበው ሰነድ በመጀመሪያ በተዘጋጀበት እና ለጨረታው በተፈቀደው ቋንቋ ትርጉም መካከል ልዩነት እንዳለው ሲያረጋግጥ ልዩነቱ በጨረታው ይዘት ላይ መሰረታዊ ለውጥ አያመጣም ብሎ ካለመነ በስተቀር ሰነዱን ውድቅ ማድረግ ይችላል፡፡

83. የመጫረቻ ዋጋ

የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ተጫራቾች የሚሰጡት የመጫረቻ ዋጋ በሌላ ተጫራች ዋጋ ላይ

1) The state-owned enterprise may prepare the Bid Notice, Bidding Document and Bidding Procedure in Amharic or, if it deems it more competitive and advantageous, the Bid Notice, Bidding Document and Bidding Procedure shall be proceeded in English.

2) Any document prepared for the purpose of conducting an international open bidding shall be in English.

3) When bidders submit their bidding documents and supporting documents in a language other than that permitted for the bidding, they must submit a certified translation of the document along with the original document.

4) If the state-owned enterprise determines that there is a discrepancy between the original document and the language permitted for the bidding, it may reject the document unless it is satisfied that the discrepancy does not fundamentally alter the content of the bid.

83. Bidding Price

State-owned enterprises shall ensure that the bid price submitted by bidders is not based on the price of

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ያልተመሰረተ፣ በጨረታው እና በውል አፈፃፀሙ ወቅት የማይለዋወጥ ዋጋ መሆኑን ማረጋገጥ አለባቸው፡፡

another bidder and is a price that does not change during the bidding and contract execution.

84. የመጫረቻ ሰነድ ፀንቶ የሚቆይበት ጊዜ

1) የልማት ድርጅቱ የመጫረቻ ሰነድ ፀንቶ መቆየት ያለበትን ጊዜ በመወሰን በጨረታ ሰነዱ ውስጥ ማካተት አለበት፡፡ የመጫረቻ ሰነድ ወይም የጨረታው ዋጋ ፀንቶ የሚቆይበት ጊዜ ለመወሰን የልማት ድርጅቱ የግዥውን ውስብስብነት እና በጨረታው ሊሳተፉ የሚችሉ ተወዳዳሪዎችን ብዛት፣ ግዥውን ለመገምገም የሚወስደውን ጊዜ እና አቤቱታ ወይም ይግባኝ ቢነሳ እልባት ለመስጠት እና ከአሸናፊው ድርጅት ጋር ውል እስከመፈራረም ድረስ የሚፈጀውን ጊዜ ግምት ውስጥ ማስገባት አለበት፡፡

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 በተገለፀው መሠረት የመጫረቻ ሰነድ ረዘም ላለ ጊዜ ፀንቶ የሚቆይበት ሁኔታ መኖሩን የልማት ድርጅቱ ካላመነ በስተቀር ጨረታው ፀንቶ የሚቆይበት ጊዜ ጨረታው ከሚከፈትበት ዕለት ጀምሮ ከሰላሳ (30) ቀናት መብለጥ የለበትም፡፡

3) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የግዥ ሂደታቸውን የመጫረቻ ሰነዱ ፀንቶ በሚቆይበት ጊዜ ውስጥ ማጠናቀቅ እና ከአሸናፊው ድርጅት ጋር ውል መፈራረም አለባቸው፡፡ ሆኖም ከአቅም በላይ በሆኑ ምክንያቶች የግዥ ሂደቱ ሳይጠናቀቅ ለግዥው የቀረበው ዋጋ ፀንቶ የሚቆይበት ጊዜ

84. Bid Validity Period

1) The state-owned enterprise shall include in the bidding documents a period of validity for which the bidding documents shall remain valid. In determining the period of validity of the bidding documents or the bid price, the state-owned enterprise shall take into account the complexity of the procurement and the number of potential bidders, the time required to evaluate the procurement, and the time required to resolve any complaints or appeals and to sign a contract with the winning bidder.

2) Unless the state-owned enterprise believes that there are circumstances in which the bidding documents may remain valid for a longer period as described in Sub-Article 1 of this Article, the bid validity period shall not exceed thirty (30) days from the date of opening of the bid.

3) State-owned enterprises shall complete their procurement process and sign a contract with the winning bidder within the validity period of the bidding document. However, if the state-owned enterprise learns that the bid validity period for the procurement will

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የሚያበቃ መሆኑን የልማት ድርጅቶቹ ሲረዱ ዋጋቸው ፀንቶ የሚቆይበትን ጊዜ ለተጨማሪ ቀናት እንዲያራዝሙለት መጠየቅ አለበት፡፡

4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀፅ 3 በተመለከተው መሠረት ተጫራቾች እንዲያራዝሙ የሚጠየቁት ተጨማሪ ቀናት የልማት ድርጅቱ የቀረውን የግዥ ሂደት ለማጠናቀቅ የሚበቃውን ያህል ቀናት ብቻ መሆን አለበት፡፡ ሆኖም ተጫራቾች በማንኛውም ምክንያት ዋጋቸው ፀንቶ የሚቆይበትን ጊዜ ለማራዘም ፈቃደኛ ባይሆኑ ለጨረታ ማስከበሪያ ያስያዙትን ዋስትና መውረስ ሳያስፈልግ ከጨረታው ውድድር እንዲወጡ ይደረጋል፡፡

5) በጨረታው ለተሳተፉ ተወዳዳሪዎች ዋጋ ፀንቶ የሚቆይበትን ጊዜ እንዲያሻሽሉ ለቀረበላቸው ጥያቄ ለማሻሻል የሚስማሙ ከሆነ ማሻሻያውን መቀበላቸውን እና ዋጋ ጸንቶ የሚቆበትን ጊዜ ያራዘሙት እስከመቼ እንደሆነ በመጥቀስ በጽሑፍ ማረጋገጥ አለባቸው፡፡ በተመሳሳይ ሁኔታም ለዚህ ጨረታ ያስያዙት የጨረታ ዋስትና መቆያ ጊዜ ማሻሻል ወይም አዲስ ዋስትና ማቅረብ አለባቸው፡፡

6) በዚህ አንቀጽ ንዑሰ አንቀፅ 5 በተገለጸው መሠረት የጨረታ ዋስትናውን ፀንቶ መቆያ ጊዜ ያላሻሻለ ተጫራች ያቀረበው ዋጋ ፀንቶ የሚቆይበትን ጊዜ ለማሻሻል ፈቃደኛ እንዳልሆነ ተቆጥሮ ከጨረታው ውድድር ውጭ እንዲሆን

expire before the procurement process is completed due to force majeure, it may request an extension of the bid validity period for additional days.

4) The additional days requested to the bidders pursuant to Sub-Article 3 of this Article shall be limited to the number of days that the state-owned enterprise requires to complete the remaining procurement process. However, if the bidders, for any reason, refuse to extend the bid validity period, they shall be withdrawn from the bidding process without forfeiting the bid security they have provided.

5) If the bidders who have participated in the bid agree to the request to extend the validity period of their bid, they must confirm in writing that they have accepted the extension and indicate the period for which they have extended the validity period of their bid. In the same manner, they must extend the validity period of their bid security or provide a new security.

6) A bidder who does not extend the validity period of their bid security as specified in Sub-Article 5 of this Article shall be deemed to have refused to extend the validity period of their bid and shall be withdrawn from the tender.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ይደረጋል፡፡

85. የጨረታ ማስከበሪያ

1) ከምክር አገልግሎት እና ከዋጋ ማቅረቢያ ግዥ በስተቀር የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ግልፅ ወይም በተገደበ ወይም የሁለት ደረጃ ጨረታ የግዥ ዘዴዎችን በሚጠቀሙበት ጊዜ በጨረታው ሰነድ ውስጥ ለእያንዳንዱ ግዥ የሚጠየቀውን የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና በግልፅ መወሰንና ማመልከት አለባቸው፡፡ ሆኖም በተለያዩ ምክንያቶች አስፈላጊነቱን የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ካመነበት ለምክር አገልግሎት ግዥም ቢሆን ተጫራቾች የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና እንዲያሲይዙ ሊጠይቅ ይችላል፡፡

2) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ድንጋጌ ቢኖርም የልማት ድርጅቱ ለኤሌክትሮኒክ ልውጥ ሐራጅ ጨረታ እና እንደ ግዥው ባህሪ እንዲሁም አስቸኳይነት ለሌሎች የግዥ ዘዴዎች በጨረታ ማስከበሪያ ምትክ በዚህ መመሪያ አባሪ 4 መሰረት የጨረታ መተማመኛ ቅጽ ፈርመው እንዲያቀርቡ ሊጠየቅ ይችላል፡፡

3) የልማት ድርጅቱ የጠቅላላ ግዥውን ግምታዊ ዋጋ መሠረት በማድረግ ከ0.5% (ከዜሮ ነጥብ አምስት በመቶ) ያላነሰ እና 2% (ሁለት በመቶ) ያለልበለጠ የጨረታ ማስከበሪያ የገንዘብ መጠን ተጫራቾች እንዲያቀርቡ ወስኖ በጨረታው ጥሪው እና በጨረታ ሰነዱ ውስጥ መግለፅ

85. Bid Security

1) Except for consultancy services and request for quotations, state-owned enterprises shall clearly specify and indicate in the bidding documents the bid security required for each procurement when using open or restricted or two-stage bidding methods. However, if the head of the state-owned enterprise deems it necessary for various reasons, they may require bidders to submit a bid security even for consultancy services.

2) Notwithstanding the provisions of Sub-Article 1 of this Article, the state-owned enterprise may require submission of a signed bid security form in accordance with Annex 4 of these Directive in lieu of a bid security for reverse electronic bid and, depending on the nature and urgency of the procurement, for other procurement methods.

3) The state-owned enterprise shall require bidders to furnish a bid security in an amount not less than 0.5% (zero point five percent) and not more than 2% (two percent) of the total estimated value of the procurement, and shall be stated in both the invitation to bid and the bidding documents. The amount of the bid security to be determined shall not exceed

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ይኖርበታል፡፡ በዚህ መሠረት የሚወሰነው የጨረታ ማስከበሪያ መጠን ከብር 2,000,000 (ሁለት ሚሊዮን ብር) የበለጠ መሆን የለበትም፡፡

4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 የተቀመጠው ከፍተኛው የጨረታ ማስከበሪያ የገንዘብ ገደብ ቢኖርም የልማት ድርጅቱ ከፍተኛ የገንዘብ መጠን ላላቸው ግዥዎች የግዥውን ሂደት ለመጠበቅ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው የሚጠየቀውን የጨረታ ማስከበሪያ መጠን ከጠቅላላ ግዥው ግምታዊ ዋጋ 2% (ሁለት በመቶ) ሳይበልጥ የጨረታ ማስከበሪያ የገንዘብ መጠኑን ከፍ ሊያደርግ ይችላል፡፡

5) የሚቀርበው የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና አቅራቢው ምርጫ ከባንክ በሚሰጥ የተረጋገጠ የክፍያ ማዘዣ፣ በሁኔታ ላይ ያልተመሰረተ የባንክ ዋስትና ወይም በባንክ የተረጋገጠ ሌተር ኦፍ ክሬዲት ሊሆን ይችላል፡፡

6) ከተጫራቾች የሚቀርበው የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና ፀንቶ መቆያ ጊዜ የጨረታው ዋጋ ፀንቶ ከሚቆይበት የመጨረሻ ቀን በኂላ ቢያንስ ለተጨማሪ ሃያ ስምንት (28) ቀናት ፀንቶ መቆየት አለበት፡፡

7) የውጭ ሀገር ተጫራቾች የሚያቀርቡት ከኢትዮጵያ ውጭ ባሉ ባንኮች የተሠጠ የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና በሀገር ውስጥ ባንኮች ማረጋገጫ ያገኘና በሁኔታ ላይ ያልተመሠረተ

ETB 2,000,000 (Two Million Birr)..

4) Notwithstanding the threshold set under Sub-Article 3 of this Article, the state-owned enterprise may ask , for high-value procurements, increase the bid security amount by up to 2% (two percent) of the total estimated procurement value, where deemed necessary to safeguard the procurement process.

5) The performance security to be submitted may, at the option of the supplier, be in the form of a certified bank payment order, an unconditional bank guarantee, or a bank-confirmed letter of credit.

6) The bid security to be provided by the bidders shall remain valid for at least twenty-eight (28) days after the last date of validity of the bid price.

7) The bid security provided by foreign bidders must be issued by banks outside Ethiopia, verified by local banks, and must be unconditional.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

መሆን ይኖርበታል፡፡

86. የመጫረቻ ሰነድ አቀራረብ

ተጫራቾች የጨረታ ጥሪው ከተደረገበት ዕለት ጀምሮ የጨረታ ሰነዳቸውን ማስገባት እንዲችሉ እስከ ጨረታው መዝጊያ ሰዓት ድረስ ጨረታው ክፍት ሆኖ መቆየት ይኖርበታል፡፡

87. የጨረታ አከፋፈት

1) ጨረታው የሚከፈተው በጨረታው ጥሪ ወይም ማሻሻያ ተደርጎ ከሆነ በማሻሻያው ላይ በተገለጸው ቀን እና ሰዓት ይሆናል፡፡ ጨረታው ሲከፈትም፣

   ሀ/ ተጫራቾች ወይም ሕጋዊ ወኪሎቻቸው በቀጥታ የጨረታውን ሥነ ስርዓት ሊከታተሉ በሚችሉበት ሁኔታ ይሆናል፡፡ ሆኖም ተጫራቹ በራሱ ምርጫ ጨረታው በሚከፈትበት ጊዜ በቀጥታ መከታተል ባይችል የጨረታውን መከፈት አያስተጓጉልም፡፡

   ለ/ የጨረታው አከፋፈት ሂደት ላይ መከታተል የሚፈልግ የውስጥ ኦዲት ባለሙያ፣ የሥነ ምግባርና ፀረ-ሙስና መከታተያ ክፍል እንዲሁም ማንኛውም የመገናኛ ብዙሐን ድርጅት ወኪል ወይም ሌሎች ፍላጎት እና ጥቅም ያላቸው

86. Submission of Bidding Documents

The tender shall remain open from the date of the invitation to bid until the bid closing time so that bidders may be able to submit their bidding documents.

87. Bid Opening

1) The bid shall be opened on the date and time specified in the invitation to bid or, if amended, on the date and time indicated in the amendment. When the bid is opened:

   a) It should be in a condition where bidders or their legal representatives be allowed to directly follow the bid opening. However, a bidder's inability to attend directly at their own discretion shall not hinder the bid opening.

   b) Internal auditors, ethics and anti-corruption monitoring officers, any representative of a media institution, or any other interested and concerned individuals wishing to attend the bid opening process shall be allowed to follow the bid opening procedure

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሰዎች በታዛቢነት መሳተፍ ቢፈልጉ የጨረታውን የአከፋፈት ሥርዓት በአካል ወይበበየነ መረብ መከታተል እንዲችሉ ይፈቀዳል፡፡

ሐ/ ከግዥ ሥራ ክፍል ወይም የግዥ ገምጋሚ ኮሚቴ ቢያንስ 3 አባላት በጨረታ አከፋፈት ሂደቱ ላይ መሳተፍ አለባቸው፡፡ እስከተቻለ ድረስ የግዥው ተጠቃሚ ከሆኑ ሥራ ክፍሎች የሚወከሉ ባለሙያዎች በጨረታው አከፋፈት ስነ-ስርዓቱ ላይ ሊገኙ ይችላሉ፡፡

2) የግዥ ሥራ ክፍል ወይም የግዥ ገምጋሚ ኮሚቴው የጨረታውን አከፋፈት ሂደት ቃለ-ጉባዔ መያዝ አለበት፡፡ ይህ ቃለ-ጉባዔም የተጫራቾቹን ሥም፣ ያቀረቡትን ዋጋ እና በጨረታው አከፋፈት ሂደት ላይ የተነሡ ሌሎችንም አስፈላጊ ነጥቦች የሚይዝ ይሆናል፡፡ ቃለ-ጉባዔውም በጨረታው ላይ ለተሳተፉት እና ጨረታው ሲከፈት ላልተገኙ ተጫራቾች ባስመዘገቡት አድራሻቸው ሊላክላቸው ይገባል፡፡ ጨረታው ሲከፈት የነበሩ ተጫራቾች ቃለ ጉባኤው እንዲሰጣቸው ሲጠይቁ ግልባጩ እንዲሰጣቸው መደረግ አለበት፡፡

3) ማንኛውም በጨረታ መክፈቻ ሥርዓት ላይ ያልተከፈተና ለተጫራቾች ያልተነበበ የመጫረቻ

virtually through electronic platforms under supervision.

c) At least three members from the procurement Unit or the bid evaluation committee shall participate in the bid opening process. To the extent possible, professionals representing the user departments of the procurement may also attend the bid opening procedure.

2) The procurement Unit or the bid evaluation committee must prepare minutes of the bid opening process. These minutes shall include the names of the bidders, their submitted bid prices, and any other important issues raised during the bid opening process. The minutes shall be delivered to all bidders who participated in the tender, and also sent to those who did not attend the bid opening at the addresses they provided. Upon request from bidders who were present during the bid opening, a copy of the minutes shall be provided.
3) Any bid document that was not opened during the bid opening process or was not read in the presence of the bidders shall not be considered for the next stage of the competition.
4) No bidder shall be allowed to withdraw from the bid during the bid opening process.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሰነድ ለቀጣይ ውድድር አያገለግልም፡፡

4) ማናቸውም ተጫራች በጨረታ መክፈቻ ሂደት ወቅት ከጨረታው ውጭ አይደረግም፡፡

5) የቴክኒክና የዋጋ ሰነዱ በአንድ ላይ እንዲቀርብ የተጠየቀ ጨረታ ከሆነ እንያንዳንዱ ተጫራች ያቀረበውን የመጫረቻ ሰነድ በመክፈት የተጫራቹን ስም፣ተጫራቹ ያቀረባቸው የቅድመ ብቃት መረጃዎች፣ ለውሉ ያቀረበውን ዋጋ፣ የዋጋ ቅናሽ መጠንና ሁኔታውን፣ የጨረታ ማስከበሪያ ዓይነት፣ መጠን እና ማናቸውንም የተጫራቾች አንጻራዊ ደረጃቸውን ለማወቅ ይረዳቸዋል ተብለው የሚታሰቡ ሌሎች ሁኔታዎችን ማሰማት አለባቸው፡፡

6) የቴክኒክና የዋጋ ሰነዱ በተለያየ ሁኔታ እንዲቀርብ የተጠየቀ ከሆነ በጨረታው መክፈቻ ሥነ-ስርዓት የቴክኒክ ሰነዱ የያዘው ሀሳብ እንዲከፈት ተደርጎ የተጫራቹን ማንነት ጨምሮ በወቅቱ ሊገለጹ የሚችሉ ነጥቦች ማሰማት አለባቸው፡፡

7) በቴክኒክ ያለፉ ተወዳዳሪዎችን የዋጋ መክፈቻ ጊዜ በማሳወቅ የተወዳዳሪዎችን ዋጋ በመክፈት የተጫራቹን ስም፣ ለግዥው ያቀረበውን ዋጋ፣ የዋጋ ቅናሽ ካለው መጠኑን እና ሁኔታውን፣ እንዲሁም ከዋጋ ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት ያላቸውን ሌሎች ተመሳሳይ ጉዳዮች ተጫራቾች እንዲያውቁ መደረግ አለበት፡፡

5) If bid requires both the technical and financial documents be submitted together, upon opening the bid documents submitted by each bidder, the name of the bidder, the pre-qualification information submitted, the price proposed for the contract, the amount and terms of any price discount, the type and amount of bid security, and any other conditions that may help in understanding the relative status of the bidders shall be disclosed.

6) If the bid requires that the technical and financial proposals be submitted separately, then during the bid opening process, only the technical proposal shall be opened, and the bidder's identity along with any relevant details that can be revealed at that stage must be disclosed.

7) The bidders who pass the technical evaluation must be informed of the date for the opening of their financial proposals and the opening of financial proposals, the names of the bidders, the price they submitted for the procurement, the amount and terms of any discount, if applicable, and any other issues directly related to the price must be disclosed.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

88. ጨረታን መገምገምና ማወዳደር

1) የልማት ድርጅቱ ጨረታውን የተሟላ ነው ብሎ ለቀጣዩ ግምገማ ሂደት ሊያሳልፈው የሚችለው በተጫራቹ የቀረበው የመጫረቻ ሰነድ በመክፈቻ ስነ-ስርዓቱ ወቅት የተከፈተ እና በጨረታ ሰነዱ ላይ የተዘረዘሩትን የቅድመ ሁኔታዎች ተፈላጊ ነጥቦች የሚያሟላ ሆኖ ሲገኝ ብቻ ነው፡፡

2) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ወደ ዝርዝር ግምገማ ከመግባታቸው አስቀድሞ የመጀመሪያ ደረጃ ግምገማ በሚያደርግበት ወቅት የሚከተሉትን ከግምት ውስጥ ማስገባት አለባቸው፡፡

   ሀ/ በዘርፉ የታደሰ የንግድ ፈቃድ እና ተጫራቹ የውጭ ሀገር ከሆነ በሀገሩ የተሰጠ ህጋዊ ንግድ ፈቃድ መኖሩን፣
   ለ/ የታክስ ክሊራንስ፣
   ሐ/ የተጨማሪ እሴት ታክስ ምዝገባ ምስክር ወረቀት እና እንደአስፈላጊነቱ የኤክሳይዝ ታክስ ምዝገባ መኖሩን፣
   መ/ የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና፣
   ሠ/ ተጫራቹ የተሰጠውን የጨረታ ቅጽ የሞላ መሆኑን፤
   ረ/ እንዳስፈላጊነቱ የብቃት ማረጋገጫ ሰነዶች፣ ከአምራች ወይም ከአከፋፋዮች የሚሰጥ ውክልና ወይም የሽሙር ማህበር መመስረቻ ሰነድ እንዲሁም ሌሎችም

88. Bid Evaluation and Comparison

1) The state-owned enterprise may deep the bid fulfilled and proceed to the next stage of evaluation only if the bid submitted by the bidder has been opened during the bid opening process and meets the preliminary requirements specified in the bidding document.

2) Before proceeding to detailed evaluation, state-owned enterprises must, at the initial evaluation stage, consider the following criteria:

   a) Valid business license is appropriate for the sector, and if the bidder is foreign, a legal business license issued in the country of origin;
   b) Tax clearance certificate;
   c) Value added tax registration certificate and, where applicable, excise tax registration;
   d) Bid security;
   e) Proper completion of the bid submission form by the bidder;
   f) Where necessary the submission of competency documents, power of attorney from manufacturers or distributors, joint venture formation documents and other important documents.

3) Based on Sub-Article 1 of this Article, bidders who do not meet the requirements of the initial

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

አስፈላጊ ሰነዶች ተካተው መቅረባቸውን፣

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 በተገለጸው መሠረት የመጀመሪያ ደረጃ ግምገማ ያላሟሉ ተጫራቾች ወደ ሚቀጥለው ዝርዝር የግምገማ ሂደት አያልፉም፡፡

4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ድንጋጌዎች ቢኖሩም ተጫራቾች በጨረታ ሰነዱ የተጠየቁትን የህጋዊነት ማረጋገጫ ሰነዶች ከመጫረቻ ሰነዳቸው ጋር ባያቀርቡም የልማት ድርጅቱ እንደ ጥቃቅን ጉድለት በመቁጠር ከጨረታ መዝጊያ በፊት የተዘጋጀ ወይም የተሰጠ እስከሆነ ድረስ ከጨረታ መክፈቻ በኋላ እንዲያቀርብ በማድረግ ተጫራቹን ወደ ቀጣዩ የግምገማ ሂደት እንዲገባ ሊያደርግ ይችላል፡፡

5) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን የማያሟሉ ተጫራቾችን ወደ ዝርዝር ግምገማ ማሳለፍ የለባቸውም፡-

ሀ/ የተጠየቀውን የጨረታ ማስከበሪያ ያላስያዘ፣

ለ/ በልማት ድርጅቱ የተጠየቁትን የሕጋዊነት ሠነዶች ያላቀረቡ ከሆነ፣

ሐ/ ሌሎች ወደ ዝርዝር ግምገማ ለማለፍ የተቀመጡ ሁኔታዎችን ያላሟላ፣

evaluation stage shall not proceed to the next stage of detailed evaluation.

4) Notwithstanding the requirements under Sub-Article 2 of this Article, if bidders fail to submit the required legal verification documents as specified in the bidding document along with their bid submission, the state-owned enterprise may, considering it a minor deviation, allow the bidder to submit the missing document after the bid opening allowing the bidder to proceed to the next stage of the evaluation process, provided it was prepared or issued before the bid closing date.

5) Notwithstanding the provision under Sub-Article 3 of this Article, no state-owned enterprise may allow the following bidders to proceed to the detailed evaluation stage:

a) Bidders who fail to submit the required bid security;
b) Bidders who fail to submit the required legal documents as requested by the state-owned enterprise;
c) Bidders who fail to meet other conditions necessary for proceeding to the detailed evaluation stage.

6) State-owned enterprises must conduct a detailed evaluation only for bidders who have passed the preliminary qualification stage in accordance with the Proclamation, this implementing

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

6) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ተጫራቾች በአዋጁ፣ በዚህ አፈጻጸም መመሪያ እና በጨረታ ሰነዱ የተቀመጡ የቅድመ ብቃት ግምገማውን ያለፉ ተጫራቾች ብቻ የሚከተሉትን መስፈርቶች ተከትሎ ዝርዝር ግምገማ ማድረግ አለባቸው፡፡

7) አሸናፊው ተጫራች የሚመረጠው፡-

ሀ/ ለግዥው ተቀባይነት ያለውን ዝቅተኛ የቴክኒክ መመዘኛ መስፈርት በመወሰን፣ ዝቅተኛ የቴክኒክ መመዘኛውን ካሟሉት ተጫራቾች መካከል አነስተኛ ዋጋ ያቀረበውን ተጫራች መምረጥ፣

ለ/ ግዥው የሚኖረውን ጠቀሜታ ወይም ኢኮኖሚያዊ እሴት ሊወስኑ የሚችሉ የቴክኒክ መስፈርቶችን ድርሻ በመወሰን እና እያንዳንዱ መስፈርት የሚኖረውን አንፃራዊ ክብደት በግልጽ በጨረታ ሰነዱ ላይ በማሳየትና በእነዚህ መስፈርቶች ላይ የተመሠረተ የቴክኒክ ግምገማ በማካሄድ አጠቃላይ የቴክኒክ እና ዋጋ ድምር ከፍተኛ ነጥብ ያገኘውን መምረጥ፣

8) የቴክኒክና የዋጋ ሠነዱ ለየብቻ እንዲቀርብ የተጠየቀ ጨረታ ሲሆን የልማት ድርጅቱ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 88 መሠረት የመጀመሪያ ደረጃ ግምገማ ያለፉ ተጫራቾችን የቴክኒክ ግምገማ ከዚህ እንደሚከተለው ማከናወን አለባቸው፡፡

directive, and the bidding document.

7) The winning bidder shall be selected in one of the following ways:

a) By setting the minimum technical evaluation criteria acceptable for the procurement, select the bidder who submitted the lowest price among those who meet the minimum technical evaluation standard.
b) By determining the proportion of technical criteria that may reflect the significance or economic value of the procurement and clearly indicating the relative weight of each criterion in the open bidding documents, and conducting a technical evaluation based on these criteria, the bidder with the highest combined technical and financial score shall be selected.

8) In the case of a bid where the technical and financial proposals are required to be submitted separately, the state-owned enterprise shall evaluate the technical proposals of bidders who have passed the preliminary evaluation in accordance with Article 88 of this directive as follows:

a) The state-owned enterprise shall assess whether the bidders meet the technical evaluation criteria specified in the

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሀ/ የልማት ድርጅቱ የቴክኒክ ግምገማ ያለፉ ተጫራቾች በጨረታ ሰነዱ ላይ የተገለጹ የቴክኒክ ግምገማ መስፈርቶችን ያሟሉ ስለመሆኑ መገምገምና የተገኘው ውጤት ስልጣን በተሰጠው አካል ከፀደቀ በኋላ ውጤቱን ለተጫራቾች በሙሉ በተመሳሳይ ጊዜ መገለጽ አለበት፡፡

ለ/ የቴክኒክ ግምገማውን ላላለፉ ተጫራቾች የሚላክላቸው ማሳወቂያ የቴክኒክ ግምገማውን ያላለፉበት ምክንያት፣ እንዲሁም አቤቱታ ካላቸው አቤቱታቸውን ማቅረብ እንደሚችሉ የሚገልጽ መሆን አለበት፡፡ በቴክኒክ ግምገማው ላይ አቤቱታ የቀረበ ከሆነ አቤቱታው የግዥ ህጉን ተከትሎ የመጨረሻ እልባት እስኪያገኝ ድረስ ዋጋው መከፈት የለበትም፡፡

ሐ/ አቤቱታ ቀርቦ ከሆነ ጉዳዩ የመጨረሻ እልባት ካገኘ በኋላ በቴክኒክ ውድድሩ ተቀባይነት ያላገኙ ተወዳዳሪዎች ያስያዙት የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና ተመላሽ ይደረጋል፡፡

መ/ የቴክኒክ ውጤታቸው ተቀባይነት ላገኙ ተጫራቾች የሚላከው ማሳወቂያ የቴክኒክ ውጤቱ ነጥብ የሚሰጠው ከሆነ ያገኙት ነጥብ፣ የሚከፈትበትን ዕለትና ሰዓት የሚገልጽ መሆን አለበት፡፡ ማሳወቂያውም በእኩል ጊዜ እንዲደርሳቸው መደረግ እና ሁሉም

bidding document and upon approval of the evaluation results by the authorized body, the outcomes shall be communicated to all participating bidders simultaneously.

b) The notification to the bidders who have not passed the technical evaluation shall specify the reasons for their failure and inform them of the opportunity to submit a complaint, if any. If a complaint is lodged regarding the technical evaluation, the financial bid envelopes shall not be opened until the complaint is finally resolved in accordance with the applicable procurement law.

c) If a complaint has been filed, the bid security of the bidders who did not pass the technical evaluation shall be returned after the matter has been finally resolved.

d) The notice sent to the bidders whose technical results are accepted shall indicate the scores obtained, if technical scores were awarded, as well as the date and time for the opening of the financial proposals. The notice shall be delivered to all such bidders simultaneously and shall allow sufficient time for all interested bidders to attend the financial proposal opening ceremony.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ፈቃደኛ ተጫራቾች በጨረታው የዋጋ መክፈቻ የጨረታ ሥነ-ሥርዓት ላይ እንዲገኙ የሚያስችላቸው በቂ ጊዜ መስጠት አለበት፡፡

9) በጨረታ ሰነዱ ላይ ከተዘረዘሩት ባህርያት፣ የውል ሁኔታዎች እና ከሌሎች ተፈላጊ ነጥቦች ጋር መሰረታዊ የሆነ ለውጥ እና ልዩነት እስከሌለው ድረስ ወይም የጨረታውን መሠረታዊ ይዘት ሳይለወጥ ሊታረም የሚችል ጥቃቅን ስህተት ወይም ግድፈት ቢኖርም የልማት ድርጅቱ ጨረታውን እንደተሟላ አድርጎ ሊቀበል ይችላል፡፡

10) በጨረታ ሰነዱ የሚቀመጡ ሁኔታዎች እንደተጠበቁ ሆኖ ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 9 አፈጻጸም ከዚህ በታች የተመለከቱት ሁኔታዎች እንደ ጉልህ ልዩነት ይቆጠራሉ፡፡

ሀ/ የዕቃዎችና የተያያዥ አገልግሎቶች ወሰን፣ ጥራት ወይም አፈፃፀም ላይ የጎላ ልዩነት ይፈጥራል ተብሎ ሲታሰብ፣

ለ/ የግዥ ፈፃሚውን መብቶች ወይም የተጫራቹን ግዴታዎች የማዛባት እና ከጨረታ ሰነዶች ጋር ያለመጣጣም ሁኔታ ሲፈጠር፤ ወይም

ሐ/ በተጫራቾች መካከል ልዩነት ይፈጥራል ወይም የጨረታውን ውጤት ያስቀይራል ተብሎ ሲገመት፡ ፡

9) The state-owned enterprise may consider a bid as complete if there is no fundamental deviation from, or reservation regarding, the specifications, terms and conditions, or other essential requirements listed in the bidding document despite the existence of minor errors or omissions that may be corrected which do not alter the basic substance of the bid.

10) Subject to the conditions set out in the bidding documents, the following shall be considered significant deviations for the purposes of sub-article 9 of this Article:

a) When it is considered to result in a significant difference in the scope, quality, or performance of the goods and related services;
b) When it is considered to undermine the rights of the procurer or alter the obligations of the bidders in a manner inconsistent with the bidding documents;
c) When it is considered to create difference among bidders or alter the outcome of the bid process.

11) When bidders who have submitted the same price or are equally qualified, in the event of a tie in the combined technical and financial evaluation results, priority shall be given to the bidder with the highest technical score. When bidders have met the minimum bidding

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

11) በጨረታው እኩል ዋጋ ያመጡ ወይም እኩል ተመራጭ የሆኑ ተጫራቾች በሚያጋጥሙበት ወቅት በዋጋ እና በቴክኒክ ድምር ውጤት ተወዳደረው እኩል የሆኑ ተወዳዳሪዎች በቴክኒክ ከፍተኛ ውጤት ላገኘው ተጫራች ቅድሚያ የሚሰጠው ሲሆን፣ በጨረታ ሠነድ ላይ የተገለጸውን ዝቅተኛ የመወዳደሪያ መስፈርት አሟልተው በዋጋ ብቻ ለሚወዳደሩ ተጫራቾች በሚኖሩበት ጊዜ አሸናፊውን ለመለየት በጨረታው ከሰጡት ዋጋ በታች እንደገና ዋጋ እንዲሰጡ ተደርጎ በዋጋ ዝቅተኛ የሰጠው ድርጅት አሸናፊ ይሆናል፡፡

12) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 11 በተገለጸው መሠረት ዋጋ እንደገና እንዲሰጡ ተደርጎ እኩል ዋጋ ከአቀረቡ አሸናፊው ድርጅት በዕጣ የሚለይ ይሆናል፡፡

13) በጨረታ ውድድሩ ተካፋይ የሆነው አንድ ተጫራች ብቻ ከሆነ የልማት ድርጅቱ የቀረበው አንድ ተጫራች ያቀረበው የመወዳደሪያ ኃሳብ አጥጋቢ እና ዋጋውም ወቅታዊ ፣መሆኑን እንዲሁም የሌሎች ተወዳዳሪዎችን ተሳትፎ የሚገድቡ ምክንያቶች በጨረታ ሰነድ ላይ ያለመኖራቸውን በማረጋገጥ ድጋሚ ጨረታ ማውጣት ሳያስፈልግ የቀረበውን አንድ ተጫራች አሸናፊ ሊያደርግ ይችላል፡፡

14) ግዥው በዓለም አቀፍ ጨረታ የሚፈፀም ሆኖ ለግምገማ ዓላማ ሲባል በተለየ ሁኔታ እንዲቀርብ

requirements specified in the bidding document and are competing solely on price, the bidder who offers the lowest price upon re-bidding shall be declared the winner.

12) Based on Sub-Article 11 of this Article, if bidders are requested to resubmit their prices and the prices are still equal, the winning bidder shall be selected by drawing lots.

13) If there is only one bidder participating in the bid competition, the state-owned enterprise may award the contract to the sole bidder without issuing a re-bid, provided that the proposal submitted by the single bidder is competitive and the price is reasonable and up to date, and that the lack of participation by other bidders is not due to any restrictions or deterrents included in the bidding document.

14) If the procurement is conducted through international bidding, unless it is explicitly stated in the bidding document, the price offered by the bidders and the bid evaluation shall include tax. However, if it is not clearly stated the price includes tax or not, it shall be assumed that the price includes tax.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

በጨረታ ሰነዱ ካልተገለጸ በስተቀር በተጫራቾች የሚቀርበው ዋጋና የሚካሄደው የጨረታ ግምገማ ታክስን ማካተት አለበት፡፡ ሆኖም በተጫራቹ ዋጋ ውስጥ ታክስ መኖሩንና አለመኖሩ ግልጽ ካልሆነ ዋጋው ታክስ እንደተካተተ ተደርጎ ይቆጠራል፡፡

89. የሒሳብ ስህተቶችን ስለማረም

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በምርመራ ወቅት የተገኙ የሒሳብ ስህተቶችን ማረም የሚችሉ ሲሆን የተስተካከሉ የሒሳብ ስህተቶችን በአፋጣኝ ለሚመለከተው ተጫራች ማሳወቅ አለባቸው፡፡
2) ተጫራቹ በሲሳብ ማስተካከያው ከተስማማ ወደ ቀጣይ ግምገማ የሚሄድ ሲሆን በሂሳብ ማስተካከያው የማይስማማ ከሆነ የጨረታ ማስከበሪያ ተወርሶ ከጨረታው እንዲወጣ ይደረጋል፡፡

90. የተሰበረ እና የተጋነነ የጨረታ ዋጋ

1) የዕቃ ግዥን በተመለከተ በተጫራቹ የቀረበው የጨረታ ዋጋ እንደሁኔታው ከታወቀ አምራች ወይም አከፋፋይ ወይም የልማት ድርጅቱ በሚያከናውነው የገበያ ዋጋ ጥናት መሰረት በሚገኘው የገበያ ዋጋ ጋር በአንጻራዊነት ሲታይ የቀረበው ዋጋ ከ10% (አስር በመቶ) የበለጠ ሲሆን እንደተጋነነ የጨረታ ዋጋ እንዲሁም

89. Correction of Arithmetic Errors

1) State-owned enterprises may correct arithmetic errors discovered during the evaluation process but must promptly notify the concerned bidder of any corrections made.
2) If the bidder agrees to the correction of the arithmetic error, they shall proceed to the next stage of evaluation, if the bidder does not agree to the correction, the bid security shall be forfeited, and the bidder shall be withdrawn from the bid.

90. Abnormally Low and Abnormally High Bid ደPrice

1) In the case of procurement of goods, the bid price submitted by the bidder shall be considered as abnormally high bid price if it is more than 10% (ten percent) higher than the market price available from a recognized manufacturer or distributor or based on a market price study conducted by the state-

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የቀረበው ዋጋ ከ30% (ሰላሳ በመቶ) ያነሰ ሲሆን እንደተሰበረ የጨረታ ዋጋ ይቆጠራል፡፡

2) የምክር እና ከምክር ውጭ የሆነ የአገልግሎት ግዥን በተመለከተ የልማት ድርጅቱ በሚያከናውነው የገበያ ዋጋ ጥናት ጋር በአንጻራዊነት ሲታይ የቀረበው ዋጋ ከ10% (አስር በመቶ) የበለጠ ሲሆን እንደተጋነነ የጨረታ ዋጋ እንዲሁም የቀረበው ዋጋ ከ20% (ሃያ በመቶ) ያነሰ ሲሆን እንደተሰበረ የጨረታ ዋጋ ይቆጠራል፡፡

3) የግንባታ ሥራ ግዥን በተመለከተ በተጫራቹ የቀረበው የጨረታ ዋጋ ከምህንድስና ግምት ዋጋ ጋር በአንጻራዊነት ሲታይ የቀረበው ዋጋ ከ15% (አስራ አምስት በመቶ) የበለጠ ሲሆን እንደተጋነነ የጨረታ ዋጋ እንዲሁም በተጫራቹ የቀረበው የጨረታ ዋጋ ከምህንድስና ግምት ዋጋ ጋር በአንጻራዊነት ሲታይ የቀረበው ዋጋ ከ20% (ሃያ በመቶ) ያነሰ ሲሆን እንደተሰበረ የጨረታ ዋጋ ይቆጠራል፡፡

4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1፣ 2 እና 3 መሰረት ከተጫራቹ የቀረበው ዋጋ የተጋነነ ሆኖ ሲገኝ የልማት ድርጅቱ ውል ከመፈረሙ በፊት ጨረታውን ወይም የመጫረቻ ሰነድን በማናቸውም ጊዜ ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል ውድቅ ማድረግ አለበት፡፡

5) የልማት ድርጅቱ በዚህ መመሪያ በተቀመጠው መሠረት ተጨማሪ ምርመራ ሳያከናውን

owned enterprise, as the case may be, and the bid price shall be considered as abnormally low bid price if it is less than 30% (thirty percent) lower .

2) Regarding the procurement of consulting and non-consulting services, a bid price that exceeds the market price study conducted by the state-owned enterprise by more than 10% (ten percent) shall be considered abnormally high bid price, likewise, a bid price that is 20% (twenty percent) lower than the market price study shall also be considered abnormally low bid price.

3) In the case of construction procurement, if the bid price offered by the bidder exceeds the engineering estimate by more than 15% (fifteen percent), it shall be considered abnormally high bid price, conversely, if the bid price is 20% (twenty percent) lower than the engineering estimate, it shall be considered abnormaly low bid price.

4) Where the price offered by the bidder is found to be abnormally high in accordance with sub-articles 1, 2, and 3 of this Article, the state-owned enterprise may reject the bid or bidding document in whole or in part at any time before the contract is signed.

5) The state-owned enterprise shall not exclude a bidder from the competition solely on the basis that the bid price offered is abnormally low

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የቀረበው የጨረታ ዋጋ የተሰበረ በመሆኑ ምክንያት ብቻ ተጫራቹን ከውድድሩ ውጭ ማድረግ የለበትም፡፡

6) የልማት ድርጅቱ በቀረበው የጨረታ ዋጋ ላይ ተጨማሪ ምርመራ ለማድረግ እንዲያስችለው የተሰበረ የጨረታ ዋጋ ያቀረበው ተጫራች ዝርዝር ማብራሪያ እና ተያያዥ ሰነዶች እንዲያቀርብ መጠየቅ አለበት፡፡

7) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 6 መሰረት የልማት ድርጅቱ የሚጠይቀው ማብራሪያ ሌሎች በመደበኛ የጨረታ ሰነዱ ከሚገለጹት ነጥቦች በተጨማሪ የሚከተሉትን ሁኔታዎች ሊያካትት ይችላል፡፡

ሀ/ ተጫራቹ ባቀረበው ዋጋ ጥራቱንና የልማት ድርጅቱን ፍላጎት በሚያሟላ መልኩ ለማመጠናቀቅ የሚያስችለው አሳማኝ ምክንያት ያለው ስለመሆኑ፣

ለ/ ሥራውን ማከናወን ወይም አቅርቦቱን መፈጸም የሚያስችለው የተለየ ዘዴ ያለው ስለመሆኑ፣

ሐ/ ሥራውን ወይም አቅርቦቱን በዚህ ዋጋ ለመስራት ወይም ለመፈጸም የሚያስችለው የተለየ ምቹ ሁኔታ ወይም ሙያዊ መፍትሔዎች ያለው ስለመሆኑ፡፡

8) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 7 መሰረት ከተጫራቹ የቀረበውን ኃሳብ የማይቀበለው ከሆነ የልማት ድርጅቱ ውል ከመፈረሙ በፊት ጨረታውን ወይም የመጫረቻ ሰነድን

without conducting further investigation as provided for in this Directive.

6) The state-owned enterprise shall request the bidder who submitted abnormally low bid to provide a detailed explanation and supporting documents to enable further investigation of the bid price submitted.

7) The explanation requested by the state-owned enterprise pursuant to Sub-Article 6 of this Article may include the following matters in addition to other matters specified in the regular bidding documents:

a) Whether the bidder has a compelling reason to complete the work at the price offered and in a manner that meets the needs of the Agency;
b) Whether there is a special method of performing the work or making the delivery;
c) Whether there is a special convenient situation or professional solutions that allows the work or supply to be performed or made at this price.

8) If the state-owned enterprise does not accept the proposal submitted by the bidder in accordance with Sub-Article 7 of this Article, it shall reject the bid or bidding document in whole or in part at any time before the signing of the contract.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

በማናቸውም ጊዜ ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል ውድቅ ማድረግ አለበት፡፡

91. ከተጫራቾች ጋር ስለሚደረግ ድርድር

1) ጨረታ ከተከፈተ በኋላ የመወዳደሪያ ሀሳብን ለመገምገም በሚያስችሉ ነጥቦች ላይ ማብራሪያ ከመጠየቅና ውል ከመፈፀም ጋር የተያያዙ፣ በሁለት ደረጃ ጨረታ ልዩ ባህሪ ምክንያት፣ ጥራትን መሠረት ያደረገ የምክር አገልግሎት ግዥ በሚከናወንበት ወቅት እንዲሁም ዋጋን የማይነኩ ጥቃቅን ጉዳዮች ላይ ድርድር ማድረግ ይቻላል፡፡

2) የልማት ድርጅቱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው ቢኖርም ከዚህ በታች በተጠቀሱት ምክንያቶች የዋጋ ድርድር ሊያደርግ ይችላል፣

ሀ/ በጨረታ ውድድሩ የቀረበው አንድ ተጫራች ብቻ ሲሆን ወይም ከተወዳደሩት ተጫራቾች መካከል ለፋይናንሻል ውድድር ያለፈው አንድ ተጫራች ብቻ ሲሆን፣

ለ/ በጨረታው አሸናፊ የሆነው ደርጅት ውል ለመፈረም ወይም ውል ከገባ በኋላ ለማቅረብ ፍቃደኛ ካልሆነና በጨረታው ሁለተኛ የወጣው ድርጅት በመጀመሪያው አሸናፊ በሆነበት ዋጋ ለማቅረብ ፍቃደኛ ካልሆነ፣

ሐ/ በጨረታው አሸናፊ የሆነው ድርጅት ዋጋ

91. Negotiation with Bidders

1) After the bid has been opened, it is permissible to engage in negotiations on minor issues that do not affect the price, such as requesting clarifications on points that help evaluate the bid proposal, due to the special nature of two-stage bidding, or when procuring consultancy services based on quality.

2) Notwithstanding the provisions of Sub-Article 1 of this Article, the state-owned enterprise may negotiate prices for the following reasons:

a) When only one bidder has submitted a bid in the bidding process or only one bidder has passed to the financial competition among the competing bidders;
b) When the winning bidder is unwilling to sign the contract or to perform after the contract has been signed, and the second-place bidder is unwilling to sign the contract at the same price as the first-place winner;
c) When the price of the winning bidder

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ከወቅታዊው ዋጋ አንጻር ከፍ ያለ ከሆነና ጨረታውን ከመሰረዝ የዋጋ ድርድር ማድረግ የተሻለ ጠቀሜታ እንዳለው ሲታመንና በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ሲፈቀድ፣

92. ጨረታን ማፅደቅ

1) የልማት ድርጅቱ የጨረታ ግምገማውን የሚያከናውኑት የግዥ የሥራ ክፍል ወይም እንደአስፈላጊነቱ ጨረታ ለመገምገም የተቋቋመው ጊዜያዊ ቡድን በተጫራቾች የተሠጠው የጨረታ ዋጋ ፀንቶ በሚቆይበት ጊዜ ውስጥ ግምገማውን በማጠናቀቅ ውጤቱን ከአስተያየት ጋር ግዥውን ለማፅደቅ ስልጣን ለተሠጠው አካል ማቅረብ አለበት፡፡

2) በዚህ መመሪያ መሠረት ግዥውን እንዲያጸድቅ ሥልጣን የተሰጠው አካል ግዥው የግዥ አፈፃፀም ሥርዓትን የተከተለ እና የጨረታ ግምገማው በጨረታ ሰነዱ በተገለጸው መስፈርት መሠረት መሆኑን በማረጋገጥ ውሳኔ ይሰጣል፡፡ ውሳኔውም ከሚከተሉት አንዱ ሊሆን ይችላል፡-

ሀ/ የግምገማው ሪፖርቱን ሙሉ በሙሉ በመቀበል ቀጣይ አፈፃፀሞች እንዲከናወኑ መፍቀድ፣

ለ/ ሪፖርቱን ባለመቀበል ግምገማው እንዲስተካከልና እንደገና እንዲከናወን

is higher than the current market price, and it is deemed more advantageous to negotiate the price than to cancel the bid, subject to approval by the head of the state-owned enterprise.

92. Bid Approval

1) The procurement unit of the state-owned enterprise conducting the bid evaluation or, as the case may be, the temporary team established to evaluate the bids shall complete the evaluation within the period during which the bid prices offered by the bidders remain valid and shall submit the results with comments to the body authorized to approve the procurement.

2) The body authorized to approve the procurement under this Directive shall make a decision confirming that the procurement process has adhered to the procurement implementation system and that the bid evaluation was conducted in accordance with the criteria specified in the bidding documents. The decision may be one of the following:

   a) Endorsing the full evaluation report and permitting the continuation of subsequent procedures;
   b) Rejecting the report and ordering that

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ማድረግ፣ ወይም

ሐ/ በዚህ የአፈጻጸም መመሪያ መሰረት ጨረታን ለመሰረዝ የተቀመጡ ቅድመ ሁኔታዎች ከተሟሉ ግዥው እንዲሰረዝ፣

3) ግዥውን የሚያፀድቀው አካል አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው በቀረበው የግምገማ ሪፖርት ላይ ግምገማውን የሰራው ቡድን ወይም ኮሚቴ ማብራሪያ እንዲሰጠው ሊያደርግ ይችላል፡፡

4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 (ለ) ላይ በተገለጸው መሠረት ግዥውን የሚያፀድቀው አካል የቀረበውን የግምገማ የውሳኔ ኃሳብ ያልተቀበለ ከሆነ ምክንያቱን በመግለጽ ከዚህ በፊት ግምገማውን ላከናወነው ቡድን እንዲመለስ የሚያደርግ ሲሆን ገምጋሚ ቡድኑም ከግዥ አጽዳቂው በተሠጠው አቅጣጫ መሠረት ግምገማውን እንደገና አከናውኖ የተስተካከለውን ሪፖርት ማቅረብ ይኖርበታል፡፡

5) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 የተመለከተው ቢኖርም ገምጋሚ ቡድኑ ወይም ማንኛውም ገምጋሚ ቡድን አባል የግዥ አፅዳቂ አካሉ በሰጠው አቅጣጫ ወይም በግምገማ ውጤት ላይ የማይስማማ ከሆነ በግምገማ ሪፖርቱ ላይ ያልተስማማበት ሀሣብ ተገልፆ የግዥ አፅዳቂ ኮሚቴ በሰጠው ውሳኔ መሠረት የሚፈጸም ይሆናል፡፡

6) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 5 ድንጋጌዎች

the evaluation be corrected and redone; or

c) If the preconditions for canceling the bid as provided under this Directive are met, ordering the cancellation of the procurement.

3) The body who endorses the procurement may, if deemed necessary, request clarification from the evaluation team or committee that prepared the evaluation report.

4) If the procurement endorsing body does not accept the evaluation decision proposal submitted pursuant to Sub-Article 2(b) of this Article, it shall return the report to the evaluation team that originally conducted the evaluation , along with the reasons for its rejection. The evaluation team shall then re-conduct the evaluation and submit a revised report in accordance with the guidance provided by the procurement endorcing body.

5) Notwithstanding the provisions of Sub-Article 4 of this Article, if the evaluation team or any member of the evaluation team disagrees with the direction given by the Procurement Approval Body or with the outcome of the review, the disagreement shall be clearly stated and the decision of the Procurement endorsing committee shall be implemented.

6) Subject to the provisions of Sub-Article 5 of this Article, in the event of a dispute between

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

እንደተጠበቁ ሆኖ በጨረታው ውጤት ላይ በሚቀርብ አቤቱታ መነሻነት በአጽዳቂ ኮሚቴው እና በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ መካከል የሀሳብ ልዩነት ቢፈጠር የበላይ ኃላፊ ውሳኔ ተፈጻሚነት ይኖረዋል፡፡

the Procurement endorsing Committee and the head of the state-owned enterprise arising from a complaint regarding the results of the bid, the decision of the head shall prevail.

93. ድህረ ግምገማ

1) የልማት ድርጅቱ እንደ አስፈላጊነቱ ከአሸናፊው ድርጅት ጋር የውል ስምምነት ከመግባቱ በፊት የተመረጠው ተጫራች ውሉን በአጥጋቢ ሁኔታ ለመፈጸም የሚያስችል ብቃት እንዳለው ለማረጋገጥ ድርጅቱ ያከናወናቸውን ልምድ፣አደረጃጀት፣ ህጋዊነት፣ የፋይናንስና የቴክኒክ አቋም በመጫረቻ ሰነዱ ላይ በተቀመጠው መሠረት መሆኑ በድህረ ግምገማ ሊረጋገጥ ይችላል፡፡
2) የልማት ድርጅቱ ለድህረ ግምገማው የሚመረጡ መስፈርቶች አስቀድሞ በጨረታ ሰነዱ ውስጥ መቀመጥ ያለባቸው ሲሆን ለግዥው አስተዋጽኦ የሚኖራቸው መሆኑን ማረጋገጥ አለበት፡፡
3) በድህረ-ብቃት ግምገማ ወቅት ዝቅተኛ ዋጋ ያቀረበ ተጫራች የድህረ ግምገማ መስፈርቱን የማያሟላ ከሆነ ሆኖ ከተገኘ የልማት ድርጅቱ በሁለተኛ ደረጃ ለወጣው ተጫራች ተመሳሳይ የሆነ የድህረ-መረጣ ብቃት ማረጋገጫ ሊያደርግ ይችላል፡፡

93. Post Qualification-Evaluation

1) The state-owned enterprise, as necessary, may conduct a post-qualification evaluation before entering into a contract agreement with the selected bidder to verify that the selected bidder possesses the necessary capacity, experience, organizational structure, legal standing, financial and technical capacity, as outlined in the bidding document to properly perform the contract.
2) The criteria to be used for the post-qualification evaluation must be clearly included in the bidding document in advance, and it must be confirmed that they are relevant to the execution of the procurement.
3) If, during the post-qualification evaluation, the lowest-priced bidder fails to meet the post-qualification requirements, the state-owned enterprise shall proceed to conduct a similar post-qualification assessment for the second-ranked bidder.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

94. የጨረታ ውጤትን እና አሸናፊነት ማሳወቅ

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የጨረታውን ዝርዝር ውጤት በጽሁፍ ወይም በኤሌክትሮኒክ ዘዴ ወይም ድረ ገጽ ለተጫራቾች የሚገልጽ ሲሆን በተመሳሳይ ጊዜ የልማት ድርጅቱን ድረ-ገጽ በመጠቀም ለህዝብ ይፋ ያደርጋሉ፡፡
2) የጨረታው ውጤት ተጫራቾች ቅሬታ ካላቸው ለማቅረብ በሚያስችል መልኩ በዝርዝር መገለጽ አለበት፡፡
3) ለአሸናፊው ተጫራች ውል እንዲፈርም የሚላክለት የአሸናፊነት ማስታወቂያ የሚከተሉትን ያካተተ መሆን አለበት፡-
   ሀ/ የልማት ድርጅቱ በተጫራቹ የቀረበውን የመጫረቻ ሐሳብ የተቀበለ መሆኑን፣
   ለ/ ውሉ የሚፈጸምበትን ጠቅላላ ዋጋ፣
   ሐ/ የማስረከቢያውን የመጨረሻ ቀን ፣
   መ/ ተጫራች ውሉን ለመፈረም ፈቃደኛ ካልሆነ በህጉ መሠረት የሚያስከትለውን ተጠያቂነት፣
   ሠ/ ሌሎች በጨረታ ሰነድ ለይ የተጠቀሱ አስፈላጊ ነጥቦች፣
4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት ለተጫራቹ የሚላከው የአሸናፊነት ማስታወቂያ በልማት ድርጅቱ እና በተጫራቹ መካካል እንደውል ሆኖ ሊያገለግል አይችልም፡፡

94. Notification of Bid Results and Award

1) The state-owned enterprise shall disclose the detailed bid results to the bidders in writing, electronically, or via its website. At the same time, the results shall be made public using the website of the state-owned enterprise.
2) The bid result must be disclosed in sufficient detail to allow bidders to submit complaints, if any.
3) The notification of award to the winning bidder, which invites them to sign the contract, shall include the following:
   a) A confirmation that the state-owned enterprise has accepted the bidder's submitted proposal;
   b) The total contract value;
   c) The final date delivery;
   d) A statement on the legal consequences if the bidder refuses to sign the contract;
   e) Any other mandatory information stated in the bidding document.
4) The notice of award sent to the bidder in accordance with Sub-Article 1 of this Article shall not serve as a contract between the state-owned enterprise and the bidder.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

5) በጨረታው አሸናፊ የሆነው ተጫራች ውል ለመፈረም ፈቃደኛ ካልሆነ ወይም ውል ቢፈርምም የውል ማስከበሪያ ለማስያዝ ካልቻለ ወይም ውል ከገባ በኋላ በውል ስምምነቱ መሰረቱ ለማቅረብ ፈቃደኛ ካልሆነ የልማት ድርጅቱ በቅድሚያ የሚያስገኘውን ጠቀሜታ በመገምገም፣ በጨረታው ሁለተኛ የወጣውን ተጫራች በጨረታው አሸናፊ ዋጋ ወይም በጨረታው አሸናፊ ዋጋ ለማቅረብ ፍቃደኛ ካልሆነ የዋጋ ድርድር በማድረግ በሚደረስበት ዋጋ አሸናፊ ማድረግ ወይም አዲስ ጨረታ ማውጣት ይችላል፡፡

6) የልማት ድርጅቱ የሚከተሉት ሁኔታዎች መሟላታቸውን ካረጋገጠ ተወዳዳሪዎች ያስያዙትን የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና ተመላሽ ማድረግ አለበት፡፡

ሀ/ ከአሸናፊ ተጫራቹ ጋር ውል ተፈርሞ ተጫራቹ የውል ማስከበሪያ ዋስትና ያቀረበ ከሆነ፣

ለ/ የጨረታ ማስከበሪያውን የመጠቀሚያ ጊዜ ለማራዘም ፈቃደኛ ያልሆነ ተጫራች የጨረታ ማስከበሪያ ፀንቶ መቆያ ጊዜ ያበቃ ከሆነ፣

95. ጨረታን ስለመሰረዝ

1) በአዋጁ አንቀጽ 26 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ከሚከተሉት

5) If the winning bidder refuses to sign the contract or it signs the contract but fails to provide the contract performance guarantee, or refuses to provide on basis for the contract after signing the contract, the state-owned enterprise may, after assessing the benefits it will gain, award the second-place bidder the contract at the winning bid price or, if the second-place bidder is unwilling to offer the contract at the winning bid price, negotiate the price and award at the price reached or issue a new bid.

6) The state-owned enterprise shall refund the bid security deposit submitted by the bidders upon verifying the fulfillment of the following conditions:

a) If a contract has been signed with the winning bidder and the bidder has submitted a performance guarantee;
b) If a bidder whose bid security deposit has expired is unwilling to extend its validity.

95. Cancellation of Bids

1) Subject to Article 26 of the Proclamation, a state-owned enterprise may cancel a bid for

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ምክንያቶች በአንዱ ጨረታን መሰረዝ ይችላሉ፡፡

ሀ/ የቀረቡት ተጫራቾች በጨረታ ሰነዱ ላይ የተቀመጠውን ዝቅተኛ መስፈርት የማያሟሉ ከሆኑ፣

ለ/ የወጣው ዝርዝር የጨረታ ሰነድ ወይም መግለጫ ጉድለት ያለበት መሆኑ ሲረጋገጥ ወይም በጨረታ ሠነዱ ላይ ለውጥ ማድረግ በርካታ ተወዳዳሪዎችን ማግኘት የሚያስችል መሆኑ ሲታመን፣

ሐ/ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 91(2) በተደነገገው መሰረት የዋጋ ድርድር ተደርጎ ስምምነት ላይ መድረስ ካልተቻለ፣

መ/ የቀረበው አንድ ተጫራች ብቻ ሲሆንና ይህን ተጫራች በብቸኝነት እንዲቀርብ ያስቻለው በዚህ መመሪያ የተዘረጉትን ሥርዓቶች ያልጠበቀ አሠራር መኖሩ ሲረጋገጥ፣

ሠ) ጨረታው አሸናፊ የሆነው ተጫራች የሰጠው ዋጋ የልማት ድርጅቱ ለግዥው ከያዘው በጀት በላይ ሲሆንና ከአሸናፊው ድርጅት ጋር ድርድር ተደርጎ ስምምነት ላይ ካልተደረሰ ወይም የበጀቱን ልዩነት ከሌላ ምንጭ ማሟላት የማይቻል ከሆነ፣

2) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በዚህ

any of the following reasons:

a) If the bidders participated in the bid do not meet the minimum requirements set out in the bidding documents;
b) If it is determined that the detailed bidding documents or specifications issued are defective or if it is believed that changes to the bidding documents will result in more bidders;
c) If an agreement cannot be reached through price negotiation in accordance with Article 91(2) of this Directive;
d) If only one bidder has submitted a bid and it is determined that there was a practice that did not comply with the procedures set out in this Directive that allowed this bidder compete alone;
e) If the price offered by the winning bidder is higher than the budget allocated by the state-owned enterprise for the procurement and no agreement is reached through negotiation with the winning bidder or if the budget difference cannot be met from other sources;

2) Where a state-owned enterprise cancels a bid

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 በተመለከተው መሠረት ጨረታን ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል ሲሠርዙ ምክንያቱን የሚገልፅ ማስታወቂያ ለተወዳዳሪዎች ወይም ለተጫራቾች ወዲያውኑ ማሳወቅ አለባቸው፡፡

3) ጨረታውን ውድቅ የማድረግ ውሳኔው የተሰጠው ጨረታው ከመከፈቱ በፊት ከሆነ የመጫረቻ ሠነዱ ሳይከፈት ለተጫራቾች ተመላሽ ይሆናል፡፡

ምዕራፍ ስምንት
የውል አስተዳደር

96. የውል አጠቃላይ ድንጋጌዎች

1) በልማት ድርጅቶች የሚፈጸም ማንኛውም የግዥ ውል ወይም የውል ማሻሻያ በጽሑፍ መሆን አለባቸው፡፡
2) ውሉ በግዥ ፈፃሚው የመንግሥት የልማት ድርጅት እና በአቅራቢው ሙሉ ስምምነት ላይ የተመሰረተ ሲሆን ከዚህ በፊት በተዋዋዮቹ ወገኖች መካከል የነበሩት ሁሉም ግንኙነቶች፣ ድርድሮችና ስምምነቶች በዚህ በውል ስምምነቱ ይተካሉ፡፡
3) በውሉ ላይ በተለየ ሁኔታ ካልተገለጸ በስተቀር የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የሚገቧቸው ውሎች በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ መንግሥት

in whole or in part based on Sub-Article 1 of this Article, it shall immediately notify the competitors or bidders of the cancellation and the reason for the cancellation.

3) If the decision to cancel the bid is made before the bid opening, the bid documents shall be returned unopened to the bidders.

Chapter Eight
Contract Administration

96. General Contract Provisions

1) Any procurement contract or contract amendment executed by state-owned enterprises must be in writing.
2) The contract shall reflect the full and mutual agreement between the procuring state-owned enterprise and the supplier and all prior communications, negotiations, and agreements between the contracting parties shall be superseded by this contract agreement.
3) Unless otherwise specified in the contract, all contracts entered by state-owned enterprises shall be governed by and interpreted in accordance with the laws of the Federal

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሕጎች መሠረት የሚገዛና የሚተረጎም ይሆናል፡፡

97. የውል አዘገጃጀት

1) የሚዘጋጀው የውል ሰነድ የጨረታ ሰነድ ክፍል የሆኑትን አጠቃላይ እና ልዩ የውል ሁኔታዎችን እና ሌሎች የውሉ አካል የሆኑ ሰነዶችን ያካተተ መሆን አለበት፡፡
2) የሚዘጋጀው የውል ሰነድ የመንግሥት ልማት ድርጅቱንና የአቅራቢውን ግዴታና ኃላፊነት በግልጽ ያመላከተና በመንግሥት ልማት ድርጅቱ እና አቅራቢው ላይ የሚጣሉ ግዴታዎች ህጋዊ መሠረት ያላቸውና ሊፈጸሙ የሚችሉ መሆናቸውን ማረጋገጥ አለበት፡፡
3) አቅራቢው በውል ሰነዱ ላይ የሚሰጠው አስተያየት በተዋዋይ ወገኖች የጋራ ስምምነት ሲደረስበት የውል ቃላትና ሐረጎች ውስጥ ሊካተት ይገባል፡፡

98. የውል ቅድመ ሁኔታዎች

የልማት ድርጅቱ ውል ከመፈረሙ አስቀድሞ የሚከተሉት ሁኔታዎች መሟላታቸውን ማረጋገጥ ይኖርበታል፡-

ሀ/ አቅራቢው ውል ለመፈረም በአዋጁና በመመሪያው የተቀመጡ የብቃት መስፈርቶችን ለማሟላት የሚያስችል

Democratic Republic of Ethiopia.

97. Preparation of Procurement Contract

1) The contract document shall include the general and special contract conditions that were part of the bidding documents, as well as any other documents forming an integral part of the contract.
2) The contract document must clearly define the obligations and responsibilities of the state-owned enterprise and the supplier and it must ensure that the obligations imposed on both the state-owned enterprise and the supplier have a legal basis and are enforceable.
3) Any comments provided by the supplier on the contract document shall be incorporated into the contract terms and clauses upon mutual agreement between the contracting parties.

98. Pre-conditions for Contract Signing

Before signing a contract, the state-owned enterprise shall ensure the fulfillment of the following conditions:

a. The supplier must possess current qualifications enabling them to meet

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ወቅታዊ ብቃት ያለው መሆኑን፣

ለ/ የሚፈጸመው ግዥ ዓይነትና መጠን፣ የውል ዋጋ፣ የአቅርቦት ጊዜ፣ በቂ በጀት እና ለውሉ አፈጻጸም ውጤታማነት እና ቅልጥፍና የሚያስፈልጉ ሌሎች ቅድመ ሁኔታዎች መሟላታቸውን፣

99. ውል መፈረም

1) የመንግሥት የልማት ድርጅት የጨረታው አሸናፊ ከሆነው ተጫራች ጋር ለዚሁ ዓላማ ተብሎ የተዘጋጀውን እና ስምምነት ላይ የተደረሰባቸውን የውል ቃሎች እና ልዩ ሁኔታዎች የያዘውን የውል ሰነድ መፈራረም አለበት፡፡
2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተገለጸው ቢኖርም አሸናፊው ድርጅት ባለው አሰራር መሰረት የራሱ የሆነ የውል ሰነድ የሚኖረው ከሆነና በውል ሰነዱ መሠረት ውል እንዲገባ የሚያስገደድ ከሆነ በአቅራቢው በተዘጋጀው መሠረት ውል ሊፈርም ይችላል፡፡
3) የልማት ድርጅቱ እና በአሸናፊው ተጫራች መካከል ውል ካልተፈረመ በስተቀር የጨረታው አሸናፊ በመገለፁ ብቻ ውል እንደተፈረመ አይቆጠርም፡፡
4) የልማት ድርጅቱ እና በአሸናፊው ተጫራች

the competence requirements stipulated in the proclamation and directive for contract execution.

b. The procurement type and volume, contract value, delivery period, sufficient budget allocation, and other prerequisites necessary for the effective and efficient performance of the contract must be met.

99. Contract Signing

1) The state-owned enterprise shall sign the contract document prepared for this purpose incorporating agreed-upon terms, special conditions, and contractual clauses with the successful bidder.
2) Notwithstanding the provisions of Sub-Article (1) above, if the successful bidder has its own contract document as per its established procedures and requires the contract to be executed based on its terms, the contract may be signed according to the supplier's prepared document.
3) A contract shall not be considered executed solely by the announcement of the winning bidder unless a contract is formally signed between the state-owned enterprise and the winning bidder.
4) The contract signed between the state-owned enterprise and the successful bidder shall only

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

መካከል የሚፈረመው ውል የጸና የሚሆነው ሁለቱም ተዋዋይ ወገኖች ስምምነታቸውን በፊርማ ሲያረጋግጡ ብቻ ነው፡፡

5) ጨረታውን ያወጣው የልማት ድርጅት የጨረታውን ወይም የቅሬታውን ውጤት ለተጫራቾች ከገለጸበት ቀን ጀምሮ 5 (አምስት ተከታታይ የሥራ ቀናት) ከመሙላቱ በፊት የግዥ ውል መፈጸም የለበትም፡፡

6) የጨረታ አሸናፊው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (5) ላይ የተቀመጠው የጊዜ ገደብ ከተጠናቀቀ በኂላ ባሉት አስር (10) የሥራ ቀናት ውስጥ ቀርቦ ውሉን መፈረም አለበት፡፡

7) የልማት ድርጅቱ እና በአሸናፊው ተጫራች መካከል የሚደረገው ውል የሁለቱን ወገኖች ኃላፊነት በግልፅ ማመልከት ያለበት ሲሆን፣ የሚከተሉትን ጉዳዮች በተጨማሪነት ያካተተ መሆን ይኖርበታል፡-

ሀ/ በውሉ የሚቀርበው ዕቃ፣ የግንባታ ዘርፍ ስራ ወይም የምክር እና ከምክር ውጭ የሆኑ አገልግሎቶች ዓይነት፣ ጥራት፣ ብዛት፣ የሚቀርብበት አኳኋን ወይም የማስረከቢያ ጊዜውን፣ የሚከፈለውን አጠቃላይ እና የነጠላ ዋጋ መጠን፣ የአከፋፈል ሁኔታ እና የክፍያ ጊዜውን፣

ለ/ ከሦስተኛ ወገን የሚገኙ አገልግሎቶችን እንደ ትራንስፖርት፣ ኢንሹራንስ፣ ትራንዚት እና የመሳሰሉ ተግባራትን

become binding upon confirmation of agreement by both contracting parties through their signatures.

5) The state-owned enterprise shall not execute the procurement contract within 5 (five) working days from the date of announcing the bid or complaint results to bidders.

6) The successful bidder must sign the contract within ten (10) working days after the expiration of the time limit specified in Sub-Article (5) of this Article.

7) The contract between the state-owned enterprise and the successful bidder shall clearly specify the responsibilities of both parties and must additionally include the following matters:

a) The goods, construction work, or consulting and non-consulting services to be provided under the contract, their type, quality, quantity, delivery or completion time, the total and unit price amounts, payment terms and schedule,

b) It must specify who will be responsible for monitoring and performing third-party services such as transport, insurance, transit and similar activities, and these responsibilities must be assigned to the party best capable of performing

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የመከታተል እና የመፈፀም ኃላፊነት የማን እንደሚሆን መጠቀስ ያለበት ሲሆን ኃላፊነቶቹም በተሻለ ብቃት ሊፈፅማቸው በሚችል አካል እንዲሰሩ መደረግ ይኖርበታል፡፡

ሐ/ አቅራቢው በመጫረቻ ሰነዱ ላይ ያመለከተው የዋጋ ቅናሽ ወይም ሌሎች ሁኔታዎችን እና አፈጻጸማቸውን በውሉ ላይ በግልጽ ያመላከተ መሆን አለበት፡፡

መ/ በውል አፈጻጸም ወቅት የሚነሱ አለመግባባቶች የሚፈቱበትን አካሄድ መገለጽ አለበት፡፡

ሠ/ ከውጭ ሀገር ለሚቀርቡ አቅርቦቶች ከጠቅላላው የውሉ መጠን ውስጥ በውጭ ሀገር ገንዘብ እና ከሀገር ውስጥ ለሚቀርቡ አቅርቦቶች በብር ሊከፈለው የሚገባው የገንዘብ መጠን ድርሻ ተለይቶ መገለጽ ይኖርበታል፣

ረ/ የውል አካል የሆኑ የግዥ ሰነዶች እና በመካከላቸው ልዩነት ሲኖር የበላይነት የሚኖረውን ሰነድ፣

ሰ/ ለውል አፈጻጸም የተያዘው የውል ማስከበሪያ ሊወረስ የሚችልባቸውን ሁኔታዎች፣

ሸ/ አቅራቢው በውሉ በተመለከተው ጊዜ ውስጥ ዕቃውን፣ ምክር አገልግሎቱን፣ የግንባታ ዘርፍ ስራውን ወይም አገልግሎቱን አጠናቆ ባያስረክብ፣ ላዘገየበት ጊዜ የሚወስደውን እርምጃ፣

them competently.

c) Any price discounts or other conditions mentioned by the supplier in the bid document and their implementation must be clearly indicated in the contract.

d) The procedure for resolving disputes that may arise during contract performance must be specified.

e) For supplies to be provided from abroad, the portion of the total contract amount to be paid in foreign currency and the portion to be paid in local Birr for domestic supplies shall be clearly specified;

f) The procurement documents that form part of the contract and, in case of discrepancy between them, the document that shall prevail;

g) The conditions under which the contract performance guarantees may be forfeited;

h) The actions to be taken when the supplier fails to complete or delays the delivery of goods, consulting services, construction works, or other services within the contractually agreed timeframe; and

i) The communication protocol between the state-owned enterprise and the supplier, as well as other matters

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

አንዲሁም

ቀ/ የልማት ድርጅቱ እና በአቅራቢው መካከል ሊኖር የሚገባውን የግንኙነት አግባብ፣ እና ሌሎች ለውሉ አፈጻጸም አስፈላጊ የሆኑ ጉዳዮች፡፡

essential for contract implementation.

100. የተዋዋይ አካላት ኃላፊነት

1) በዚህ የአፈጻጸም መመሪያ እና በውል ሰነዱ ላይ የተገለጹ መብትና ግዴታዎች እንደተጠበቁ ሆኖ አቅራቢው የሚከተሉት ኃላፊነቶች አለበት፡፡

ሀ/ ዕቃውን፣ አገልግሎቱን ወይም የግንባታ ስራውን በውሉ ላይ በተገለጸው ዓይነትና መጠን፣ የጥራት ደረጃ፣ እንዲሁም ሌሎች ግዴታዎችን በውሉ ጊዜ ውስጥ መፈጸም፣

ለ/ በውሉ አፈጻጸም ወቅት ለሚያከናውናቸው ተግባራት ሙሉ ኃላፊነት መውሰድ፣

ሐ/ በኢትዮጵያ ውስጥ በስራ ላይ ያሉ ተፈጻሚ የሆኑ ህጎች ማክበርና በዚህ አፈጻጸም መመሪያ እና በውሉ ለተቀመጡ የሥነ ምግባር ደንቦች ተገዥ መሆን፣

2) በዚህ መመሪያ እና በውል ሰነዱ ላይ የተገለጹ መብትና ግዴታዎች እንደተጠበቁ ሆኖ የልማት ድርጅቱ የሚከተሉት ኃላፊነቶች ይኖሩታል፡፡

ሀ/ ለውሉ ቅልጥፋና እና ውጤታማነት

100. Responsibilities of Contracting Parties

1) While adhering to the rights and obligations stipulated in this implementation directive and the contract document, the supplier shall have the following responsibilities:

a) Deliver the goods, services, or construction works in the type, quantity, and quality standards specified in the contract, as well as fulfill all other contractual obligations within the agreed timeframe;
b) Assume full responsibility for all activities performed during contract execution;
c) Comply with all applicable laws in force in Ethiopia and adhere to the code of conduct provisions set forth in this implementation directive and the contract.

2) While ensuring compliance with the rights and obligations stipulated in this directive and the contract document, the state-owned enterprise shall have the following

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ከሚመለከታቸው አካላት ድጋፎችን፣ እገዛዎችንና ፈቃዶችን መጠየቅና እገዛ ማድረግ፣

ለ/ አቅራቢው በውሉ መሠረት ግዴታውን መወጣቱን ሲያረጋግጥ ተገቢውን ክፍያ በወቅቱ መፈጸም፣

ሐ/ አቅረቢው የውል ግዴታውን እየተወጣ እንደሚገኝ የሚያረጋግጡ ማስረጃዎችን ለሚመለከታቸው አካላት በወቅቱ መስጠት፣ እና

መ/ የውል አፈጻጸምን አስመልክቶ ከአቅራቢው ለሚቀርብ ማንኛውም ጥያቄ በህጉና በውሉ መሠረት ፈጣን ምላሽ መስጠት፡፡

responsibilities:

a) Request and facilitate necessary support, assistance, and approvals from relevant entities to ensure the efficiency and effectiveness of the contract;
b) Make timely payments to the supplier upon verification of proper contract performance;
c) Promptly submit evidence to concerned entities demonstrating the supplier's ongoing fulfillment of contractual obligations; and
d) Provide prompt responses to any supplier inquiries regarding contract implementation in accordance with the law and contract terms.

101. ውልን ይፋ ስለማድረግ

1) ሚስጥራዊ ግዥዎች ካልሆኑ በስተቀር የልማት ድርጅቱ በአዋጁ አንቀጽ 63 መሠረት ዋና ዋና የውል መረጃዎችን በልማት ደርጅቱ ድረ-ገጽ ለህዝብ ይፋ ማድረግ አለበት፡፡
2) በልማት ድርጅቱ ድረ-ገጽ ይፋ የሚሆነው ውል ቢያንስ የሚከተሉትን ሁኔታዎች የሚገልጽ መሆን ይኖርበታል፡፡

101. Disclosure of Contract

1) Unless classified as confidential procurements, state-owned enterprises shall publicly disclose key contract information on their website in accordance with Article 63 of the Proclamation.
2) Contracts published on the state-owned enterprise's website must include at minimum the following details:

a) Contract title;

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሀ/ የውሉ ርዕስ፣

ለ/ የግዥውን ዘዴ፣ ዓይነትና መጠን፣

ሐ/ የተጠቃሚ ባለቤትነት መብት ያላቸውን ሰዎች፣

መ/ የአቅራቢውንና የልማት ድርጅቱን ሙሉ ስምና አድራሻ፣ እና

ሠ/ የግዥውን የውል ዋጋ፣ ውሉ የሚጀመረበት እና የሚጠናቀቅበትን ጊዜ፣

b) Procurement method, type and quantity;

c) Persons with beneficial ownership rights;

d) Full names and addresses of both the supplier and state-owned enterprise; and

e) Contract value, commencement date, and completion date.

102. ውል ስለማሻሻል

1) በውል አፈጻጸም ወቅት እንደሁኔታው የውል ማሻሻያ ማድረግ የሚቻል ሲሆን የሚደረገው የውል ማሻሻያ የልማት ድርጅቱን ጥቅም የማይጎዳ መሆኑ ሲረጋገጥ እና በመንግስት የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ሲፈቀድ ነው፡፡

2) ማንኛውም በውሉ ላይ የሚደረጉ ማሻሻዎች በፅሑፍና በተዋዋይ ወገኖች ሥልጣን በተሰጣቸው አካላት መፈፀም አለበት፡፡ በፅሑፍ የሚደረጉት የውል ለውጦች ለቀጣይ አፈጻጸም የዋናው ውል ሰነድ አካል ተደርገው ይቆጠራሉ፡፡

3) በውል አፈጻጸም ወቅት በሚቀርበው ዕቃ ወይም ምርት ላይ በቴክኖሎጂ ምክንያት የሚፈጠሩ ለውጦች በውሉ ላይ ከተገለጸው የጥራት ደረጃ ያላነሰ እስከሆነ ድረስ የልማት ድርጅቱ ወይም በአቅራቢው ጥያቄ መነሻነት

102. Contract Amendment

1) During contract performance, contract amendments may be made as necessary, provided that such amendments do not harm the interests of the state-owned enterprise and approved by the head of state-owned enterprises

2) Any amendments to the contract must be made in writing and executed by duly authorized representatives of the contracting parties. Written contract amendments shall be considered part of the original contract document for future performance.

3) Changes due to technology in the goods or products to be supplied during the performance of the contract may be included in a contract amendment at the request of the state-owned enterprise or the supplier, provided that the quality level is not lower

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

በውል ማሻሻያ ሊካተቱ ይችላሉ፡፡

103. የውል ማስከበሪያ

1) የልማት ድርጅቱ በዋጋ ማቅረቢያ፣ የኪራይ አገልግሎት ግዥ፣ ከልማት ድርጅት የሚፈጸም ግዥ እና በለቀማ ከሚፈጸም ግዥ በስተቀር ለማናቸውም ሌላ ግዥ የውል ማስከበሪያ መጠየቅ አለበት፡፡

2) የዚህ ንዑስ አንቀጽ 1 ድንጋጌ ቢኖርም ለዋጋ ማቅረቢያ፣ ለኪራይ አገልግሎት ግዥ እና ለለቀማ ግዥ የልማት ድርጅቱ በዚህ መመሪያ አባሪ 5 መሰረት የውል ማስከበሪያ መተማመኛ ቅጽ ሊያስፈርም ይችላል፡፡

3) የጨረታው አሸናፊ ድርጅት ከልማት ድርጅቱ ጋር ውል ከፈረመበት ቀን ጀምሮ በ10 (አሥር) ቀናት ውስጥ የውሉን ጠቅላላ ዋጋ ቢያንስ አስር በመቶ (10%) የልማት ድርጅቱ በጨረታ ሰነዱ ላይ በሚወስነው የዋስትና ዓይነት የውል ማስከበሪያ ማስያዝ አለበት፡፡

4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 የተደነገገው ቢኖርም የግዥው መጠን ከፍተኛ እና አቅርቦቱ ቀጣይነት ያለው ሲሆን አቅራቢዎች የሚያስይዙት የውል ማስከበሪያ ዋስትና ከጠቅላላው ግምታዊ ውል መጠን ላይ የሦስት ወሩ የውል መጠን ከ10% (አስር በመቶ) ያላነሰ እንዲሆን በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ሊወሰን

than that specified in the contract.

103. Performance Guarantee

1) The state-owned enterprise shall require a performance guarantee for all procurements except for request for quotations, rental service procurements, procurements conducted from a state-owned enterprise, and special shopping of direct procurement..
2) Notwithstanding the provision of sub-article (1) above, for request for quotations, rental service procurements, and s, the state-owned enterprise and special shopping direct procurement may use signature of performance guarantee assurance form in accordance with Appendix 5 of this directive.
3) The successful bidder shall, within 10 (ten) days from the contract signing date with the state-owned enterprise, provide a performance guarantee of at least ten percent (10%) of the total contract value, in the form of guarantee specified by the state-owned enterprise in the bidding document.
4) Notwithstanding the provision of sub-article (3) above, where the procurement amount is substantial high and the supply is continuous, the head of the state-owned enterprise may determine that the contract performance security provided by suppliers shall not be less than 10% of the total estimated contract

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ይችላል፡፡

5) አቅራቢው በውሉ መሠረት ግዴታውን ሳይወጣ ቢቀር ለመውረስ እንዲያስችለው ተጫራቹ የሚያቀርበው የውል ማስከበሪያ ውሉ ፀንቶ ከሚቆይበት ጊዜ ቢያንስ ለተጨማሪ ሃያ ስምንት (28) ቀናት ፀንቶ መቆየት አለበት፡፡

6) የልማት ድርጅቱ አቅራቢው በውሉ መሰረት አለመፈጸሙን ሲያረጋግጥ ያስያዘውን የውል ማስከበሪያ መውረስ ይችላል፡፡

7) በሁለቱ ተዋዋይ ወገኖች መካከል የተለየ ስምምነት ከሌለ በስተቀር የተያዘው የውል ማስከበሪያ አቅራቢው የውል ግዴታውን ሙሉ በሙሉ እንዳጠናቀቀ መመለስ አለበት::

104. የውልን አፈፃፀም መከታተል

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የውል አፈፃፀምን የሚከታተል የሥራ ክፍል መለየት ወይም የውል ክትትል በተለያዩ አካላት በቅንጅት የሚፈፀም በሚሆንበት ወቅት እነዚህ አካላት ተግባራቸውን በግልፅ እንዲያውቁ ማድረግ አለባቸው፡፡
2) የውል አፈፃፀምን የሚከታተለው የልማት ድርጅቱ የሥራ ክፍል አቅራቢው በውሉ መሠረት የሚያከናውናቸው ዋና ዋና ተግባራት በውሉ ላይ በተገለፀው መሠረት እየተከናወኑ የሚገኙ መሆኑን መከታተል አለበት፡፡
3) በውል አፈፃፀም ክትትል ወቅት የመንግሥት

amount for three months.

5) If the supplier fails to fulfill its contractual obligations, the performance guarantee submitted by the bidder shall remain valid for at least an additional twenty-eight (28) days beyond the contract duration to allow for forfeiture.
6) The state-owned enterprise may forfeit the performance guarantee if it confirms the supplier's failure to perform according to the contract.
7) Unless otherwise agreed between the two contracting parties, the performance guarantee shall be returned to the supplier only after complete fulfillment of all contractual obligations.

104. Monitoring Contract Performance

1) State-owned enterprises shall establish a dedicated contract monitoring unit or ensure that contract supervision is carried out collaboratively by various departments. In such cases, these units/departments must have clearly defined responsibilities.
2) The state-owned enterprise's monitoring unit shall track whether the supplier is performing all key contractual obligations as specified in the contract.
3) During contract performance monitoring, state-owned enterprises shall perform the

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የልማት ድርጅቶች የሚከተሉትን ተግባራት መፈፀም አለባቸው፡፡

ሀ/ ተቀባይነት የሚኖራቸውን በባንክ የተረጋገጠ የክፍያ ሰነድ ማስተካከያ ጥያቄዎች ተቀብሎ አፋጣኝ ምላሽ መስጠት፣

ለ/ ተገቢው አገልግሎት ከመገኘቱ በፊት እንደአግባብነቱ የውል ማስከበሪያ፤ በባንክ የተረጋገጠ የክፍያ ሰነድ፤ የጥራት ዋስትና መጠቀሚያ ጊዜዎች እንዳያልፉ ጥንቃቄ እና ክትትል ማድረግ፣

ሐ/ የግንባታ ስራዎች በተያዘላቸው ጊዜ ገደብ ውስጥ መገንባታቸውን፣ የዕቃ አቅርቦቶች እና አገልግሎቶች በውሉ ጊዜ ውስጥ ለመከናወናቸው ክትትል መደረጉን እና ሪፖርት መቅረቡን፣

መ/ ከውል አፈፃፀም ጋር በተያያዘ ከአቅራቢዎች ምንም ዓይነት የይገባኛል ጥያቄዎች እንዳይፈጠሩ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ፣

following duties:

a) Accept and promptly respond to requests for adjustments to valid bank-guaranteed payment documents;
b) Closely monitor and ensure that contract performance guarantees, bank-guaranteed payment documents, and quality warranty periods do not expire before the relevant service is provided;
c) Track the monitoring and reporting of the completion construction works within their specified timeframes, goods and service deliveries are made according to contract schedules;
d) Take maximum precautions to prevent any unjustified claims from suppliers regarding contract performance.

105. የቅድመ ክፍያ አከፋፈል

1) በግዥ አፈፃፀም እንደአስፈላጊነቱ ከውሉ ጠቅላላ ዋጋ እስከ 30% (ሠላሣ ከመቶ) የሚደርስ የቅድሚያ ክፍያ ሊሰጥ ይችላል፡፡ የሚሰጠው የቅድሚያ ክፍያ መጠን በጨረታ ዝርዝር መረጃ ሠንጠረዥ እና በልዩ የውል ሁኔታ ላይ መገለፅ አለበት፡፡

105. Advance Payment

1) During procurement execution, an advance payment of up to thirty percent (30%) of the total contract value may be made when necessary. The amount of advance payment shall be specified in the bid detail table and special contract conditions.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

2) አቅራቢዎች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት ከሚጠይቁት የቅድሚያ ክፍያ ጋር ተመጣጣኝ የሆነ የቅድሚያ ክፍያ ዋስትና እንደአቅራቢው ምርጫ ከታወቀ ባንክ የሚሰጥ የተረጋገጠ የክፍያ ማዘዣ ወይም በሁኔታ ላይ ያልተመሰረተ የባንክ ዋስትና ማቅረብ አለባቸው፡ ፡

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት ለግንባታ ዘርፍ ሥራ በተደረገ ውል መሠረት ለሚፈፀም የቅድሚያ ክፍያ ሊደረግ የሚችለው በውል ሰጪ እና በውል ተቀባዩ የጣምራ ፊርማ ሲሆን የቅደመ ክፍያው አጠቃቀመን በሚመለከተ የተለየ ሰምምነት የሚስፈልገው ሰሆን፣

   ሀ/ በባንክ ሂሣቡ ከተቀመጠው ገንዘብ ላይ ለሥራ ተቋራጩ ተቋሙ ክፍያ የሚፈፀመው ቀደም ሲል በወሰደው ገንዘብ ተገቢውን ሥራ የሰራ መሆኑ ሲረጋገጥ መሆኑን፣

   ለ/ በቅድሚያ ክፍያ መልክ ከሚከፈለው ገንዘብ ውስጥ ለመንገድ ሥራ የሀገር ውስጥ ተቋራጮች እስከ 60% (ስልሳ በመቶ) እንዲሁም ለሕንጻ ሥራ የሀገር ውስጥ ተቋራጮች እስከ 30% (ሰላሳ በመቶ) ለመሣሪያ መግዣ ማዋል የሚችሉ መሆኑን፣ የሚገልጹ አንቀጾችን ሊይዝ ይችላል፡፡

4) የሚከተሉት ሁኔታዎች መኖራቸውን ሲረዳ የሀገር ውስጥ ሥራ ተቋራጮች በቅድሚያ ክፍያ

2) Suppliers requesting advance payment under Sub-Article (1) of this Article shall provide either a bank payment guarantee equivalent to the advance payment amount or an unconditional bank guarantee from a well-known bank, at the supplier's option.

3) For advance payments made under Sub-Article (1) of this Article for construction works, the payment shall require joint signatures of both the contractor and employer, and a separate agreement shall be required regarding the use of the advance payment. It may include provisions providing:

   a) Payment from the bank account shall be made to the contractor only after verification that the contractor has properly executed the work corresponding to the collected funds;

   b) The advance payment may be up to sixty percent (60%) for road works by domestic contractors, up to thirty percent (30%) for building works by domestic contractors, and equipment purchase.

4) When the following conditions are met, domestic contractors may be permitted to use part of the advance payment for equipment purchase:

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

መልክ ከተሰጣቸው ገንዘብ ውስጥ ከፊሉን ለመሣሪያ መግዣ እንዲያውሉ ሊፈቅድ ይችላል፡ ፡

ሀ/ የሥራ ተቋራጩ በቅድሚያ ክፍያ መልክ በወሰደው ገንዘብ የገዛውን መሣሪያ በውሉ መሠረት ፕሮጀክቱ ከመጠናቀቁ በፊት ለዕዳ መያዣነት የማያውል እና በማናቸውም መልክ ለሦስተኛ ወገን የማያስተላልፍ ለመሆኑ ማረጋገጫ የሚያቀርብ ከሆነ፣

ለ/ የሥራ ተቋራጩ የቅድሚያ ክፍያ አከፋፈል ስምምነት ከመፈረሙ በፊት በቅድሚያ ክፍያ መልክ በሚወስደው ገንዘብ የሚገዛቸውን መሣሪያዎች ዓይነት ለአሠሪው የመንግሥት የልማት ድርጅት ተቆጣጣሪ መሐንዲስ አቅርቦ መሠሪያዎቹ ለሥራው አስፈላጊ መሆናቸው ከተረጋገጠ፣

ሐ/ መሣሪያዎቹ ከፕሮጀክቱ ባለቤት ፈቃድ ውጪ ከፕሮጀክቱ ወደ ሌላ ቦታ እንደማይንቀሳቀሱ ማረጋገጫ ከቀረበ፣

5) የመንግሥት የልማት ድርጅቱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 መሠረት ተቋራጩ በተከፈለው የቅድመ ክፍያ መሣሪያውን ስለመግዛቱ ህጋዊ ማስረጃ እንዲያቀርብ በማድረግ ማረጋገጥ አለበት፡፡

6) የሀገር ውስጥ ሥራ ተቋራጩ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 5 በተመለከተው መሠረት በተከፈለው የቅድሚያ ክፍያ ለግንባታ ሥራው የሚያስፈልጉ መሣሪያዎቹን ወደ ፕሮጀክቱ ቦታ ካላጓጓዘ በውሉ መሠረት ሊከፈለው የሚገባው የሚቀጥለው ክፍያ አይፈፀምለትም፡

a) If the contractor provides evidence that the advance funds will not be used as collateral before project completion and will not be transferred to third parties in any form before completion according to the contract;

b) If before signing the advance payment agreement, the contractor submits to the supervising engineer of the state-owned enterprise the types of equipment to be purchased and when their need for the project is confirmed;

c) If evidence is provided that equipment will not be relocated from the project site without the project owner's permission;

5) The state-owned enterprise, shall require the contractor to submit legal evidence of equipment purchase using the advance payment in accordance with Sub-Article (4) of this Article.

6) If the domestic contractor fails to transport the equipment purchased with advance payment to the project site as required under Sub-Article 5 of this Article for the construction work, the subsequent payment due under the contract shall not be made.

7) Advance payments made to suppliers shall be gradually deducted from stage-by-stage interim

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

7) በአቅራቢዎች የተወሰደው የቅድሚያ ክፍያ ገንዘብ በውሉ መሠረት በየደረጃው ከሚዘጋጁት የክፍያ ምስክር ወረቀቶች ወይም በየደረጃው ከሚፈፀሙ አቅርቦቶች ሂሳብ ላይ እየተቀነስ እንዲመለስ መደረግ አለበት።

8) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ድንጋጌ መሰረት ከተቀመጠው የገንዘብ መጠን በላይ የቅድሚያ ክፍያ ለመክፈል አሳማኝ ምክንያት ሲኖር እና ግዥውን ለመፈፀም ሌላ አማራጭ ከሌለ፣ የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ በሚሰጠው ውሳኔ መሰረት የቅድሚያ ክፍያው መጠን ከፍ ተደርጎ ሊከፈል ይችላል።

payment certificates or delivery accounts in accordance with the contract terms.

8) When there is justifiable cause to exceed the advance payment amount specified under sub article 1 of this Article and no alternative exists to execute the procurement, a higher advance payment may be made based on decision of the head of the state-owned enterprise.

106. የዋጋ ማስተካከያ

1) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የሚከተሉት ሁኔታዎች መኖራቸውን ሲረዱ 1 (አንድ) ዓመትና እና ከዚህ በላይ ለሚቆዩ ለግንባታ ስራዎች፣ እንዲሁም 6 (ስድስት) ወራት እና ከዚያ በላይ ለሚቆይ በማዕቀፍ ስምምነት ለሚፈፀም ዕቃ እና ከምክር ውጭ ለሆነ አገልግሎት ግዥ የዋጋ ማስተካከያ ማድረግ የሚችል ሲሆን አስቀድሞ በጨረታ ሰነዱ ላይ ማመልከት አለበት።

   ሀ/ ለግንባታ ሥራ የዋጋ ማስተካከያ የሚደረገው ውሉ ተፈጻሚ መሆን ከጀመረበት ከ6 ወራት በኋላ ሲሆን፣በማዕቀፍ ስምምነት ለሚፈጸም ግዥ ደግሞ ውሉ ተፈፃሚ መሆን ከጀመረበት ከ3

106. Price Adjustment

1) The State-owned enterprises shall specify this possibility of price adjustments in the bidding document that for construction works lasting 1 (one) year or more and framework agreement for procurements goods and non-consultancy service lasting 6 (six) months or more when the following conditions are met;

   a) For construction works price adjustments may be made starting 6 months after contract implementation begins; for framework agreements adjustments may be made for price changes occurring 3 months after

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ወራት በኋላ ለሚኖረው የዋጋ ለውጥ ነው፡፡

ለ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 (ሀ) የተገለጸው ቢኖርም ዋጋቸው በከፍተኛ ሁኔታ ተለዋዋጭ ለሆኑ ምርቶች ወይም አቅርቦቶች ወይም ዋጋ ለማስተካከል አሳማኝ ሆነ ምክንያት ሲያጋጥም እና በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ተቀባይነት ሲያገኝ ለግንባታ ሥራ የዋጋ ውሉ ተፈጻሚ መሆን ከጀመረበት ከ6 ወራት በፊት እንዲሁም በማዕቀፍ ስምምነት ለሚፈጸም ግዥ ደግሞ ውሉ ተፈፃሚ መሆን ከጀመረበት ከ3 ወራት በፊት የዋጋ ማስተካከያ ሊደረግ ይችላል፡፡

ሐ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 (ሀ) መሠረት የዋጋ ማስተካከያ የሚደረገው ጊዜ እንደሁኔታው ከታወቀ አምራች ወይም የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በተደረገ ገበያ ዋጋ ጥናት በሚገኝ የገበያ ዋጋ መረጃ መሠረት ነው፡፡

2) የልማት ድርጅቱ የዋጋ ማስተካከያ የሚደረግባቸው ዕቃዎች ወይም አቅርቦቶች ለተካተቱበት ግዥ በሚያዘጋጀው የጨረታ ሰነድ ላይ የሚከተሉትን ጨምሮ ሌሎች አስፈላጊ ናቸው የሚላቸውን ሁኔታዎች በግልጽ ማመልከት ይኖርበታል፡፡

ሀ/ ዋጋ ማስተካከያውን ተግባራዊ

contract implementation begins.

a) Notwithstanding the provisions of Sub-Article 1(a) of this Article, for products or supplies whose prices are highly volatile or where there is a compelling reason to adjust the price and with the approval of the head of the state-owned enterprise, a price adjustment may be made 6 months before the contract for construction work becomes effective and 3 months before the contract becomes effective for procurement under a framework agreement.

b) Price adjustments under Sub-Article 1(a) of this Article shall be based on market price studies conducted by either a known manufacturer or state-owned enterprises using prevailing market price data.

2) The state-owned enterprise shall clearly specify in the bidding documents for the relevant procurement the items or supplies eligible for price adjustment, including but not limited to the following conditions:

a) The types of information bidders must submit with their bids to implement price adjustment;

b) The circumstances under which price adjustment requests may be submitted,

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ለማድረግ ተወዳዳሪዎች ከመጫረቻ ሰነዳቸው ጋር ማቅረብ ያለባቸውን የመረጃ አይነት፣

ለ/ የዋጋ ማስተካከያ ጥያቄው የሚቀርብባቸውን ሁኔታዎች፣ የአቀራረብ ዘዴውን እና ከዋጋ ማስተካከያ ጥያቄው ጋር ተያይዘው የሚቀርቡ ማስረጃዎችን ዓይነትና መጠን፣

ሐ/ ሌሎች ለዋጋ ማስተካከያው አፈጻጸም ይጠቅማል ተብሎ የሚታመንባቸውን መረጃዎች እና ተጫራቾች ሊከተሉት ይገባል የሚላቸውን አሰራሮች፣

3) የልማት ድርጅቱ በጨረታ ግምገማ ወቅት ለዋጋ ማስተካከያ ዓላማ የተቀመጡትን ቅድመ ሁኔታዎች ተጫራቾች መቀበላቸውን እና ያቀረቧቸው ማስረጃዎችም ተቀባይነት ያላቸው መሆናቸውን ማረጋገጥ አለበት።

4) የልማት ድርጅቱ እና በጨረታ ውድድሩ አሸናፊ የሆነው ተጫራች በሚያደርጉት የውል ስምምነት ላይ የሚከተሉት እና ሌሎች ተገቢ ናቸው ተብሎ የታመነባቸው ሁኔታዎች በግልፅ እንዲካተቱ መደረግ አለበት።

ሀ/ የዋጋ ማስተካከያ የሚደረግላቸውን ግብዓቶች በመጠቀም የሚመረቱ ዕቃዎችን ወይም አቅርቦቶችን ዝርዝር እና የማስተካከያውን አፈፃፀም፣

ለ/ ለዋጋ ማስተካከያው አፈጻጸም

the submission method, and the type and amount of evidence required with such requests;

c) Other information deemed necessary for effective price adjustment implementation and procedures bidders must follow.

3) The state-owned enterprise shall verify during bid evaluation that bidders have accepted the preconditions set for price adjustment purposes and that the evidence they have Submitted is acceptable.

4) The state-owned enterprise and the successful bidder shall ensure the contract agreement clearly includes the following conditions and other relevant terms deemed necessary:

a) Detailed specifications of the goods or supplies to be produced subject to price adjustment, including the adjustment implementation process;

b) The agreed document type and source for price adjustment implementation between the state-owned enterprise and the supplier;

c) The requirement that price adjustment evidence must conform to contract specifications and that information from other sources will not be accepted;

d) A price adjustment shall be made for

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የልማት ድርጅቱ እና አቅራቢው የተስማሙበት የሰነድ ዓይነት እና ምንጭ፣

ሐ/ ለዋጋ ማስተካከያ የሚቀርበው ማስረጃ በውሉ ላይ በተገለፀው መሠረት መሆን እንዳለበት እና ከሌላ ምንጭ የሚመጣ መረጃ ተቀባይነት እንደማይኖረው፣

መ/ ለአቅራቢው የሚሰጠው የግዥ ትዕዛዝ የጠቅላላ ፍላጎቱን ግምታዊ ክፍፍል መሠረት ያደረገ እስከሆነ ድረስ አቅራቢው በውል ስምምነቱ መሠረት በወቅቱ ስራውን ወይም አቅርቦቱን ማከናወን ባለመቻሉ የሚፈጠረ የዋጋ መናር ማስተካከያ የሚደረግበት ስለመሆኑ፣

5) በማንኛውም ዕቃ እና አገልግሎት ላይ የሚደረግ የዋጋ ማስተካከያ ጭማሪ ከውል ዋጋው ከ20% (ሃያ በመቶ) በላይ በሚሆንበት ወቅት በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ውሳኔ መሠረት የሚፈጸም ይሆናል፡፡

6) የልማት ድርጅቱ የዋጋ ማስተካከያ ለተፈቀደበት ማንኛውም ግዥ ከአቅራቢው የዋጋ ማስተካከያ ጥያቄ ባይቀርብም ክፍያ ጥያቄ ሲቀርብለት የዋጋ ማስተካከያ እንዲደረግባቸው በውል ስምምነቱ በተፈቀዱ ግብዓቶች ላይ የዋጋ መቀነስ መኖር አለመኖሩን የማጣራትና የዋጋ ቅናሽ ካለም አስልቶ ከቀረበው የክፍያ ጥያቄ ላይ ከቀነሰ በኋላ መክፈል አለበት፡፡

7) የልማት ድርጅቱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 6 መሠረት ክፍያው ከመፈጸሙ በፊት

any price increase arising from the supplier's inability to perform the work or deliver the goods on time according to the contract, provided that the purchase order given to the supplier is based on an estimated breakdown of the total requirements.

5) Any price adjustment on goods or services exceeding twenty percent (20%) of the contract value shall require approval by the head of the state-owned enterprise.

6) For procurements where price adjustment is permitted, the state-owned enterprise must verify the existence of price reductions for approved items when processing payment requests - even if no price adjustment request is submitted by the supplier, if price reductions exist, they shall be deducted from the payment request before processing.

7) The state-owned enterprise shall notify the supplier in writing of any adjusted prices before payment is made under Sub-Article 6 of this Article, which shall form part of the contract documents.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የተስተካከለውን ዋጋ ለአቅራቢው በጽሑፍ ማሳወቅ ያለበት ሲሆን፣ይህም የውል ሰነዱ አካል ሆኖ ይቆጠራል፡፡

107. ለግንባታ ሥራ ግዥ የሚደረግ የዋጋ ማስተካከያ

በዚህ መመሪያ አንቀጽ 106 የተገለጹት ዝርዝር ሁኔታዎች እንደተጠበቁ ሆነው ማንኛውም ከግንባታ ስራ ግዥ ጋር በተያያዘ የሚደረግ የዋጋ ማስተካከያ ከዚህ በታች የተገለጹትን አሠራሮች ተከትሎ በመደበኛ የጨረታ ሰነዱ ላይ የተመለከተውን ቀመር በመጠቀም የሚሰላ ይሆናል፡፡

ሀ/ ለግንባታ ሥራው የሚያስፈልጉ ዋና ዋና ግብዓቶችና በእያንዳንዱ ዋና ግብዓት ሥር ሊካተቱ የሚችሉ ዕቃዎችን ስብስብ መለየት፣

ለ/ በስራቸው የተለያዩ ዕቃዎች ስብስቦችን የያዙት ዋና ዋና ግብዓቶች፣ከግንባታ ስራው ጠቅላላ ግብዓቶች ውስጥ የሚኖራቸውን ድርሻ በማስላት የዋጋ ማስተካከያ የሚደረግባቸውን እና የማይደረግባቸውን መወሰን፣

ሐ/ ጨረታው ከመዘጋቱ በፊት በሥራ ላይ ያለ የቅርብ ጊዜ ዋጋ ኢንዴክስ/ጠቋሚ አሃዝ በቀመሩ መሠረት የዋጋ ማስተካከያውን ለማስላት በመነሻነት ይወሰዳል፣

መ/ ለግንባታ ስራ ግዥ የዋጋ ልዩነት የሚሰላው በስራ ላይ ያለውን ወቅታዊ የዋጋ ኢንዴክስ/ጠቋሚ አሃዝን በመጠቀም በቀመሩ

107. Price Adjustment for Procurement of Construction Work

Notwithstanding the detailed conditions specified in Article 106 of this Directive, price adjustments for construction work procurement shall be calculated using the formula specified in the standard bidding documents, following the procedures outlined below:

a) Identify the major inputs required for the construction work and the group of items that may be included under each major input;

b) Determine which major inputs containing different groups of items are eligible for price adjustment and which are not, by calculating their percentage share of the total construction inputs;

c) The price index available before bid closing will be used as the base price for calculating price adjustments using the specified formula;

d) For construction work procurement, price differentials will be calculated using the current price index at time of work execution according to the

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

መሠረት ይሆናል፣

ሠ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (ሐ) እና (መ) መሰረት የዋጋ ማስተካከያ የሚደረገው ከታወቀ ተቋም ወይም አምራች ወይም በልማት ድርጅቱ የገበያ ጥናት በሚገኝ መረጃ መሠረት ብቻ ነው፡፡

ረ/ ለግንባታ ስራ ለሚደረገው የዋጋ ማስተካከያ ጭማሪ ከጠቅላላ የግንባታ ሥራው የውል ዋጋ ከ30% (ሠላሳ ከመቶ) በላይ ሲሆን በልማት ድርጅቱ የበላይ ኃለፊ ውሳኔ መሠረት የሚፈጸም ይሆናል፡፡

ሰ/ የስራ ተቋራጩ በውል ስምምነቱ መሠረት መስራት ላልቻላቸው እና ዘግይተው ለተሰሩ የግንባታ ሥራዎች የዋጋ ማስተካከያ ማድረግ የሚቻለው የግንባታ ሥራዎቹ መሰራት በነበረባቸው ወቅት በነበረው ዋጋ መሠረት ብቻ ይሆናል፡፡

108. በማዕቀፍ ስምምነት ለሚፈፀም ዕቃ እና ከምክር ውጭ ለሆነ አገልግሎት ግዥ የሚደረግ የዋጋ ማስተካከያ

ማንኛውም ከማዕቀፍ ስምምነት ግዥ ጋር በተያያዘ የሚደረግ የዋጋ ማስተካከያ ከዚህ በታች የተገለጹትን አሠራሮች ተከትሎ በመደበኛ የጨረታ ሰነዱ ላይ የተመለከተውን ቀመር በመጠቀም የሚሰላ ይሆናል፡፡

ሀ/ በማዕቀፍ ስምምነት መሠረት ተፈፃሚ ለሚሆን ግዥ የሚቀርብ የዋጋ ማስተካከያ ጥያቄ መቅረብ የሚኖርበት ስምምነቱ ስራ

formula;

e) Price adjustments under Sub-Articles (c) and (d) may be made only based on data available from recognized manufacturers or institution or from the market price study of the state-owned enterprise.;

f) Any price adjustment increases for construction work exceeding thirty percent (30%) of the total construction contract value shall require approval by head of the state-owned enterprise;

g) For construction work that the contractor could not complete or for delayed completion under the contract agreement, price adjustments shall be calculated only based on prices applicable during the original scheduled construction period.

108. Price Adjustment under Framework Agreement for Procurement of Goods and Non-consultancy service

Any price adjustment associated with procurement carried out under a framework agreement shall be made by adhering to the following procedures, using the formula provided for that purpose in the standard bid document:

a) A request for price adjustment under a

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ላይ ከዋለ ከሶስት ወራት በኂላ ሊሆን ይገባል፡፡ሆኖም መንግሥት የልማት ድርጅቶች የግዥ ትዕዛዝ ላልቀረበባቸው ዕቃዎች የዋጋ ማስተካከያ አይደረግም፡፡

ለ/ የዋጋ ማስተካከያ የሚደረግበትን ዕቃ ወይም አገልግሎት አስመልክቶ በጨረታው መክፈቻ ወቅት የነበረው የዋጋ መረጃ ከሚገኝበት ተቋም ወይም የታወቀ አምራች ወይም የልማት ድርጅቱ ያጠናው የገበያ ዋጋ እና የማዕቀፍ ስምምነቱ ጸንቶ በሚቆይበት ጊዜ ውስጥ የዋጋ ማስተካከያ የሚደረግበት ጊዜ በማዕቀፍ ስምምነቱ ላይ መገለፅ አለበት፡፡

ሐ/ የልማት ድርጅቱ በሁለቱም ዋጋዎች መካከል ያለውን የዋጋ ልዩነት በማስላት ልዩነት በውሉ ዋጋ ላይ እንዲጨምር ወይም እንዲቀነስ በማድረግ የሚቀጥለው የዋጋ ማስተካከያ ጊዜ እስከሚደርስ ድረስ የተስተካከለውን ዋጋ ተፈፃሚ ማድረግ አለበት፡፡

መ/ አቅራቢው በውል ስምምነቱ መሠረት ማቅረብ ሲገባው በወቅቱ ላላቀረባቸው እና ዘግይተው ለቀረቡ አቅርቦቶች የዋጋ ማስተካከያ ማድረግ የሚቻለው አቅርቦቶቹ መቅረብ በነበረባቸው ወቅት በነበረው ዋጋ መሠረት ብቻ ይሆናል፡፡

ሠ/ የዋጋ ማስተካከያ የሚደረገው ለዚህ ዓላማ በተዘጋጀው ቀመር መሠረት ሲሆን ለመጀመሪያው ዋጋ ማስተካከያ የሚደረገው በጨረታ መክፈቻ ጊዜ እና የዋጋ ማስተካከያ

framework agreement shall be submitted three months after the effective date of the agreement. However, price adjustments shall not be applied to goods for which the procurement order has not been issued by the state-owned enterprise

b) The price of the goods or services subject to the price adjustment shall be stated in the framework agreement, along with the market price studied by the state-owned enterprise or by a recognized manufacturer or institution providing pricing data at the time of bid opening. The agreement shall also specify the period during which the price adjustment will be applied within the term of the framework agreement.

c) The state-owned enterprise shall calculate the price difference between the two applicable rates and either add or deduct this difference to/from the contract s price, implementing the adjusted price until the next price adjustment period.

d) For supplies that failed to deliver on time as required by the contract agreement, price adjustments may only be made based on prices applicable during the original scheduled delivery period;

e) Price adjustments shall be calculated using

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

በሚጠየቅበት ወቅት ባሉ የገበያ ዋጋዎች መካከል ያለውን ልዩነት በውል ዋጋው ላይ በመጨመር ወይም በመቀነስ ነው፡፡

ረ/ በቀጣይ የዋጋ ማስተካከያዎች ሲደረጉ ደግሞ እንደ መነሻ ዋጋ የሚወሰደው ቀደም ብሎ የዋጋ ማስተካከያ ወቅት የነበረውን ወቅታዊ ዋጋ እና የዋጋ ማስተካከያ በሚጠየቅበት ወቅት ባሉ የገበያ ዋጋዎች መካከል ያለውን ልዩነት አሁን ባለው የውል ዋጋው ላይ በመጨመር ወይም በመቀነስ ነው፡፡

ሰ/ የማዕቀፍ ግዥ አቅራቢዎች ቁጥር ከአንድ በላይ ሲሆኑና የሚያቀርቡት ዕቃ ምርት መለያ ወይም የንግድ ምልክት የተለያየ በሚሆንበት ጊዜ ለአቅራቢዎቹ የሚደረገው የዋጋ ማስተካከያ እያንዳንዱ አቅራቢ ውል የገባበት የንግድ ምልክት ገበያ ላይ ያመጣውን የዋጋ ልዩነት መሠረት ያደረገ መሆን አለበት፡፡

the formula prepared for this purpose, where the first price adjustment will be made at bid opening, and subsequent adjustments will be made by adding or deducting to/from the contract price difference between market prices at bid opening and when the adjustment is requested;

f) For subsequent price adjustments, the reference price shall be the current price from the previous adjustment period, with the difference between this and current market prices at the time of new adjustment being added to or deducted from the existing contract price;

g) When framework agreement suppliers are more than one and offer products with different brands or trademarks, price adjustments for each supplier shall be based on the price differentials of the specific trademark under which their contract was awarded.

109. ለምክር አገልግሎት ግዥ የሚደረግ የዋጋ ማስተካከያ

1) የልማት ድርጅቱ 24 ወራት እና ከዚህ በላይ ለሚቆዩ የምክር አገልግሎት ግዥዎች፣ ከ12 ወር በኋላ የዋጋ ማስተካከያ እንደሚደረግ አስቀድሞ በጨረታ

109. Price Adjustment for Procurement of Consulting Services

1) The state-owned enterprise must specify in the bidding documents that price adjustments will be made after 12 month for consulting service procurements lasting 24 months or longer;

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሰነዱ ላይ ማመልከት አለበት፡፡

2) በምክር አገልግሎት ግዥ የውል አፈጻጸም ወቅት የአማካሪው ስህተት ባልሆነ ምክንያት የውል መፈጸሚያ ጊዜው በመራዘሙ ለአማካሪው የዋጋ ማስተካከያ ማድረግ አስፈላጊ መሆኑን የልማት ድርጅቱ ሲያምንበት የዋጋ ማስተካከያ ሊያደርግ ይችላል፡፡

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (ሀ) ተገለጸው ቢኖርም ለአማካሪዎች የሚደረገው የዋጋ ማስተካከያ ከውሉ ጠቅላላ ዋጋ ከ20% (ሃያ ከመቶ) በላይ ሲሆን በልማት ድርጅቱ የበላይ ውሳኔ መሠረት የሚፈጸም ይሆናል፡፡

4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (ሀ) መሠረት የዋጋ ማስተካከያ የሚደረገው ከታወቀ ገበያ ወይም በልማት ድርጅቱ የገበያ ጥናት በሚገኝ መረጃ መሠረት ብቻ ነው፡፡

2) Where it is necessary the state-owned enterprise may implement price adjustments for consultants when contract execution time is extended due to reasons that are not the fault of the consultant.

3) Notwithstanding Sub-Article (a) of this Article, any price adjustment exceeding twenty percent (20%) of the total contract value for consultants shall require approval by the head of the state-owned enterprise;

4) Price adjustments under Sub-Article (a) of this Article shall be made only based on verified market data or market study information available to the state-owned enterprise.

110. ርክክብ እና ፍተሻ

1) የልማት ድርጅቱ አቅራቢው የሚያቀርበው ዕቃ ወይም አገልግሎት ወይም የግንባታ ስራ በውሉ ላይ በተቀመጠው አግባብ ፍተሻ የተደረገበትና ተፈላጊውን የጥራት ደረጃ ያሟላ መሆኑን በማረጋገጥ መረከብ አለበት፡፡

110. Delivery and Inspection

1) The state-owned enterprise shall verify and accept goods, services, or construction works only after conducting inspections to confirm they meet the quality standards specified in the contract.

2) If the state-owned enterprise verifies that delivered goods, services, or construction

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የሚቀርበው ዕቃ ወይም አገልግሎት ወይም የግንባታ ስራ በውሉ ላይ የተገለጸውን የጥራት ደረጃ የማያሟላ መሆኑ በልማት ድርጅቱ ከተረጋገጠ አቅራቢው በውሉ መሠረት መተካት ወይም ማስተካከል አለበት፡፡

works fail to meet the contract's quality standards as specified in Sub-Article (1) of this Article, the supplier shall replace or rectify them according to the contract terms.

111. ክፍያ ስለመፈጸም

1) አቅራቢው ለልማት ድርጅቱ የሚያቀርበው የክፍያ ጥያቄ በውሉ የተቀመጡ ተፈላጊ መረጃዎችን በማካተት ተገቢ የክፍያ መጠየቂያ ሰነድ በጽሑፍ ማያያዝ አለበት፡፡
2) የልማት ድርጅቱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የውል ግዴታዎች መሠረት አቅራቢው ላቀረባቸው ዕቃዎችና ተያያዥ አገልግሎቶች ወይም የምክር አገልግሎት ወይም የግንባታ ሥራዎችን በውል ዋጋው መሠረት ለአቅራቢው ክፍያ ይፈጽማል፡፡
3) በውሉ ላይ በተለየ ሁኔታ ካልተገለጸ በስተቀር ግዥ የልማት ድርጅቱ ክፍያ መፈፀም የሚችለው በውሉ ውስጥ የተጠቀሱትን ግዴታዎች መሟላታቸውን ካረጋገጠ በኋላ ነው፡፡

111. Payment Settlement

1) The supplier shall submit payment requests to the state-owned enterprise in writing, including all required information as specified in the contract.
2) The state-owned enterprise shall make payments to the supplier for delivered goods, related services, consulting services, or construction works based on the contract price, in accordance with contractual obligations under Sub-Article (1) of this Article.
3) Unless otherwise specified in the contract, the state-owned enterprise shall make payments only after verifying fulfillment of all contractual obligations.

4) For construction procurements, the state-owned enterprise shall make payments based on work completion stages and the following procedures:

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

4) የልማት ድርጅቱ የግንባታ ዘርፍ ስራ ግዥ ሲፈፅም ክፍያ የሚፈፀመው ግንባታውን የክንውን ደረጃ መሠረት አድርጎ እና የሚከተለውን አፈፃፀም ተከትሎ መሆን ይኖርበታል፡፡

ሀ/ ለግንባታ ዘርፍ ስራ ክፍያ የሚፈፀመው የስራውን ደረጃ ተከትሎ እንደ ስራው ውስብስብነት ለዚህ ዓላማ ከተቀጠረ አማካሪ ወይም ከልማት ድርጅቱ መሐንዲስ በሚሰጥ የክፍያ የምስክር ወረቀት መነሻነት ብቻ ይሆናል፡፡

ለ/ የክፍያ የምስክር ወረቀት እንዲሰጠው ከሥራ ተቋራጩ ጥያቄ ሲቀርብ የቁጥጥር ስራውን የሚያከናውነው አማካሪ ወይም የልማት ድርጅቱ መሐንዲስ የምርመራውን ሥራ በተቻለ ፍጥነት ማጠናቀቅ ይኖርበታል፡፡

ሐ/ በክፍያ የምስክር ወረቀት መሠረት ከሚፈጸመው ከእያንዳንዱ ክፍያ ላይ ለግንባታ ሥራው ጥራት ዋስትና እንዲሆን በውሉ በሚገለጸው መጠን በመያዣ መልክ ተቀንሶ ይያዛል፡፡ በዚህ መልኩ ተቀንሶ የተያዘው ገንዘብ የሚለቀቅበት አግባብ በውሉ ይወሰናል፡፡

112. ውል ማጠናቀቅ

1) የልማት ድርጅቱ ከአቅራቢዎች ጋር የተፈረሙ ውሎች ተገቢውን ዕልባት በወቅቱ አግኝተው ውሉ መጠናቀቁን ማረጋገጥ አለበት፡፡ ለዚህም፡-

ሀ/ አቅራቢው በውል ስምምነቱ መሠረት የሚገባውን የግንባታ ዘርፍ ስራ፣ዕቃ፣

a) Payments for procurement of construction works shall be made only upon submission of payment certificates issued by either the appointed consultant or the state-owned enterprise's engineer;

b) When the contractor submits payment requests, the supervising consultant or the state-owned enterprise's engineer must complete the inspection work promptly;

c) Each payment according to the payment certificate shall include a deduction for construction quality assurance as specified in the contract. The release method for these with held funds shall be determined by the contract terms;

112. Contract Closure

1) The state-owned enterprise must ensure that contracts signed with suppliers are appropriately concluded in a timely manner. To this end they must ensure:

a) The supplier has completed the construction work, supply of goods,

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የምክር ወይም ከምክር ውጭ የሆኑ አገልግሎቶች አጠናቆ ማቅረቡን፣

ለ/ በውሉ መሠረት የተያዙ ዋስትናዎች፣ የጥራት ዋስትናዎች ተገቢው ክትትል የተደረገባቸው እና አስፈላጊ በሆነ ወቅት ውሳኔ የተሰጠባቸው መሆኑን፣

ሐ/ በውሉ መሠረት ለአቅራቢዎች ሊከፈል የሚገባ ክፍያ የተጠናቀቀ መሆኑን፣ ለተከፈሉ ክፍያዎች ሁሉ በውሉ መሠረት አገልግሎት መገኘቱን፣

መ/ ከሶስተኛ ወገን ማለትም ከኢንሹራንስ ኩባንያዎች፣ ከአጓጓዦች፣ ከጉምሩክ ባስልጣን፣ ከጉምሩክ አስተላላፊዎች፣ ከባንክ እና ከምክር ውጭ የሆኑ አገልግሎቶች ሰጪዎች ጋር የተያያዙ የልማት ድርጅቱ ጥቅሞች መከበራቸውን እና ግዴታዎች የተፈፀሙ መሆኑን ማረጋገጥ አለባቸው፣

2) የልማት ድርጅቱ ከአቅራቢው እና ከሦስተኛ ወገን ጋር ያሉ ያልተጠናቀቁ ሒሳቦችን በመዝጋት እንደአስፈላጊነቱ የውል አፈጻጸም ግምገማ ማድረግ አለበት፡፡

3) በመዝጋት እንደአስፈላጊነቱ የውል አፈጻጸም ግምገማ ማድረግ አለበት፡፡

113. የጉዳት ካሳ

1) የልማት ድርጅቱ በዚህ መመሪያ መሠረት ለዘገየ የውል አፈጻጸም በሚከተለው መሠረት

consultancy, or non-consultancy services in accordance with the contractual agreement;

b) The guarantees provided under the contract, including quality guarantees, have been properly monitored and assessed at the appropriate time;

c) Payments to the supplier under the contract have been made, and the service corresponding to each payment has been received as stipulated in the contract;

d) The interests of the state-owned enterprise in relation to third parties, such as insurance companies, transporters, customs authorities, customs clearing agents, banks, and non-consultancy service providers , are protected and relevant obligations are fulfilled.

2) The state-owned enterprise must settle any outstanding accounts with the supplier and third parties and, where applicable, conduct a contract performance review.

113. Liquidated Damage

1) The state-owned enterprise shall adhere to the following provisions in case of delayed

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

እርምጃ መውሰድ አለበት፡-

ሀ/ አቅራቢው በውሉ ጊዜ ውስጥ ባልፈጸመው መጠን ላይ በየቀኑ 1/1000 የጉዳት ካሳ ከክፍያው ላይ ተቀናሽ ማድረግ ይችላል፡፡

ለ/ በዚህ ዓይነት የሚታሰበው መቀጫ ከውሉ ዋጋ 10% (አስር በመቶ) የሚበልጥ መሆን የለበትም፡፡

ሐ/ የውሉ አፈፃፀም መዘግየት በሥራው እንቅስቃሴ ላይ የበለጠ ችግር የሚያስከትል ከሆነ የልማት ድርጅቱ የመቀጫው መጠን 10% (አስር በመቶ) እስከሚሞላ ድረስ ለመጠበቅ ሳይገደድ ማስጠንቀቂያ በመስጠት ውሉን ሊያቋርጥ እንደሚችል የሚገልፅ አንቀጽ በውሉ ሊካተት ይችላል፡፡

2) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ተፈፃሚ የሚሆነው አቅራቢዎች ዘግይተው ለልማት ድርጅቶች በሚፈጽሙት ውል ላይ ብቻ ሲሆን፣ የጉዳት ካሳ ክፍያው ሊቀነስ የሚገባው ለአቅራቢው ከሚከፈለው ቀሪ ክፍያ ላይ ነው፡፡

3) አቅራቢው በውሉ መሠረት ዕቃውን፣ አገልግሎቱን ወይም የግንባታ ሥራውን ካልፈጸመ ወይም በውሉ የተቀመጡ ሌሎች ግዴታዎችን ሳይወጣ ቢቀር የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የዚህን መመሪያ ድንጋጌዎች መሠረት በማድረግ የውል

contract execution:

a) A penalty of 1/1000 of the contract amount per day may be deducted from the outstanding payment for the portion of the work not completed within the contract period.

b) The total penalty shall not exceed 10% of the contract's value.

c) If the delay severely disrupts operations, the contract may include a clause allowing the state-owned enterprise to terminate the contract with notice, without having to wait until the full 10% penalty threshold is reached.

2) The provisions in Sub-Article 1 apply only to suppliers that delay their obligations to the state-owned enterprise, and compensation shall be deducted solely from the remaining payments due to the supplier.

3) If the supplier fails to deliver the goods, services, or construction activities in accordance with the contract or does not fulfill other contractual obligations, the state-owned enterprise may terminate the contract by taking the contract guarantee in line with the provisions of this Directive.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ማስከበሪያውን በመውረስ ውሉ እንዲቋረጥ ማድረግ ይችላሉ፡፡

114. ውልን ስለማቋረጥ

ዝርዝሩ በውል ስምምነት ሰነዱ መሠረት የሚገለጽ መሆኑ እንደተጠበቀ ሆኖ የልማት ድርጅቱ የሚከተሉት ሁኔታዎች ሲሟሉ ለአቅራቢው ማስጠንቀቂያ በመስጠት ውሉን ሊያቋርጥ ይችላል፡፡

ሀ/ አቅራቢው ዕቃውንና ተያያዥ አገልግሎቱን የምክር አገልግሎቱን ወይም ከምክር ውጭ የሆነ አገልግሎቱን የግንባታ ሥራውን በውሉ መሠረት ካልፈጸመ ወይም ከፍተኛ የውል አፈፃፀም ችግርን ጨምሮ ሌሎች በውሉ የተቀመጡ ግዴታዎችን ሳይወጣ ቢቀር ወይም በህግ የተከለከሉ ተግባራትን ፈጽሞ ቢገኝ ወይም መክሰሩ ወይም በዕዳ መያዙ ከተረጋገጠ፣

ለ/ የልማት ድርጅቱ ከኢኮኖሚ ከበጀት ወይም ከቴክኒክና ቴክኖሎጂ ምክንያቶች አንጻር ውሉን መፈጸም የማይቻል ወይም የማያስፈልግ ሲሆን፣

ሐ/ የልማት ድርጅቱ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 115 ላይ የተዘረዘሩና ከአቅም በላይ ተብለው የተለዩ ሁኔታዎች ምክንያት አቅራቢው ውሉን ለመፈጸም እንደማይችል ሲረጋገጥ፡፡

114. Termination of Contract

Without prejudice to the provisions that shall be detailed in the contract agreement document, the state-owned enterprise may terminate the contract by providing notice to the supplier when any of the following conditions are met:

a) If the supplier fails to deliver goods and related services, consultancy services, non-consultancy services or failed to perform construction works in accordance with the contract, or fails to fulfill other contractual obligations, including cases of significant non performance, engagement in unlawful activities, bankruptcy, or insolvency;

b) If the state-owned enterprise is unable or no longer finds it necessary to execute the contract due to economic, budgetary, or technical and technological reasons;

c) If the state-owned enterprise determines that the supplier is unable to fulfill the contract due to circumstances defined as force majeure under Article 111 of this Directive.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

115. ከአቅም በላይ ሁኔታ

1) ከአቅም በላይ የሆነ ችግር ነው ሊያሰኙ የሚችሉ ምክንያቶች ከሚከተሉት አንዱ ሊሆኑ ይችላሉ፣

ሀ) ውል እንዳይፈጽም በመንግስት የሚደረግ ክልከላ፣

ለ) እንደ መሬት መናወጥ፣ መብረቅ፣ማዕበል እና የመሳሰሉ ተፈጥሯዊ መቅሰፍቶች፣

ሐ) የጠላት፣ የውጭ ሀገር ወይም የሀገር ውስጥ ጦርነት፣

መ) ውል የገባው ወገን መሞት ወይ ባልታሰበ ሁኔታ የሚደርስበት ከባድ አደጋ ወይም ጽኑ ህመም፣

ሠ) በፍትሐብሔር ሕግ የተዘረዘሩ ሌሎች ከአቅም በላይ አስገዳጅ ሁኔታዎች ሲፈጠሩ፣

2) ግልጽ የሆነ ተቃራኒ የውል ቃል ከሌለ በቀር ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ሁኔታዎች ከአቅም በላይ የሆኑ ችግሮች ተደርገው ሊቆጠሩ አይችሉም፡፡

ሀ) በተዋዋይ ፋብሪካ ወይም ስራውን ከሚያከናውንበት በአንደኛው ቅርንጫፍ ውስጥ የተደረገ የሠራተኛ አድማ ወይም የልማት ድርጅቱ መዘጋት፣

ለ) ለውሉ አፈጻጸም አስፈላጊ የሆኑ አቅርቦቶች ዋጋ መወደድ ወይም መርከስ፣

ሐ) ተዋዋይ ያለበትን የውል ግዴታ አፈጻጸም

115. Force Majeure

1) A force majeure event may include any of the following events:

a) Prohibition by the government from carrying out the contract;

b) Natural disasters such as earthquakes, lightning, or storms;

c) War, whether foreign or domestic;

d) The death of the contracted party, or an unforeseen serious accident or severe illness;

e) Other force majeure circumstances as listed in the Civil Code.

2) The following circumstances shall not be considered force majeure events unless the contract explicitly provides otherwise:

a) Labor strikes or closures of the state-owned enterprise's contracting factory or any of its branches where the work is being carried out;

b) The increase or decrease of the market price of supplies necessary to perform the contract;

c) The enactment of new legislation that

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ወጪ የሚያከብድበት አዳዲስ ህግ መውጣት፣

increases the cost of fulfilling contractual obligations.

116. ማስታወቂያዎችና የጽሑፍ ግንኙነቶች

1) ማንኛውም በውሉ መሠረት በአንዱ ተዋዋይ ለሌላው ወገን የሚሰጠው ማስታወቂያ በውሉ በተጠቀሰው መሠረት በጽሑፍ መሆን አለበት፡፡ በጽሑፉ የተደረገ ግንኙነት ማለት ፅሑፉ ለተቀባዩ መድረሱ ሲረጋገጥ ነው፡፡

2) አንድ ማስታወቂያ ውጤት ሊኖረው የሚችለው ማስታወቂያው በአካል ለተዋዋዩ ሕጋዊ ተወካይ ሲደርስ ወይም በውሉ ላይ በተመለከተው አድራሻ የተላከ ከሆነ ነው፡፡

116. Notices and Written Communications

1) Any notice given by one party to the other under the contract shall be in writing as specified in the contract. Written communication means delivery of the writing to the recipient.

2) A notice shall be deemed effective if it is physically delivered to the contractor’s legal representative or sent to the address specified in the contract.

117. የውል አለመግባባቶችን ስለመፍታት

1) ከውል አፈፃፀም ጋር በተያያዘ በልማት ድርጅት እና በአቅራቢዎች መካከል የሚፈጠር ማንኛውም አለመግባባት እስከተቻለ ድረስ በሁለቱ ተዋዋይ ወገኖች ውይይትና ስምምነት መፈታት አለበት፡፡

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ላይ የተደነገገው ቢኖርም በልማት ድርጅቱ እና በአቅራቢዎች መካከል የሚፈጠር ማንኛውም አለመግባባትነት በውል ስምምነቱ መሠረት መፈታት አለበት፡፡

117. Contractual Disputes Resolution

1) Any dispute between the state-owned enterprise and the supplier regarding the performance of the contract shall, to the extent possible, be resolved through dialogue and mutual agreement between the two parties.

2) Notwithstanding the provision of sub-article 1 of this Article, any dispute between the state-owned enterprise and the supplier shall be resolved in accordance with the terms of the contract.

Chapter Nine

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ምዕራፍ ዘጠኝ
የአቤቱታ እና ይግባኝ አቀራረብና አወሳሰን ሥርዓት

118. አቤቱታና ይግባኝ አቀራረብ ጠቅላላ ድንጋጌ

1) ከግዥ አፈጻጸም ጋር በተገናኘ በልማት ድርጅት የተከናወነ ወይም ሳይከናወን የቀረ ተግባር የግዥ አዋጅ፣ የግዥ አፈጻጸም መመሪያዎቹንና የጨረታ ሠነዱ ላይ የተመለከቱ ሁኔታዎችን ጥሷል ብሎ የሚያምን እና በዚህም ምክንያት የደረሰበት ወይም ሊደርስበት የሚችል ጉዳት ስለመኖሩ ማሳየት የሚችል ተወዳዳሪ ለልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ወይም ለይግባኝ ሰሚና ውሳኔ ሰጪ ቦርዱ ሊያቀርብ ይችላል፡፡

2) ተጫራቹ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት አቤቱታ ሊያቀርብ የሚችለው የመንግሥት የልማት ድርጅቱ ከአሸናፊው ተጫራች ጋር ውል ከመግባቱ በፊት ብቻ ነው፡፡

3) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ድንጋጌ ቢኖርም የሚከተሉት ሁኔታዎች ሲሟሉ ከልማት ድርጅቱ ጋር ውል ከፈረመ በኋላ የቀረበ አቤቱታ ሊታይ ይችላል፡፡

ሀ/ ውሉ የተፈረመው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ላይ የተቀመጠው የአቤቱታ

Compliant and Appeal Submission and Decision Procedure

118. General Provisions on Complaint and Appeal Submission

1) A candidate who believes that there are acts committed or omissions made by in the procurement process carried out by the state-owned enterprise has violated the procurement law, procurement implementation directives, or the terms and conditions stated in the bidding document, and who can show that they have suffered or are likely to suffer damage as a result, may submit a complaint to the head of the state-owned enterprise or to appeal the complaint hearing and decision-making board.

2) A bidder may submit a complaint under sub-article 1 of this Article only before the state-owned enterprise enters a contract with the winning bidder.

3) Notwithstanding the provision under sub-article 2 of this Article, a complaint submitted after the conclusion of a contract with the state-owned enterprise may be considered if any of the following conditions are met:

a) If the contract was signed before the deadline for submitting complaints and

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

እና ይግባኝ ማቅረቢያ ጊዜ ከማለፉ በፊት ከሆነ፣

ለ/ የጨረታው ውጤት ከተገለጸ በኋላ ወይም የልማት ድርጅቱ ለቀረበበት አቤቱታ ምላሽ ከሰጠ በኋላ አምስት (5) የሥራ ቀናት ከመጠናቀቁ በፊት ውሉ የተፈረመ ከሆነ፣

ሐ/ በአዋጁና በዚህ የአፈጻጸም መመሪያ መሠረት የጨረታ ውጤት ለተጫራቾች ሳይገለጽ ውል የተፈረመ ከሆነ፣

119. አቤቱታን ለልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ስለማቅረብ

1) የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ከግዥ አፈጻጸም ጋር ተያይዘው የሚቀርቡ አቤቱታዎችን አጣርቶ ምላሽ መስጠት አለበት፡፡

2) በልማት ድርጅቱ በተከናወነ ወይም ሳይከናወን በቀረ ተግባር ምክንያት የሚቀርብ አቤቱታ በመጀመሪያ ደረጃ ለልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ መቅረብ አለበት፡፡

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በጨረታ ሠነድ ይዘት ላይ ከተወዳዳሪዎች በሚቀርብ

appeal submission period set under sub-article 1 of this Article;

b) If the contract was signed after the announcement of the bid result or after the state-owned enterprise responded to the submitted complaint, but before the lapse of five (5) working days from the date of the response or result disclosure;

c) If the contract was signed without the disclosing the tender result to the bidders, contrary to the Proclamation and provision of this Directive.

119. Lodging of Complaints to the Head of the State-Owned Enterprise

1) The head of the state-owned enterprise must review and respond to complaints submitted regarding procurement activities undertaken by the state-owned-enterprises. .

2) Any complaint related to an act that has been carried out or not by the state-owned enterprise must first be submitted to the head of the state-owned enterprise .

3) Subject to the provisions of Sub-Article 2 of this Article, the bidder may submit the appeal directly to the Complaint Hearing and Decision-Making Board within five (5)

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የማብራሪያና የማሻሻያ ጥያቄ መነሻ የመንግሥት የልማት ድርጅት የማብራሪያና የማሻሻያ ምላሾች ከሰጠበት ወይም ምላሽ መስጠት ይገባው ከነበረበት ቀን አንስቶ በሚቆጠር አምስት (5) የሥራ ቀናት ውስጥ ተወዳዳሪው ይግባኙን በቀጥታ ለይግባኝ ሰሚና ውሳኔ ሰጪ ቦርዱ ሊያቀርብ ይችላል፡

working days from the date on which the state-owned enterprise, has provided or was expected to provide a response to the bidder's request for clarification or amendment of the bidding document.

120. አቤቱታ የሚቀርብበት ጊዜ

1) በግዥ አፈጻጸም ሂደት ጉዳት ወይም በደል ደርሶብኛል የሚል ተወዳዳሪ ወይም ተጫራች ለአቤቱታው መሠረት የሆነውን የመጨረሻ ውሳኔ በይፋ ካወቀበት ወይም ማወቅ ይገባው ከነበረበት ቀን ጀምሮ በሚቆጠር አምስት (5) የሥራ ቀናት ውስጥ አቤቱታውን ጨረታውን ላወጣው የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ማቅረብ አለበት፡፡ ከዚህ ጊዜ በኋላ ለልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ የሚቀርብ አቤቱታ ተቀባይነት አይኖረውም፡፡

2) ጉዳዩ አቤቱታ ባቀረበው ተወዳዳሪ ወይም ተጫራች እና ጨረታውን ባወጣው የመንግሥት የልማት ድርጅት በስምምነት ካልተፈታ በስተቀር አቤቱታው ከቀረበበት ቀን ጀምሮ በሚቆጠር ሰባት (7) የሥራ ቀናት ውስጥ የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ

120. Time for Lodging a Complaint

1) A competitor or bidder who claims to have been harmed or wronged during the procurement process must submit the complaint to the head of the state-owned enterprise that issued the bid within five (5) working days from the date on which the final decision forming the basis of the complaint was officially known to them or should have been known. Any complaint submitted to the head of the state-owned enterprise after this period shall not be accepted.

2) Unless the matter is resolved by agreement between the complaining competitor or bidder and the state-owned enterprise that issued the bid, the head of the state-owned enterprise must issue a decision within seven (7) working days from the date the complaint was submitted and deliver the copy of the

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ውሳኔውን እና የውሳኔውን ቅጅ አቤቱታውን ላቀረበው ተወዳዳሪ ወይም ተጫራች እንዲደርሰው ማድረግ አለበት፡፡

3) የጨረታው ቴክኒካል እና ፋይናንሻል መወዳደሪያ ሠነድ ተለያይቶ እንዲቀርብ የተጠየቀ ከሆነ ተጫራቾች የመጫረቻ ሠነዳቸውን በተለያየ ሁኔታ እንዲያቀርቡ በተደረገበት ጨረታ፣

ሀ/ ማንኛውም ተጫራች የቴክኒክ ግምገማው፣ ወይም ይህንን የአፈጻጸም መመሪያ ወይም የጨረታ ሠነዱን መሠረት አድርጎ አልተከናወነም የሚል ቅሬታ ካለው ቅሬታውን በአምስት (5) የሥራ ቀናት ውስጥ ማቅረብ እንደሚችል የልማት ድርጅቱ የቴክኒክ ግምገማ ውጤቱን ለተጫራቾች በሚያሳውቅበት ወቅት ማመልከት ይኖርበታል፡፡

ለ/ የልማት ድርጅቱ የዋጋ መወዳደሪያ ሰነድ ሊከፍት የሚችለው የቴክኒክ ግምገማ ውጤቱን ለተጫራቾች ካሳወቀ ከአምስት (5) የሥራ ቀናት በኃላ ይሆናል፡፡ ሆኖም የቴክኒክ ግምገማውን በሚመለከት የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ አቤቱታ ቀርቦ ከሆነ ለአቤቱታው ምላሽ መስጠትና ምላሹን ከሰጠ በኃላ እስከ አምስት (5) የሥራ ቀናት ወይም ደግሞ ለቦርዱ ይግባኝ ቀርቦ ከሆነ ቦርዱ

decision to the competitor or bidder who submitted the complaint.

3) In cases where the bid requires that the technical and financial proposals be submitted separately, and where bidders have accordingly submitted their bid documents in separate envelopes:

a) If any bidder has a complaint regarding the technical evaluation or claims that the evaluation was not conducted in accordance with this Directive or the bidding document, the bidder must be informed that they may submit the complaint within five (5) working days from the date the state-owned enterprise notifies bidders of the result of the technical evaluation.

b) The state-owned enterprise may open the financial proposal only after five (5) working days have passed from the date it notified bidders of the technical evaluation result. However, if a complaint regarding the technical evaluation has been submitted to the head of the state-owned enterprise, the opening of the financial proposals shall be suspended until a response is given to the complaint and five (5) working days have passed since the response was issued, or until

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የመጨረሻ ውሳኔ እስከሚሰጥ ድረስ ዋጋው ሳይከፈት ማቆየት ይኖርበታል፡፡

ሐ/ አቤቱቱታ የቀረበበት ማናቸውም ግዥ የሚጣራው ለጨረታው የተዘጋጀውን የጨረታ ሠነድና ይህንን የአፈጻጸም መመሪያ መሠረት በማድረግ ይሆናል፡፡

Board delivers its final decision if the complaint was submitted to the Board.

c) Any complaint submitted shall be evaluated based on the bidding document issued for the procurement and the provisions of this Directive.

121. የግዥ አፈጻጸም ሂደትን ማገድ ስለመቻላቸው

1) ጨረታውን ያወጣው የመንግሥት የልማት ድርጅት አቤቱታውን በዚህ መመሪያ አንቀጽ 120 ንዑስ አንቀጽ 1 ላይ በተመለከተው ጊዜ ውስጥ የቀረበ መሆኑን ካረጋገጠ አቤቱታው ውሳኔ እስከሚያገኝ ድረስ የጨረታው ሂደት ታግዶ እንዲቆይ ማድረግ አለበት፡፡

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተገለጸው ቢኖርም አቤቱታ የቀረበበት የመንግሥት የልማት ድርጅት ጨረታው ከመከፈቱ በፊት የቀረበ አቤቱታ በመሆኑ ምክንያት ጨረታን ከመክፈት እና ከአሸናፊው ድርጅት ጋር ውል ከመፈረም ጋር ከተያያዙ እንቅስቃሴዎች ውጪ ያሉ የጨረታ ሂደቶች ግዥው ሳይታገድ አቤቱታውን ማጣራት ይቻላል፡፡

3) የመንግሥት የልማት ድርጅቱ ለሚቀርብበት አቤቱታ የሚሰጣቸው ማናቸውም ውሳኔ እንዲሁም የውሳኔ ምክንያቶች እና

121. Suspension of the Procurement Process

1) If the state-owned enterprise that issued the bid confirms that the complaint was submitted within the time limit specified under Article 120(1) of this Directive, the procurement process shall be suspended until a decision is rendered on the complaint.

2) Notwithstanding Sub-Article 1 of this Article, if the complaint submitted to the state-owned enterprise was submitted before the tender opening, it shall not prevent the continuation of procurement activities that are unrelated to the tender opening and contract signing processes, and the complaint may be reviewed without suspending the entire procurement.

3) Any decision issued in response to a complaint submitted to a state-owned enterprise, along with the reasons and conditions for the decision, must be

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሁኔታዎች የግዥ ሥርዓቱ አንድ አካል ሆነው መያዝ አለባቸው።

maintained as part of the procurement records.

122. የአቤቱታ የሚጣራበት ሂደት እና ውሳኔ አሰጣጥ

1) የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ የሚወስነው ውሳኔ የቅሬታውን መነሻ ምክንያት፣ውሳኔ የሚያስፈልጋቸውን ጭብጦች፣ ትንታኔዎች፣ ከውሳኔ ላይ ለመድረስ ያስቻለውን ሕግና ምክንያት እንዲሁም ማስረጃዎችን የያዘ መሆን አለበት።

2) የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ውሳኔ ለመስጠት አስፈላጊ ሆኖ ካገኘው ከማንኛውም ሰው ማንኛውንም ዓይነት ማስረጃ እንዲቀርብለት በጉዳዩ ላይ የውሳኔ ኃሳብ ከማቅረቡ በፊት የሚመለከተውን ሰው ወይም አካል መጠየቅ ይችላል።

3) የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ቅሬታው ከቀረበበት ቀን ጀምሮ ባሉት ሰባት (7) የሥራ ቀናት ውስጥ ለቅሬታው ውሳኔ መስጠት አለበት።

4) የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 በተቀመጠው የጊዜ ገደብ ውስጥ በቀረበው አቤቱታ ውሳኔ ካልሰጠ፣ አቤቱታ አቅራቢው የሰባት (7) የሥራ ቀናት ጊዜ ገደብ ከተጠናቀቀበት ቀን ጀምሮ

122. Complaint Review Process and Decision Making

1) The decision to be made by the head of the state-owned enterprise must include the grounds of the complaint, the relevant facts and findings that necessitate a decision, the legal basis and reasons that led to the decision, as well as the supporting evidence.

2) Before rendering a decision, the head of the state-owned enterprise may request that any person or entity provide any type of evidence deemed necessary for the resolution of the case.

3) The head of the state-owned enterprise must issue a decision regarding the complaint within seven (7) working days from the date the complaint was submitted.

4) If the head of the state-owned enterprise fails to issue a decision on the submitted complaint within the time limit specified under Sub-Article 3 of this Article, the complainant may submit the complaint to the Complaint Hearing and Decision-Making Board within five (5) working days from the date on which

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ባሉት አምስት (5) የሥራ ቀናት ውስጥ ለቦርዱ ይግባኝ ማቅረብ ይችላል፡፡

the seven-day period expired.

123. ይግባኝ ለቦርዱ ስለሚቀብበት አግባብ

1) በዚህ መመሪያ መሰረት ለቦርዱ የሚቀርበው ይግባኝ በአዋጁ የተደነገገው የአቤቱታ ማቅረቢያ እና የውሣኔ አሰጣጥ ዘዴ እንደሁኔታው ማስተካከያ ታክሎበት ለዚህ መመሪያ ተፈፃሚ ይሆናል፡፡

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተገለጸው ቢኖርም ይግባኝ የቀረበበት የመንግሥት የልማት ድርጅት ጨረታው ከመከፈቱ በፊት የቀረበ ይግባኝ በመሆኑ ምክንያት ጨረታን ከመክፈት እና ከአሸናፊው ድርጅት ጋር ውል ከመፈረም ጋር ከተያያዙ እንቅስቃሴዎች ውጪ ያሉ የጨረታ ሂደቶች ግዥው ሳይታገድ ቀጣይ የግዥ ሂደቶችን መቀጠል ይችላል፡፡

123. Appeal to be Submitted to the Board

1) An appeal submitted to the Board under this Directive shall be governed by the complaint submission and decision procedures set forth in the Proclamation and adapted, as necessary, to this Directive.

2) Notwithstanding Sub-Article 1 of this Article, if the appeal is submitted before the bid opening by the state-owned enterprise, the procurement process may continue with activities except bid opening and contract award.

124. ይግባኝ ለመደበኛ ፍርድ ቤት ስለማቅረብ

1) በአዋጁ አንቀጽ 81 መሠረት ቦርዱ እንዲሁም በአዋጁ አንቀጽ 84 መሠረት ባለስልጣኑ በሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ ማናቸውም ተከራካሪ ወገን ይግባኙን ለፌደራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ሊያቀርብ የሚችለው በሕግ ትርጉም ረገድ ቦርዱ በሰጠው ውሳኔ ላይ ብቻ

124. Submission of Appeal to a Regular Court

1) Any party aggrieved by a decision of the Board under Article 81 of the Proclamation, or by any decision rendered by the Authority under Article 84 of the Proclamation, may appeal to the Federal High Court only with respect to the Board's interpretation of the

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ነው፡፡

2) በቦርዱ ውሳኔ ቅር የተሰኘ ተከራካሪ ወገን ውሳኔው ከተሰጠበት ቀን ቀጥሎ ባሉት 15 (አስራ አምስት) የስራ ቀናት ውስጥ ለፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሊያቀርብ ይችላል፡፡

ምዕራፍ አስር
የጥፋተኝነት ሪፖርት የሚቀርብበት እና የሚጣራበት ሥርዓት

125. የጥፋተኛነት ሪፖርት አጠቃላይ ገጽታ

በግዥ አፈጻጸም ሂደት የመንግሥት የልማት ድርጅቱ በተጫራቾች ወይም በአቅራቢዎች ሕገ ወጥ የሆነ ወይም ሕጋዊ ጥቅሜን የሚጎዳ ድርጊት ተፈጽሞብኛል ብሎ ሲያምን በጨረታ ሠነዱ ወይም በውል ስምምነቱ መሠረት የሚወስዳቸው እርምጃዎች እንደተጠበቀ ሆኖ፣ለባለሥልጣኑ የጥፋተኛነት ሪፖርት ማቅረብ ይችላል፡፡

126. የጥፋተኝነት ሪፖርት አቀራረብ

1) በማንኛውም የመንግሥት የልማት ድርጅት ግዥ ላይ የተሳተፈ ማንኛውም ተጫራች ወይም አቅራቢ በተሳተፈበት ግዥ የሚመራበት ህግ ከሚያዝዘው ውጭ መፈጸሙን ውል ለመፈረም ፈቃደኛ አለመሆኑን፣ ማጭበርበሩን፣ ሀሰተኛ ሠነድ ለውድድር

law.

2) A party aggrieved by the Board’s decision may submit an appeal to the Federal High Court within fifteen (15) working days from the date the decision was issued.

Chapter Ten
Procedure for Submitting and Reviewing Misconduct Report

125. General Overview of Misconduct Report

If, during the procurement implementation process, the state-owned enterprise believes that a bidder or supplier has committed an unlawful act or engaged in conduct that harms legal interests, it may submit a misconduct report to the competent authority, in accordance with the procedures specified in the bidding document or contract.

126. Submission of a Misconduct Report

1) If any bidder or supplier participating in any procurement process of a state-owned enterprise is found to have acted outside the scope of applicable procurement laws during the process including but not limited to: refusal to sign a contract, fraud, submission of falsified documents, collusion, bribery, or

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ማቅረቡን፣ መመሳጠሩን፣የሙስና ተግባር መፈጸሙን እና ወይም የገባውን የውል ግዴታ አለመፈጸሙን ማሳየት ከቻለ በጥፋት ፈጻሚው ላይ የጥፋተኝነት ሪፖርት ለባለሥልጣኑ ሊያቀርብ ይችላል፡፡

2) ባለሥልጣኑ የጥፋተኝነት ሪፖርት ለቀረበበት ማንኛውም ተጫራች ወይም አቅራቢ የቀረበበትን የጥፋተኝነት ሪፖርት መሰረት በማድረግ ያለውን ማስረጃና ማብራሪያ በሰባት (7) የሥራ ቀናት ውስጥ ለባለሥልጣኑ እንዲልክ መከታተል አለበት፡፡

3) ባለሥልጣኑ ከልማት ድርጅቱ እንዲሁም ከተጫራቹ ወይም ከአቅራቢው የቀረበለትን መግለጫና ማስረጃዎች ከአዋጁ፣ ከዚህ የግዥ አፈጻጸም መመሪያ፣ከጨረታ ሠነዱ እንዲሁም ከግዥ ውሉ አኳያ በማጣራት የጥፋተኝነት ሪፖርቱ በቀረበ በአሥራ አምስት (15) የሥራ ቀናት ውስጥ ውሳኔውን የጥፋተኝነት ሪፖርት ላቀረበው የመንግሥት የልማት ድርጅትእና የጥፋተኝነት ሪፖርት ለቀረበበት አቅራቢ ወይም ተጫራች እንዳስፈላጊነቱ ለሚመለከታቸው ሌሎች አካላት መላክ አለበት፡፡

127. የሚሰጡ ውሳኔዎች

1) ማንኛውም ተጫራች ወይም አቅራቢ የግዥውን

failure to perform contractual obligations , state-owned enterprise may submit a misconduct report to the Authority.

2) The Authority shall ensure that any bidder or supplier against whom a report of misconduct is filed submits all relevant evidence and explanations to the Authority within seven (7) working days from the date of notification of the report.

3) The Authority shall examine the statements and evidence submitted by the state-owned enterprise and the bidder or supplier in accordance with the Proclamation, this procurement implementation Directive, the bidding document, and the procurement contract and it shall, within fifteen (15) working days from the date of submission of the report of misconduct, issue its decision and communicate it to the state-owned enterprise that submitted the report, the bidder or supplier against whom the report was filed, and to other relevant bodies as necessary.

127. Decisions

1) Any bidder or supplier who is found to have committed any of the following acts during

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

የግምገማ ውጤት ሆን ብሎ ለማዛባት ወይም ለማስለውጥ በጨረታው ሂደት ወይም በውል አስተዳደር ወቅት ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን መፈጸሙ ከተረጋገጠ እንደሁኔታው ከሁለት ዓመት ላላነሰ ጊዜ ማንኛውም የመንግሥት የልማት ድርጅት እና የፌደራል ባለበጀት መ/ቤት በሚያወጣው ግዥ ላይ እንዳይሳተፍ ለማድረግ ከአቅራቢነት መዝገብ ይሰረዛል፡፡

ሀ/ የሙስና ተግባር ማለትም በግዥ ሙያ ላይ ለተሰማራ ባለሙያ ወይም ኃላፊ ጉቦ ወይም ማባበያ ወይም ማንኛውንም ዋጋ ያለው ነገር መስጠቱን በማስረጃ ሲረጋገጥ፣

ለ/ የማጭበርበር ማለትም ሐሰተኛ ወይም ህጋዊ ያልሆነ ሠነድ ማቅረቡ ወይም በባለሥልጣኑ ታጎዶ እያለ የእገዳ ጊዜውን ሳያጠናቅቅ በሌላ የመንግሥት የልማት ድርጅት ግዥ ጨረታ ላይ ተካፍሎ መገኘቱ ወይም ከውል ውጭ ጥራት የጎደለው ዕቃ ወይም አገልግሎት ወይም የግንባታ ሥራ ወይም የምክር አገልግሎት፣ እውነተኛ ወይም ትክክለኛ አስመስሎ ማቅረቡ ሲረጋገጥ፣

ሐ/ ከሌሎች ተጫራቾች ጋር ተመሳጥሮ ዋጋን በመወሰን የልማት ድርጅቱ ከነጻ ውድድር ማግኘት የሚችለውን

the bidding process or contract administration, with the intent to distort or change the evaluation result, shall be removed from the supplier registry of a state-owned enterprise and federal budgeted entity for a period of not less than two (2) years, as applicable.

a) Where it is proven that the bidder or supplier has committed an act of corruption including offering a bribe, inducement, or anything of value to a professional or official engaged in the procurement process;

b) Where it is proven that the bidder or supplier has committed fraud , including submission of false or unlawful documents; participating in the procurement of another state-owned enterprise while under suspension by the Authority; or delivering goods, services, construction works, or consultancy services of poor quality, as genuine or real in contrary to the contract.

c) Where it is proven that the bidder or supplier has colluded with other bidders to fix prices, thereby depriving the state-owned enterprise of the benefits of fair and open competition;

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ጥቅም ማሳጣቱ ሲረጋገጥ፣

መ/ ከልማት ድርጅቱ ሠራተኞች ወይም ኃላፊዎች ጋር በመመሳጠር ከውሉ ውጭ የሆነ ዕቃ ወይም አገልግሎት ወይም የምክር አገልግሎት ወይም የግንባታ ሥራ ማቅረቡ ሲረጋገጥ፣

ሠ/ በግዥ ሥራ ላይ የተሰማራ ባለሙያ ወይም ኃላፊ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መጉዳትን ወይም ለመጉዳት ማስፈራራት (መዛቱን) ወይም ማስገደዱ ሲረጋገጥ፣

ረ/ ቀደም ሲል በባለስልጣኑ የተጣለበትን ቅጣት ከፈጸመበት ጊዜ ጀምሮ በሚቆጠር በሁለት ዓመት ጊዜ ውስጥ ሌላ ዕገዳ የሚስከትል ጥፋት መፈጸሙ ሲታወቅ፣

2) ማንኛውም ተጫራች ወይም አቅራቢ የሚከተሉትን ተግባራት መፈጸሙ ሲረጋገጥ፣ እንደጥፋቱ ክብደት እየታየ ከስድስት ወራት ያላነሰ እና ከሁለት ዓመት ላልበለጠ ጊዜ በማንኛውም የመንግሥት የልማት ድርጅቶች እና የፌደራል ባለበጀት መ/ቤቶች ግዥ ላይ እንዳይሳተፉ ለማድረግ ከአቅራቢነት መዝገብ ይሰረዛል፡፡

ሀ/ በገባው ውል መሠረት አቅርቦቱን ወይም አገልግሎቱን ወይም የምክር

d) Where it is proven that the bidder or supplier, in collusion with employees or officials of the state-owned enterprise, has delivered goods, services, consultancy, or construction works that fall outside the terms of the contract;

e) Where it is proven that the bidder or supplier has directly or indirectly threatened, intimidated, or coerced a procurement professional or official involved in the procurement process;

f) Where it is proven that the bidder or supplier, within two (2) years of the date of a prior sanction imposed by the Authority, has committed another misconduct that warrants disqualification.

2) Any bidder or supplier shall be debarred from participating in any procurement conducted by a state-owned enterprises and federal budgeted entities for a period of not less than six (6) months and not more than two (2) years, incases of the commission of the following activities, depending on the seriousness of the violation:

a) Where the state-owned enterprise incurs financial loss, work delay, or loss of benefit due to the it's

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

አገልግሎቱን ወይም የግንባታ ሥራውን ባለማጠናቀቁ ወይም አቅርቦቱን ጀምሮ በማቋረጡ ምክንያት በልማት ድርጅቱ ላይ የገንዘብ ኪሳራ ወይም የስራ መጓተት ወይም የጥቅም ማጣት ካስከተለ፣

ለ/ በጨረታ ውድድሩ አሸናፊ መሆኑ በፅሁፍ ተገልጾለት ውል ለመፈረም ፈቃደኛ ባለመሆኑ ምክንያት የልማት ድርጅቱ ግዥውን ከሌላ ተጫራች በመፈጸሙ ለኪሳራ ወይም የስራ መጓተት ካስከተለበት፣

ሐ/ ከሶስት ዓመት ወዲህ ሌላ ጥፋት ፈጽሞ ከባለሥልጣኑ ማስጠንቀቂያ ተሰጥቶት የነበረ ሆኖ አሁን የቀረበበት ሌላ ማስጠንቀቂያ የሚያሰጥ የግዥ አፈጻጸም ጥፋት ፈጽሞ ከተገኘ፣

3) ማንኛውም ተጫራች ወይም አቅራቢ የሚከተሉት ጥፋቶች መፈጸሙ ሲረጋገጥ ማስጠንቀቂያ ሊሰጠው ይችላል።

ሀ/ ውል ገብቶ አቅርቦቱን ወይም የምክር አገልግሎት ወይም የግንባታ ሥራውን ወይም ከምክር ውጭ የሆኑ አገልግሎት በውሉ በተቀመጠው ጊዜ ሳይሆን ዘግይቶ በማቅረቡ ምክንያት በልማት ድርጅቱ ሥራ ችግር መፍጠሩ፣

incomplete delivery or termination of , service, consultancy service, or construction work in accordance with the signed contract.

b) Where the state-owned enterprise incurs financial loss or work delay because of its failure to sign the contract after being officially notified of award;

c) Where it is established that it has previously, within the last three (3) years, received a warning from the Authority for misconduct, and is now again found to have committed a separate procurement-related misconduct warranting another warning,

3) Any bidder or supplier may be warned if it is proven that they have committed any of the following violations:

a) If the contractor entered into a contract but failed to deliver the supply, consultancy services, construction work or non-consultancy service within the time period specified in the contract, thereby causing disruption to the operations of the state-owned enterprise;

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ለ/ በልማት ድርጅት ፕሮፎርማ እንዲሰጥ ተጠይቆ ለመስጠት ፈቃደኛ አለመሆኑ ከተረጋገጠ፣

ሐ/ ተጫራቹ ወይም አቅራቢው ከምርት ልዩነት ወይም ከውጪ ምንዛሬ እጥረት ጋር ተያይዞ ከድርጅቱ አቅም በላይ የሆነ ሁኔታ እንደገጠመው ከሦስተኛ ወገን ማረጋገጫ ያቀረበ እንደሆነ፣

4) ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ከንዑስ አንቀጽ 1 እስከ 3 በተዘረዘሩት ቅጣቶች መሠረት በባለስልጣኑ የተሰጠው ውሳኔ ግልባጭ በደብዳቤ ወይም የኤሌክትሮኒክ ዘዴን በመጠቀም ለሁሉም የመንግሥት የልማት ድርጅቶች እና የመንግስት መ/ቤቶች እንዲደርስ ይደረጋል፡፡

5) ባለሥልጣኑ ከላይ በተመለከተው ሁኔታ የሚሰጠው ውሳኔ እንደተጠበቀ ሆኖ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ተጫራቹ ወይም አቅራቢው በፈጠረው ችግር ምክንያት የደረሰባቸው ኪሳራ በግዥ ውላቸው እና አግባብነት ባለቸው ሌሎች ህጎች መሠረት መጠየቅ ይችላሉ፡፡

6) የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የሚያቀርቡት የጥፋተኝነት ሪፖርት የተሟላ ማስረጃ የሌለው እንዲሁም ሪፖርቱን ካቀረቡ በኃላ ውሳኔ ለመስጠት የሚያስችል ተጨማሪ

b) If it is proven that the contractor refused to submit a proforma invoice when requested by the state-owned enterprise;

c) If the bidder or supplier submitted third-party confirmation stating that the contractor encountered force majeure due to product variation or foreign currency shortages.

4) The Authority shall, in accordance with the penalties set forth in sub-articles 1 to 3 of this Article, send a copy of the decision of the Authority to all state-owned enterprises and federal procuring entities by mail or electronically.

5) Without prejudice to the decision of the Authority according to the above conditions, the state-owned enterprises may claim damages from the bidder or supplier due to the problem caused by it in accordance procurement contracts and other relevant laws.

6) If the report of misconduct submitted by a state-owned enterprise lacks sufficient supporting evidence, and the Authority requests additional information and evidence necessary to render a decision but the y fail to submit it in a timely manner, the Authority

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

መረጃና ማስረጃ እንዲያቀርቡ ከባለስልጣኑ ተጠይቀው በወቅቱ ካላቀረቡ ባለስልጣኑ ክሱን ሊዘጋ ይችላል፡፡

may close the case.

128. ውሳኔውን እንደገና ማየት

1) በዚህ መመሪያ አንቀጽ 127 ንዑስ አንቀጽ ከ1 እስከ 3 የተደነገገው ቢኖርም ተከራካሪ ወገኞች ጉዳያቸውን በስምምነት እልባት የሚሰጡበት፣ የጥፋተኛነት ሪፖርት የቀረበበት ድርጅት ጥፋቱን ተቀብሎ ግዴታውን ሲወጣ ወይም ጥፋቱን ሲያርም ባለሥልጣን መ/ቤቱ የሚወስናቸው ውሳኔዎች ከሚከተሉት አንዱ ሊሆን ይችላል፡፡

   ሀ) ክሱን ተገቢውን መረጃ በማየት መዝጋት፣

   ለ) የሚቀርቡ መረጃዎችን በማጣራት እገዳውን ማንሳት፣

   ሐ) የሚቀርቡ መረጃዎችን በማጣራትና ውሳኔውን በድጋሚ በማየት ቅጣቱን ማቅለል፣

   መ) የመጀመሪያውን ውሳኔ የሚያስቀየር ባለመኖሩ ቅጣቱን የሚያጸና ውሳኔ፣

2) ባለስልጣኑ በአዋጁ አንቀጽ 84 መሠረት የቀረበለትን የጥፋተኛነት ሪፖርት መርምሮ ውሳኔ በመስጠት ሂደት በወንጀል የሚያስጠይቅ ድርጊት የተፈጸመ መሆኑን ሲያረጋግጥ ጉዳዩን

128. Review of a Decision

1) Notwithstanding the provisions of Article 127, Sub-Articles 1 to 3 of this Directive, if the parties involved in the case reach an amicable settlement, if the organization subject to the report of misconduct acknowledges the misconduct and carries out it's responsibility and remedies the violation, the Authority may decide any of the following:

   a) Closure of the case upon review of the relevant evidence;

   b) Lifting of the sanction after evaluating the submitted evidence;

   c) Reduction of the penalty after re-evaluating the evidence and reviewing the decision;

   d) Confirmation of the original decision where no sufficient grounds exist for modification.

2) If during the process of reviewing a submitted report of misconduct and issuing a decision pursuant to Article 84 of the Proclamation,

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ለመመርመር እና እርምጃ ለመውሰድ በሕግ ስልጣን ለተሰጠው የህግ አስፈጻሚ አካል ያሳውቃል፡፡

the Authority confirms that the act constitutes a criminal offense, it shall notify the legally empowered law enforcement body for investigation and appropriate action.

129. መረጃን ስለማቅረብ

ባለስልጣኑ በአዋጁ መሠረት የቀረበለትን የጥፋተኛነት ሪፖርት መርምሮ ውሳኔ በመስጠት ሂደት በወንጀል የሚያስጠይቅ ድርጊት የተፈጸመ መሆኑን ሲረዳ አግባብነት ላለው የመንግስት አካል መረጃ መስጠት አለበት፡፡

129. Duty to Provide Information

If in the course of reviewing a submitted report of misconduct and issuing a decision in accordance with the Proclamation, the Authority determines that the act constitutes a criminal offense, it shall provide the relevant information to the appropriate government body with legal jurisdiction to investigate and take action.

ምዕራፍ አስራ አንድ
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

Chapter Eleven
Miscellaneous Provisions

130. የተሻሩ መመሪያዎች

1) በዚህ መመሪያ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ከዚህ መመሪያ ጋር የሚቃረን ማንኛውም መመሪያ፣ አሠራር፣ ልማድ ወይም ሰነድ በዚህ መመሪያ ተሽሯል::

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው ቢኖርም፣ የኢትዮጵያ አየር መንገድ ግሩፕ፣ የኢትዮጵያ ነዳጅ አቅራቢ ድርጅትእና የኢዮጵያ የባህር ትራንስፖርትና ሎጅስቲክስ የወጡ እና በሥራ ላይ ያሉ የግዥ መመሪያዎች እና ማኑዋሎች ሚኒስቴሩ በሚያወጣቸው ለእነዚህ

130. Repealed Directives

1) Any directive, procedure, practice, custom, or document that is inconsistent with the provisions of this Directive is hereby repealed.

2) Notwithstanding the provisions of Sub-Article (1) of this Article, the procurement guidelines and manuals issued by, and currently applicable to, the Ethiopian Airlines Group, Ethiopian Petroleum Supply Enterprise and the Ethiopian Shipping and Logistics shall remain in force until such time as they are

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ተቋማት ተፈፃሚ የሚሆኑ ባህሪያቸውን ያገናዘቡ ልዩ መመሪያዎች እስኪ.ተኩ ድረስ ተፈፃሚነታቸው ይቀጥላል።

replaced by special directives issued by the Ministry, which take into account the specific characteristics and operational contexts of these institutions.

131. የመሸጋገሪያ ድንጋጌ

ይህ መመሪያ ሥራ ላይ ከመዋሉ በፊት የተጀመሩ የግዥ ሂደቶች፣ ውሎች እና የግዥ አቤቱታዎች የመንግሥት የልማት ድርጅቶቹ ባወጧቸው መመሪያዎች መሠረት ፍፃሜ ያገኛሉ።

131. Transitional Provision

Procurement processes, contracts, and procurement-related complaints initiated prior to the effective date of this Directive shall be finalized in accordance with the directives issued by the state-owned enterprises.

132. መመሪያው የሚጸናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ በፍትሕ ሚኒስቴር ከተመዘገበበት እና በገንዘብ ሚኒስቴር የድህረ ገጽ አድራሻ ከተጫነበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል።

አዲስ አበባ፣ ግንቦት 18 ቀን 2017 ዓ.ም.

አህመድ ሺዴ
የገንዘብ ሚኒስትር

132. Effective Date of the Directive

This Directive shall enter into force on the date it is published on the website of the Ministry of Finance following its registration by the Ministry of Justice.

Addis Ababa, May 26, 2025
Ahmed Shide
Minister of Finance

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

አባሪዎች

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ANNEXES

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

አባሪ -1

<u>የቀድሞ ሰራተኞች በጨረታ ስለሚሳተፉበት አግባብ</u>

በግዥ አፈጻጸም መመሪያው አንቀጽ 19 ንዑስ አንቀጽ 3 መሰረት የቀድሞ ሰራተኞች ላይ ሊፈጠር የሚችለውን የጥቅም ግጭት ለመከላከል የሚሞላ ቅጽ ነው፡፡

በልማት ድርጅቱ የቀድሞ ሠራተኛ የሚሰጥ መረጃ፣

1. በተቋሙ ስራ የጀመረበት ጊዜ---

2. ተቋሙን የለቀቀበት ጊዜ--

3. ከጨረታው ጋር በተገናኘ ምንም አይነት የጥቅም ግጭት የለብኝም፡፡

4. በጨረታ ሰነዱ ውስጥ የሰፈሩትን መስፈርቶችን አሟላለሁ፡፡

5. ጨረታውን በተመለከተ የሰጠሁት መረጃ ትክክለኛ ነው፡፡

ከጨረታው ጋር በተገናኘ የሰጠሁት መረጃ በአጠቃላይ እውነትና የተረጋገጠ ሲሆን በልማት ድርጅቱ የሚያሳስቱ እና ውሸት ሆኖ ቢገኝ ከዚህ የጨረታ ሂደት ውጪ እንደምሆን በተጨማሪም የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በሚያወጧቸው ጨረታዎች እንዳልሳተፍ እንደጥፋተኛነት በመቁጠር ሪፖርት ለመንግስት ግዥና ንብረት ባለስልጣን በማቅረብ በልማት ድርጅቶች ግዥዎች ቢታገድ የማልቃወም መሆኑን እና ከላይ የተዘረዘሩትን ግዴታዎች ማሟላቴን እንዲሁም ከዚህ የመንግሥት የልማት ድርጅት ከለቀቅሁ ከአንድ ዓመት በላይ መሆኑን በፊርማዬ አረጋግጣለሁ፡፡

ስም---

ኃላፊነት--

ፊርማ---

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

Annexure– 1

Condition for the Participation of Former Employees in a Bid

This form is to be completed in accordance with Article 19, Sub-Article 3 of the Procurement Implementation Directive for the prevention of potential conflicts of interest by former employees

Information to be provided by the state-owned enterprise's former employee:

1. Date employment institution:
2. Date of departure from the institution:
3. I confirm that I have no conflict of interest related to this bid process.
4. I meet the requirements specified in the bidding document.
5. The information I have provided in connection with this bid is accurate.

I hereby certify through my signature that the information I have provided in connection with this bid is true and accurate, if any part of this information is found to be false or misleading by the state-owned enterprise, I will be excluded from participation in this tender process, furthermore, I acknowledge and accept that, I may be banned from participating in future procurements conducted by state-owned enterprises, I will not contest the submission of a report to the Government Procurement and Property Administration Authority, I further declare that I have fulfilled all the obligations set forth above, and that more than one (1) year has passed since I left the service of a state-owned enterprise.

Name:
Previous Position/Title:
Signature:

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

አባሪ -2

<u>*የግዥ ኃላፊዎችና ባለሙያዎች የጥቅም ግጭት፣*</u>

በግዥ አፈጻጸም መመሪያው አንቀጽ 25 **ንዑስ አንቀጽ** 1 *መሰረት ከግዥ ጋር በተገናኘ የሚሳተፉ ባለሙያዎችና ኃፊዎች የጥቅም ግጭት አለመኖሩን ከዚህ በታች የተዘረዘዘሩትን በፊርማቸው በማረጋገጥ መሆን ይገባዋል፡፡*

1. *ከግል ጥቅማቸው ጋር የተተያያዘ እና ኃላፊነታቸውን በትክክል እንዳይወጡ የማድረግ ውጤት ያለው ወይም የዚህ አይነት ውጤት ሊያስከትል የሚችልን ማናቸውም ሁኔታ ከግምገማው ጋር በተያያዘ አለመፈጠሩን ማረጋገጥ፣*
2. *ከግዥ ግምገማው ጋር በተያያዘ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ ተጽዕኖ ሊያሳድር የሚችል ስጦታ አለመቀበላቸውን ማረጋገጥ፣*
3. *የመንግሥት የልማት ድርጅቶች በጽሑፍ ካልተፈቀደላቸው በስተቀር መረጃውን ለሦስተኛ ወገን አሳልፈው መስጠት አለመስጠትና ከሥራው ጋር በተያያዘ በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ መንገድ የሚያገኙትን መረጃ በምስጢር መጠበቅ፣*
4. *ከተጫራቾች የሚቀርብን የመጫረቻ ሠነድ ያለምንም አድሎ እና ልዩነት መመዘን እና ውጤቱን አለማዛባት፣*
5. *በግምገማ ላይ የሚሳተፍ ማንኛውም ሰው በጨረታ ሠነድ ዝግጅትም ሆነ ዋና ዋና የፍላጐት መግለጫ ዝግጅት ወቅት ያልተሳተፈ መሆኑን ማረጋገጥ፣*
6. *ከላይ ከተዘረዘሩት አንዱን መከሰቱን ካረጋገጠ የጊዜያዊ ኮሚቴ አባሉ ለወከለው የልማት ድርጅቱ የበላይ ኃላፊ በጽሁፍ በማሳወቅ ከግዥ ሂደቱ እራሱን ማግለል አለበት፡፡ ሆኖም እራሱን የሚያጋለው የኮሚቴ አባል እራሱን ከስራ ለማሸሽ መሆን ግን የለበትም፡፡*

ስለሆነም የኮሚቴው አባላት ከላይ የተዘረዘሩትን አንብበው መስማማታቸውን በፊርማቸው ያረጋግጣሉ፡፡

የኃላፊው/የባለሙያው ስም _________ *የሥራ መደብ* ________________________ *አድራሻ* _________________________ *የስልክ* ___________ *የኢ-ሜይል* ___________________*ቀን* _________

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

Annexture – 2

Conflict of Interest for Procurement Officials and Professionals

In accordance with Article 25, Sub-Article 1 of the Procurement Implementation Directive, procurement Officials and professionals participating in the procurement process must confirm the absence of any conflict of interest by signing this declaration:

1. No circumstances exist in relation to personal interests that may compromise or appear to compromise the ability to properly perform procurement responsibilities or affect the fairness of bid evaluation.
2. No gift or benefit, whether direct or indirect, that may influence the procurement evaluation process has been accepted.
3. No procurement-related information shall be disclosed to any third party without written authorization from the procuring state-owned enterprise, and all information accessed in connection with the procurement directly or indirectly shall be treated as confidential.
4. All bid submissions shall be evaluated without bias or discrimination, and evaluation results shall not be manipulated.
5. Any individual participating in the evaluation process shall not have been involved in the preparation of the bidding documents or the development of the expression of interest.
6. If any of the above happen, the member of the interim committee must notify the head of the state-owned enterprise that appointed it in writing and withdraw from the procurement process. However, a committee member that withdraws their self from the procurement process shall not do so to avoid their duties.

Accordingly, the committee member confirms that they have read, understood, and agreed to the above statements through the signature provided below.

Name of Official/Expert: ____________________________ Position/Title: ____________________________ Address: ____________________________Phone:

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

_____________________________ Email: _____________________________

Date: _____________________________

አባሪ -3

<u>ጨረታ   ተወዳዳሪዎች ክፍት ሆኖ የሚቆይበት ጊዜ</u>

በግዥ አፈጻጸም መመሪያው አንቀጽ 79 ንዑስ አንቀጽ 1 (ለ) በተገለፀው መሰረት ተጫራቾች የመጫረቻ ሰነዳቸውን ማዘጋጃና ማቅረቢያ አነስተኛው ጊዜ ከዚህ እንደሚከተለው ይሆናል፡፡

ተራ ቁጥር	የግዥው ዓይነት	ውስብስብነት	ግልጽ ጨረታ		የተገደበ ጨረታ		ዋጋ ማቅረቢያ
			ዓለም አቀፍ	ብሔራዊ	ዓለም አቀፍ	ብሔራዊ	
1	የግንባታ ዘርፍ ሥራ	ውስብስብ	30	20	30	20	
		ውስብስብ ያልሆነ	20	15	20	15	
2	ዕቃ	ውስብስብ	20	15	20	15	
		ውስብስብ ያልሆነ	15	10	15	10	2 ቀናት
3	ከምክር ውጭ ያሆኑ አገልግሎቶች	ውስብስብ	30	20	30	20	
		ውስብስብ ያልሆነ	15	10	15	10	
4	የምክር አገልግሎት • የፍላጎት መግለጫ (EOI)	ውስብስብ	10	7			
		ውስብስብ ያልሆነ	7	5			
	• የመወዳደሪያ ሀኃብ ማቅረቢያ	ውስብስብ	30	20	30	20	
		ውስብስብ ያልሆነ	15	10	15	10	

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

Annexture– 3

Bid Floating Period

As stipulated under Article 79, Sub-Article 1(b) of the Procurement Directive, the minimum period granted to bidders for the preparation and submission of their bidding documents will be as follows:

Sr. No.	Type of Procurement	Complexity	Open bid		Restricted bid		Price Submission
			World wide	National	World wide	Nationa l	
1	Construction sector work	Complex	30	20	30	20	2 days
		Non-complex	20	15	20	15	
2	Good	Complex	20	15	20	15	
		Non-complex	15	10	15	10	
3	Other Services	Complex	30	20	30	20	
		Non-complex	15	10	15	10	
4	Consulting Service • Expression of Interest (EOI)	Complex	10	7			
		Non-complex	7	5			
	• Proposal Submission	Complex	30	20	30	20	
		Non-complex	15	10	15	10	

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

አባሪ -4

<u>በተጫራቾች የሚሞላ የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና ቅጽ</u>

በግዥ አፈጻጸም መመሪያው አንቀጽ 85 ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት በተጫራቾች የሚሞላ የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና ቅጽ ነው፡፡

የግዥው መለያ ቁጥር……(የጨረታ መለያ ቁጥር ይግባ)

ለ…………………………………(የመንግሥት የልማት ድርጅቱ ሙሉ ስም ይግባ)

/የተጫራቹ ሙሉ ስም ይግባ/ ከአሁን በኋላ "ተጫራች" እየተባለ የሚጠራው በግዥ መለያ ቁጥር ……………….(የግዢ መለያ ቁጥር እና የዕቃዎችና ተያያዥ አገልግሎቶች…….. (አጭር መግለጫ ይግባ) ከአሁን በኋላ ጨረታው እየተባለ የሚጠራውን ለማቅረብ በ…………………./የጨረታ ማስረከቢያ ቀን……/…….ወርና……ዓ.ም…..አስገባ/ የተጻፈውን ጨረታ ያስገባን ስለሆነ እኔ ………………………………………./የድርጅቱ ስምና ባለቤት ወይም የመፈረም ሥልጣን ያለው ኃላፊ ስም አስገባ/ ከዚህ በታች የተገለጹት ሁኔታዎች ሲሟሉ የተጠቀሰውን የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና/ የጨረታ ዋስትናው መጠንና የገንዘቡት ዓይነት በቃላት እና በቁጥር ግልጽ/ ሙሉ ኃላፊነት ድርጅቱ የሚወስድ መሆኑን በፊርማዬ አረጋግጣለሁ፡፡

የዋስትና ሰጪው የተለመደ ማህተብ ተደርጎበት/ዋስትናው የሚቆይበት የቀን ብዛት በቁጥር፣ በወር ወይም በዓመት መሆኑ ተለይቶ ይገለፅ/ ይታሸጋል፡፡

የሚከተሉትን ግዴታዎች በመረዳት ተፈጻሚ ለማድረግ ተስማምቻለሁ፡፡

ሀ/ በጨረታ ሠነዱ የተገለጸው የመጫረቻ ሠነድ ማቅረቢያ የመጨረሻ ቀን ካለፈ በኋላ ወይም በመጫረቻ ሠነዱ የተገለጸው የጨረታ ዋጋ ጸንቶ በሚቆይበት ጊዜ ውስጥ ከጨረታው እራሴን ላለማገለል፣ ወይ

ለ/ በመጫረቻ ሠነዱ የተገለጸው የመጫረቻ ዋጋ ጸንተ በሚቆይበት ጊዜ ውስጥ የግዥ ውል እንድፈርም የቀረበልኝን የጽሁፍ ጥያቄ በመቀበል ውል ለመፈረም ፈቃደኛ ለመሆን፣ ወይ

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ሐ/ በጨረታው ውድድር አሸናፊ በመሆኔ ውል እንድፈርም እና የውል ማስከበሪያ እንዳስይዝ ሲጠየቅ የውል ማስከበሪያውን ለማስያዝ ፈቃደኛ አለመሆን፣ እና ከላይ በፊደል ተራ ሀ እስከ ሐ እና በጨረታ ሠነዱ የተገለጹትን ሌሎች ተግባራት ባልፈጽም የልማት ድርጅቱ በሚያቀርበው የጽሁፍ ጥያቄ ከላይ የተገለጸውን የጨረታ ማስከበሪያ የገንዘብ መጠን ለመ/ቤቱ ወዲያውኑ ለመክፈል ተስማምቻለሁ፡፡

ይህ የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና ጨረታው ጸንቶ ከሚቆይበት ጊዜ በተጨማሪ ለ28 ቀናት በህግ ፊት ጸንቶ ይቆያል፡፡ ይህን ዋስትና በተመለከተ ከተጠቀሰው ጊዜ ዘግይቶ የሚቀርብ ጥያቄ ተቀባይነት የለውም፡፡

ስም……………………..(ጨረታውን የሚፈርመው ሰው ሙሉ ስምና ሕጋዊ ሥልጣን ይግባ)

ፊርማ …………………(ስምና ማዕረጉ ከላይ የተጠቀሰው ሰው ፊርማ ይግባ) ፈ

ወይም (ወኪል ከሆነ ጨረታውን ለመፈረም ህጋዊ ሥልጣን የተሰጠው ሰው ሙሉ ስምና ፊርማ ይግባ)

ቀን…………………… (የተፈረመበት ቀን፣ ወር እና ዓመተ ምህረት ይግባ)

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

Annexure– 4

Bid Security Form to Be Completed by Bidders

This is the bid security form to be completed by bidders pursuant to Article 85, Sub-Article 2 of the Procurement Implementation Directive.

Procurement Reference Number: …… (Insert Bid Reference Number)

To: ………………………………… (Insert Full Name of the State-Owned Enterprise)

/Insert full name of the Bidder/ hereinafter referred to as "the Bidder," for the procurement referenced by Procurement Reference Number ………………. (Insert the procurement reference number and a brief description of the goods and related services) hereinafter referred to as "the bid," submitted on …………………/Insert bid submission date……/Month……Year……, has submitted a written bid.

Accordingly, I, ……………………………………/Insert name of the company and the owner or authorized legal representative/, certify that should any of the conditions listed below apply, the stated bid security (amount and currency in words and figures) shall be forfeited, and full responsibility shall lie with the company.

The normal stamp of the bidder shall be affixed to the document, and the validity period of the bid security (insert in days, weeks, months, or years) shall be clearly indicated and sealed.

I hereby confirm that I have understood and agreed to fulfill the following obligations:

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

a) To not withdraw from the bid after the final date for submission of bid documents, as specified in the bidding document, or during the period in which the bid price remains valid as stated in the bidding document;
b) To accept and enter into a procurement contract after receiving a written notification requesting me to do so within the bid validity period specified in the bidding document;
c) In the event I am awarded the contract through the bid and requested to submit bid security, I agree to provide the performance security, if I fail to fulfill any of the obligations listed from sections a to c above, or other duties stated in the bid document, I agree to immediately pay the amount of the bid security specified above to the state-owned enterprise upon written request.

This bid security shall remain valid for an additional 28 (twenty-eight) days beyond the original bid validity period. Delayed requests submitted after this stated period regarding the security shall not be accepted.

Name ……………………… (Full name and legal authority of the person signing the bid)
Signature ………………… (Signature of the above-mentioned person) or (if an agent, insert the full name and signature of the legally authorized representative for bid signing)
Date …………………… (Insert the date, month, and year the bid was signed)

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

አባሪ -5

<u>በተጫራቾች የሚሞላ የውል ማስከበሪያ ዋስትና ቅጽ</u>

በግዥ አፈጻጸም መመሪያው አንቀጽ 103 ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት በተጫራቾች የሚሞላ የውል ማስከበሪያ ዋስትና ቅጽ ነው፡፡

ቀን------------------------------------የግዥ መለያ ቁጥር:- ---

ለ:-- *[የግዥ ፈፃሚ የመንግሥት የልማት ድርጅቱ ሙሉ ስም ይግባ]*

<u>የአማካሪው ሙሉ ስም ይግባ</u> (ከዚህ በኋላ ''አማካሪ'' እየተባለ የሚጠራ) በቀን---------- ወር__ ዓ.ም.____ በተፈረመው ውል ቁጥር------------------------(ካሁን በኋላ ''ውል'' እየተባለ የሚጠራው) መሠረት *የአገልግሎቶች ዝርዝር ይገለጽ (---)* ለማቅረብ ግዴታ የገቡ ሲሆን፣

በተጠቀሰው ውል ውስጥ እርስዎ አማካሪው ለገቡበት የውል ግዴታ ይሆንዎ ዘንድ *የዋስትና አይነት ይገለጽ (--)* ከታወቀ ዋስትና ሰጭ መጠኑ ለተጠቀሰው ገንዘብ የውል ማስከበሪያ ዋስትና እንዲያቀርቡ አጥብቀው የጠየቁ ስለሆነ፡፡

እኛ ከዚህ በታች ፊርማችንን ያኖርንና ህጋዊ አድራሻችን-- *<u>የዋሱ ሙሉ ስም ይግባ</u> <u>ሕጋዊ የመኖሪያ አድራሻው</u> (ሙሉ የዋሱ አድራሻ ይግባ)*፣ የሆንን (ካሁን በኋላ "ዋስ" እየተባለን የምንጠራው) ለአማካሪው ዋስትና ለመስጠት የተስማማን ስለሆነ፣

ስለዚህ እኛ አማካሪውን በመወከል እስከ *የዋስትናው የገንዘብ ዓይነትና መጠኑ በአሀዝ እና በፊደል ይግባ* (---) ለሚደርስ ዋስትና ተጠያቂ መሆናችንንና አማካሪው ውሉን መጣሱን በመግለጽ የክፍያ ጥያቄ በጽሑፍ እንደቀረበልን

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

ያላንዳች ማስረጃና ክርክር ክፍያ ለተጠየቀበት ምክንያት እስከ የዋስትናው መጠን በአሀዝና በፊደል ይግባ ------------------------------ የሚደርስ ለመክፈል ግዴታ እንገባለን፡፡

ይህ ዋስትና የሚፀናው እስከ ቀን---------------- ወር------------ ዓ.ም----------ድረስ ይሆናል፡፡

ስም--------------------------------------(ጨረታውን የሚፈርመው ሰው ሙሉ ስምና ሕጋዊ ሥልጣን ይግባ)

ኃላፊነት፡---[ዋስትናው የሚፈርመው ሰው ኃላፊነት ይግባ]

ፊርማ …………………(ስምና ማዕረጉ ከላይ የተጠቀሰው ሰው ፊርማ ይግባ)

ዋስትናው ለመፈረም ሙሉ ውክልና የተሰጠው አካል---[የተጫራቹ ሙሉ ስም ይግባ]

ቀን--- (የተፈረመበት ቀን፣ ወር እና ዓመተ ምህረት ይግባ

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

Annexture - 5

Performance Guarantee Form to Be Completed by Bidders

This is the contract performance guarantee form to be completed by bidders, in accordance with Article 102, Sub-Article 2 of the Procurement Implementation Directive.

Date: --------------------------- Procurement Reference No.: ---------------------------

To: ---
[Insert full name of the state-owned enterprise executing the procurement]

Enter the full name of the Consultant (hereinafter referred to as the "Consultant"), have entered into an obligation to supply [Insert description of goods/services] in accordance with contract number ____________ signed on the _____ day of _______ ______ E.C. (hereinafter referred to as "the Contract").

In the aforementioned contract, you, the Consultant, as a guarantee for your contractual obligation, have strongly requested the submission of guarantee for the mention money from a recognized guarantor , specify the type of guarantee (---)

Therefore, we, on behalf of the Consultant, accept full liability for the performance security in the amount of, insert in number and figures, (---), and hereby undertake to pay the said amount, up to, insert in number and figures, (--), upon written payment demand by the beneficiary declaring that the Consultant has breached the terms of the contract, without requiring any further proof or objection.

This guarantee shall remain valid until Date: ________________ Month: ______________ Year: ______________.

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.

Name: ____________________________ (Full name and legal authority of the person signing the bid)

Position: ____________________________ (Position of the person signing the guarantee)

Signature: ____________________________ (Signature and seal of the above-mentioned person)

Entity that gave a power of attorney to sign the guarantee: ____________________________ (Full name of the bidder)

Date: ____________________________ (Date, month, and year of signature)

Uploaded on the Website of the Ministry of Finance on the 22nd of July 2025.